INDEX CAPITUM
Hujus Tomi.

A) Morbi Capitis — Pag.

Phrenitis in Genere 2. Puerperal, 3. Ab exercitu seu Spuria. — 2.
Melancholia — — — — — — 12.
Mania — — — — — — 18.
Hydrophobia — — — — — — 26.
Nostalgia (seu desiderium invincibile redeundi ad Suos:) — 38.
Cephalalgia (: Hemicrania 50:) Clavus p. 52:) — — 39.
Otalgia, &c Dolor Aurium — — — 52.
Ophthalmia — (Amaurosis p. 61:) — — — 53.
Odontalgia — — — — 67.
Haemorrhagia in Gen- (: H. Narium p 84:) — — 80.

B) Morbi Faucium

Anzina — — — — — 89.

C) Morbi Thoracis

Tussis — (: Convulsiva p 138:) — — — 118.
Catharrhus — — — — — 157.
Pleuritis — — — — — 162
Peripneumonia — — — — 200.
Haemoptoë — — — — 219
Empyema — — — — 242.
Asthma (Dispnea, Orthopnea, Apnea. 250) — — — — 245
Palpitatio Cordis & Majorum Vasor — — — 253
Polypus Cordis & Majorum Vasor — — — 254
Aneurisma Cordis & Majorum Vasor — — — 255
Animi Deliquium multiplex (Asphixia (259:) | Epilepsia 271) — — 257.
Paraphrenitis — — — — 281.
282.

D) Morbi Abdominis

Appetitus Aucti, Diminuti, Depravati. — — 285.
Gastritis vid p 351, — — — 289.
Cardialgia — — — — 299
Vomitus — — — — 329.
Ileus &c Miserere — — — 383.
Cholera — — — — 396
Hepatitis — — — — 407.
Icterus — — — — 428.
Enteritis — — — — 446
Colica — — — — 472.

De morbi

MS 99

MS 99

Pag
— 2,
— 12,
— 18,
— 26,
— 38.
— 39.
— 52.
— 53.
— 67.
— 80.
— 89.
— 118,
— 157.
— 162
— 200.
— 219
— 242.
— 245
— 253
— 254
— 255
— 257.
— 281.
— 282.
285.
289.
299.
329.
383.
396
407.
428.
446
472. De morb

Ad

159 Phs. 1

Species (1)

De Phrenitide Genuina Seu Vera. inflamm 3.

Color oculor. et faciei ruber, ñ indicat phrenitidem ab inflam. Encephali, cum potius in biliosis observetur, ac dato emetico et purgante dissipetur, quin loqui in putridis, at cum oculi ruberrimum conspiciter, absq; ei oculi inflammatione.

Causae remotae sunt immeraae, tot nempe quot febrium. — Diuisio prout. phrenitidis. 1ª in genuinam seu veram, et spuriam seu nothan. Vera est febris acuta continua inflammatoria cum topica inflammae encephali ac nato inde delirio constanti ac loqui febris. Notha. est febris acuta contin. ~~quacung~~ a caã quacung, excepta topica encephali inflammae. Jade est Diuisio. 2ª in phrenitid. biliosam, putridam, maligram, hinc male Brandelius omnes febres malignas dixit phreniticas, et erysipelaticam, rheumaticam, podagricam et pouralentam, ictericam, variolosam, morbillosam, quae forte plures subeãi phrenitidis metastaticae apices veniunt. 3ª in idio, et sympathicam prout caã excitans haeret in Encephalo v alibi.

De Phrenitide genuina.

Diuidit in Proto et Deuteropathicam, seu originariam et Secundariam seu idiopat, et sympath. prout ortus ex cerebro primario v secundario affecto i.e. in priori casu

MS 99

statim ab initio adest topica encephali inflammão, in posteriori autem serius accidit e.g. in decursu v. sim. grauissima pleuroperipneumonica obadsibita sed ipsi-mulantia &c.

Causae prox. phrenit: ideopathicae est inflammão encephali secundario nota.

Caã prox. phrenit: sympt. est inflammão encephali secundario nota.

Causa Excitanty. Caae praedisp. sunt ois, quae dispon. ad inflamm. in genere.

Caae excit. sunt ois, quae febris inflammatorias, et quidem vniuersales v. spes, haemorrhoides calamenia suppressa &c. topicae, quae ad=plurim ad encephalum determinant, ut ebrietas, narcotica, solana, ira, terror, insolatio spirituosa, capi sui citus in caput, exercitatio seu inter studia, seu inter pocula, vigiliae depositio aeris, ichoris, sacri, ex fonticulo temere occluso &c.

Signa phrenitidis, generalis diagnosis quidem difficilima est, quia a pacta febris inflammatoria cum alia conjunctim et quia interstabiliores impetus studiis nimis dediti et levis alias febr, quae adeo in ipso paroxismo intermitt. delirant, sine topica inflamme cerebri.

Sunt ta indicia sig. 1. praegressa caã excitantes

inflammationis encephali.
sensus gravis, seu stupor sensuum
ipsi ideoschesia, non
stupidiores, in phrenitide
cephalalgia. 5. rubor faciei
tis. 6. febris acuta inflam
ssere. 7. pulsus plenus
Signa mala e, praes
maligna e.g. stupor delirium
tinata in convulsum tremulum
ex nimis pallida aut albida,
se, aut excretaria, ut sudo
bra, aut frigidus, e ejus
Exitus phrenitidis in
te in sanitatem, signa
Signa potis roborantia cu
ta per topica evacuationem
et haemorrhoides, subinde p
Ne in mortem alium
quidem celeri tenaxcan

MS 99

De Signis; Prognosi & Exitu Phrenitidis inflammatoriæ.

inflammationis encephali vt ebrietas, insolitus, ira, &c. 2° anni tpus, seu febris annua, vt Malignaria. 3° cognita aegri ideosyncratia, nam qui ex qualibet febre delirant sunt plerumque in phrenit: inflamm. 4. praegressa aegri Cephalalgia. 5. rubor faciei, ocular. oculi protuberi, scintillantes. 6. febris acuta inflammat. 7. delirium perpetuum acerbum. 8. pulsus plenus, fortis, vibrans, durus.

Prognosis mala, praesertim si accedant symptomata convulsiva e.g. sudor destillans, sputum cruentum collectio, vt si abdomen in corpusum trahatur, si vomitus aeruginosus; facies aut pallida, aut albida; urina parca, cruda aut non secernit, si sudor obstruatur, largus, cum pulsu tremulo, aut frigidus, & cum singultu insanitis mortis.

Exitus phrenitidis inflammatoriae.

Exitus Phrenit. Inf.

1° in Sanitatem per benigna resolutione, quam tum salutaris sequitur, solis roborantibus succesu temporis emendanda. per critica evacuationes, praecipue per haemorrhoidas, haemorrhagiam nasi, et haemorrhoides, subinde per diarrhaeam et sudores.

2° in morbum alium plerumque in maniam, si vasa quaedam cerebri remanerent obstructa et cohaerentia

per quae fit pressio talis, ac mania insanabilis.

3to in morbem a. Commissione, & apoplexia, plerumq; in vigore morbi a presso cerebro, per magnitudinem inflamma-
tionis seu per vasa sanguine phlogistico distenta et infarcta.
2. per serum coagulabile, reperta. transudans. 3. per
Vas. ob vasa inflammata diffluentem ac in reliquam, sed
ad ventriculos vintra membranas depositam. c. Figura-
tione, quae essi subinde per annos seratur, ac
pus sibi exitum quaerat p nares, aures. &. tam
semper lethalis est, quia jam multum cerebri destruc-
est, antequam pus ad exteriora ruat. vid. cl. Boll. rat.
med. tom. 3. p. 229. et 236. d gangraena.

Recidivae seu relapsus in phrenit: inflamm. tum faci-
lior sunt ac vii angin. et pleurid. inflam.

Cura phrenitidis genuinae admodum difficilis est,
Cura phrenitidis Genuinae
a. quia ex aegro delirante n pt febris nec seu phreni-
tidis gres determinari facile. b quia etiamsi febris ex
adsentium narratione determinetur inflammatoria, re-
quirunt medicamenta exigi, cum aegri ista renitan-
tur, et febrim multo augeant.

Indicata aut. 1m Methodus antiphlogistica.

MS 99

De Cura Phrenitidis

gressissima (p v. Sner
pulsus ejus am in pede - In
ceris temporalis, n videt
comprimi debeat, tumor
adstitium sanguinis ad
ceris ligatis dol, cum sang
valde sufficiat, ast n ob
est, et adpresso digito tum
per siccitates ad tempora
vii simul tubercula haemo
rum et Morgagnium
ratium, utilitate, ac radius
antiphlog. enoll. Prop
mata primo alium elue
per pediluvia, et colla
potest enoll. ad totum
Genitectum, cruribus p
quem moderate Liga

Vt Heis frustra ad
pis sanguinis largis,

115 99

Remedia in Phrenitide

generosissima, p. v. Sner in Brachio, et vena ingulari potius quam in pede - In fronte, arteriotome, seu sectio arteriae temporalis, n videtur convenire, quia cum Ligeri ac comprimi debeat, tumorem efficiendo impedit re - et affluxum sanguinis ad encephalum. Vena autem jugularis ligari debet, cum sanguinem n mittat, nisi in hoc valde sufficiente, aft n oibus conode scatet, nisi a pla fit. A adposito digito jungetur, per scarificationem nucha per hirudines ad tempora, pone aures; ad anum spec vbi simul tubercula haemorhoidalia adsint, per Walsalvam et Morgagnium commendatum, per haemorrh. narium, irritates, ac radix contectatis ratibus, per decocta antiphlog. emoll. Orosa, copiosa, acidula, per clysmata primo alvum eluentia deinde emolliens, per pediluvia, et collatoria emollientia, p fomenta v posita emoll. ad totum caput deradum, p situm erectum semierectum, cruribus pendulis, et leniter inhumectant, p aerem moderate frigidum.

2e Huic frustra adhibitis, ac factis evacuationibus sanguinis largis, laudat Boerhaavius

MS 99

» eccoprotica et epispastica ac vesicantia ad muchas
et fulas, vidit ea haec potius prodesse in inflam-
mac rheumatica. Quod si possis largas V.S. ad im-
minuendam plethoram ex cucurbitulas et post adplica-
tas hirudines, et scarificationes ad debelandam pletho-
ram topicam, facies fit pallida, pulsus debilis, ac
nulla amplius febris, sed pergat delirium, ita cum
est metastasin abigi inflammatoriam cerebrum adficere,
» Sic opus est revellentibus per ordinem 1. purgan-
tia alvum ordinatum. 2. epispast. ad suras, et plantas pe-
dum. 3. Vesicans, unum et plura, sic D. Collin. nonem
aliquando adhibiti aegrum sanavit.

Docent ut genuina phrenitide 1mo Balnea semicupia,
ac pediluvia calida, quia augent organicum humorum
Stoll. 2do Vesicans ad capulos: nisi in metastasi hydropica:
post modum cucurbitae, nam illum et vinas cohibent,
ac stimulant. 3tio Epithymi, rubefacientia acria,
quia unicam partem stimulando, et totum corpus agunt,
antia vero nullam vim exerunt. 4to emetica et purgan-
tia antiphl. cum stimulantibus. Stoll. 5to. opium
Camph. moschus. castor. augent ea inflam. Profunde

De Phrenitide Pu

ea in delirio remanet, in phre
delirium, in illis, qui ex
in hac 95 morbo [illegible] in reco
De regimine phrenitic
ea adhibeam. in ingredienda
ese videtur, quia visus ex
cadendus potius aeger
ea salsalas, emoll. ad totum
ei applicabitur; praestat a
dia si possibile, quam ali
ypa, qua [illegible] in conti
exterioribus facilius
agis iuvant; illos videt
salutat lucem vitae

De phreni

Hanc pertinet inquam
brium et est morbus phleg
Non tantum oritur 1o ob
adhib. purgantia vo aut
a 4ta ad 7ma et seriem
Cura huius phrenit.

aũ in delirio rerum, in phrenitide Gravia ex nimia debilitate, in illis, qui ex cad hau facillime deliranti in levi gr morbo, v in reconvalescentia ex morbo gravi.

De regimine phrenitico. , quomodo aeger coercendus, an medicam. vi ingerenda? R. n vinculis, n vi opus esse videtur, quia risus gr liberandi febrim auget, persuadendus potius aeger, si possibile enemata emoll. et cataplasm. emoll. ad totum thoracem et abdomen, et vix resorbeatur, praesat aegram lintea in volutis custodire, si possibile, quam arcta ligatura; quosdam luce illos, nempe, qui sunt in continuis deliriis, quia ab obiectis exterioribus facilius ad se redeunt, alios tenebra magis iuvant, illos videlicet, qui valde deliraut, alii lucem visa

*

De phrenitide puerperarum.

Haec pertinet tantum gravis ad phrenitidem inflammatoriam, et est morbus frequens, qui plerumque post febrim lacteam oritur, v ob febrim lactea aut ingruit, aut adest, nunquam vo aut vix unquam ante 3t. diem sed a 4ta ad 11ma et febrim lactea feliciter soluta corripit.

Cara. huius phrenit. non est lochiorum sup-

pressio, quia adest lochiis etiam fluentibus, vel si jub-
sistant, hac suppressio est potius effectus, quam
causa phrenitidis, unde sedulo medici aut Polachica cum
detrimento exhibuere, sed videtur potius plethora cau-
sa lac vi excretum pro mamas, sudores, viras, uterum
unde sequitur lochia alba pro 6.7. septim. sed depositum ad
encephalum.

Symptomata, adest plerunque turgor arteriarum cum
pulsu duro, pleno, accelerato &c.

Cura est nec anti phlog. et absolutus positivum intra
4. vel 7mam diem, sed phrenit. vesicantibus abit in maniam,
itidem curabilem intra 10. 12. menses per blanda solventia
ex rad. gramin. tarax. salibus mediis evaporatis.

De phrenit. a vi capiti illata.

Dari phrenitis a contusione, lapsu, ictu, impactu &c
ad caput, ergo est species phrenitid. inflam.

Cura est eadem, quae phrenit: inflamm. in genere. a.
Frequens contusio, extenuat magnus tumor oriatur,
quod de qualibet contusione notandum, prodest adplicare
frigida, aer. glacies, solutio Oy Ox justa
Schmuckerum, si nempe Ox cum conspersa panno

MS 57

De Phrenitide a Vi

quae exhibetur, dein sum ca
ori frigori illud salutare
dant Solanum v caeruleus,
per methodum, et indicabo

De phreniti

1us phrenitis biliosa duat
vestendes. Signa encephali
dant. Advent vesicantia
ter excretiones cohibent, et
sequent.

2us phrenitis putrida. duc
3us phrenitis a mala crysipela
ne junctio et purgante, quia
cum effusa biliosum ac gast
dari v caput rapum. &c.

Attenden ex hactenus dictis
cognoscetur in phrenitide ad
cantia, frigori salsa cal
frigidum, quam Willisius a
comitat. 2us quod delirium
febrin acutarum seu vi flatu
febris reconualescentium dice

115 99

caput obnoluatur, deinde humectetur V. S. in acutis solutionis frigus illud salutare oriatur. Serius an, obijantur tumor flauus ℥ caeruleus, ℥ subinflammatus adsit, noctu sanguis mittendus, et indicatur antiphlogistica.

De phrenitide spuria

1o ℞ Phrenitis biliosa curat a. V. S. caute praemissa ad euacuandas primas encephali et vomitum tutius cohibendum est. Nocent vesicantia, quia alui et viarum solutiones cohibent, et saburram in vias fidas adigunt.

2o phrenitis putrida. curatur vt morbus principes.

3o phrenitis a mala erysipelatosa ad encephalum curatur ℞ emetico et purgante, quia fomes erysipelatis repercussus circa ℞ sensoria et viscera ac gastricum. ℞ vesicante ad nucham ℥ caput rasum. ℞.

Notandum est hactenus dictis posse 1o quando emulsum camphoratum in phrenitide adeo laudatum, quando vesicantia, ℞ aspersiones balnea calida, quum immersio in frigidam, quam Willisius adeo deprauicat, emolliri. conueniat. 2o quod delirium obscurum constans in fine febrium acutarum seu in statu reconualescentiae ℞ phrenitidem reconualescentium dicere ℞ ex debilitate seu

Ferrangia, ob magnas evacuationes tempore morbi
institutas. v. Sres, emesin &c. male tractetur vesicantibus,
stimulantibus &c. sed solo tempore sanetur, etiam no-
mihi Sydenham. 3. quod stimulantia et medica rationali
indigenissima sed methodus, qua nulla hodie rarior fe-
bris adhibet 1m v. Sres largas, 2. Vesicantia, et Syrupissimos
3. purgata, 4. denum camphoram et alcohol.

De Melancholia.

Definitio. Est delirium mite pertinax circa eandem rem sine fe-
bre. Differt a phrenitide, quod careat febre ac furore, a
mania furore pluralitateq. obiectorum.

Divisio. 1 divid. 1m in melancholiam sine materia, quae est mor-
bus nervosus spasticus a vitia irritabilitate, ortus
inde, et idem cum hypochondriasi v hysteria sine ma-
teria, de qua vid. tract. de morb. flam. 2da in
melancholiam cum materia, et in qua hypochondria
insania.

Causae praedisp. ad melanch. cum mat. de hac in vita
nobis. Sermo est, 1o Aetas media. 2. Sexus masculus.
3. Temperamentum melancho. choler. bilosum

MS 99

*

Indicas e 1o Signos hem
vehementia, Tabacca, p
Sellebaran, Co
ad idea constans
nea, vinum
populosa, peregrina
Symptomatibus o
Sunt an placiss
cui pro clysmata o
Spasmi insomnia, qua p
alijs antispasticis a
Sunt salem hoem melanc
1, per solventia laxa
fructibus hor
alimenta v medica
Signa; sic fragia comestis
melancholiam a
causa remotam melanc
cerasor. exsiccator. ac
Tetanicis Testatis Ferre
laxantibus Testaceis, o
Rhabarb. Borax. sal.

*

Cura Indicat̃ē 1m̃ Spissos humores attenuare p remedia resoluentia, saponacea, sales horreos- plantas lactescentes, ℞ Gellerianam, Carolinensem, Sedlicensem. 2. mentem ab idea continua praeserta dispellere per cardiaca remedia, vinum optimum, spectacula, Societates populosas, peregrinationes, equitationes, venationes &c. 3. Symptomatibus urgentioribus prospicere vario modo. Sunt autem praecipua Symptomata: alvus difficilis, cui per clysmata et purgantia subueniendum, Spasmi insomnia, quae potissimum opio mitigantur, seu aliis antispasticis ac paregoricis repellenda.

Sons salem loco melancholicum.

Cura 1. per Solventia saponacea marina vegetabilia a ex oribus frutibus hor. et hor. praeparatis in forma alimenti v medicamenti, imprimis in forma Succi; sic sagis comestis quotidie ad ℔ ℔ X. furentissimam melancholiam curauit Van Switen. Riuinius ipse dementem ex melancholia vidit curatam. decocto cerasor. exsiccator. acidor. plurimos melancholicos conualuisse testatus Fernelius. b ex herbis et rad. succo lactescentibus, vt lactuca, endiuia, cichoreum: thalar. Scorzon. rad. gram. ℔ saponaria, asclo-

Remedia Solventia ℞ „ Pikrowitz „

portulac, ℈j, quae exhibentur in decoct. frequentissime
» vero in succo, et ch. rapt. sub initio fecali superiorir
» anagallidis vires contra Melancholiam caeperunt extolli.
sic possent exhiberi e.g. Decoct. gam. c. succo citri et sac-
char.: ℥ decoct. gram. c. succo ℥ decoct. thorax. et cichor.
cum liquor. ℔ fol. ℥ß et syrupo foeniculi ℥ dec. rha
charat. et acetos.: cum oxym. simplici, ℥ decoct. saponar.
et tragac: ℥ decct. scorzon. cum syrupo viber.: ℥ decoct.
lact. endiv. aut pomor. acido dulci, aut tragac, morr,
℈j. cum syrupo acetositatis citri et scorz. medico et diure-
tico, maxime si in sero lactis coquentur ℥ seri lactis
℔j cum syrupo viber. q. optimum. Succus parat. e.g.

℞. Rhᵃ acetosae, acetosellae, et thorax ℥ cichor. cum toto ad
℈ß et exprimatur succus ad ℥vj colat. adde
syrupi rubidae ℥ij ℈j. 1/2 partem. aut gentiacul.
et 1/2 post gentiaculum. ℈j.

2ᵒ Si spasmi, ructus, flatus, borborygmi ac vigiliae
℔. aegrum fatigent sub hor. remedior. usu, danda carmina-
x tiva, si nausea supervenerit ob phlegma paregori-
cum e.g. grß ad ℈j cum sacchar. vel massa pill.
de cynoglos. ℥ß ℈ß. pil. ℔ N°. XV. ℈ij. 2ᵖ dosi vel, quae forma
consuetissima, syr. diacod. papav. alb. et flor. rhoead.

MS 99

cum gr. ß–j opii pro dosi
singuli vigilia addenda est.
indicat, faciendum sus
Solanum Chirurgus
melancholicos cukamit fre
alb. ℈j ℥ ultra, nam pro
gissimus potu mucaginoso
sus ℈ß morbus fit vehe
tristitia. 2. corporis condi
riscer. abdom. nulla vehi
ac organus sanguinis
celeratissimus esse potest
vomitus validissimus et
alba. Horas durans
ac somnus, et delirium
multis opus est ℥ decim
primae.

Cura confirmatoria co
mucaginosa aliquot septim
sero curanda: vid. Baldin
T. B. Stan ℔. 418.

cum gr. ß–j opii pro dosi, opium additus, quia huius in
syrupis vix incepta est. 9no si perpetuo eidem ideæ
inhæreat, faciendum rursus spectaculo est.

Notandum chyrurgus quidam saxonicus plures
melancholicos cibariis tre ex assen. alb. gr. j Jacob. sacch.
alb. ℥j ℈ ultra, mane pro dosi sumpto, ac superingesto las-
sissimo potu mulaginoso, sub sequentibus conditio-
bus. 1mo morbus sit vera melancholia i.e. delirium cum
tristitia. 2. corporis conditionis atrabiliariæ, ℈ obstruct.
viscer. abdom. nulla rebio hæmorrhoidis 3. absit omis febris
ac orgasmus sanguinis — Cæterum etiam morbus in-
veteratissimus esse potest. Effectus huius sois sunt.
vomitus validissimus totum corpus concutiens raro
ultra 6 horas durans, vomitum subsequitur diarrhœa,
ac somnus, et delirium minuitur, altera dosi, raro
multis opus est, tandem, nisi plene cessaverit effectus
primus.

Cura confirmatoria consistit in eo, ut diæta sit
mulaginosa aliquot septimanas. Marian hoc remedio
raro curavit: vid. Baldingers Magazin für Aerzte.
II. B. 5tes St. S. 418.

MS 99

De Mania.

Definitio. Est delirium furor diuturnum sine febre elapsed.

Est delirium variun, nunc furor nunc mitis sine febre Stoll, hic ex Melancholia Maniam distinguit. Si vero febris adsit, nec causa, nec effectus, sed tantum symptoma superueniens delirii v maniae est. Subinde delirium tam furor est, vt catenis constringi maniaci debeant, subinde circa vnicum punctum versatur, sic quidam a daemone obsessos, alii vt lupos accanes se conuer sos putent, cetera sanissimi. Notatu dignum est plerosq; fuisse aut esse simul epilepticos, ita vt inter epilepsiam et maniam quaedam analogia intercedat.

Analogia inter Maniam & Epilepsiam

Diuisio: Diuiditur 1. in Ideo- et Sympathicam. 2. rationem gradus, seu iusta variat deprauatae imaginationis ideae in fatuitatem, quae est leuissimus maniae gradus, in amentiam in furorem, qui adhuc maior gradus. 3. in tres alias species iuxta ideas deprauatas, in Lycantropiam si aegri lupos, in Cynantropiam, si canes, in Bufantro-pian si bones vlulando imitentur, aut in illos se conuersos putent. 4. in Daemoniacum seu cacodaemoniacum et lunaticum cfr. 5. in Mariam seu phrenitidem reconualescentium et mariam ab euacuatione sanguinis

MS 99

v. lig. retui nimiis, obstudia, nostis curas, maeroren, vigilias, insomnias, coitum, haemorrhagias et quae curatus tempore a usu nutrientium, roborantium, narcoticorum. ejs. usu et ex causis deinde adferendis patebit, specifice cum antimoniacum nec dari, nec dari possit.

Causae prox. Seu illud, quod mente immediate turbat. Est modus, quo id fiat, plane ignoratur; Caus. Prae. Dis. caae praedisp. ja hereditas, nam dant integram familiae quasi patrimoniacae, sic nonnunquam patet certa aetate pueri maniacum, pueri et puellae obviam aetatem attigerint, plane eodem modo, quo disp. phtysica seque ad posteros usque reponitur propagatur. 2a pertinacissimum aetas virilis, confirmata, pene cunctis multis exagitata, aut validis pathematibus, ubi homo solet ei in summa adhibitae constitutus. H. sexus masculi. potissim.

Caae excit. p. frequentissima est melancholia gradu aucta. 2. plethora valida. 3. phrenitis plaegresa, H. transfusio sanguinis olim instituta, ostiata. 5. validi affectus, pene amor delusus, superbia, spes maniae affinis, animia ita in puerperis, maeror 6. febris intermitt. longa, quartana, lochia nimia, haemorrhoides retentae, vanes in fimi frontali. 7. vitia varia totius capitis, Caluaria solito crassior ac firmior

Caus. Bae, disponentes.

Caus. Excitantes.

Sed dubium, utrum inde mania, nisi plurimum
delectur Arvidi Bl. Stoll. ex vitio venereo totam cal-
variam furcrisse ac premendo cerebrum dirissimos pro-
duxisse dolores, exostoses, tophi, v. fungula pronata
irritantia, pungentia, plementia celebrum, fragmenta
ossea, Meninges indurata, quasi carnosa v. cartilagi-
neae, tuberculus, ossiales offsitae, quae effi ne sit tu-
fubinde maniam causant, meninges inter se concreta
v. validius calvariae accreta, vasa meningis stricta,
infarcta v. ampliora et varicosa.

Notandum. hanc vitia potissimum cl. Greding.
in sectione cadaverum maniacor. detexit, juxta sectio.
cl. Morgagni modo aqua intra meninges, modo intra
ventriculos cerebri, cl. Gredinus in plurimis cadaverum
sectionibus deprehendit substantiam cerebri naturali
molliorem v. duriorem, ventriculos cerebri modo enorme
modo multo ampliores, modo arctiores, porros, angu-
stos, tuberculis obsitos, v. plexus choroideos vitio-
atos, ampliatos, hydatidibus obsessos, quamvis haec
vitia etiam sine ullo morbo, autcum convulsio-
nibus, epilepsia &c. fuerint detecta.

Symptomata Maniae

Symptomata maniae sunt 1° placida deliriorum fe-
rox diuturnum, magnum robur musculor. in hac

145 99

alias etiam debilissimo, quia continuo ictus saltum cerebrum plus leg. reiic. fecerunt. 2. media frigoris vigiliarum incredibilis tolerantia, quia idea circa quam deliraut, fortius fers: com. affecit, quam illæ ingratæ sensationes. 3. plerique suas habent exacerbationes et periodos, gravius subinde, subinde mitius delirant, et lucida habent intervalla, ita ut intermedio tempore fari obambulent, sic quidam bi anno v semi anno aestate et frunt maniaci. 4. Vires ventriculi ac intestinoi in maniacis validissimæ sunt; hinc etiam certa observatio, quo magis mensmota, et eo fortiori emetico v purgante opus est.

Cura difficillima est: ast indicatio petenda ex notis fontibus indicationis in morbis chronicis. 1mo ex nota causa sicsi a melancholia praegressa saturatis. ac largis. Dil. gran. cum Crem. ℔, et fruct. hor. ubi maniacus extremitates frigidissima ex frigore cerasis sp. d. Thaeden sui maniacis copiosissimam ~~Cyan~~ frigidam, ac dein salibus laleces sedist, sine dubio sanguis solvente: ~~&~~ si a phrenitide, prosunt lenia tonica et camphora: ~~&~~ a transfusione e insanabilis: si a vermibus in sinu frontali, cura est ut in hemicrania ad hanc cap, si ab intermitt. ℔ sana

Cura pro Ratione Causæ varia.

Remedia Specifica in Cura Maniae

Solventia; si ab haemorrh. et vesa palat; si ab ast pathem. Specifica, quia modus agendi seu naturalis pathematum ignoratur. 2do ex vitio alio praedominante. 3to ex inseparabilibus adnexis. 4. ex analogia. 5. ex empyria rationali seu specifica.

Laudantur opium, sic si valde furiosi sint aegri sine febre det opium, v extract. hyoscyami v stramonii intra 24 horas ad gr. vi—, 3j-3ß 3j in ℞. vel in pilulis ad gr. j-ij pro dosi, sed raro assumunt pilulas, sine optime in mixtura ex spar. menth. cuth. meliss. chamom. ad gr. xv. 3j-3j intra 24 horas vi hydrochlor. ac ½ vasculi. Camphora quae sine inflamm. stimulat, det optime in mixt. ad gr. x 3j et q. s. ol. sobvidat saccharin. enecticam camphora eneclean, alteram inscio medico ordinario emulsio servavit; Moschus in mixt. m praep. menth. ad gr. x. xv. et. mucillagine subactus, v in ℞ e.g. Moschi gr. ℈ vj sacch. alb. q. s. ut fiat ℞ d. in x^ipla fig. 4ter de die unu. Vitriolum album in ℞ ad gr. iij. x. et in mixt. ad gr. x. 3j vsque 24 hor. 3ij tam diu augenda dosis, quamdiu aeger sine vomitu tolerat v Donitu sert. Rad. gratiolae ad 3ij et Rad. hedb. nig. in infuso colat. 3ij addat. ℞ gratiolae v hedb. nig. gr. ij et. Copo alterant

De Remediis in Cura

[illegible] pro dosi. Extra
[illegible] stramonium, hyoscyam
[illegible] sacch. alb. q. s. ut fiat ℞ d. in x^ipla fig. 4ter de die unu. Vitriolum album in ℞ ad gr. iij. x. et in mixt. ad gr. x. 3j vsque 24 hor. 3ij tam diu augenda dosis, quamdiu aeger sine vomitu tolerat v Donitu sert. Rad. gratiolae ad 3ij et Rad. hedb. nig. in infuso colat. 3ij addat. ℞ gratiolae v hedb. nig. gr. ij et. Copo alterant

gl. j dato, et hoc loco aeger sic purgetur. Scopo drastico vero 3ß pro dosi. Extract gratiolae v. Helleb. nig. datur in mixt. cum praep. chamom. et ad gr. iij et ij. intra 24 horas. Si absq purgatione fiat.

Stramonium, Hyoscyam. Camph. moschus, Balsam. gratiola, Helleb. nig. ac cetera Drast. et alterantia. Hyperabscantur praeterea 1mo V. per Purgationem, si modo non fuerit mania ex Hemorragia. 2do absolvatur. 3to emetica et drastica fortissima Vitis Iris, resin: galip. Scamonei, gutta, turpethi radix, quae aliquando praegresis multis doloribus, et in obstruct. vis. abdom. prosuerunt. 4to Balnea tam calida, quam frigida, et immersiones repentinae Rünzbad cum terrore facta. 5. alterantia fortiora ut Sacchar. Saturni et alia plumbata a recentioribus commendantur, ast certe nocent ob vim infatuantem nervis insessam, convulsivam, nam ex ingesto plumbo ipsa mania, convulsio epilepsia sequi subinde solent. 6. Sol. et extract. Belladonae, ac Stramonium sed prudenter adhibitum, nam et ipsae hae plantae maniam possent producere. 7. ipsa foetida ob vim solventem, et anti hysterica opium, opium castor. moschus, sed in nimia potius

potius maxia et hypochondriaca sine materia a sola irritabilitate. Notandum castoreum est plerumq; opio adulteratum, hinc caute adhibendum. — 8vo Lunatici, alis, sorte scopo solentissimo, forte obi topi recentes sunt morbi cau premendo cerebrum. g. Stillicidium / Trotsford. / Vae, ex alto cadentis seu simplicis fu medicatae profuit. 10o Preparatio juvat, obicaa maxiae sunt fragrantum obscum, Atrophus. pp. Terror subito incussus, sed infida e haec cura, cum et augere praesentem, et novum morbum producere possit. 12. nova idea validissima infixam ideam suppriment, sed in furio sis minus convenit, nisi per verbera / crudelis methodi; qua aliquando illam manam tollunt, qua ex unica alte infixa idea nascitur. 13. Musica prosuit in delirio melancholico, maxia a noctore Diuturno, in mania taciturna a delusa amore, in nervea potius, quam in alia, nam si presum cerebrum, v viscera abdominis infesta, n prodest. 14. Fraus ideam praedominantem enervans ac contrariam inducens convenit forte in maxia hypochond. et hysterica.

Idea Saga. Ex hactenus dictis explicari pot. 1o Sagas, et vas rum vel Daemoniacos. ideis fictis seu licet depravatis, v decepticeis, sic

dde 20. circiter ann annos
non allata, quarum
tamen existentiam evad
quas sagas vocant, ac ofter
existentes; quo scopo
Obsessae in Decorso
Obsessor, et Daemoniacor
sive vere maniacos, sic et
runt, aliquorum eligi
mentibus vel derelicti v
ut non solebant populi
facta et effectus modu
bus adscribere, sicut grae
non a furiis seu furi putaba
Pathmodromos, qui fe
ta tabis ex summa sup
in alios, maniacus fact
mens recidit. Adventia
fuit paroxismus mani
et musica levatur. 3.
gustus rei facte negati
negatam Obst. Sic V
suppressa per spiration

ante 20. circiter ~~anos~~ annos Sagae ex Hungaria Viennam allatae, quarum aliquae, ut carcerem et diuturnam captivitatem evaderent, confessae sunt, se venera sagas ea, ac sese fuisse in Vesperi certis incantamentis, quo scopo in Hungaria celebris est Herba Belladonae vi Decocto cuius vis et nota est fascinare.

2. Obsessor v. Daemoniacor idem aut Deceptores esse aut maniacos, sic et illi, quos S. Scriptura nominat, et quorum aliqui nudi in locis desertis ac memoribus ~~et~~ derelicti vagabantur, plerique fuere maniaci, nam solebant populi orientales, phaenomena insueta et effectus modum naturae excedentes, daemonibus adscribere, sic et graeci ipsi naviam post quam faciem a furiis seri putabant, hominem exagitantibus.

Nabuchodonosor, qui se in bovem mutatum credidit, sine dubio ex summa superbia, ut probat experientia etiam in alio, maniacus factus est, donec sacerdotio post illi meus redit. Hereditia Saulis post amissum regnum fuit paroxismus maniacus ex ingenti tristitia ortus et musica levatur. 3. nulla sic Dicta miracula, in quibus res facta negari ~~n~~ potest, explicatum plane naturam habet. Sic Vienna puer cellatus, qui ex suppressa perspiratione Rheuma contraxit, subito curabat.

Quid Sentiendum de Miraculis nonnullis.

cum per integram diem in Basilica S. Stephani ad Dei Virginem tanta animi intentione oraret, vt lachrymis subortis vestes ludores. Notandum per has explicationes naales, miraculi in S. Scriptura nil detrahitur, cum aeg magnum miraculum sit maniacum curare subito, ac daemonem eiicere.

De Hydrophobia.

Definitio. Est delirium ferox cum metu V^{ae}. Vocatur etiam Rabies canina, ob furorem fogissime a canibus communicatum. Notandum cae hinus aquae metus videtur pro desert. Vix dubium e, ait cl. Stoll, Hydrophobiam e morbum nervosum, adeoq Manati vnice remediis nervos potenter sopientibus, opiatis, exto: ex succo rec: rad. Belladonae, fre item rad. et fol: Belladonae.

Causa metus aquae.

Divisio. Dividit ratione originis in spontaneam et contagio sufceptam. Data spontanea ab observatoribus descripta et orta p^{o} ex ira summa, 2° in febre pestilentiali 3° in putridissima febre alias nervosa dicta. 4° in inflam. ventriculi et meninguum, vbi ob phlegmatis onem, intellitur, vltimis morbi temporibus supervenire visa est Hydrophobia sanguea. Alias symptoma, sed

De Hydrophobia. [2]

[illegible] gulosum subest inflamm
[illegible]. Sed hau diuturna
[illegible]ionem i mutet, sed
[illegible] curatur, quam
[illegible] maxime obnoxia
[illegible] vulpes, in quibus
[illegible] maxime nascitur
[illegible] a cae interna
[illegible] potissimum per cor
[illegible] a gregem pos
[illegible] a morsu canis rabi

Cae prima est ver
[illegible] fabulosum humorem
[illegible] ppue pestem inde
[illegible] a cane rabido inflic
[illegible], sic per vestem lanea
[illegible] animalia massa, sex
[illegible]. C. cum vulnus
[illegible] nullos alios de
[illegible] cum morsus in
[illegible], adeo periculosus
[illegible] in inflamm. ster
[illegible] deprehenditur

tunc plerumq; subest inflammatio alicuius visceris abdominalis. Sed hanc diuisio n̄ ē practica, cum medendi rationem n̄ mutet, sed prognostica, quia sortem curationis facilius curatur, quam contagio suscepta. Animalia rabiei maxime obnoxia sūt, canes et congenera, vt lupi, vulpes, in quibus etiam hydrophobia ex causis internis maxime nascitur, leguntur etiam felis et felis gallinacei a causa interna hoc morbo affecti; in aliis potissimum per contagium, sic vidit d. Sold. in Hungaria gregem totum integrum residuum factis ēē a morsu canis rabidi gregem inuadentis. Subjecta Hydrophobiæ sc.

Causa Proxima

Causa proxima est Venenum peculiare, n̄ dum de lectum salualem humorem impurum inficiens, vias salivales ipsas pestifer inde patet. a cuni n̄ ab vulnera, sed a cane rabido inflicta ergo sint periculosa et nimirum, sic per vestem lanean si morsus factus fuit b cum animalia crassa, lana, pilis densis munita minus laedantur. c. cum vulnus inflictum, postquam canis iam multos alios demorsit, minus sit periculosum. d cum morsus in facie, collo, ac partibus encephalo vicinis, adeo periculosus sit. Natura huius morbi n̄ consistit in inflamm. stelis aut ventriculi, et quia in cadauere n̄ deprehenditur, nisi tenuan effectus pestifera

In quo Consistit huius Morbi Nāa?

Supervenerit ex nimia sitis &c. sed consistit in nervor. affectione inexplicabili, ab aliis morbis distincta, cum nec latissima opii dosi mitescat.

Causæ Excitantes. Causæ excitantes Hydrophobiæ sunt 1o plenumq; contagium susceptum a cane rabido v alio animali rabido. 2o aer æstuans, aut intense frigidus, hinc sæpe æstate, aut diu hyeme observatur 3o tepestas sæva calida & humida. 4o victus ex carne putrida sæpe cum penuria. 5o vermes in renibus intestinis, cerebro, et canis natum reperti, quod in tanto dies nequit, cum vermes isti in cadavere inventi sint pubicestri forte ex alia causa hydrophobo. 6o ira furens, febris pestilentialis, et inflammatio ventriculi &c.

Divisio 2da tam in hoc, quam in aliis animalibus in duos gradus.

Signa 1mi gradus 1o præcessere causæ excitantes. 2 tristitia insueta, solitudinis amor. 3. pastum cibumq; aversantur, & abscondunt. 4. non amplius latrant, aures, caudamq; demittunt, horum tu agnoscunt 5. in ignotos irruunt. 6. somnolenti evadunt.

Signa 2di 1. prior pejora. 2. lingua exserta, vox rauca, os hians. 3. nec semideglutit. deglutire nec subito celeriter incedunt.

lingua plumbea. 5. horum
tore emoveant, et fugiant.
ne ultimum fugiunt, cum sig
sole conspectum signum pa
signum. Atum canis v homo
Symptoms ne ne, ssi si ad de
dicam afficientur, quas canes
mortuus canuit, deus cum ejusd
Symptoms 1o spontanea sæv
vulnus. 2o morsus in prim
post a tempore lethalis. 3o
separabilis. 4o quo magis
Contagium communicatur
medicamentum ortus venenosi
vulnus v peccatum. 3o spiritu
sic cum potus hydrophobus
pavi. 4. proles, omnes in se
effrenatis, quo rabiosum a
pestem, quo occisus
eadem sibi vulnerans,
ejus lactis, aut carnis da
eorum antea injectorum,

4 lingua plumbea. 5. herum 2 amplius agnoscunt, ab obvia amordent, & fugiunt. 6. alii canes Solam Sortiss. mi rabiosum fugiunt, cum ignis terrori, quod Signum forte certissimum Signum pathognomicum.

Signum. Istum canis, & homo demorsus ac mortuus fuerit hydrophobus nec ne, ejus ad dentes & gingivas occisi canes dira afficientur, quas canes alii admissi devorant, scabie mortuus canis, seu cum Cicuta aufugiunt.

Prognosis 1° spontanea sacietas, quem contagio suscepta curatur. 2° morsus in primo gradu equidem periculosus, sed non semper lethalis. 3° morsus in 2c. gradu seu ejus insanabilis. 4° quo magis furit eo citius mortiferus.

Contagium communicatur triplici modo 1° morsu per vulnusculum vix sensibilem. 2° contacta spuma & excrementis & siccata. 3° spiritu ex ore in pulmones attracto, sic cum pater hydrophobus jam moribundus oscularetur suas. 4. proles, omnes infecit eodem morbo. 4. contacta instrumenti, quo rabiosus canis fuit occisus, sic immersio ferrum, quo occisus est canis rabiosus, contrectans & sibi vulnerans, pestifer hydrophobus. 5° si lactis, aut carnis canis rabidi occisi. 6. contacta rerum antea infectarum, sic pastor & lacticinia a cane

rabido vestes reſarciens, ac filum dentibus abrumpens
factus è hydrophob. Vid. Switen.

Tempus eruptionis ex miasmatis Hydrophobiæ è diversum

Maxima rabiosum agit incerto tempore, cum diu manere potest sine manifestatione, depositum ad telam cellulosam, et qua intro n statim resorbetur, ita, ut rabies modo post aliquot dies, modo hebdomadas, v menses oriatur. Cur an modo citius, modo tardius resorbeatur, dependet 1o ab anni tempestate. 2o a temperamento. 3o a victu. 4o a parte læsa. nam eo citius erumpit rabies seu miasma eo facilius resorbetur, quo a anni tempestas calidior, qui a omnes omnes pori sunt apti. b quo calidius ac robustius temperamentum n phlegmaticum c quo victus acrior ac stimulantior. d quo pars capiti propior e.g. facies p.

Symptomata

Symptomata in hominibus affectis vid. § 1138. aphor. Boerh: potiora tamen sunt. 1o Vulnus inflictum post 6. 7. hebdomadas v. 2. 3. menses incipit putrire, et afficere dolore obtuso, cicatrix tumet, ac sponte aperitur, fundens ichorem acrem, fœtentem, leuiter rubentem. 2o eodem, dudum concluso vulnere, temporis inter-vallo, æger humanum consortium fugere, contristari, morsus esse, oculis arcubus grauari, rigere, vix n perpetuo convulsivi conati incipit, dolor subinde

faciem, et quasi globus
faucium, ventriculi abdo
sentiens. 3o re
ventriculi, inquies multa,
ante accessum, convulsio
insomnia nocturna, sen
fixa fixidae. Haec rab
stadium efficiunt, ubi æg

Stadium 2dum adest

nulla sitor, si magna sibi
bendi ac deglutiendi diffi
dior, difficiter deglut
nausea hominum, v
fluor ipsius, et acris
edax, qui loco audiam
quentes, aliqui sed p
audeant, melius summer
inquies, quasi ver
subinde ipsuria, so
subinde amissa, qui
tempore delirii obs

saucium, et quasi globus hystericus accedit, dolor spasticus ventriculi abdominis per intervalla rediens, subito remittens. 3e respiratio anxia, pulsus debilis, variabilis, inquies multa, repentina et convulsiva de nocte anxietates, convulsiones leves artuum per intervalla, insomnia nocturna, levissimæ subitaneæ inedulæ frequentes frigidæ. Hæc rabiem vespertinam seu primum stadium efficiunt, ubi fere adhuc felix curatio habet.

Stadium 2dum adest, si delirium accedat per intervalla levius, si magna sitis adsit quidem, sed magna bibendi ac deglutiendi difficultas, et tandem impossibilitas, difficilior deglutitio Vae et rerum humidarum nausea hominum, Vi rerum pellucidarum; speculi, lucis ipsius, et aeris liberi adflatus, horror, furor etiam, si loco audiant verbum de Vae et aquosis loquentes, aliqui sed perpauci Vi deglutiunt, modo rideant, melius fummur cum oculos rotatione, summa inquies, quasi undique mors adstaret, urina subinde ischuria, saepius dysuria adest, vox rauca subinde amissa, quidam more canum latrant, alii tempore delirii obvios et obiecta confundunt; in alio-

continua Sputao, sedita, vt ob motum convulsivum
salina quasi ex fistula ejici videatur, per vices
grauior est morbus, ita vt saepe per ¼ horae, et ultra
tranquilli sint, quidam paroxysmum praesentiunt, et
ad stantes monent, vt sibi caueant, vt fugiant, ne mo-
ru impetantur, oculi sit vt maniacor, supercilosi, tru-
cer, fixi, facies plurubra.

Cura Prophi. lactica Hy. drophobia

Cura duplex est. 1mo Prophylactica, ac forte so-
la obtinet, statim post morsum instituenda scopo
praeuertenda hydrophobiam, sit 1o abiciendo vesti-
menta et omnia, quae venenum adferre possent,
2o locum demorsum scarificando, dein cucurbitas ma-
nas fortiter trahentes applicando, v locum adurendo
muria ⊖, aut ferro ignito adurendo. 3tio locum scari-
ficatum in longam suppurationem imo perpetuam adi-
gendo per 30. 40. dier, quor obtinetur apponendo
vesicans, dein vlcus deligando vnguento aliquo irri-
tante e.g. Ung. Basilici, cum ℈ canthar: v. ℈ tab:
carror: vel Ungu. aegyptiac. cum ℈ spir subro

v. lapide caustico &. 4
thuretia, solutia, Diap
ista nec vegetabilis le
spirando interne e.
quoties de die, et extern
bis quotidie ad larg
ruges. Inunctio pos

Notandum hac met
bro a latis praeseru
loco stis segue: Si mosch
si tranat secessum in
et ad beandu. cum
tores si segnatur, suc
spirenda, donec
datur, nec oltra,
mori Hydrophobia
datur elect: Borus
&:
2do Cura curativa
phobia consistit in eo,

℥ lapide causstico ℈. ℌ. Sope rotando. 5to libendo
diluentia, soluentia, diaphoretica actum ℣ dilutum. 6to
victu mere vegetabili utendo. 7mo Mercurium vivum
assumendo interne e.g. in mixt: ℥ pilul. plenkianis
quater de die, & externe inungendo ungv. Neapol. ℈j—
℔ quotidie ad largam & citissimam salivationem
usq; — Inunctio potissimum fiat circa locum affectum.

Notandum hac methodo frater de choiseul vltra
300 a rabie praeservatus. vel cum obs his adhibetur
loco ℈ii segni: ℞ mosch. gr. xvj. Cinab. fact. et natiu: aā ℈j Lis ℞. mosch. gr xvj Cinab. fact. et nativ aā ℈j
℈j terantur seorsim in ℈ semissimum, deinq; misceantur
& exhibeantur cum haustulo ℈ss Aquae. ℈j post 2. hor. ℥ss.
horas ℞ reiteratur, sudor & somnus, eadem dosis
repetenda, donec id fiat, post 30 diem iterum repe-
tatur, nec ultra. Notandum hac methodo chinensis
omnes hydrophobia praeservari, vel loco huius ℈
detur elect: Boruffianum ℈i chorio ad ℈j in ℔ma boli.

℣ 2do Cura curativa seu therapeutica, praesente iam hydro-
phobia consistit in eo, ℣ 1mo vulnus denuo aperiatur, & non vesic. appli-

cet. 2ᵒ) vt ℈ viii. ℞ et extet: exhibeatur 4ᵒ vt specifica adhibeantur, vt ℈ dulc. et turpeth. mineral. a Disoto laudatum; remedium chinense et borusicum, ℈ anagallidis, canthalidis, fubnectiones in meri v. ℔ vino, aceti magna quantitate potum, gannum &c. e.g.

Sono haem demorsum a cane rabido, quem statim post morsum trucidauit.

Cura Thera peutica in Hydrophobi

Cura ℣. vt resciatur, utrum vere rabidus fuerit nec ne, affricantur dentibus interfecti carnes. 2. abiiciantur vesper. 3. bovis ℔ possibile scarificandus, et imponendum vesicans, dein vngu. basil. ℥ij ℈. canth. ℈j &c. 4. sumant victum vegetab. et pro potu dec: gram: cum

1 ℔ syrup. aceti vel ℔ cum aceto. 5ᵒ ℞ interne ℈ viur ℣ turpeth: minerale ℞ ℈ ℣ flau: j ad gr iv cum sacch. ℈j m. f. ℈ ℈ vespori sumendus, detur in N/plo per 8 circi-

2 ter dies vel ℔ canthar: ad gtt. x. xv. ℈j cum syrupo menthae, superbibendo 2 vasenla decocti emoll. cum syrupo aceti, v duo vasenla possint, vel elect: ex Meloe

3 majali, 3ᵒ jam in officinis prostat, quater de die ad mic. Mosch. magist. pu ad ℥ℬ compositio huius ebet: ℈ ℔. Ʒ. N. Meloe majal han. ℔ xx, xxx, Rob jambac. ℥ij kinal. ℔ℬ ℥j, nellis in quo majales meloe suffocati

De Cura Hydrophob

℣. vt ℣. elect. ℣. Helve
praeser. hydrophobia
Videndum cum in can
pendiculi, asophagi, a
ter corrupta vicera
videndum, ℣. Sic ad a
hevenoll: et vindicantu

De hydrophobia
d. Vogel.

Videndum cl. Voll.
Hydrophobiae, indicato
1ᵒ venenum destruen
2ᵒ spasmos jam exci
venenum destruitur, ℈
grasp incidendo, quo
rum eluere vel locu
morsu, vel locum ex
plagarum scarificari
℣. Sed plaga dum
dum, scarificato am
locum demorsum
minus, auxilium

q. s. vt ℈. elect. ℈. balnea frigida — Quod si an
præsens hydrophobia denuo vlcus aperiendum ℔.

Notandum cum vi canaure hydrophobo. Jubii de inflamm.
ventriculi, œsophagi, ac diaphragmatis, item saburra bi-
lis corrupta inuenta fuerit, hinc primario ad hæc
attendendum, v. ℞ ad ℥i deliquium vsq., catapl. emoll. po-
tus emoll: ℔ vidicandus

De hydrophobia imprimis legi meretur, Tannagestium
A. Pottal.

**

Notandum cl. Stoll. leg. in modum disserit de cura hy-
drophobiæ, indicatio est.

Indicatio sunt:

1°. venenum destruere remediis, si quæ sint, specifici?
2°. spasmos jam excitatos et commotiua symptomata consopire

venenum destruitur, si impediatur resorptio, carnem circum-
quaq; incidendo, quo fit magnus humor affluens, vene-
num eluens vel locum demorsum adurendo statim a
morsu, vel locum excindendo: inustio recentis vulneris
præfertur scarificoi, cum a carne et venenum destruat.
℔. Sed plagæ contusæ nervosæ vstionem non admit-
tunt; scarificato ex tenta instituta, et cantharides ad
locum demorsum adplicatæ et plus doloris faciunt et
minus, auxilium certum est quam vstio. Sed nec

Excisio nec ustio prodest; si virus rabiosum jam delatum sit ad nasam humor: hinc 1o Venenus lorum é. 2o Totum membrum pomato oleoso fovendum; 3tio cura nervina, prodè interne Moschus, Camphora. 4o Vesicantia larga ad ipsum potissimum locum venenum applicanda. 5o Quis inundus, interne assumptus ad plenam vim salivationem — Jubinde prosuere cantharides interna assumpta. Rra ad paucas gutlas in copioso vehiculo Decoct. alth. malv. &c. Lacc prosuere diaresin largissimam excitando. Victo 3o virus rabiosum etiam in ipsam humor delatum, modo nervos non ita afficerit, ut hydrophobia oriatur, subinde effectu possit extra corpus largissima diaresi aut salivatione, haec enim vias vidt primum affectas — In remedio Boruspico plumbum esse nocivum ingrediens. Inter celebratora laudatur Stad: Belladona vid: Richter Chirurg: Bibl. 5. B. 2 St. & S. 377.

Exempla VI Hydrophoborum.

Stockardum mense aprili 783. 6. hor. a cane rabioso demorsi in Hypochon. venere. pars in parte ad magnitudinem grossi demorsi cauterio primum haurituri, dein sequens vulnus scarificatum, et deligatio facta cum cantharidibus i.e. ungu. basiliconis ℥j. & cantharid ℥j.

Interne nil datum
pro pulla in facie demo
vulnus scarificatum, et indu
deligatum, interne nihil
vulnus eodem modo fo
℥ Pulv. cinnam ℥ij m
f. pil. gr viij
interne eadem, interne
℥ viij ℞ cantharid. gtt XII.
Casserum solet vehem
& lapide dilutis eluere
magnis ad distantiam 2
urinae: potui, cereb: e
lagu: basil: deligant —
hasta removenda, dec. hor
nulla pertinuia ad hi
situm, ita ut lenis ph
ad 3. septim. continuan
symptomata manifestet
co V.S. quoties res exi
V. Julii bis ter de die

Interne nil datum.

2dus puella in facie demorsa, cuius vulnus eodem modo scarificatum, & inunctio ℥ij ad ℥j per diem, deligatumq; interne nihil.

3tius vulnere eodem modo scarificato, deligatoq; interne

℞ V. chamom ℥ij m

4tus & 5tus externe eadem, interne ℞ Camph. et Castor: aa ℥j m. f. pil. gr iiij

6tus externe eadem, interne ℞ Emul. ordinar. ℥ij Camph: gr. viij ℞ canthar. gtt xij. m.

Cæterum foetidi vulneris ineisum, excisum leni muria & lepida dilutâ eluere, diu fluere finunt, ac dein margines ad distantiam 2 vel 3 digitor. unguento ℥ij parato ex aruncj: potii, cereb: et ℥ss pectoricati, vulnus vo ipsum Unguj: Castil: deligant. quoad Diætam carnes et pisces Dieta

humosa removent, dec. hord. infus. floribilica, panduri, enemata, pediluvia adhibent, unguj & le gustatio panel illiniunt, ita vt leuis physalismus sequatur, cæp. p 14 dies aut 3. septim. continuant. Quod si morbus pan lucidenta symptomata manifestet, faciunt Domini robusto ac pletho-
co V.S. quoties res exigit, aegrum imponunt balneo ℞
V^a Sulais bis ter de die, membrum tortum vulnerati pannis

oles oliuarum tepide imbutis inuoluunt, mane ac vesperi dant remedia partim camphorata, partim alia
» remixta ex ℥ij ℈ij Ferul. pilulis ex opio, camph: et
» aspa foetid., quin etiam te adhibent ℈iij depuratis primum
interne mucillagine subactum et forma pilulari ℥ß.
dulce ℈ß. alii D. Schmucker vesicans asponit, alii rem.
Sium Lorraicum, alii ostracodermata calcinata et
cum alu Viri sumpta Boerhaue cultu, Lor. ex theoria
potius, quam ex praxi; alii dec. anag. alt. dier, alii im-
mersionem in ℞ fluuialem, sed quae utrisque videntur
potius nocere, alii ℈ß rad. belladonae, ℞ qui forte cum
optimum anticolicum, alii pone galli et Pipot vsum
℞ iij in cl. enter. ℈ß. Sed cum ea haec specifica the
in primo stadio deprae dicentur, cor. vii specifica spe ē in-
specta et dubia a quia in stadio primo spes incertum
an morbus, qui curatus dicitur, revera fuerit hydropho-
bia. b quia spes ē constat, utrum canis, qui hom
demordit, rabidus revera fuerit, nec ne, et utrum
venenum revera fuerit communicatum nec ne.

De Nostalgia.

Definitio. Est desiderium invincibile ad suos redeundi.

Divisio practica in veram & fictam — Divisio

Subiecta — Subiecta scilicet nostalgiae veae maximè sunt: Iuvenes molles educati, prima vice peregrinantes, ppm ăn Windi, vergs carniolenses et Helueti.

Symptomata — Symptomata vera j. defatigás ad quenti bet laborem. 2. solitudinis amor. 3. horror insomnes, anxietas diu noctuge, suspiria, gemitus, et anorexia a moerore et pervigilio, virium prostratio, emaciatio, labes, mors.

Ficta distinguitur a vera j. subiecti ni molliter educatis et 2. absentia causar. veae, 3 intolerantia famis, labor, et remediorum dolorificorum.

Cura fictae j. fame. 2. laboribus duris. 3. vsu remed. amaror, nauseosor, e.g. Dec. absynth. v Gentian. 4. vesicant. ad tibias dorsum diu rodentibus. 5. placeis quotidie multum irritandis, aliisgs remediis dolorificis.

Notandum hac methodo militem in Pufendorff. curantur.

Cura veae j. mentis distractione. 2. spe reditus in patriam breui futuri. 3. hic ni iuuantibus, ipsa dimissione in patriam.

De morbis Capitis dolorificis. De Cephalalg. seu De Dolore capitis.

Dolor capitis est ille, qui in sede in capite sentitur, seu Definitio supra aures et oculos, quae ad abstractis non attenditur,

Est frequentissimus affectus plerosq corporis

morbos, aut antecedens, aut comitans, aut subsequens; vel item habens originem, et sedem sepe ignotam.

Divisiones. Divisio 1o ratione durationis in recentem, seu Cephalalgia, et inveteratam, chronicam cephalean. Ratione loci in haemicraniam seu dolorem, qui ½ partem cranii occupat, et in clavum seu dolorem capitis in uno loco quasi ab infixo clavo.

2o ratione sedis cause in ideo= et sympathicam prout causa excitans e in capite v alibi. De sede doloris capitis auctores disputant alii meninges, alii periosteum et accessorias fibras, id vero certissime e, si nervos adsit.

3o in originalem et secundariam seu proto= et deuteropathicam = symptomaticum, prout est morbus proprius v alterius tantum symptoma. 4o ratione sensationis varia, in tensivum gravativum, pungitivum, lancinans, pulsatorium, osteocopum i.e. quasi ossa dissringentem

(1)

De dolore capitis ideopathico.

Hic dividitur in calidum, frigidum, ferosum, acrem, metastaticum, nervorum, periodicum, provectitiat cause.

I. Cephalalgia calida seu sanguinea, oritur a causa calida i.e. plethora universali topica, vera, spuria, diathesi phlogistica, v vera phlogosi. Ad

sane npe pertinent sanguis organis cui, inflammatorius
ac difficulter transeuns per vasa arteriosa ac venosa
cerebri, sanguis qualitate bonus, sed quantitate pec-
cans, præsertim calore atmosphæræ sub ardente Syria,
in agricolis ppue, in cubili nimis calido, a potu spiri-
tuoso, a veneris nimia, a lopio, a lucubrationibus au
meditationibus diurnis, nocturnisq; , præterea ab aliis
causis, quæ sanguinem vehementius versus caput urgent, ut
difficilius sanguinis transitus per pulmones ob tuber-
cula, et asthmatha, ob arctiora pectoris, ubi, qui capita
multum antrorsum inclinato scripsiant, qui thoracem v
collum nimis stringunt, qui in parietes viscerum abdominis,
v difficilis libidei sanguinis motu, aut alius nervosa laborant,
qui extremitates inferiores subligaculis coarctant et in
his cum cubitur quasi topica plethora cerebri oritur. Causæ Cepha. lalgiæ sangui. neæ.

Signa huius sequentis primæ speciei: labitus corporis, ple Signa Cepha. lalgiæ sanguinææ.
thoricus, facies rubra, florida, et quasi sanguine picta,
oculi rubri scintillantes, pulsus plenus fortis, durus &c.

Cura. p. v. s. in brachio, pede, vena jugulari pro hinde. Cura.
res ad tempora, pone aures, scarificationes occipitis,
pedilunia lepidia, potus refrigerante.

Causæ Cephalgiæ Frigidæ

II. Cephalalgia et Cephalea frigida seu pituitosa
ea a causa frigida i.e. a pituita accumulata in capite,
haec jam delectibus nota fuit, inde tot pilulae pituitam e capite derivantes, frequentissima ac gravissima Cephalalgia observatur in senibus; ac iis, qui peripneumonia nota pituitosa Sydenham. laborant, ita, ut Sydenh. hunc capitis dolorem pro signo pathogno: peripneumoniae notae habeat, nam gravis saepe est, ut pro capite infractum desilire aegri putent, et illud manibus adstantibus teneri jubent.

Signa Cephalalgiæ Frigidæ.

Signa Pt: habitus corporis pituitosus, leucophlegmatica, chlorosis, pulsus mollis, tardus, frigus totius corporis, excretiones languidae.

Cura.

Cura ē. 2ᵒ removentes per purgantia ora, Rheum, Aloen amarum, ad ℥j cum ℥ fortiss. et esent. cort. aur. Di prosp. vel Rhei ℈ß.

2ᵒ incidentes per antiscorb. amara elect: antiscorb: et p. herbas sic dictas Cephalicas, aromaticas, salviam, Calaminthas, rosmar. major: marū, ex infusu theae et. cum motu corporis moderato et diaeta cupepta.

3ᵒ roborantes post vacuatam et evacuatam pituitam, per amara et Tonica eg. Rad cort: absynth: et ℥ß fol. fib: ana ℥iß lim. Tart rubr ℥ß ffgr: abs. q.s. m. f. elect: vel ide in pilulis.

ne vert. amar: et elixir.

II Cephalalgia seros

accumulata, quae ex pu
fundi; ex frigidis ad my
ex cephalalgias, furore

Signa Pt habitus c
sunt praesentia, aut
sunt in puerpera v

Cura ē removentes 1. per
capitis atrofo adpo
Rhei. 2. per Rhae
hum neseres, qui prae
folute continuam

III: Cephalalgia
caput depositia
tica, ex pelacea, o
Gramina ℣ unguenta
rat: ℣ athrit: ad ex
Signat cura

cum exh. amar: & elixir. ppriatis g. s. et.

III Cephalalgia serosa ea a colluvie serosa, in capite accumulata, quae v. sua mole premendo, v. acrimonia tendo, v. fibrillis admistis enervellicando, horrendas, atroces cephalalgias, furores et apoplexias subinde producit. Sic in febre putrida, si alvus morosa, urina parca, cutis ficca, plerumq. aegri periclitantur ex decubitu seri in encephalum ac perenni apoplexiae.

Signa sit habitus corporis hydropicus, debilis, oedematosa aut praesentia, aut recurrentia: hanc praeter d. Closet semel in puerpera vidit post evanescens oedema pedis.

Cura e recedens 1. per purgantia ona drastica v. vesicantia sit capiti abrosa adpositum, juxta observationem Zacuti Rivelli. 3. per sitacea 4. p sonticulor imprimis corticem mesenii, qui praesertim si sitaceo, cum sine magno dolore continuam suppurationem excitet.

IV.° Cephalalgia acris ab acrimonia pro acuris ad caput depositia, scabiosa, venerea, herpetica, scorbutica, erysipelacea, ob externa superficie intropressa, per balsamina v. unguenta, aut post recurrens, materia rheumat: v. arthrit: ad encephalum delata.

Signa et cura sunt cuius acrimoniae speciei accomo-

data, multum hic ferari potest ab usu Fri et Decoct. purificant.

V. Cephalal. metastatica. oritur à metastasi in caput facta, quae fit 1o inflamm. per revellentia antiphlog. 2o fit abscessus inflamm. per eadem revellentia, quae infecta. 3o fit cum gangraena, per antiseptica cura peragitur. 4o fit sacci apoplex: plerumq; mors sequitur.

VI. Cephal. periodica i.e. sub larva intermittentis, curatur cortice peruviano.

VII. Cephal. nervosa ab excessu irritabilitatis in hysteric. et hypochondriacis. Cura fit per nervina Rad. valer: cort. peruv. etc: item prodè capiti torpo ex alto V frigidam admittere, v totum caput ô mane et vespere V frigida abluere, v embrocatio. cl: Willisius. Frigida V tempora frontem, totum caput perfundi, aut in vas, v pulvinum immergi inspit.

VIII. Cephal. a vitiis organicis cerebri, ut sunt mala capitis conformatio v a nativitate v a vi externa, tumores varii calvaria, exostoses, sopiti, osticula subinde in membrana cerebri nata, vasa arteriae nimis Fri rigida, ossificata, caries ossium cranii, inflamatio meningum ô cere

pitis, affectus, abscessus, quae pertinet, obiect. simiter, et pa... vasibus, g. vix probabile, ... vasa arteriae pateat, nisi ... cort. peruv. interfimum: forte co... pitis cadaverum inventae ... pro vermibus v. in pitir ... pitir simili de ... sequentes.

IX. Cephalalgia a Vermi... pitis fit, ut in Lumbo v... pro egressu ad nares ... pitir interfitir naso ... diffenter extrahuntur ... cum pro qualibet ... fiat, sine varia anthe... Signa fit infecta v Vermes ... pitir v vermibus, quae ... oleum, quo pereant, ... absorbeo, v nicotiana ... comment: Tom: IIII, ... pitis per nares attra...

soluta, abscessus, abacy, quae in cl. Bonet. Sepulchr. leguntur, ubi et cimices, et scorpiones et in cerebro inventa dicuntur, qd vix probabile, cum per naribus nullus in calvariam aditus pateat, nisi sit ossium os: aethmoideum, quod tenuissimum: forte concretiones polyposae, aliaeque in sectione cadaverum inventae minus cautis medicis imposuere pro vermibus v. infestis, ideo et fabulae sit, quae in Ac: n: c: prioris seculi de ℈ nicotianae cerebrum penetrante leguntur.

IX. Cephalalgia a Vermibus. Sinum frontalem occupantibus, sicuti pt, ut in somno vermes ex ventriculo, v. intestinis per os egressi ad nares ascendant, v. ovula insectorum ex plantis odoriferis naso admotis attrahantur.

Cura. difficulter extrahuntur, v. necantur vermes in sinu frontali, cum pro qualibet specie peculiari remedio opus foret, hinc varia anthelmintica tentanda.

Signa. Et infecta v. Vermes excreti, quos si tantum suspicio de infestis v. vermibus, suadendum quidem, ut naribus attrahatur oleum, quo pereant, v. attrahatur aut injiciatur decoct. alijusve aceti, v. nicotiana v. ℥ vel solutio ℞ caerule. vid. Swiet: coment: Tom: IIII, ubi narrat, dum ℞ cujus, qd in Trae ℥ℬ solutae per nares attraherentur, infecta in gruben-

frontalibus vi dolandis, dolores sacros ac vertigines molestissimas producentia fuisse exerta et expulsa. In hoc casu ob adhibitis cl. Lythrius opus frontalis sec-
» tionem suasit, qua olim usus est Caesar Mercatus, qui continuae, vehementissimaeq; cephalalgiae vermem ex causam praedixit, eumq; ex perforato ope frontis edu-xit; sed an cito et periculosa videtur celebratio, cum vulnera ossium vi facile iterum coalescant.

Cephalalgia Venerea. Notandum Cephalalgia et Cephalea idiopathica plerumq; Venerea ob acrimoniam venereae cariem, spiculaq; ossea, faniem perfrequenter illuc deposita.

Lignia sit nocte et sub stragulis grauior; interdiu et aëre libero et aegro in pauimento dormiendo, quin incalescat multo est mitior: interim et diuturna datur Cephalalg. venerea, et dolores rheumatici, arthritici, podagrici; vesperti-nam exacerbationem sequi constanter seruant, qui venerei.

(II) De dolore Capitis Symptomatico

Huius cau. frequentissimae sunt. 1o inflammatio cum partium. 2o bilis in ventriculo fluctuans acida, acido austera, pinguis, naucida praecordia occupans; quae saepe vaneinanem facit capitis dolorem facit, et adeo grauem, vt lucem pati vix queant, aut et adstantibus fi-

caput manibus comprimi rogant, aut alte ligant.
Multi sit, qui jejuno stomacho spe Cephal. patiuntur. ~~fiat~~
donec materia in ventriculo fluctuans posta diluenda aut
cibo inuiscante enervetur. Cephalalgia ob hac caa ob-
seruatus in febre exquisite biliosa, idem in diis jeju-
rantibus & le acrimoniam contrahente. 3o. fabura alia
quae cunq; vermes &c. 4o haemorrhoid: ac menstrua suppressa
5o. Veteres etiam dolorem capitis hysterici cum & hypochon.
huc retulerunt, sed e partim ideopathicum, partim vitium
totius systematis nervosi. 6o. Subinde e feb. inter-
mitt. lactuata. Cura valia est, pro varietate caae.

De prognosi dolor. capitis.

Hic summa cautione opus est, ne infamiam incu-
rat medicus. Sic, qui cum dispositione morbosa chro-
nica ab ignota caa in Cephalean incident, aut per in-
tervalla tantum sine manifesta caa eg. p. 2. 4. septima-
nas, aut quor. cephalea est symptoma morbi hysterici
v hypochond: v luis venereae inueteratae, saepius iam
frus tentatae &c. his in facile medicinam faciet.

Cephalalgia à venerea recens facilius curatur, quia caa
haeret in fluidis coinquinatis acribus solida stimulan-
tibus, inueterata in fere fit insanabilis, quia
vitium solida occupat eg. subest caries interna

dam, lophi, nodi, exostoses, spicula ossea introsum
sita ac membranas cerebri vellicantia ac pungentia,
membranæ aut ossium coalitus, aut hoc coarctatio
Vidit cler. Stoll. cephalæam veneream p 8. ad 17 annos
continuam.

(:*)

* Remedia in Dolore Capitis.

De cura doloris capitis.

De hac jam plurima sub singula spei dicta sunt, spe
ei causa applanda est cura, si multos jam dicta 1o sola adhesio capitis, inprimis à pomada,
& capillorum densitas perspirationem impediat cl. Krigius
vid Supplem. Encyclopediæ Vol. 1 Basil p. 479.
et Leg. commendat in ei Cephalal. a quadrup. cæa orta,
abrasione cranii, saltem in vertice, ac dein frictionem
cum scopula s. robustum s. sensu ei, ad auctos. sub ipsa
abrasione horrorem causat purgat cum sanguinem paulum
repellendo, et scopula poros aperiendo perspirationem
suppressam, ac potissimum cæa ea cephalalgiæ, resti-
tuit innocent ergo parentes poribus suis, & illos volunt
capillos tondere. 2o ablutio cum oxycrato, & aqua glaci-
ali pro diem, errhina, epispastica, vesicantia, 3o purgan-
tia antiphlog. frialia, enemata, vapores naribus attracti,
pilulæ cephalicæ, pediluvia sanguisuga quam cepida, &
calida, solventia, alterantia, stimulantia, roborantia

de sect. ad cur. grav. salis
Purgantia in febribus pu
in progressu epidemiæ ac pec
Purgantia gast. d. ex mixt. laud
gast. 20 parata.. Item v
inprimis in cephalalgia ideop
De Tabes Coffe vitilaba
nubes a Boneto Bazlius
Hebd. Richter cf: observat
p. pag. 117.
in dum Lusa In unum
3 ß ß rad. hel. albi; asar
rad. Gobis, taba: aa m. ß.
& vicetana pulv Sguiz
dem a Veterinariis Lege
ana ad libitum
Sit ß
in nebula morbifica aut
ophthalmia pertinaci prog
d. Harveius in strumosis
Ophthal. 3o arteriotome
ophthalmia. 4o Salivae &lis
ubi adhuc vitium in lum

ch. sed ☉ cum grano salis adhibita. 4. Cephalalgia
Gymptomatica in Febribus putridis anno 775 mens julio
et augusto epidemicis ac per triduum insistantibus sitis
sumptis gtt. x. ex mixt. laud. liq. Sydenh. 3i cum Naphta
℔ℓ. ℥ß parata. Item ℞ solum opium ℞ laudanum
profuit in cephalalgia ideopathica, sed ℞ a plethora orta.
5o Sabae Coffe utilitatem ad cephalalgiam Gympto- »
maticam a Bonetto, Baglivio, Stahl du Four, Lentilio,
Nebel, Richter ch: observatam accepimus: Spilmann. m.
m. pag. 117.
6o in dam Leuca die unius Gpithimia ch. pag. 86. Gy
℞ ℥ rad. hel. alb; asar; Bellidis; rad. bethon; irid. flo- — asari
rent. folior; saba: aa m. ℈ cephalicum, fogius in stat — Bellidis
hb nicotianae subt Gpiritu tenuit. 7o Ligatura ar- — Betonicae
teriae a Veterinariis fogissime; a recentioribus vix va- — Irid flor.
guam adhibetur — Fol Sab. aa mj
Sit ℈ illam accumulato ad loci ligatum
et materia morbifica aut resorbetur, aut dissipatur, juvat
in ophtalmia pertinaci prosa, obtrectum scilicet affluxum
ch: Haraeseir in strumosis et scirrhosis cum fructu ad- Struma Scyrrhus
hibuit. 8o arteriotome in arteria temporali hodie ra-
tionima. 9o Salivatio ℔lis provecta in cephalea venerea
vbi adhuc vitium in humoribus, non eo jam in Salivatio ℔lis

Obser
℞ rad hellebi alb.

Solidis, quod nosci tur, si varia Sri praeparata frustra fuere adhibita, ram e. g. caries & perfectis miasmate duden sublato, seu effectus manet ablata causa, vitium Solidor nisi recanti primum 8rio recedit. & ubi materia adest tenax scrophulosa, et lympha variis acrimoniis, scabiosa herpetica, scorbutica, et inquinata ac infecta. Aegr. facile accedas ad tan generosum remedium, nisi prius aliis tentatis et se cum alio medico et ipso aegro communicata. 10mo terebratio seu trepanatio ubi indicata, ubi cataplasmate caput obtegitur, exsiccatur magis, hac ipsa saepius usum fuisse Purcius in adnot. ad Hallerum narrat, cum ad diploen terebraret, effluxit nata nulla, sed sago mellicerei inter duas cranii lamellas. Rhodius puerilem pueri eduxit, dolore vehemens capitis a vitio organico subinde sublato trepano ut constat ex obser. Petri de Marchetti, et in genere vis Cephalea a vitio organico solo trepano subinde curabilis est.

De Hemicrania.

Causa Hemicraniae 1ma

Causae 1mo Inflammatio cum suppuratione, suppuratio tumor oculi. Si ab inflam: cura fit p. v. S. pediluvia, cremata, cataplasmata potus emoll. Epidor: Si a suppuratione, ta pueri exitur parandur, si Solutis

oculus consumat, extirpandus.

Li a tumore, quo oculus extorsum prosour retinam oculi distrahit, ac dolores ingentes facit e.g. Li ab Hydrophtalmia Cura ē: a) revellens per purgãa, diuretica, sudorifera, sonticulos etc. b) paracentheseos oculi. hanc semel vidit cl. Chaset, ubi dolor immanis subito cessavit perforato oculo, reliquis frustra tentatis. 2ᵒ) Odontalgia huius curam vide infra. 3ᵒ) Coryza. vnius lateris; cura p diaphoretica. 4ᵒ) Vitia sinuum frontalium a collectus in alterutro sinu mucosi, qui cognoscitur, si ex naribus vnius lateris nil excernatur. Cura fit p ✠ sternutatorium. b collectus ibi sanguinis v puris, de his vid. singularem casum in nosor. method. Sauvagesii. c. Calculus v infecta ibidem radicantia de quibus iam supra. 5ᵒ) Hysteria, quae est cãa frequentissima, cura patet. 6ᵒ) Febris intermitt. larvata, cura praemissis solventibus per cort. sed subinde hemicrania etiam ex alia cãa nata intermittit e.g. ex obstructione, v angustiae vasor. forte, quia affluxus versus caput nisi per intervalla augetur, sic Ballonius hemicraniam quotidie data hora redeuntem sanavit

2ª
3ª
4ª
5ª
6ª

penni decocto ligno. ac blandis sed oriferis. 7mo mor
bi alii male curat: sic vidit Cl. Stoll. dissimer
hemicraniar ex repulsa ophtalmia ferosa, vesicato
in compresso.

De clavo

Divide casu cura in Veneream & hystericam, in
posteriori cura fit p anti hysterica, p misturam ex
praepar. menth. cū eleosach. menthae laudano. ligni.
&c. in paroxysmo, extra eundem v. per antispastica
camph. moschum, Castoreū, & ferulacea & galbano roboran-
tia, & infus. cort. peruu.

De Otalgia

Definitio. Est dolor aurium notabilis. Hoc fere dolo-
ris ē oūm atrocissima, quia vix datur corporis
pars tanta nervorum copia instructa.
Effectus huius doloris sit: per vigilia, deliria, phrenitis,
convulsio, febris acuta, ac saepe mors. Notandum
otalgia se sperne ibi, vt exteritis.

Causa Otalgia Causae sit 1a inflammatio: ob ant phleg. iniecto
lis: 1a latio, lepidoi recentis amygdalini 2a ulcus, quod
2a nosci tus ex praegressa causa, ex pure affluent.
Cura communis ulcerum detergens per iniectiones decoct. vulnera-

cum nelle tepens, et spo
fluxurea in et externa
ris vi hemicrania ab hac ca
et. 1a 2ae cattaphis vide

De Ptal

Ptis inflammatio membrana
oris totius Sulci.

Divisio 1e relatione sedis
tetrafica et palpebras
ea quam, chorioidem infe
is ad retinam usq. IIdo
ea humorem, quae ori
Crystalloeidi oculum sub
positus, a sole nimio, e
sedis ab acre sicco
passio aestuosa sicca.
quae fingitur glauci in
primis ab eadem causis
tem et iis cibis, quae
positivae valent IIIio ca
sanguinem aliquod dicere v. sep
et inferi, annos durel
et totius corporis v. to
cum manifestantium; sopi sine

cum nelle tossare, et spontia nigrehae ejs. si venereum
praeuenerea in et externa. 3ª facilis cura cadit, 3ª
si vi hemicrania ab hac causa: p olea, decoct: amara & frialia 4ª,
ejs. 4ª Sero carcinoma vide infra de Odontalgia

De Ophthalmia

Definitio & Divisiones.

Ops inflamatio membranae oculi, ipsum albuginea, ac tota tunica. fulbi.

Divisio 1ª ratione sedis in Externam, quae adnatam sclroticam et palpebras adficit, & Internam quae iridem, uveam, chorroiden infestat seu e inflamatio totius bulbi ad retinam usq. 2ª ratione gradus. in Tarasin seu leviorem, quae oritur a vitiis causis corporis heterogeneis oculum subeuntibus, irritantibus, pungentibus, a sole nimio, et corporibus multa luce illustratis ab aere sicco perfrigido, a pulvisculis tempestate aestuosa sicca. et in chemosin seu graviorem, quae jungitur graui inflammationi ac subinde delirio oritur ab iisdem causis, quibus tarasis, sed gravioribus, item ab iis vitiis, quae febrim acutam inflammatoriam producere valent 3ª ratione durationis in acutam seu p aliquot dies p septimanas et in chronicam, p. p mensem, annos durat. chronica oritur a debilitate totius corporis & topica oculi et membranae oculum investientium; saepissime negligitur etiam post oph-

Causae Ophthalmiae Chronicae.

palmiam acutã, balanin, v chemosin nimijs diu evol-
lentibus tractatam, unde topica oculi relaxõ et
inflatio sanguinea, i inflammatorias sed chronicas.
3, Subinde et plethoricis ophthalmia chronica laborant,
quae curatur v.s.re repetita dieta exacta, i vinosa,
fugiens etm illi exposiți sunt ii, qui frequenter ad ven
4, ber admittunt vaginer V.ae sepidae et toticer, et ga-
dar alte ficer, opificer. IIdo) Ratione typi ri continuam
et periodicam hanc Sylex e. a) biliosa v putrida, quae
fogit aestate epidemica est, grassante febre biliosa re-
mittente v intermitt. b) ab larua intermittentibus.
c) Venerea, quae vesperi recurrens, per noctem aesti-
git, et mane solvitur, sed et biliosa subinde no-
turnas exacerbationes, et venerea diurnas circa
meridiem et s. lbt, et noctu mitigatus. Sed et venerea non
praecubans lbt, quod fugit ri cornea opacitates et albu-
gineae maculae abeat. Vo) ri siccan Neurophthalmiam
seu inflammatoriam seu sanguineam cum dolore et ar-
dore ad lucem pcue, plerumq; subest graviora oculi in-
flammatio, ubi summa lucis intolerabilitas, et gra-
vis dolor cum pervigilio. VIo) ri humida seu serosa
cum defluxu v catarrho, catarrhus ex pro parte
varietate dictã coryza, angina serosa, raucedo, ad bron-
chia v rheuma ad articulos et musculos defluat ma-

[illegible] serosa, mollis, callosa.
[illegible] sanguinea
oculum ad priorem pristi
oculi ictata e.g. ri exercitio
fusio, aut frigillatio ordi
e.g. a fumis bilios ri abso
ri potio et Neurosperath. Sem
ciorum multo plus rare mor
a) Gonorrhoica a gonorrhoea
et Gonorrhea seposita, unde
modo notatum ciba ri sup
ab effecta venerea periodica
nem mitiatur. b) Morbillosa
de gradu oculos lachri mosos
quadam sui inflammatione ac
quasi corpus oculos ingrave
flammationem. c) Scrophulosa
oculos palpebrarum obsidente
e ophthalmia alia quaecunq
comitatur, ut miliaris
pellatosa, s. rheumatica, q
intermittentis et symptoma
tibus consuetudinibus.

feria perspirabilis suppressa. Oritur tempestate rebuffa
v humida, molli, calefacta. VII°) Ratione Sedis cui ac, in
idem est sympathicam, prout cui excitans e in v extra
oculum ad priorem pertinet violentia a vi externa
oculo illata e.g. in extractione cataractae, unde pul-
sus, aut sagillatio orbitae ad posteriorem consensualis
e.g. a fomite biliosi in abdomine. VIII°) ratione origi-
nis proto & deuteropath. seu symptomaticam, haec
iterum multiplex ratae morbi cuius symptoma ut e.g.
a gonorrhaica a gonorrhea s plumbata, salsamica,
e sorte suppressa, unde quandoque subita oculi inflam-
matio nocturna cito in suppurat: v gangraena abeunt,
diaeta a venerea periodica, qua v. tam cito oculi rui-
nam minitatur. b) Morbillosa, morbillosi primo et secun-
do stadio oculos lachrimosos facit cum ingenti pruritu,
quadam sub inflammatione ac tumore palpebrae. haec
quasi conjunctivae oculos ingranescit, ac in veram abit in-
flammationem. c. Scrophulosa a materia scrophulosa glan-
dulas palpebrarum obsidente d Variolosa eaque varia
e ophthalmia alia quamcunque morbum exanthematicum
concomitatur, ut miliaris, petechialis, scarlatinosa, erysi-
pelatosa. f. rheumatica arthritica. g. periodica febrim
intermittentis et symptoma ut anno 1778 sub
Filiosii constitutionibus.

De Cura Ophtalmiae.

Cura Ophthalmiae Inflammatoriae

Haec pro ratione causae fieri valet.

1a si inflammatoria seu ficca, sanari ℣ chemosis curata V.S.ne si Erisipelas ℣ pedes, aptissime in V. jugulari, si, si cum topica p aversionem, scarificatione nuchae ℣ occipitis, ℣ hirudines a cl. Schmucker maxime commendatas 6.8.10. circa oculos ℣ ad canthos positis, nam in ea inflammatione ipse sanguis proxime locum inflammatum detrahendus. Si dolor vehemens propt. vapor Va lepidos ad oculum admissus, aut in filtrata T. lepida simplicissima ℣ hac lepidum, calaplasmata mere emollien. emulsa Oryza, Borum lactis, pediluvia, balnea lepida, non calida, diaeta ex carnibus sine vino.

℣ Nocent in hac specie omnia irritantia, dissolventia etiam blandiora, vesicantia, ad tempora ℣ nucham, et purgantia aut phlogistica amplior. exhibita solita, quia augent inflammationem tum universalem, quam topicam, cum nullus morbus per se et V.S.ne et purgantia curatis propriis, nocent opiata vi et externe adhibita.

Ergo

Ergo sero tandem post com… dissolv… discutientia … studeo sola ex laxitate … venust collytia et catap… stringentia e.g. colliyr. ex … carabina ℣ ℥ V. camphor … in flor. sabuci, mica panis … cum cuticula lythar. ℣ … aut camphora aut cro… 2a chlorica a debilitate … quenda, curatur per ro… seri, St. Badenser, ℣ … mesai potions: si a debili… tanta, adstringentia, co… 3a aluminosa, vitriolata … 3e Periodica varia cu… febris biliosa, per solue… tentia; cort. pulm… externa antiphlogistica … dum sua methodo.

4a Scrofa ℣ ℈ a mere … pantha fit cum largo still…

Ergo sero tandem post conueniunt collyria refrigeran-
tia, emollientia: discutientia. Sicca autem phlogosis ita,
vt rubedo sola ex laxitate absq dolore maneat, con-
ueniunt collyria et catap. discutientia, et leniora ad-
stringentia e.g. colliyr. ex saccharo saturn: cum pauxillo
camphorae ℥ ℔ v. camphor: item celebre cataplasma
ex flor: sabacei, mica panis, et pulpa pomor acido dul-
cium cum aceto lythar. ℥ v Vegetorum. ℥ saccharo ℔ ss
aut camphora aut croco adjecto.

2° chronica a debilitate, seu universali seu topica
oriunda, curatur per roborantia cort: peruu: thermas
Areas, et Badenses, ℥ ex consilio hippocratis per vini
meraci potiones: si a debilitate externa, conueniunt robo-
rantia, adstringentia, collyrium ex sola v frigida,
v^as aluminosa, vitriolata, saturnina. 2 Cura Opthalm Chronicae

3° Periodica varia curatur sic si ℥ a) symptomatica
febris biliosae, per soluentia, Ana, emesin, cathartin
roborantia; cort: peruu. ℔ luis venereae per in-
externa antisyphilitica. ℭ si intermittentis febris il-
dem sua methodo. 3, Cura Opthal Periodicae

4° Serosa v. g. a mera inflam. sine ullo grauiori inflamm. Cura Opthal
iuncta sit cum largo stillicidio lacrymarum, ita vt vera inflam. Serosae

Ergo

matoria catarrhalem seu serosam mentitatur ophtalmiam
anni tpus an et religua signa acutae inflammatio-
nis indicant necne. Methodi omnimode antiphlo-
gistica p.v. L. Sp. vel b, mere catarrhalis seu serosa
a decubitu feri ad oculos. Indicão est vt in b. ca-
tarrho primo humores aliorsum derivare per purgantia
mannata, vp vesicans pone aures ad nuchan, per
sudorifera et pareg. rica vespertina secundo vasa oculi
roborare.

5. Cura Opht. Violenta

5a= Violenta seu suffusio v fugillão oculi curatur
per dissentia ex vino et aceto calido, ex aceto
camphorato, ex infuso flor. aromaticar. et sic dictar.
cephalicar, item ex v Vegetominerali etc.
6a= Gonorrhaica curatur v.s. largiori, potu emolliens-
simo ex althea, liquiritia revocatione gonorrhaea
v pediluvio, semicupio, diuretic. ir antiphlogistic. ex althea,
malva etc v in oculatione ē basilico s. bugien. s. pure go-
norrhaico infector imponendo urethrae.
7a= Morbillosa curatur ablutione frequenti et seri actis
abstersione v cu lacte, seu v. simplici tepida v decocto
emolliente.

Ex Fibiola Chyrurgi D. Barthe

8a= Scrophulosa, quae est, ol ipsa scrophulae pertina-
cissima, curata p soluentia ois generis, opperatis dni, dnio
Erudo, Herm. min. Fl. bio illoto, 4 aut. 3tia pist. Lacedam

speciei scrophularum cutis
scrum. Oculi in extracto, in con
a veneno venereo, per & dulcam
de potissimo frigido mett. sub
laudatis. Ol oã aromatica
tanc. Oculi in ophtal. scrop
oculis palpebrarum v ex
tur purgantia in primis for
gra= Variolosa hae species est
ries variolosa facien. ol vul
lacrimosi, seroa acre plebem
plebecula et pusillanimis lachry
cum difficultate; si auto
gradines ad tempora pro ce
per radios oportet prae cau
ter talli exposita, et sicce
haec opus est frequenti abla
abstersio flabio in eruptionis,
oculi bubo vna alteram v
variolae oculos difficulter
lusio pustula v positi
emoll. v emolli. discutientia
3a= post variolas ol relax

Species Scrophularum curetur per V martialer cort.
ferum: Cicuti in extracto, in conserua, decoct: infuso; si
a veneno venereo, per ℥ dulcem, et aethiop. mineꝛ: in corpo
re pituitoso frigido mercꝛ: subinde sapo venetus, prodest.
laudantur et oa aromatica, amara, centa, in primis gen-
tiana. Nocent in ophtal. Scrophulosa, quæ ⏑ ex Sko-
phulis palpebrarum ⏑ ex Scrophulis alterꝫ partium ori-
tur, et purgantia in primis sorbia et V.

2ᵒ Variolosa hæc 3plex est 1ᵒ in primo stadio, ubi mate-
ries variolosa facien et oculos petit, oculi primo fiunt
lachrimosi, serum acre plorantes, deinde inflammantur in solo
ploratu et stillicidio lachrymarum acri, prosunt emoll.
cum discutientibus, si autem jam vera adsit inflammatio
pyrudines ad tempora, jacò centos et circa oculos et in
hoc stadio oportet præcauere oculi si ceteꝛum, cum par-
tes circi exposittæ, et sicca faciunt variolas admittunt,
hinc opus est frequenti ablutione cum V tepida. 2ᵒ in
altero stadio in eruptoniꝫ, sæpe ophtalmia, si in ipso
oculi bulbo una alteraue variola nascitur, si in ipso bulbo
variolæ oculus difficulter conseruatꝫ, cum cornea cito
lapso pustula ⏑ possit prohiberi, sunt qui suadent
emoll:, ⏑ emolli discutientia inprimis camphorata:
3ᵒ post variolas ob relaxata oculi vasa, tempore non-

bi, oritur sorge rubedo et vita inflammatio, quae curatur per resolventia, purgantia et roborantia.

Regulae in omni ophtalmia observandae *)

1a ubi ophtal. inflamm. calor urgenz, prosit fomenta emoll. relaxantia, et potus antiphlogist. abstinendum vo ab omni stimulo, vt blasime dispatienta, vbi atra sertio hau et dolor remittit, aut cessat, n continuanda emollientia, quia ejus protractus emollit eam lacrimalem et idcirco ophtalmiam chronicam inducit, sed emollientibus addenda lenia discutientia, maxime camphorata.

2a ubi solus rubor dii persistans absq dolore, ibi praemissis resolventibus purgantibus v vesicantibus in vicinia positis, adstringit topica et repercutientia prosunt.

3a in collyrio corpus aliquod n dissolubile in V. aquosum, vt Tutia, flores Zinci, sacch. Saturni, nocent vi mechanica, sine v mucilagine cydoniar et arabici et subigendum, v plane omittendum e, aut sacch. Saturni vi V destill. soluto eq. gij in Zij V. cum mucilag. et arab. est optimum adstringens.

4a Si ophtalmia diu durat rebellis ad omnia evacuantia, discutientia, emollientia, revellentia inspice oculum, an n ibi sit stimulus implantatus, pulus scabies arenula, ala muscae, aut alterius insecti v scobs ejusdem

5ᵒ Nulla ophtalmia, praesertim magna, negligenda, cum fere subito nimium increscat, ideoque vix salubria sit, quae a proprium collyrium habeat, cauere, ne aliquid adhibeas, cuius compositionem ignores, contrarium per locum aeris Rodentia, valde adstringentia.

6ᵒ nunquam sola remedia externa, aut tuta sunt, aut profunt, sed cura ab internis inchoanda, et continuanda cum externis.

7ᵒ Collyria veterum dispensatorii vier. in quibus opium nocent in ophtalmia sanguinea, quia opium est rubefaciens, item oxycrati seu scatisficão in ophtalmia inflammat. magis irritat. In ophtal. sine resolução nunquam suppuração tentanda.

8ᵒ Nostrum Unguentum ophtal. in Hosp. S. Trin. sic balsam. Saturning ex butyr. recent. ℥j, ac ℈ii pistent. sub. gr. X. XII magna utilitate in ophtal. rheumatica, in vetusta et omni chronica abacrimonia quacunq, ubi effluit serum acre, item in maculis corneae. sed butyrum non nisi per diem ☿ 2 recens manet, unde incommodum, si non recens. Unguentum Ophthalm.

*

De Amaurosi

Est perfecta caecitas sine adparente vitio oculorum, Definitio.
seu est caecitas cum pupilla plurimum nigrescente, dilatata, immobili, oculo ad speciem sano. Subinde dett

amaurosis cum pupilla sana et immobili.

Divisiones — Divisio I. Ratione temporis in continuam s. quae ita-
tum multiplex: remittentem, intermittentem, temporariam,
quae pro anni alterius horam durat, cibi, reditus,
et chronicam. 2a divisio magis practica in ideo=
et sympathicam, ut sunt sanguinea, ferosa, metastatica,
nervosa, a bile, a vermibus &c. ac demum a cac in cogni-
ta.

Causae Amaurosis sanguineae — I. amaurosis sanguinea seu calida oritur a valdis
causis sanguinem in cerebro accumulantibus, unde
pressio cerebri, nervi optici, retinae: Huc ergo perti-
net sanguis rarefactus, et aggestus ab aestu solis, insola-
tione in mesoribus, ac nilitibus itineruntibus, ut saepe
observavit cl. Schmucker, item a potu spirituoso, ex usu
vigent in eluendo pondere, in alvo deficiente, in partu
difficili, a magna et repentina in dilatione corporis ple-
thorici, item a tussi valida irritata convulsiva, vomitu,
risu, sternutatione, vociferatione continua validissima,
gelatu tubae vehementi, item abdomen graviditate di-
stentum, unde saepe amaurosis ultimis graviditatis tem-
poribus a febri subinde acuta inflammatoria, ab
haemorrhoidibus lochiis, catameniis, haemorrhagia
narium aut v. Snae conjuncta suppressis, item a salivae-
tione v. gr. v. illa, quae in turbo variolae placido ob-
servatus, subito repulsa seu potu, seu aere

frigido &c. sic visus et
visibus tenue, tussi ac vo
Sese cum apoplectica
Sens. Sect. Ven. jugulat
sanguinis purgandi le
ut frigida ad caput, fi
a vis. et encephalica
di v. cucurbita.

IIe Amaurosis ferosa seu
natura perspicabilis seu
arcum superior. repente
decumbere, ad lectum dem
aetiam comitatur, etiam
ferosam &c.

Causa est potissimum
ta v. hydragoga, preme
dorsi sera, vesicantia v. p
capiti decisum, per sono
profl. f. foluentia et a
p. cudi, 4 ans. Sae
monitum Hurk. per ex
dei flor. arni: Kcarth.
sternutatoria seu ap
quia potenter Johann

frigido &c. sic vidit cl. Stoll amaurosin in febre intermittente, tussi ac vomitu validissimo stipato.

Cura ē antiphlogistica p V.S. frictiones, Sect. ven. jugularis et arteriae temporalis ac sedivus p purgantia lenia antiphlogistic. &c. convenit et V frigida ad caput, si ab haemorrhoidibus indicantibus a V.S. et encephalica & vapores ad anum ac dein frictiones v lanceola.

III

IIde Amaurosis serosa seu frigida, pituitosa oritur, si materia perspirabilis seu obstruitur, coryza v Rheuma arcuum superior. repente subsistit, ad ventriculos cerebri decumbens, ad basin cranii, ubi nervos opticos, v ipsam retinam comitatur, dein apoplexiam pituitosam ac serosam &c.

Cura est potissimum revellens, per purgantia mercurialia v hydragoga, emetica diuretica p millepedes, squilliticia, vesicantia v pone aures v ad nucham v ad caput declivum, per sinapismos, setacea. Cl. si haec non prosint, p soluentia et alterantia fortia, et drastica, p: crudi, Aur. sac. pil, Kermes. Stibium vinum antimoniatum Hurh. per extr. aconiti, Cicutae, pulsat. nigr. dec. flor arn: Kanth: ad aliquot guttas in decoct. mucilla. Sternutatoria seu apophlegmatisantia priori generis, quia potenter salivam priores nares p electric.

Cura Amaurosis Serosa sit per Solventia

Sacc, qua remedium vicidens, senaver humores sorte,
" A pel magnete, cuius rondum deciga vis est. Quod si
ab ordemate pedum repuesso, conuenit a filtur erectur. b pur-
gantia revellentia ac deins spissatica. c si rubet q viden
Lyer, sed vipus r redit, continuanda diuretico - pourgan-
tia e.g. mixtur: cum o medio dy. Vesicans ac demum
scarificão ad Malleolos.

III^a Amaurosis ab Atonia cerebri, nervor optic., reti-
nae, inducitur studiis nimiis nocturnis, scriptatione
multa, nocturna, penes lampaden, visu acutissimo in-
tenso in continuo adfectu rerum minutiss. v nudo, ut qui-
dam artifices, v armato oculo p nigroscopia, sic d.
Borel aliquoties occecabatur intuitu rerum nisi distinarum,
lucir vividae, nimir, ignis, inde frequenr amaurosis in
locir perpetua nisi obstetris inde vitiatii, opifices art-
ficer, qui quotidie ac continuo penes ignem laborant,
Joepe amaurosi patiuntur, evacuatione nimia seminis
in onania v coitu, vi diarrhaea chronica profusa, pur
a purgante drastico, vi haemorrhagia, vi vulnere, partu,
abortu. — Haec oia inducunt atoniam totius corpo-
ris, ac imprimis partium visui inservientium, sic et
potest frequenter spirituosi et opium, sic Turcae et
populi orientales opio magis assueti victum deb. en
hont, nisi demum vasa distendantur, alias collapsa.

Causa Amaurosis ab Atonia Cerebri.

Cura est omni modo to
IIda Amaurosis Deobstruen
ro inepheli prototypathico
cruentum gemitu a sanguine
cruento haec laedit, a
ultimus opticus pressus
dicy Cod. Morgag. i amau
seus curatur vt morbus

Vta Amaurosis hyperi
remittens v intermittens
sabatra acida spirituo
hypa. Cura potest

VIta Amaurosis metastati
maxime post putrides
pulenta hypopio: post o
cera a scabie adhaeret
a nephria arthritica, fe
vesicea deposita ad ora
palpebr. hyphus in calua
premit.

Cura fit p Vesicant

Cura est omni modo roborans.

IV^to) Amaurosis Deuteropathica seu secundaria a morbo encephali protopathico quoqs e.g. sive apoplexia encephalum premit a sanguine, pituita, sero, V^e, v alia quacunqs causa laedatur, ac nervos opticos simul afficit, et si amaurosis secundaria gg oriatur a vitio solius nervi optici v. g. a vulnere admodum vicino. e.g. nervus opticus presus scalpello &c.; variis., aut emaciatus (vid. Morgag.) amaurosis facit loqui incurabilem, secus curatur ut morbus principes.

V^to) Amaurosis Sympathica seu consensualis, e loqui remittens, v intermittens seu periodica, et oritur a saburra acida, pituitosa, biliosa maxime a vermi nosa. Cura patet.

VI^to) Amaurosis metastatica; oritur post febres acutas maxime post putridas, petechiales, item a metastasi purulenta hydropis; post variolas, post dausa cruram ulcera, a scabie, a doloribus, unguentis aliisqs repulsis a materia arthritica, herpetica, scrophulosa, scorbutica, venerea depositis ad oculos. et nervos v retina occupante, subinde topicus in caluaria exortus cerebrum et nervos premit.

Cura fit p Vesicantia, setacea, fonticulos, pur-

gantia, emetica, resoluentia et alterantia, diapho-
retica, flores arnicæ, aconitum, Cicutam, ℥ssata,
℔lia, ac illa quæ supra N° 2 allata fuere, fia-
scabie repulsa a purgantia b vesicantia ad Pu-
cham cum decoct. purific. cum floribus ℥ii ac bal-
neo tepido totius corporis. c si vires ni recedat, p
inoculationem scabiei, quæ dein aliquamdiu relinquda.

VIIe) amaurosi nervosa seu spasmodica observatur, sæp in
paroxysmo epileptica, catalectico, hysterico, v hypochond:
item temporaria abiens, rediens in colica pictonum, item a
vulnere supercilii, ob crispaturam nervor. ibi decurrentium,
oriunda spasmum, item a terrore v dolore exigenti in
calculo vesicæ, v vesica, v alio quocunq dolore acu-
tissimo sæpe amaurosi spasmodica sed temporaria educi-
tur. Cura ē vt morbi principis.

VIII. amaurosi hereditaria quæ vix unquam curatur.
IXe. amaurosi congenita forte ob vim in parte cerebro
illata, cognoscitur demum possit unum alterumve annum
ac difficillime curatur.

Remedia Specifica in Cura amaurosis. X^o amaurosi a causa incognita, quæ species frequen-
tissime occurrit. Cura fit per specifica, quæ sunt
℈. flor. arnicæ in decoct. ad ℥ij pro 3ij cum ℈ss. flo-

atra: et fem: foenic. ℥ cort. aurant ℈j, ℥ pauxillo Cinam. ℥ in mist: cu eleoz. nuc. aurant. ℥ V cinamom: vin ℥ß, vel in elect. cum ℈ cort: aurant:

2. pulsatil. nigr. in pulver. ℥ pilul: ℥ detur V pulsatil. ℔ß ℴi bihor. ij cochl. ℈ß Acuta cum Japone venelo et ℔ dulci in pilulis ℍ. Aconitum in ℈ ℥ pill: ad gr. j – x. etc. ℈ ℈ emet: refracta dosi etc: vid. Plenc. de morbis oculor.

*

De Odontalgia

Est dolor Dentium, et dividitur tam ob causarum in Serosam, inflammat. scorbut: veneream, ℔len, cacochymicam, consensualem, biliosam, putridam, hysterican, continuam, Remittentem et Intermittentem etc. d. Plenc. in tractatu de morbis dentium 20 affect. species Odontalgicas. ℔e Odont. rheumatica à materia rheumatica, ad gingivas et dentes delata. Signa dolor dentium, sine visibili vitio erigingivæ, Cura Interna per revulsoria purgat, ac sudor. seria: e.g. mixt: ex pp. aquis Jambu: cum pauco superfluo infus: flor. Jamb. Externa per discutientia ac revellentia e.g. per jaculos discutientes ex flor: Jamb: chamom: cum Salina fabar, et dein vesicante pone aurem ℥ ad nuchan: Laudantur etiam Vinum aquosum ℥ acetum cum radic. pyrethri coctum, Sialagogia Nicotiana, Syringationes ad buccam.

Species pa.

Cura Odontalgiæ Rheumat.

IIus Odont: catarrhalis seu serosa, maxime nascitur humido, frigidoq; coelo, hyeme aut vere ex suppressa transpiratione, subito refrigerio, poss corporis incalescentiam, plerumq; comitatur morbos serosos, Coryzam, Raucedinem, Catarrhum. Signa ff symptomata catarrhalia, Coryza, raucedo, tussis, tempus anni rheumatismis faveus, dolores rheumatici artuum, cervicis, tumor glandular p colli latera positarum, item oculi lachrymosi ophtalmia serosa; dolor saepe atrociss. in exiguo spatio, sed diffusus p totam fere maxillam, ac totam genam, ita ut totum faciei latus doleat, ac dentes quasi elongati videantur. Cura e eadem, quae in Catarrho simplici, seu rheumatico, restituenda est sc. perspiratio, quae suppressa fuerat, aut alia eu aeuas substituenda. Huic conueniunt f. purgantia ona ac mannata, r. decocta ligni. sassafr. flor. sambuc. flor. tiliae, r acaciae cum rob sambuc: est quasi specificum remedium est vesic. ad nuchan, retro aures, maxime ad angulum maxillae, dein lenia trialia exigua dosi opii; et pilulae de Styrace, de cynoglosso, Theriaca andromachi, opium ipsum cum aliis simul diaphoretic. Masticatoria apophlegmat: rad: pimpinellae, pyrethri, spec: pimpinellae, Sumus Nicotianae p

Cura Odontalgiae Catarrhalis

De odontalgia Rheumatica. C

Stillatim attrahatur etc: landum ff hoes de tiliorum ter reiterentur, sic ff. ter vesicam: nec purgantia p corpus, ff corr. febrem:

Odontalgia inflam

lis in dentibus, nascitur ne componendum potius ingestis acribus, atrone lethus caries. 2. tumor. ru febris inflam: et huius fertur dumr, faciei, Dolentes, dolor pulsati Dignitur, quan in odo pedicutosa, nam in dem vid: supra. Cura

tinem multa, hyoscy Solenter, per Emulsa vel collatoria vere em

Fistulam attrahitur &c: quia mucum evacuant. Fo-
landum ſt ſves debiliorir compagis et habitantes in
loeir depreſſir humidir, qui ſæpenter corysa lippitudi-
ne ſopitat. ſerosa: ſ catarrho, aliisq morbir ob laxita-
tem vexantur, ſicir, ſi laborant odontalgia, nec v.ſ. nec
veſican: nec purgantia profunt, ſed roborantia totum
corpur, vt cort. petun: longus oſus v vinum in q aſpe-
gin.

IIIm. Odontalgia inflammat. ab inflam: gingivar. ac peric-
ſtei in dentibur, naſcitur imprimis a vigilir nimis in-
ter comeſtandum potius quam ſtudendum habitis, ab
ingeſtis acribus, aron. &c. Signa ſunt ſ. de-
fectus cariei. 2. tumor. rubor, calor, dolor, intenſus: 3.
febris inflam: et huius ſigna, vt pulſus celer, plenus,
fortis, durus, facies, fenestra, ac gingivae rubrae, calentes,
dolentes, dolor pulſatorius in loco affecto, minus
digeſtus, quam in odontal. ſerosa. Haec ſpecies
periculoſa, nam in eden inde effectus, qui ex odalgia.
vid. ſupra. Cura per V.ſ. largem, ſcarifica-
tionem nuchae, frondium ad maxillar. v gingivas.
ſolenter, per Emulſa. Rosa, cetacler: emoll. externa,
vel collutoria mere emoll. ore retinendo, per enemata

Cura odontalgiæ Inflamm.

ac pediluvia lepida. Vocent hic omnia, quae in
ferosa profunde, vt vesicant. purgant &c. fudor. pro-
ficat. &c. — Quod si inflammatio benigne non
resolvitur, sed v neglecta, v sub bona etiam methodo
abeat in tuberculo suppurantia, naturantibus seu-
bur lacte coctis &c. opus est, vt abscessus v Ex-v Diu-
rum pergat, ac rumpatur ante v spontc. Subinde ra-
dicem dentis attodit abscessus, ac fistulam facit con-
clusus.

IV° Odont. sanguinea quae oritur a congestione sangui-
nis versus dentes a gingivae pletho ra commota, cir-
culato per abdomen impedita, haemorrhagia narium,
haemorrhoid. aut menstruor. fluxus suppress. huic proxi
ansam praebent. Cura p.V. S^m Dea, quae fluxum san-
guinis restituant.

V^o Odont arthritica seu Odontagra, quae ex retroce-
dente materia arthritica oritur, recedente autem dolo-
re articulor. iterum evanescit. vid. Musgrave de Arthrit.
cap. IV. p. 87.

Cura provocationem arthritidis in loca consue-
ta.

VI^to Odont. venerea orta a veneno venereo ad gingivas
ac dentes decumbente. Signa et Cura fluxus veneree,
prosit purgantia, emulsa cum g arab. balnea, et decoct. ligno-

collectoria ex mitioribus ptis
medicis adhuc ex destillatis mix.

VII^mo Odont. scrobulica oritur ab usu Sal. &
nulla succedat, nam copiosa sali
fluxus dentes. a pituita ptis ego venere
gingivas firmant, acrimas salivas fi
Medela emissio dentium in vi
et si e dentium periculose ag
complex possit.

VIII^vo Odont. scorbutica oritur a diath
putrid. v Salem topica gingivae.
machaeris praesertim ic. dolores rh
tumore gingivar, tam ex admixta
ferae destillatae, color dentium rubes
dentes vix peculiaris est. Cura
talis v remedia topica, quae ca
contra de tamponles firmant, d
Saliva cum alum: v rob Sambu
cort: cort. prunu: et Sal. rob
IX^no Odont: cachectica a vi

collutoria ex mitioribus ℔ℊ ℈ij, vel ℈ℓo dulc:, v melius adhuc ex Aethiope. min. lenia tonica.

VIIo Odont. ℈lis oritur ab usu Jn= et Exter ℈ij vesperi et nocte exacerbata, mane copiosa salivatione mitigatur. Signa et diffet. a priori ℔t ℈gd venerea usa ℈ij leniatur, ℈rialis am exacerbatur. Cura per purg. per epicrasin, diuretica, diaphor: vesicantia vags, quae salivam ab ore revellunt, item per topica roborantia, collutoria, quae laxas gingivas firmant, acrias salivas stringunt.

Notandum emissio dentium in vtrag hac specie, venerea et ℈li e admodum periculosa anginam inflam: et mortem concitare potest.

VIIIo Odont. scorbutica oritur a dialkesi scorbutica totius corporis, v saltem topica gingivar. Signa ℔t scorbuti et topomachiae praesentia ie dolores rheumatici, cum penitus ab humore gingivar, tum ℔t admodum ℔pongiosae, rubent, sed lucida debilitate, color dentium versus radicem minus albicans, foetor oris peculiaris etc. Cura a radicali ipsius scorbuti remedia topica, quae laxiores gingivas encheiresin ac tumentes firmant, vel aqua dest: data et ℞ Salviae cum alum: v rob ℈anum: ℞ Flavae alum. 3ß de cort: cort. pomm: et liber. robor. et astring.

IXo Odont: cachectica a vitio sacochymico, cuius

spēs diversa, et sequius determinatu improsperior, a fluore albo off. Cura ē, et morbi principio, prout plerumq; blanda purg. roborant: et rheum. parva dosi, item cort. Peruu: et ✠ Elix.

X^mo Odont. atrophica, quae oritur a sola laxitate v. quadam evanescentia aut absumptione gingivarum, ē frequens in senibus, ubi dentium alveoli deleri incipiunt, ac gingivae lente absumptae dentes firmatus vacillat ac inter manducandum huc illuc motus dolorem facit. Cura, praeter pellendo vix obtinet, qui consistit in lenta mastication et tali victu, qui validiorem vim requirit.

XI^mo Odont purulenta oritur a maxilla v. parte quadam vicina suppurata, quo fit, si intra stygnori antrum pus colligitur, v. circa radices dentium maxillae superioris radat, et rodendo Odontalgiam facit, vel phlegmonem quandam pone dentes in osse sum abeat.

Cura si pus in antro stygnori v. pone dentes radicem eruptum fit, extracto dente pus exitus parandus est.

XII^mo Odont. gastrica a saburra primar. viar. putrida, biliosa, verminos. Cura ē p. emetica, et purgantia ac soluent: anthelmintica.

XIII^mo Odont. a vesticuli dentis Pulpa seu nervi ejus ope et Gangrena. Pulpa dentis ē, quae in cavitate dentium, tali cruenta. Dentes vehementissimo cum dolore antiquo dirumpit, et carnosella et tonica vino ipsa Hippocrat. esp. vid. Tiphot. de pulpa: de dent. Sect. I. p. 87.

XIV^mo Odont. Convulsiva seu Sympathica in vas dentis ē, et dolor in alio dolet loco quidem alius lateris quam ubi dens affectus est. Cura ipsi tollendo causam.

XV^mo Odont. gravidar. Hic dolor ex vomitu et malo habitu oritur, et ob consensualis gravidae dolor ē, multa plethora, in ulcerationem fluxus videt. V. l. 2 ē peracerum remedium applicati post. Collut. evolli extra fumant pul opium, f. lenis tabac.

Antegrantes licet dentes

Regr. Subinde multi regr ex

XIII° Odont. a ventriculi debilitate seu imbecillitate, non raro viri et faeminas hysterica, quae debilem habent ventriculum, fali cruciantes. Odontalgia, quae nullis aliis remediis cedit, quam antispasmodicis, stomachicis, et roborantia et aromata et tonica vino infusa ℥ cont. pecun. Elix. stomach: etc. vid. Tisot. de febr: bilios. opusc. Tom. I. p. 87.

XIV° Odont. consensualis seu sympathica dicitur, ubi vitium in uno dente ē, et dolor in alio it adjecto, sic si unius lateris dens cariosus sit, et alia quacunque ratione affectus, dolet loco quidam alius lateris oppositi, hanc saepissime audiam subinde offendimus in quibusdam Cephalalgia saepius. Cura sit tollendo variam cacam aptis remediis.

XV° Odont. gravidar. hic dolor ex uno in alterum dentem fugax migrat, et multoties redit, si dum dentes sanissimi sint, nec consensualis quandoque dolore ē, multo frequentius tum a plethora, ex retentione fluxus menstrui originem habet, ideo V. S. ē pedum rarum remedium, dein medic. topica applicata post. Collut. emoll. enemata, pediluvia, quae juvant pet opium, si levis tatum ē dolor, nil adhibetur.

Non praegnantis licet dentem evellere?

Resp. Subinde mulieres ex horrore instrumentorum con-

24

Grandis Dentem evellere acerbus & periculosum.

nulsionem, et inde abortum patiuntur, subinde tam Dolor, ex quo pariter convulsio et abortus segui pt, hinc inuita remedia sunt, et summa opus est prudentia in Medico, qua gravidam ad subeundam operationem persuadeat, seu hanc in gravidis suscipiat, nisi atrocitas et contumacia doloris illam indicet.

XVIma Odontal. Nutricum etiam hae quandoq acerbissimo dentium Dolore, prae integri, sine cariosi sint vexant. Si dolor remediis antodontalgicis praesertim q.o et V. Sti cedat, dens evellatur. In hac odontalgia a convulsa mannar cum dentibus? Dolorem dentium etiam gravissimum in nutricibus intollerabilem V. Sti et laudans respiciente, illico ablatam vidit cl. Sauvagesius, vataeul so v. etiam vi instrumenti scalpto dente dolente etiam gravissimo. Nosol. meth. T. II. p. 75.

XVIIma Odontalgia dentitionem dentis sapientiae haec quandoq in gravissimam ac diu durantem Dolorem, Delirium, aliaq. gravia symptomata infert, nisi dens erumpat, aut gingiva dissecetur.

XVIIIva Odont. hysterica. haec certis temporibus abit, recidivans cum toto reliquo apparatu hystericorum symptomatum, et partem constituunt paroxysmi hysterici, v. hypochondriaci,

sine spem dies afficere solet
vis plures habebant tormentum
ordo plurimum cedit. Cura
nae regula, fomenta emol
emol: vel delicata vid
effectum insuf. gravissim
vulsio gravissima p. 15
XVIma Odont. a dente detrito
ges fa vitreo cortice ora
v. ebi nimis calidi aut a
cede sentiat
XVIIma Odont. a tartaro dent
culo et radice separando
ariles exponit, unde
Cura radicali erigit
dii antodontalgicis. cl.
rili, aliquot gattas cum
et V mentha piperitidis
XVIIIva Odont. a corona fra
ari exponuntur, et qua
gia, et plana nuda ar
gatur.
XIXa Odont. Verminosa

haec Spec die afficere solet Faeminas hystericas, quamvis dentes habeant sanissimos, nec opio, nec emulsoniis etiam plurimum cedit. Cura vt morbi principis, per balnea tepida, fomenta emollientia, cucci, ac collutoria emollientia adplicata vid Summa Abhandlung von den Zahnschmerzen und Zahnoperationen Parisien Pag: 139.

XIX^no Odont: a dente defecto, ossea dentis substantia suo encausto seu vitreo cortice orbata, adeo sensilis est, vt aeris cibi nimis calidi aut nimis frigidi adplicationem acerbe sentiat

XX^no Odont: a tartaro dentium: Fit ex gingivae a dentis collo et radice separando eundem aeri frigido, et cibis acribus exponit, unde dolor.

Cura radicali exigit ablutionem tartari, palliativa remediis antodontalgicis. cl. Bordenave laudat Napellum nitri, aliquot guttas cum opio, Camphora, spiritu anthoxi et V menth: piperitidis.

XXI^mo Odont: a corona fractura sic nervi remanentis dentis aeri exponuntur, et quandoque vehementer dolent. Cura exigit, et plana nuda abradatur, vel cera aut mastiche ligatur.

XXII^do Odont: Verminosa Vermes ex intestina irritando

rerum intercostalem magnam, mediante consensu
quem cum nervis dentalibus habet, odontalgiam efficere
valent. An dentium dolor a vermibus in dente cariosa
haerentibus oriri possit, multis auctorum dubium an-
ceps est. Opinio Plenkiana hanc speciem & possibilem
confert. Cura fit per collutoria ex balsamino et
Ox in aqua soluto.

XCIIIe Odont. periodica plerumque sub lacuna intermit-
tentis, quandoq; vendica, bilosa et hysterica est passio-
nica.

XCIV Odont. cariosa; in qua dentium caries dolorem creat, sed
solum caries in ea extrorsum humida, quatenus nervus
denudatur, aëre, cibo, potu, calore, motuq; corporis, maj-
ori, dolorem excitat, in carie autem sicca, et quandoq;
humida ex fibras nerveas, ossea dentis substantia
jam detracta, dens cariosus sine dolore est. Causa
huius Odont. seu cariei sunt vitia gingivae diuturna
tandem ipsos dentes afficientia, abusus rerum acida-
austerarum, acidor potissimum mineralium, item glacies con-
sultudo dentes instrumentis ferreis repurgan-
di &c. Cura fit 1o per caustica potentiora rerum de-
structiva seu potentissima antiseptica, imprimis
si caries latius serpat humida, quam ex fauces
concrescunt, et Aq. still. anisi cana ad gusti-
li gossypio

...ngiae, et dente cariosa vidi fa...
...dentis consentia, item et ph...
...idem balsama rerum: opobals. cop...
...ta laudi cocta, ore detenta, ...
...dente cariosa applicata, quam
...dem deprehendit, ab Elie per...
...quidem ad tempus dolorem fe...
...ea actualia, ie per defectum
...nervi ope ferri ignita, postea ma...
...2o evulsione, quae est op...
...rorsum, si caries major, et den...
...v. plenki v. auri lamella cylin...
...pleni plenki, auri, ma plenior
...non tantum est prophylactica
...praetexta a cl. Plenk. a p...
...orbitali in nervillum superfi...
...netri ex canali mentali
...exeuntis. C. vinum pyreth...
...d. Syrapismus ad buccam
...v. setae auri. f magnes
...catus vid. Glaubrechts de
...de curatione per magnetem
...nefere, sed altero die

exigua, et dente cariosa vidita e.g. ol. cynam. calyophy. ℞ „
diaeg penetrantia, item ℞ theriac: Ltg. anod. nim.
item balsama peruv: opobals. copaiv. ℞ myrrhae, campho-
ra laute cocta, ore detenta, naphta Bli oppleturanda
denti cariosa applicata, quam cl. Plenk aliquoties vti-
lem deprehendit, do Bli periculosum. Notandum
juvdam ad tempus dolorem ℈ dent. ut vim, 2o per cauti-
ca actualia, ut per ferrum candens, seu ambustionem
nervi ope stili ignitii, potissimum si nervus modica exesus.
3o per emulsiones, quod est optimum remedium, et forte
unicum, si cavies major, et dein fouceola repurgata forte,
v plumbi v auri lamella explentur. 4o per immissionem gu-
tulis plumbi, auri, magnetis, post nervum destructum,
non tantum est prophylactica haec methodus. Laudantur
praeterea a cl. Plenk. a pressio nervi ex canali ci fra
orbitali in maxillam superiorem emergentis b pressio
nervi ex canali mentali inferioris maxillae in eandem
exeuntis. c. vinum ipecacuanhae v cuthae v aceum forte
d Sinapismus ad buccam. e Vesicans ad nuchum
v retro aures; f magnes ad dentem dolentem adpli-
catus vid. Glaubrecht de odontal. argent. 1775., qui
de curatione per magnetem, dicit dolorem fere cua-
nescere, sed altero die redire cl. Parsch magnetem

observ.

Remedia Specifica in Cura odontalgia

„
„
„

artifex, sogue ꝛ cicuare, sogue rotare vidit & opium
denti cariosso indidum, aut interne datum. Idl:
Haller. Hus opii sect: 4. formulas opiatas enumerat,
quae contra dolorem Dentium laudantur, recenset
p 178. de usu opii int. agit sect: 2. p. 348. — Boerhaav
coment: ad aph. 229. celebr remedio paracelsi, quod
ex aceto acerrimo, sal: petr. sol. & oleosa: tor-
mentilla, camphora et quid compositum, multos a se-
verissima Odontalgia & liberasse asserit.
h luxatio dentis dolentis, quae instrumenti den abi-
quantum in alueolo inseritur, et iterum retorquet
in sinu naalem, sic remedium, quo qui foramen radicis
intrat ꝛ rumpitur, ꝛ dolor sistitur.

Vo Odont. cariosa rheumat. ꝛ cariosa gestra-
ca, negabi forte cariosos dentes et vitiatas
gingivas videre, statim haec vitia localia,
et dolorem causam accusse, eadem em in multis reperi-
er, de dentium doloribus ꝛ conquerentibus. Cura a
vitium in primis viis, per evacuantia, b. si dentes
cariosi tum dolent tempore humido et frigido
tum odont: rheumatico — cariosa adest. Hic in-
vant eadem, quae in odontalgia rheumatica.

* Hae[mo]rrhagia, quae dentium extirp
dentis abruptio. Ge contahen
ꝛ gutta e ad canalem obseu
instrumentum chirurgicum, d
cum confert, et impositi loco o
dentem sectum cadens.
Ve effectus post dentem eu
in gingiva digesto, ꝛ ob radic
dolor, quod radix dentis,
sima cum maxilla cohaerea
dentis gentes, subinde ei
vicum gingivae constituit,
ic. claudam anglicanam
latus pellitur. Hinc Cl. Ep
ge dentem sursum movet,
vigendo extrahit. Sunt
ge invicem asportmere, ꝛ

De Malis, quæ Dentis exstirpationem sequi solent. 79.

Mala, quæ dentium *exstirpationem sequi solent

1o haemorrhagia post dentem emulsum ab alveolo dentis abrepta & contrahere frequente, quia ea pars ē ad canalem osseum obliqua. Juvat hic instrumentum chirurgicum, facilli ex fungo agarico ℞ cera confecti, & impositi loco ob pungitur elumpit. — Hæc haemorrhag. sola ex hac causa contingit si hoc si loco dens emulsus, sed in scorbutico pejus ex gingivis simul sanguis effluit. Hic prodē salubris aluminis, ℞ vitrioli affusio & fungus agaricus, & etiam ferrum candens.

2o accessus post dentem emulsum. 3o maxilla ℞ alveoli in fractu dissecto, ℞ ob radices dentium nullas, divulsa, altior, & quod radix dentis, etiamsi ℞ divulsa cava, altissima cum maxilla cohaereat, ℞ quod vicino Denti cohaeserit pertus, subinde ēt integra felices dentium quasi vicum fractum constituit, ℞ ob ipsum instrumentum i.e. claudem anglicanam, qua dens extrorsum et ad latus pellitur hinc A. Ephiedon aliud ejusdem inventit qō dentem sursum movet, et modicissime illē ad latus vergendo extrahit. Juvat hic fractula maxillae ad & invicem adprimere, ℞ & hoc fieri nequit eximere.

De Haemorrhagiis in genere.

Haemorrhagia vi generica e fluxus sanguinis copiosi praeternaturalis

Causa Haemorrhagia 3plex

1o Causae internae haemorrh. s. de his cum hic unica semel existentem, sic frasmus tandem, sere sic haemorrha- tando, sine sanguis ma- copiosis in partem debili- eiusq; vasa dissumpti. 3= tium, qua manent cau- major humor copia cum potest, ubique vasa in vasa v rupta, v erosa v sua ad has causas redit en quacunq; causa ac ori seu ex diaeta calefaciente vis primis, seu febre san- animonia varia, scorbu- cyssobolosa, epidemica ad flexum sanguinis praec- sphincteri proximiori- bus, v hoc loco, quos veteres dixe- quorum pulmones e.g. tu- Cura in hoc haemorrhag. Indicatio e. s. plenitudin

Quoad ipsa Vasa. & 2o ob nelan diaetam aut morbos praegressos. 2. Ruptura v dilatatio vasor debilium, etiam erosio. hinc veteres n male statuere de haemorrhagiam vid. in path. p. 15. et sec. 3. sieri v per Rhexin seu vasor rupturam, v per Diapedesin seu vasor defluentium ie. fibrarum vasa constituentium v per anastomosin seu vasis orificii dilatationem v per Diabrosin seu erosionem. Altera haec

Quoad ipsum Sanguinem causa, quae vasa v dilatat, v erumpit v erodit, e ipso sanguis peccant. a quantitate et qualitate i.e. nimium coagulatur, dissolvitur, tenuis, acer, b peccans nec qualitate nec quantitate, sed determinatus potius in vnam quam in alteram partem. Determinatur an sanguis in certam quandam partem v ob stimulum Radicogenium quemuis residentem in ipsa parte affecta et affluxum alicuius, v ab impetu humor maior ad illam partem eundem. Impetus hic maior fit s. per motum

3o Quoad Stimulum.

humor vniuersalem adauctum. 2. per spasmum alicubi existentem, sic spasmus in partibus externis dominans, sere sui haemorrhagiae causas vasa partium coarctando, hinc sanguini moranti molem, spatio ãi diminuto copiosis in partem debilem minus resistentem vrgetur, eiusq; vasa distumpit. 3. per obstructionem aliarum partium, quae manent eadem humor quantitate facit vt major humoris copia cum impetu maiori partem affectam petat, ibique depositi in locis minus resistente sibi per vasa v rupta, v erosa v dilatata exitum quaerat. Atque huc ad has causas redit omnis omnino haemorrhagia ex quacunq; causa ac origine nascatur, seu ex plethora seu ex diuta calefaciente, acri, lactiori, seu noxiis corporis vitiis, seu febre sanguinem organicum pedente, seu acrimonia valida, scorbut: variolosa, petechiali, atrabil. erysipelatosa, epidemica quacunq; specifica in hominibus ad sanguinis praedispositis debilioribus, ad motus spasticos promptioribus; viscera obstructa habentibus, in quibus, quos veteres dicere repletiones ad lienosos in iis quorum pulmones e.g. tuberculis obsidentibus patent.

Cura in ōi haemorrhagia symptom: n cystica.

Indicatio 1. plenitudinem minuere 2. impetum mode-

laij, ac remittere. 3. acrimoniam, si qua sit, in sanguine, corrigere. 4. irritamentum laxans in parte affecta allicere sanguinem et haemorrhagiam sustentare et allere diuinere. 5. spasmos, qui alicubi existunt, et sanguinem excludunt, aliorsum in viscus aliquod debilius urgent, corrigere. 6. obstructiones, humor liberiorem motum impedientes, et sufficientes, et sanguis aliorsum minus ruat, reprimere.

Adstringentia interne data nullius sunt momenti in Haemorrhagia interna

Notandum: Remedia humores incrassantia, et coagulantia, item adstringentia, vbi sanguis habeant in chyrurgicis vsus, loco sc. vulnerato immediate applicata, in inutilia et noxia sit, interne prinata. Pulcher Ill. Van Swieten- ait. si haec remedia adstringentia, sun sanguini immixta per vasa fluunt, hae haberent vires adstringentes, vasa coarctantes ante prius constringendo pulsum eum vasa minima, motum inducerent, impedito sanguinis per pulmones transitu, artegren ad vasculum capitis ad locum affectum posset pervenire, ibique vim suam exserere.

Etsi autem methodus in vsum recepta, ac communissima ôm Medicos plurimi reclamet, nihilominus certum est, adstringentia vsus laxis resorbentibus

prohibet, et a nostra Tumor circulantium peritus exclu-
di, quod si autem vehiculo multum attenuante nihi-
lominus diluantur, ac dilata fortiùs subintrent, metus est
ne etiam, ne vasis proximioribus contractis sanguinem
majori cum impetu propellant, virgo partem subtiliorem,
crassam, dilatatam minus resistentem magis urgeant, et
ruptionem metuendam, ne hanc ipsa robor. adstring. haemor-
hagiam faciant profusiorem, exemplum habemus a remediis
robor. illis manifestum, cum en plerumque viriliores
arteriae pulsus fiant, cum humor paiodus accelleretur,
certum videri potest, haemorrhagias roborantibus quibus-
cunque adstringentibus fieri debere longe profusiores.

Opium ob sola stimulans, ac motum humoris accelerans,
vim habens apoplexiscam, diaphoreticam, nunquam convul-
sivi haemorrhag. nisi ea sit spasmus, vel irritamentum
haerens in ipso loco sanguinem fundente, et affluxum
ciens majorem, in primo casu, qua sopiens, in altero
qua delinians convenit, ubi scilicet dolorifica sensa-
tio, vel saltem partium sensibilium irritatio in loco san-
guinem fundente concurrit, vel initi vasa vellu-

cavi.

De haemorrhagia nativum.

Definitio & Divisiones.

Est sanguinis fluxus a rupto.

Divisio 1. ratione gradus in stillicidium dictam, seu fluxum sanguinis paulo copiosiorem, et in stillicidium seu fluorem pareum guttatim factum 2o ratione causae in violentam traumaticam seu vulnerariam ab ictu ad rupto, ad asperitas superiores, ad sinus frontales, caput, frontem, ac validis sternutatione, aut fronte orta, aut acribus excitata: Haemorrhag. nativum traumatica sanguinem dimittit v. ex vasis nativum, v. ex vasis sinuum frontalium ei rupto, quatuor, v. ex ipso encephalo, unde sanguis in casu graviori sibi hanc viam parat. Artificialem vbi scilicet vel dolore scalpello v. alio instrumento rupto ictus vulnerantur, et haemorrh. critica v. intempestiva suppressa, vel fronte subsistente cum malis aegri rebus iterum resuscitetur.

3o in haemorrh. a vitio topico nativum fronte orta, ut Ozena, Cancro, vel alio ulcere quocunque.

4o In haemorrhagiam plethoricam a sanguinis abundantia in virentibus dentientibus, in gravidis in late patentibus, in iis qui capite multum stupendo sedentarii degunt, qui colore alacriori florentes habent: ut milites seminudi aut juvenes quidem, ut colorem laetum sibi adquirant a vesperi auctori, Thoracalis stringentibus, item a studio multo nocturno, sanguinem versus caput allicientes, a parte difficili nixu magno in alvo dura, elevando pondera, item in illis, qui ad phthisin sunt dispositi, thorace potissimum angusto praedicti.

5o in Hypaethicam, ab obscietate, apum pessima insolatione, ira, a labore multo genes igrem abstinere tione sub ardente Syrio, a febre inflammatoria.

6o in gastricam seu abdominalem seu visceralem, a vitio abdominis vario e.g. a ventriculo nimis distento, intestinis convulsis, multa et antiqua faece repletis, item a liene v. hepate obstructo, ab haemorrhoidibus v. menstruis suppressis, item a humoribus abdominis, a festo ovatio praegrandi, excrescente, a ventre, hydropico putrescente, a tympanitide, ut sanguis reducatur ad plethoram.

7o in haemorrh. narium ab humor dissolutione e.g. 07
in variolis nagrir, febre putridissima, maligna, petechiali
in morbillis &c. Notandum itaque in variolis haemorrh.
narium e a diathesi phlogistica, antiphlogistice curanda.

8o Ratione effectus in hydropem qua morbum soluit, est
in morbis inflammat. ipsae encephali et hydrocephalum et
in febre bilioso putrida. Notandum caueant itaque practici,
ne in bilioso ac putrido a sanguinis missione narium auxerantur
plethoram ac indicationem pro V. S. inde desumant, cum hae
sanguinis missio plerumque sit hydrocephalum.

Prognoses in Haemorrhagia Narium. Prognosis in haemorrhagia narium s. pueris et iuuenibus saepe salutaris est, hinc a non tangenda.

2. Viribus et praecipue sanguini multo periculosior a
nisi sit critica in morbis inflammatoriis. 3. iuuenibus praesertim ad haemophthoen disposition, i.e. gracilibus pectore angusto, collo longo, corpore graciliori iuuenes saepe phthisi praeuertit. 4. pessima a in hydrope cystici
insanabilem obstructionem, in variolis maligni et
febre putrida, petechiali morbillis, ab humor dissolutione. 5. nasi post lapsum ab alto, in vt caa, sed ut

Signa, quatenus magnes
in encephalo alienis causa
sint.

Cura haemorrh. Pat
pathologia depida, in ca
pathologica organica
morum peculiar, ideo
cum aegri duobus boris
desit epithema frigidum
ad tempora, ad nasum
plantas pedis iuuant fri
gida vigiliali, nucal
denda. 2. Citius corp

sir quam animi. 3.
Operatum seu posca
nen ab exercitationibus
petitum est inferiorum
venis arteriae liberae
lientia, dein leuiter
antiphlog. cito opera
phlogosis in exteriis
aluminosis, vitr

Signum, quatenus magnam cerebri concussionem & vasa in encephalo alicubi laesa ac sanguinem extravasatum denotat.

Cura haemorrh. Narium ℈. V. Sc. sila semulsoria et Remedia pedilunia tepida, & calida conveniunt: si haemorrhag. plethorica & orgastica non jam per se nimium inducat humorum penuriam, ideo raro juvant V. Sect. semulsoria, cum aeger duobus boir sanguinem amittat, postea praecedit epithema frigidum ex aceto, oxycrato ad frontem, ad tempora, ad nasum ipsum, ad totum caput, epithemata plerumq. solo juvant frigore, huic parantur ex ℈ V frigida V glaciali, sinceali admisto aceto, V frigida aspergenda. 2. Situs corporis erectus, ac quies tam corporis, quam animi. 3. potus acidulus frigi, emulsa Oxycratum seu posca ore assumptum, aceturn ex sanguinem ab exterioribus ad interiora repellit. 4. artuum superiorum et inferiorum ligatura, sed ita, ut compressio venis arteriis liberae maneant. 5to Clysmata primo emollientia, dein tenuia irritantia, ut revellant. 6. purgantia antiphlog. cito operantia ℈. necessitate urgente basica salina est in exterior. adstringentibus topice ut Tris aluminosis, vitriolatis, saturninis, aqua

Remedia in Haemorrha. Narium

turenda adplicatis: & stipticis per nares inflati faci-
es, per interiora nares spumina, ac sternutamenta, tussim
concussiones impetuosas, & noxias permutationes conci-
re: prodest gg. & v. ratibus allatis. sed praestantis-
mum ac ultimum remedium sequi est turunda stipticis
ex cero parata, ac debita longitudinis & sic vasa v. cro-
sa v. dilatata v. rupta coarctentur, & comprimantur,
prodest sanguis agaricus. 8. si ab haemorrhoidibus sup-
pressis, conveniet linido ad anum. 9. si ab hydrope, sola
evacuatio v.a per paracentesin & alia evacuatio palliativa.
si morbus princeps tolli nequeat: turunda v. aluminosa,
vitriolata, imbuta. 10. si a dissolutione humoris in vehe-
mentior maligni, scorbuto etc. esterne per ~~gg~~ v. frigidam
aliaque styptica, interne per cort. peruv. cum el. gl. per
ipsum alumen, & v. aluminosam, v. fontanam frigidissimam
etc. & quatenus haec adstringentia coagulationem vasa cro-
sa, v. dissoluta, sed & humor. dissolutionem sistunt pa-
pediant, aut praesentem corrigant. 11. si a vehiculo nepo-
to saburra e.g. in febre biliosa, per emesin & ca-
tarsin.

De morb
De

Ephelis et impet
pp. Rubel a causa extra
dilatatae positis.

Diachylon cum magnesia
2. sine humore. 3.

Spes anginae cum tu

1. inflammatoria, 2. pap
5. rheumatica. 6. calcul
fastid. pelech. initialis.
11. Vesiculosa. 12. malig

Spes anginae sine tu

13. Gangraenodica. 14 Vene

Spes anginae ulcerosa

De morbis Faucium
De Angina.

Definitio

Est dolens et impedita respiratio et deglutitio cum gravitate capitis a causa extra fauces ac diuersione aspera arteria possita.

Divisiones & Species Anginae.

Diuiditur in febrilem et non febrilem; haec subdiuiditur in inflammatoriam, pituitosam, biliosam, putridam, miliarem, scarlatinosam, pelechialem, morbillosam, variolosam, maligna.

Diuiditur magis practica in 1. inflammatoria cum tumore. 2. sine tumore. 3. ulcerosa.

Species anginae cum tumore sit vel calida vel frigida. et 1. inflammatoria, 2. suppurat. 3. gangraenosa. 4. scirrhosa. 5. rheumatica. 6. catarrhalis seu serosa. 7. erysipelatosa, scarlat. pelech. miliaris. 8. biliosa. 9. putrida. 10. morbillosa. 11. Variolosa. 12. maligna. 13. pituitosa, et in chlorotici.

Species anginae sine tumore sit 1. Hencangica. 2. Paralytica. 3. Spasmodica. 4 Venerea nocturna.

Species anginae ulcerosae 1. aphtosa. 2. Venerea ulcerosa. 3.

scorbutica 4. ulcerosa phtyseos.

4) De Anginis cum Tumore.

De Angina inflammatoria.

Angina inflam. e impedita respiratio v deglutitio v utraq;
Genul ab inflam: partium fauciu vtriq; inferentium
orta vitia ipsarum fauciu, ac figuratione aspera
arteria.

Notandum angina derivatur a strangulando.

Diversis nam prognostica redit in Parasynanchen, Synanchen, Kynanchen, Paradynanchen, (anxiten tracheales, seu polyposen, seu membranaceam), bronchialem, seu pectoris ang. tar.

(1) Parasynanche est impedita deglutitio v respiratio orta ab inflammat. faucium i.e. musculor. faucium, nuclei, veli pendulipalati, tonsillarum, ac tubae Eustachii.

Signa 1. tumor, rubor, calor in fauciby. 2. febris vehemens in flammat. Est frequens forma et facillima curatu.

Exitus In sanitate et quidem a deglutitio insensibili 4, 7ma die exorto sudoris v urinae copio profluvio. b. Cyn Cyst subita, si nempe ex tonsillis inflammat. repente turgida phlogistica transudet materies albicantem tenacem pituitosam, qua deinde absumpta per modum lacteae in morbum alium a in abscessum nitrosum, raro extrorsum ruptum v sponte v manifesta fluctuatio cum lancola, aut phtyzi gotosa. Rusta

esterne vel diu sicant; dom
v Leithriden plerumq; in
Lues it. gri ung. aur. abea
inflammatione.

Sedatum hic tumor fi
inflammat: i. cessus est a rele
inflammatione praeq; ipsam
intra ipsum tonsillae corpus
fasciculor. et pilarum in fla
la textura inveniat.
tenuia, saepe ob nejorem m
set manet nativ in corpor
durante inflamm. adhae
trium dispositionibus, sed
temporis durior factus
in pus possit. Sic, vapo
C. ex metastasi pulsus
mones. ejs. pro primum
ju inflammatoria, spur
cutione vel pelum vigen
di magnitudine v. figu
jus inflammatione excede

esterne sen dia Sicard, dove assessus sumpatur ℥ ii tumo-
re Scirrhoiden plerunq; immedicabilem, nam verus Scir-
hus ie. qui unquam abeat in cancrum, vix a phlegmo-
inflammatione.

Notandum hic tumor Scirrhoides posse cessantem sensibi-
inflammat: ñ esse, (a relaxatis forte alicuius vasis per
inflammatione praequisam, oriri ex lympha coagulabili
intra ipsum sensibile corpus diffusa, prout subinde fit in
testiculor et palpebrarum inflammatione, ita ut innumera paeth-
la contiformia inueniat. Successu temporis denum indu-
randa, pogo ob majorem molem imponit pro vero Scirrho,
sed manet natus in corpore absq; inflam. quia major fuit
durante inflamñe affluxus, scirrhosae curatur Cathe-
toriis dispertientibus, sed ubi mole minuitur successu
temporis durior factus, fortius impune per totam vitam,
nisi gra possit ℥ii, vapore aceti tentet, ut verus scirhus.

C ii Metastasi subitam ad Encephalum ad pul-
mones &c. ex. gr. ꝓfirmum est angina ~~et~~ rheumatica
seu inflammatoria, spuria. In morbo a exsuffo-
catione ab solum urgenti quantitate transudans, v
ob magnitudinem inflammationis. b Gangraena
seu inflammatione exedente, v ii corpore impuro.

Cura Anginæ Inflammatoriæ

Cura per V. S. in Brachio, si radices in loco vicino extento, per scarificationem ruchæ, sectionem venæ jugularis, raro venæ raninæ, quia parum sanguinis emittit, et patus. et cataplasma alba externa emollientia, per patus emollientes lepidos fine ℞ cum mixto. no sale. Suaserunt sectionem tonsillar, sed quia in plan- mata irrita facta, alii profundam incisionem externæ, ast plus sanguinis ex vena jugulari exit. Gargarisatio acrior vi et injecta noxet. Pro tonsillarum tumorem deglutitio difficilior, male Borhaa. aliqui adhibent purgantia antiphlog. clysma, fomenta, vesicantia, nisi pituitosa rheumatica seu inflam. gutturis: loco gargarismatis convenit decoct. emollientis in ore retinendum.

(II.) Cranche e impedita deglutitio ℥ respiratio ob inflammationem pharyngis ℥ ipsius œsophagi.

Signa sunt 1. aut dolentissima, aut impossibilis deglutitio. 2. deglutita seu assumpta per nares redeuntia. 3. respiratio læsa. 4. lingua valde prona deprehensa tumorem rubrum in pharynge notat. 5. febris juncta inflammatoria, hanc ℔ febri ratior species.

Exitus ℔ communis ora- latium i.e. cessans resolu-

Cura eadem quæ in pe- sanguinis deglutitionem subinde ex jugulari carnis mucacis

(III.) Cranche ℔ impedita inflammationem laryngis.

Signa ℔ 1. fere impossibilis respiratio. 2. vox stridula, sibilans. 3. anxietas, color totius capitis ab impedito sanguinis in pharynga in grandiori quantitate. 5. febris inflam- matoria.

Exitus In Salutem et pus

2. Inter. ℥ inflammatio ℥ per Gypsha coagulabilis in inflammationem ve- in pharynge tracheales, a sequens in pileatoribus F. ℥ dum excutiunt cinser unguem pedis

Exitus est communis omnium inflammationum musculatium i.e. benigna resolutio &c.

Cuius eadem quae in priori specie, et ob dolentissimam deglutitionem subinde nutritio per enemata e.g. ex jusculis carnis mediocr. p.ō horas ad ℔ß fiat.

(III.) Synanche est impedita respiratio et deglutitio ob inflammationem laryngis.

Signa ℔ 1. fere impossibilis deglutitio, ac dolentissima respiratio. 2. vox stridula, sibilosa, clangosa, valde acuta pipiens. 3. anxietas, color faciei rubet, oculi prominent. dolor capitis ab impedito sanguinis transitu p pulmones. 4. Orthopnoea in gravissimo morbo, cum tumore faciei et oculor. 5. febris inflam. acutissima.

Exitus In salutem est quidem Lysi frequentissime intra 2. 3dies per inflammatio nis vastida Lysi vel per sudores &c. vel per lymphae coagulabilis exsudationem. In morbum alium i.e. in suppurationem vel sanabilem, vel tandem in phthisin tracheales, dein vō pulmonalem. Est frequens in pileatoribus, qui inhalent vapores Hg. vel ℏ dum excutiunt pelles leporinas.

Finis vnquam potest dari nunquam satis

Tom II.

loco vicino ex-
tionem venae ju-
quia possum
ad externa ext.
vel cum nihil
sed pars inflam-
tam extus, ast
ejusdem actio
morem deglut-
in parotida
nisi stillanti-
degustatio
o ab inflamma-
ypostibilis de-
ter redemptio.
resa tumo-
sa inflama-

Laryngis sinus Ministri vix suffocare queat
vix Sol Pulmonis Gravedo insuperabilior ju-
ruscan cœpit. Ex Hujus Pulmonis Gravedine
pleb Lethi dignos, inter pleiades quos Eximus Sinus vix
Lethalis der Unsterblichkeit, ansichtbar aber sind.

In morbis i. Suffocatione primis horis, aut diebus, dela-
ta vina glottidis, v. a magnitudine inflammationis, v. a
Lympha coagulabili subito effundente, unde saepe magna in-
fensia medico accidit. 2. Gangraena sed raro. Cura =
antiphlogist. generosissima p. v. s. celeriter repetenda, et
imminente Suffocatione p Tracheotomen, quae forte in hoc
casu unica prodest.

IIII. Sara Kynanche. seu tumor carina strangulatio est
impedita respiratio ac deglutitio et inflammatione ossa circa
os hyoides, i. e. circumdantes musculos. — Est frequentior
quam Kynanche, et saepe febrem gravitatem comi-
tem habet, tam acutam, ut intra 24 horas perimat.
Signa 99 Dolor fixus ad altissimum acutus circa
os hyoides cum aliis signis febris inflammatoriae.
Notandum hanc diversio à Synochen, ut et sequen-

De Angina (99) Inflammatoria Sinapismata
in ipsa gravitate, sed prognostica tam ma-
gnitudine quam celeritate
Cura Pro ipsa gravitate in genere re-
media, p. v. Clysteres in Gravida
dies, ubi vesicatoria vix ungunam, sed
plagis inflammata sint, non ad altera
angynal. vesic. Gravid. ffi. pro
sepul. evacuat. Vapores v. sepida ad
evacuat. sine Bro, pro ipsi evacuat. antipl
tendam si quae angina, ut in pleuritide
cf. Gin post 2. 3. horas ad angina
Bono horum angina Guame in
sevien, ita ut nil, ne gutturis
se. Cura p. v. Sic larga ad ei
non gravia Sydenham. una v. Sic
dissi, quam multa Vellau, quo
est.
2. Gravida evacuat. ffi pro Clysteri
Uteri corpori sepida est. quae

non est practica, sed prognostica tm nam Agyranche
& periculosiꝰ quam sit asphyanche &c.

Cura hat sheen sit in genere per antiphlogistica ge-
nerosa, v. Sꝛ. latgen in Crakio, sed vena jugu-
lari, venir taxidir, vix unguam, Cassera artes: & aso-
phagus inflammata sint; nam in aliis speciebus fre-
quan effectus requirunt, per hirudines ad collum, scari-
fcationem nuchae, per pediluvia, enemata ex oleo olivi. &
amygdal. vitt. ou. subcut. ℔ß si possit usurberi, per ca-
taplasm. emoll. vapores. Vꝰ. sepida ad fauces, per collut.
emoll. sine Oxy, per inter emoll. antiphlog. &c. No-
tandum si grauis anzina, & si peripneumonia exteritid.
&c. sit post 2. 3. horas ad aegrum redeundum. e.g.
Pono hominem anzina fauce inflammatoria labo-
rantem, ita ut vix, ac guttulam Vam possit deglutire. Cura g. V. Sꝛ. larga ad ai deliquium usq ad 3.xx.
nam juxta Sydenham. una V. Sꝛ. larga plus pro-
dest, quam multae Vtiae, quod & cl. Closet experta
est.
2. spec. emoll. ℔i pro Cataplasm; pediluvia calnea
totius corporis sepida &c. quae omnia repetenda, si aeger

Cura Anzinae Inflammat.

post 3 horas nihil ordinem possit deglutire. 3. Vapores admittendo ⁊ per spongiam, v.g. calidam introitum adplicetur ad os, ⁊ per propriam nacinam, et fumum immittat apoplex p. V.S. in vena jugul. S. deglutire et dentium interne emoll. &c. Quod si autem dispnoea ⁊ phlogosi renascat tumor impediens deglutitionem, signum est, datam esse metastasin ab ipsa inflammatione, huic opus ⁊ revellentibus, et quidem a purgantibus ac sub hoc usu simul cohibentibus e.g. potus [illegible] ac mellis rosacei &c. ℈. Vesicantibus ad Nucham.

℔ Hae Species Anginae est Periculosa.

(V.) Angina trachealis seu membranacea seu polypo-sa, seu morbus strangulatorius est impedita respiratio ab inflammatione tracheae i.e. membranae tracheam investientis. Sedet vero inter laryngem et bifurcationem asperae arteriae. Descripta jam est a Boerhavio sub nom. inflamm. asperae arteriae, ergo non est novus morbus, sed novus exitus morbi inflammatorii descripti a Cl. Home, Rosenstein, aliisq. Anglicis ac Suecicis Medicis, dictus membranacea

De Angina (V.) Infl. tracheae seu polyposa, seu membranacea, quae Pedaxis pseudomembranacea maligna, contagiosa ⁊ pu-

Signa Sp. Symptoma-ta illius praecipue, qui ante esse incipit more alio-rum ac pulsus febrilis, c. esse obstipum cum re-clinatura capitis, difficultate deglutitionis, facile praecipue ad attactum frente, prout in inflam-matione cutis sine febre respirationis ac calor [illegible] dus est. Morbus descri-ptus epidemicus.

Exitus In salutem per

In morbum alium i.e.

in vesiculas evolvens tracheales, morbum pleu-ritidem tracheae in pectoris libello, et vom-

seu polyposa, quia loco pecum coagulabile tran-
sudans pseudomembranam efficit. Male a quibusda
maligna, contagiosa & putrida vocatus.

Signa & Symptomata potiora. Infestat infantes,
& illos praecipue, qui annum aetatis 12mum nondum ex-
cessere, incipit more alarum febrium, horrore, calo-
re ac pulsu febrili, accedit demum dolor per totam
asp. arteriam cum respiratione difficili, vox acuta
clangosa, subrauca, facilis imprimis ab initio deglutiti-
one, subinde collum anterius medio circiter tumefit, dolet
praecipue ad attactum, febris exacerbatur cum pulsu vi-
brante, prout in inflam. membranacea — Repent
incipit citissima fieri respiratio ac crebrissima, dolor cir-
cumscribit ac calor, pulsus concidit & aeger perit suffoca-
tus &c. Morbus describitur funestus infantibus, & ut
maxime epidemicus.

Exitus In salutem v. Syst. 2. Cryst.

In morbum alium i.a. affectum, qui subinde para-
tur vaporibus emollientibus, saepe etiam obest in phthysin
tracheales, morbum frequentem, qui nonnisi ex pia-
gosa trachea inflammatione, gravi purulentia
pectoris libello, & voce statim ab initio rauca,

gs reliquis phtgth phtysicos Graecibus curabilior.
In mortem Essi prava per Jecur effusum phlogisticum, Suffocatione.

Cura In primo stadio inflammationis est endlicentissima, ac per hirudines ad collum et vicinias partes, Jectionem Venae jugularis, item per Vaporesinjus. Hor. Jambucci aut Syae. Tepida abstinentia, phasa inflammatione forte Vesicante etc. In altero Stadio suppuratorio i.e. ubi Jecur phlogisticum depositum jam est ad canalem tracheae, subinde aeger cuadit subita Suffocatione tussi & vomitu, antequam recur Jecur exuerit vi membranam crassiorem, ita ut aeger putet, se vera angina suppuratoria laborasse, decumbum pus eiecisse, sed latius vide aegri cuadunt, quam ubi spasmodice, & Hypnotica terminatus hac prava Essi. — Luidam cuadent tussim ac vomitum, & tracheotomen, sed funesta insida remedia — Egregiam scripsit Dissertationem Haugen. & Cl. Fid. Michaelis de angina polyposa seu membranacea agent. 1778. 309 pag. Emptur.

De Angina. (V.) Inst. Pe

(V.) Angina pectoris angi
in parte de effectus ab inflam
dissectionem bronchiorum
Spiritus autoris Lus Lub
Edae, ic. cum Praxis mucos
Signa et causa sunt eadem
cum qua autem male con
tum diuersum.

Exitus in Salutem
lutione intra 4-12 dies
si, vomer, si inflammatio
tem alium p. metastasi si
se deponatur et valde cu
cuadentes repente in m
pus metastasis, et quida
subitanea subito tussim
discessit de vomicis
tis, alios suffocat, si ri
2. si abscessum post 12 d
feruntur, subinde ae
idem sanabilem, quam
dentes. Hungaricam
In morbis poly

(VII.) Angina pectoris anglor. seu bronchialis est
inspectio effusio ab inflammatione membranacea
tunicae bronchiorum insistente, a plerisque
descriptor autorib. sub nomine pleuritidis humi-
dae, ie. cum spuitu mucoso v sanguinolento.

Signa et caus sunt eadem, quae in vera pleuritide,
cum qua autem male confunditur ob prognosin et cu-
tum diversam.

Exitus e in Salutem et quidem a benigna reso-
lutione intra 4–12 dies. b. Crisi per sputa, sudo-
res, vires, si inflammatio parum validior. In mor-
tem alium p. metastasi si lympha coagulabilis repen-
te deponatur et valid cum exitu, nec in quibusda
evacuatur repente in magna quantitate, ita, ut
pus mentiatur, et quidam putent, vomicam aut quam
latitantem subito rupt in pulm, inde integra prostant
disertat de Vomicis dis latentibus et subito rup-
tis, alios suffocat, si minima quantitate excernatur
2. si abscessum post 12 dies, sed valen, qui subinde
sanatur, subinde an abit in phthisin Bronchialem
itidem sanabilem, quae saepe in uadit pharmacopaos-
chemicos, Münzmeistrin. &c.

In morbis potissimum ob pseudomembranas.

per suffocationem.

Differt an a vera pleuritide q. quod in hac labia

Differentia Pectoris à Pleuritide

vastis, & rara & sicca fit, & nunquam cruenta, nisi simul sit coniuncta cum angina pectoris, in qua necessario adest labium humida mucosa & cruenta. 2. in angina pectoris dolor punctorius sentitur in interiori ac profundo thoracis, in pleuritide vero in latere extorsum. 3. in angina pectoris decubitus sectionis lateris affecti, in pleuritide vero in sanum latus, quia musculi intercostales per totam in flammantur. 4. excitus est diuersus, pleuritis vera subinde in Empyema, in pleura exulcerata insanabilis, nisi pars exitus perforatur, angina pectoris cum abscessum, qui sponte maturescit, cum ob liberum puris exitum, vlcus postea mundatur, & consolidatur.

Cura est eadem, quae in vera pleuritide, hinc tantum differimus, quod in angina pectoris vapores clam & sepius dare eximie prosint, cum postmodum immediate ad bronchia contingere.

Rolfinckius multi aphorismi in Hippocrate, Baglivio, ac Boerhaavio pleuritidem concernentes intelligendi sunt & de angina pectoris, multa item

effecta potentur, quam de curata phthysi haben-
tur, intelligenda sunt de phthysi bronchiali.

Tom. II.

De angina suppuratoria

Est impedita deglutitio v respiratio a suppura-
tione existente infra fauces ac diuersorum affec-
tuum.

Diuisio in veram et spuriam. Spuria oritur a
vero phlogistico ex tonsillis transudante, quod
pseudomembranam efficit, ac tonsillas suppurat-
emulatur.

Signa sunt 1. repens subito dolor. 2. quod v digi-
tis v instrumentis haec fictitia membrana tollis
possit.

Cura spuriae est abstractione membranae 1. per gargaris-ma
2 per digitos 3. per instrumenta 4. per emeticum do-
cente D. Crasso diss. disert. de Cynanche stadula vi-
de Wilhelm Laurentium ibid. de spuriis quibus-
dam Anginis. p. 95.

Notandum, quod frequentissime anginam pati-
untur, sed quae sua vita aliquot dies haec affectio-
nes, ita, illi, qui e.g. 10. 12mo abstersionem huius-
membranae experti sunt, pulsatim, ibd sua suppura tione l.-

nitan fuisse.

Cura suppuratoria vera exigit. 1. vt puri exitus conciletur ℞ per collatoria emoll. maturantia aut stimul stimulantia, ℞ per instrumenta. 2ᵒ vt ulcus mundetur per collut. detergentia. 3ᵒ vt consolidetur quod fiat per collut. detergentia. Ex hoc hominem, qui anginā inflamm. laborauit, posse 1ᵒ dici immunitum febri, adparente pustula albicante in faucibus etc. Cura 1. per emoll. interna ex sales. etc. 2. per collut. maturantia emoll. ex decoct. hord. cum melle rosar. etc. quod si pus exfundat et sicca ulcus adhuc robur fit, Cura est detergens cum emoll. dec. hord. cum melle etc. 3. vero nulla amplius febri ℞ inflammāo, sed dec. hordei cum oleo ℞ exent myrtae ad ℥ij cum melle rosar. ℞ decoct. Fauci etc. ℞ decoct detergens ex khi vulnerariis.

De angina gangraenosa.

Est impedita respiratio ex gangrena existente intra fauces ac diuisor. asper. Arteriae.

Signa est magna validissima inflammāo absq; vlli benigna resolutionis ℞ suppurationis — Oritur potissime ex humore aegri fuerint pravi; quandoq; etiam subito sine magna

inflammatione oritur gang
Indicatio est 1. allicere g
pest. putr. gangrae. separ
viciatum i.e. deiect. cort
cum tō nīs. emph. ort.
dubiis. vt si ℔ dubia ej
cort. vitior. e.g. faliciis ab
ad thorac. adiecto ℞ vt de
arb. sept. e.g. ex melle ro
N. in sem tria ℔, m
sic valde anginem gangr
subtilis gangraena ac p
fiat angina symptomatica
quod, indicante ām de
pus ad thorac. ortum, a

De angin

Contingit pleroq;
syphilogos ac dolore rem
ter, qui igitur in faucibus
deant. e.g. infus. flor.
curatur, sic posse omnem
vocat tumor, e.g. posse de
oculi rubra et lippitudo

inflammatione oritur gangraena.

Indicatio est 1. illicibem gangraenam cohibere. 2. reliquas post. praes. gangraen. separare, quod fit per antisept. in externa i.e. decost. Cort. peruv. cum ℥ß nitr. mist. cum ʒß nit. camph. ort. Cort. peruv. per acida mineral. dulcif. vel A Bli dulce ext. externe per garga. ex Dec. cort. salic. e.g. salicis alb, Lingua gedsike, vino rubro, A thereb adicito ⏑ A Os accid ⏑ A Bli ext. Linienta antisept. e.g. ex mell rosar, essent myrrhae et Camphor. A V. in Frem trita ℥ß, m.f. liniemtum. — Cl. Stoll. hic vidit anginem gangraenosam, ubi tota lingua cum tonsillis gangraena ac pessimo odore affecta erat, fuit angina Symptomatica cum febre putrida, vix aliquid juvabat, indicante ān decocta cort. peruv. cum vino rubro ⏑ A thereb Oxo, alumine ext.

De angina Scirrhosa.

Contingit persaepe, ut post phlegmonen dolor remaneat tumor mollis in tonsillis, qui igitur a Scirrhus, sed a relaxatione oritur, per disent. e.g. cujus. flor. Samb. Oxo et mille rosar subinde curatur, sic post omnem ferme inflammationem manet eiusmodi tumor, e.g. post disenteriam opthalmiam manent vasa oculi rubra et lippitudo major sufficiens a relaxatione licet

genitus resoluta inflammatione. Sic praeter robor. e.g. Palmea frigida off. male adhibentur resolventia. Ve-rus an Scirrhus ex praegressa inflammatione vix unquam rebelles lenta an ac chronica sorsitur inflammatio subinde imponit pro vero scirrho dolente et abeunte in Cancrum.

Solventia

Vera an angina scirrhosa si unquam datur i.e. tumor duri, indolens, impediens respirationem et deglutitionem requirit solventia v. Vegetab. Sapon cum Oneduis. 2. solventia scirrhosa ♃ semul. ♃ dul. Cicutae in decoct. v extracto sapon: veneti: flam: jouis off. e.g. pil ex cicut. ab initio ad gr ij vel ℞ ♃ti; sapon= veneti: extr= Cicut. aā ℈ij; ♃ dul. ℈ij. Syr: com: q. s. f. pil. griij ligg. bis de die sumi. Per collut: solvent: ex ℞. cicut. et flam. jouis cum ♃to ℈j-℈ij cum ♃to Oxym: squill. vel ♃ q. s. f. gargarisma, accl. squill. Oij ad ℈ij si hic scirrhus torpidus et soluatur sed incipiat dolere, et durior fieri, tunc extirpandus est.

Angina scirrhosa

Spuria a clan, quae oritur ex tumore duro, sed ab initio parum pituitoso, v. a scirrho glutis, ab ingesta ferula, parotide cura in posteriori sorte Gracilosomen.

De angina Retecurabica

De Angina (:5:) Rheumatica Egrgs Cura 105.

Est difficilis respiratio ~ deglutitio a metastasi rheumatica ad fauces et asperam arteriam.

Hanc saepe epidemice grassatur, ubi dies calidiores frigidi insequentur. Non est ipsi eiusdem indoles, modo cum modo sine inflam.

Signa anginae rheumat. Sunt dolor, tumor, calor, rubor, et ardor faucium cum dolore rheumatico artuum praesente & praegresso.

Cura est ab initio antiphlogist. praesertim si adsit febris valida p.v. Sec. collut. emoll. cf. dein stadia phlogosi externa est discutiens et revellens per vesicantia ad collum & nuchan, et interna diaphor. emoll. cataplasm. tepido.

Cura angenae rheumat. simplicis, i.e. si adsit inflammatio fit p.v. Sec. 2. si torpidior ita tamen, ut aeger nil deglutire possit per vesic: ad istum ardentius pulsatur ex quo plerumque post 2. 3. horas subarto clysmate fauces dolor sequitur cessare. 3. per potus tepidos, inspiss. glut. Jambûc: cum Onediis, alumn. et urinas expedientibus. 4. per purgantia revell. mannata 5. per garg. et sacculos et diluent: circa collum. Male haec confunditur cum inflammatoria, quia et hae vesicans nocet.

De Angina Scrofa.

Angina serosa seu catarrhalis est difficilis deglutitio
& respiratio a metastasi serosa ad fauces & asperam arteriam.
Observatur tempore frigido et humido.
Signa Est tumor pallescens n̄ multum dolens, et habitus
corporis pituitosus; hydropicus laxus.
Cura exter. discutiens e.g. per insola sanb: acet. sanb.
& rutha of: vi ol. M. camphor: et nell. rosar: intern.
renell. per purg. pro dos. & g. nondu cedit per Vesicant.
ad Nuchan & collum.

De angina pituitosa

Haec subinde in abortivis observatur et curatur
ut morbus primarius.

De angina biliosa

Est difficilis respiratio & deglutitio a metastasi biliosa
ad fauces & asperam arteriam.
Febris huius est plerum̄q; in initio aliqua inflammatio fau-
cium a materia biliosa illuc depositia.
Signa sunt eadem cum febri biliosa.
Cura p. ab initio, & finul manifesta inflammatio, per anti-
phlogistica. 2. ant. biliosa e.g. Dono hominem per 4 die-
bus biliosa laborantem, 4ta die fauces incipient rumore,
rubore, dolore, cum pulsu pleno, forti, duro. Cura per
V. Sec. minos largam intern. Fluenta antiphlog.

et ant. biliosa: e.g. fau
et faucium ac pro p
emoll: e.g. Dec. hord.
malum potius augea
& calore urente &c. a
ejus salutem biliosam
tionis discutientibus –
ones amaros, vomit
sicum, nisi constet de
diis ante delis: b. a
constitutione, sed e
manda e.g. Dec.
pro potu decoct: ho
collutoria ex decoct
& adstringentibus angina
tune & emeticum &

De

Est difficilis respi
Idea huius est biliosa
fila ad fauces cum
plena.
Cura ē vt in metastasi

et anti bilios: e.g. Jerum laetis cum Cren ♃, Succo Citri et Jacharo ac pro potu limonada. astern per collut: emoll: e.g. Dec: hord: cum Oxym: simpl. Quod si hinc malum potus augeatur, gren cedat. Cum pulsu celeri, calore urente &c. adpareat inflammationi complicatam esse Jaburram bilioſam, hinc opus anti bilioſis, ac collutoriis deſcultentibus —. Quod si simul adſit continuus anaros, vomitus Lio, vomitus, non danda emeticum nisi conſtet de cuenta felici a re praegreſſis vermibus ante delis: b. aliis morbis regnantibus, et anni conſtitutione, ſed cum ſoluentia simul evacuatoria continuanda e.g. Decoct. Senar. cum Crem. ♃ et Syr: mannat: et pro potu decoct: hord: cum Syr: acetos: cit: enter: deſcult. collutoria ex decoct: hord: cum Syrup: acet: ℈. Quod ſi adhibitis angina perſtet cum urgente Jaburra, tunc ℣ emeticum ℣ purgans.

De angina putrida

Os difficilis reſpiratio et juncta cum Febre putrida. Idea huius eſt Cortus tunc a materia morbifica depoſita ad fauces cum ℣ fine inflammatione ℣ cum gangraena.

Cura e ſi in metaſtaſi, modo antiphlog. modo revellentibus et

extr difficult. modo antiseptic.

De angina maligna

Est difficilis est juncta cum febre maligna, oritur potissimum a febre biliosa v putrida neglecta, aut male curata. Idea huius est gastrica metastasis facta ad fauces febre maligna. Cura ē vena, prout metastasis.

De angina Erysipelatosa

Est diff. respir. v deglut. to ad erysipelata fauces occupans v affectam arteriam.

Signa p. praeuntes morbi erysipelatosi tempore autum. a. Epidemia biliosa, non plerosq febres erysipelatosa maligna biliosam pro causa habent hinc curantur persaepe purgantibus evacuantibus accedentibus, tamarindatis manna-tis, Crem: Tart, Sulphure emetico. p. Jugulum v praecedat v comitetur erysipelas cujuscunq partis. Male confunditur haec febris cum inflammatoria v rheumatica.

Cura Est plerumq antibiliosa.

De ang. Scarlat. Miliar. et Petechial.

Est difficilis resp. ac deglut. juncta cum Scti febre exanthematica.

Cura ē ut morbi principis. Subire per angustia antiseptica pro angina ipsius febris gravem originem abs ri Talam fauciam putredine v potissimum a saburra

De Anglina (ro:) Maligna (ii:)

negligita vel aliter c
dam nequa, vel v. cumpl
mala; v qui decurs: cor
Sp. ff. mille

Notandum datur quandoq
v cumpente gastrica,
ff. Sphalis et postea, vi
gast. ad gastridem facta, id
est sine ullius adpare
et segra dolorem circa fa

De A

Est diff. juncta morbi
Signa p. eadem, quae mo
ff. Sph.

Cura post morbi principia
verbas e: gargarisma ta

De ang. M

Est diff. juncta febri
vi putrido Stadio adest
mia valde. prorumpens
ex malua Portulac. Lan
cumphor.

neglecta vt adueni Gydendan, Huxham / per camph-
ram nenge, vt v. camph. per pilo sumtus in gargaris-
mate, v per decoct: corticum adstring. Jabicis, guaci, pendu-
li. Sp. & fol. nelle

Notandum datur quandam angina Speciem erumpentis
v ñ erumpente scarlatina, qualeßi tenuissima videatur subito
tñ lethalis et potest, vista paucas horas, v diem a mela-
stasi ad glandulam facta, idem in oi. fere angina timenda
est, Spice si nullus adpareat tumor, sed tñ aliquis rubor,
et aegre dolorem circa regionem conquerantur.

De Angina morbillosa.

Est diff. juncta morbillis.
Signa sunt eadem, quae morbillor. ie. coryza ophtalmia &c.
sed est.
Cum post morbi principia et topica emoll. ex alth. nali.
verbasc: gargarisma sit non sed solo lacte tepido.

De ang. Variolosa 1i et 2di Stadii

Est diffic junctae febri variolosae.
In primo stadio adest tunc inflammatio faucium ob coma-
men variolar. prorumpentium, hinc profunde in substantia,
et natura glandulas Jambuccae cum pauxillo cruore et
camphor.

2 in Jejuno Stadio oritur angina a variolis faucem jam tacta obsidentibus; suadentur eadem, quia spasmodica loqua ad usum emolientium deducentur ad locum tutiorem.

Notandum loqua magna infamia inuritur Medico si ob variolas glottide obsidentes aegri expente suffocetur.

3. Datur etiam angina variolosa salivantium ossa ex glandulis salivalis tumeant, ac dolent, et deglutitionem impediant, quia circa 10. 11. 12. diem salina crassa, tenax v obpetax, v ob aeren frigidum admodum difficillime excernitur, sic prosunt potus largi diluentes et gargarismata attentia cum ox scilla ctp. ad tenta salina proficiatur. 4 si nimia copia salina ad tenuissima ad fauces manat, et excipi n possit, et suffocationi minetur, prosit hic mucum revellentia i. e. promptum purgans t, Iglenham: et Huxham emeticum dedere, sane venesectio ausa, et si vomitu ejiciantur glandulae salivales.

De ang. Venerea, Condylomatosa

Est diff. ob condylomata, seu tubercula et rodos carnosos sedem obsidentes t.

Cura est. morbi principis si condylomata adhuc recentia prauti curam admittunt ita tota topica n indicatur. 2. si antiquiora et morbo inveterato multis remediis

pallentibus, tenebris et nitro
sedam topicis variis opus est
sepsis, sen solutione mutat
curatio ella caustica com
dulci, ita ut Corallius p. 16
delebo licet si nasale
ut aeben mere topicum ulcera
stringente, alumine et vitriolo
palmbatis, n an obstantes

De angina p

Est diff. a tumore gla
sin
Sign. reperi exacerbatu
notu gratior est, sed diffe
Orites. 2. si contra ulcus ve
dosis. scribebatur sin, quo
2 si contra tactus et con
niamata, adeu inguan ex
illis qui sin impudenti
Lectio ofi sunt. 3. si in
in salinatione, quia vies
aut ob idiosyncrasian e
aut ob salinatorum vim pa
sunt
, qui vix uno alt

palliantibus tentato et mitigato potius quam curato
etiam topicis variis opus est ie: causticis, lapide infer-
nali, aere solutionem metallorum, quae ea sequi, et
omnes ejus causticae longos dolores et febres in-
ducit, ita vt Cassellius fil. loci primo loco vi. ℔ i.
delato licet ei mixtum lumbricos caro condylomatosa,
a malum nere topicum iterum recusat, optus est ad-
stringente, alumine et vsto, sacch. ℔ ii et vnguen-
tum basilicum, vt ab vlceribus vsu ℔ iij.

De angina mercuri.

Est dissp. a tumore glandular salivalium ex abusu
℔ iij

Signa vesperi exacerbatus, et vomica nocturna ac
nocte gravior est, sed differt in eo, quod ℔ jo augeatur.
Orit. g. si contra ulcus venereum saucium nimis larga
dosi exhibeatur ℔ iij, quod fit subinde, dolores non cedant,
& si contra tophos et condylomata, quae saepe deleto pa-
tiente, adhuc in quam effectum luis persuadi. 2. in
illis qui ita imprudenti seu paro Consilio Ungv. & si contra
scabiem usi sunt. 3. de iij, qui multum proclives sunt
in salivationem, qua vires salivales multo saluber sint,
aut ob idiosyncrasiam et retinuam praeda positionem,
aut ob salivationem olim passam, vel qui olim adhibitum, sic
sunt, qui vix vno alterove grano ℔ iij assumpto

mox in salivatione incidunt. ff. e salivatione aut. pe-
la autaëre frigido suppressa, et hac causa saepe apoplexia
v. Epilepsia, v. paralysis oriri solitis.

Cura fit per purgantia prompta aut vomitum, fidelis-
simo libere, ita ut suppressa salivatione a p. v. sen. d. fol-
lea, v. per purgantia remanet, vt materies eliqua-
detur.

B. De Anginis sine Tumore.

I^o Hexangina a Kvarsy collare canum Novorossiae,
Rackgulo.

Signa sunt communia hexangiae et offensa aliter cau-
saram ac manifesti vitii in faucibus percipiendi. Ori-
ri solet post evacuationem rimae sanguinis in vulnere
factum, abortu etc.

Cura fit per nutrientia parca copia, sed frequenti assumpta
cum vinosis oleosis aliisque analepticis. Est recta.

II° Catalytica a paralysi musculor respirationi, ac deglu-
titioni inservientium. vid. clar. Stenka dissert. exercitat.
de ang. paralytica.

Offendat p^e. sanguinem hydropsima vi convulsionibus
epilepsia, letand, apoplexia. 2° vi sensibus, quam
species descripsit clarissimus de Haen vi-
dit clarss. Stoll vi scribens olim potatoribus
ex paralysi

ex paralysi musculor deglu-
nessi et anomali essi vi illis
ingesti mui quam sola rejectio
cultiones seminis et gressi fa
ad priora hexangina pa
Signa s. praegressa causa pa
chat paralysin simul. 2 affe
ctus. 3. aegri solida quidem
guam, nil item fluida.

Cura e vt in paralysi ca
lica, si nulla causa manif
simulatio etc.
cinis vim vitae. Absund
Jon Sanitätsrath Strab
Erkundigungen und Ver
Visum Dr. Gustav Pe
der Irrsinnigen, die gen
v. Haen, vorgelesen
sum discursum Stollii ge

III° Spasmodica seu
lytica est a spasmis mu
tionem. Est comes seu
sium, Epilepsia, Letha

er paralysi musculor deglutitionis, videtur sensim
nasci. Est commune eis illis Symptoma, vt ingesta cum
ingesti mei quantitate rejiciant. 3. in iis, qui nimias eua-
cuationes seminis et passi sunt, qua Species propria
ad priorem Kercangiam pertinet.

Signa t. praegressa caa paralyseos, Apoplex. v paralysis
alia pectoris simul. 2 absentia viti manifesti in fau-
cibus. 3. aegri solida quidem deglutiunt tradendo lin-
guam, non item fluida.

Cura ē vt in paralysi calida v frigida &c. v. specifica, si nulla causa manifesta, praeterea pro gelga-
nismatis stimulantia &c. In Allgemeine Bibliothek der neuesten Abhandlungen von der Physik und den Hülfswissenschaften, Medizin- Chirurgische Abhandlungen und Beobachtungen Berlin 8vo. VI. Theilen 10 X. Gustav Theod. Fischer von einer Lähmung der Speiseröhre, die glücklich mit Blutegeln und Galvanismus, Vorschlag dazu Speiseröhrenmündung von äussern Reizen gehoben wurde.

IIIe Spasmodica seu convulsiua seu dysphagia hysterica ē a Spasmis musculor deglutitionis v respira-tionis. Est comes seu Symptoma morbor convul-sivor, Epilepsia, Tetani, Laesionis Cerebri, Hysteria

ac hypochondriasis, in quam hyst. profrecens, nam
in his obitur constrictio oesophagi finis in locis, ubi
aer interceptus partem oesophagi dilatat, ac protru-
dit asperam arteriam in positam, ut sit species strangu-
lationis seu figura globi obiatur sic dicta hysterici, sub-
iacent illi maxime, qui nimiam spirituum v. seminis
aut sanguinis evacuationem passi sunt.

Idea Globi Hysterici

Signa r. temperamentum hystericum. 2. redditus per
periodos certas v incertas. 3. absentia vitii manifesti
in lanicibus. 4 urina copiosa limpida sub paroxismo.

Cura e antispastica morbi principii, cuius e symptoma
e.g. vomitus ad faciendam sub ipso paroxysmo. Habis rp
spir. C.C v simile ad nares. 2p mist. ex aquatis cha-
momy. menth. laudig. ā cyath. cattor, f. ān nil osf-
sit deglutire, deglut ex infuso thanom. ad m. ij et
opii puri grij v olei in fuso castor, diuide in duas do-
ses. A initio ō chorio Zvj vel emplast. antyhyst.
ad collum.

Remedia Antispastica. ℞ Falkáné

IVo Hydrophobica e v in plenaria obi v. s. v
nenosa, obi specifica hydrophobia indicantur.

Vo Venerea nocturna a nimia Venerea noc-
tu infestante i.e. noctu solum difficilis est deglu-
titio.

Signa 1p tumor nullus v parum aut super-

ficialis sit, cubedo obsole
adpetitio, subinde in intervall
v. subinde alternat cum Ce
ste vt praesente articulor d
gia, nocturna angina v
Cephal. Venerea nocturna
gesta signa in sectionis.

Cura p s in et extern
Signatura spe in lanicibus v
Venerea.

C) De Angini

1. Nervosa Sti stadii
Cura est, vt morbi princi
ca sollicitina, cum in lo
bus ex náa sua lexioti
sepat. — Sunt, qui
gargarismata adhibent,
gargaris. Coepius deglu
dum. crudo ge ñ noce

2o Ulcerosa Venerea
unde difficilis nocta de
intendit quandoq; Cu
sa ab ipso Sto.

ficialis ℔, subedo obsoleta bruna. 2° nocturna adpalitio, subinde ℔ interdiu faucit, nocte quiescens. 3. subinde alternat cum Cephalalgia ℥ arthritide venerea ita vt praesente articulor dolore nocturno ℥ cephalal- gia, nocturna angina ℥ absit ℥ nitis. Sibi differente ℈o Cephalal. Venerea nocturna, angina intendatur. H. prae- gressa signa infectionis.

Cura ℔ ℈ in et extern: et Decocta purificantia— Sigitur npe in faucibus ℥ aspera arteria illa materia Venerea.

C) De Anginis Ulcerosis

1. Variolosa 3ti stadii ab ulcere faucium. Cura est, vt morbi principio, ac per topica antiseptica fortissima, cum in loco calido humidoso in partibus ex nata sua laxioribus cito ac tale putredo serpat— . Sunt, qui sach. Saturni, Vitriolum in gargarismate adhibent, cum aĩ infantes et pueri gargaris. Soepius deglutiant, praesertim gargar: ex alum. crudo ℔ ℥ noctes.

2° Ulcerosa Venerea ab ulcere tardaceo faucium, unde difficilis nocte deglutitio, et subinde stiã interdiu quandoq; Oritur haec angina ulcerosa ab ipso ℈io.

Signa ꝑ[1] praegressa infectio 2. concomitantia signa huius. 3. habitus lardaceus peculiaris ulcerum in Lue Venerea ulcerosa.

Pilule Hoffmanni componendæ ex:

Cura ē Universalis interna e.g. pil. Hoffmāni quas, ne tentum inducescant, sed facilius soluantur, quia carduam faciunt, cl. Stoll sequenti modo paras. ℞ eleos. menth. ℥ß. ℈ij sublim. corros. in V menth. ℈i ℥ß, misce pariter alb. q.s. vt f. pil. N° 300. vel solutionem aquosam v. spirituosam ℈ij sublim. corros. superbibendo vasculum laditis ℈i ad praecauendam tussim, cardialgiam et Decub. purificari, quod optimum est. Dec. saturatissimum de largissime gratia ex ligno guajaco et Trict. 2. Topica externa qua praeter internam ſiri opus est, quia quodlet quam proxime ad locum affectum remedia applicare, conducunt gō colluvia, ex decoct. hord. cum ℈io vino ℈ alkali: sub. ℞ ℈i melle rosar. b Dec althaeae v. pariet. cum ℈io dulc. c. idem decoct. cum ℈io sublim: et oleo ē cyam. myrrhae vel infus. fumb. cum ℈ sublimi et melle rosar. vel cum spirit. sub. gt. X. cum cyr. myrrhae v. aloetic. Magis detergens e infus. cicutae cum sublim corros. vel aethiop. mineral. vel infus. rhei flam. lotio potius solūt eiusdem cum ōō myr. per delig. ℈i–℈ij v. cyam. aloes, myrrhae vel quod usitatissimum

---

Spec. hord. cum ℈ij. myrrhae
dicere adhibendum sublimat, c
sublim.
Signa Salivationis
dentium, tumor gingi
ac fatua ſpuda indicantur
Attendum si angina ul
ingestus, ℈io semper a
praecaudam ab usu ℈ij
ſy ōrētā sunt.
℞ Ulcerosa scorbutica a
lavantur. Datus et ali
ingestione. Iunct
Signa eadem, quae scor
Cura ipsa morbi princip
stimulando interne ac ex
e.g. Sono hominem
ten cum ulcere oris
Cura interna. Electuar. ex
ol. rhodio ad mis. jugl
antiscorbut. ex radice
aruncī. corb. Iulie: al
min ℥ß–i vel

Dec. Lard. cum Liq. myrrhae ac mellis rosar. vel fi
ulcera admodum rebellia, collutoria ex V phaged. V
dilut.

Si cum signis Salivationis i.e. pruritus gingivar. do-
lor dentium, tumor parotidum adsit, ut purgantia
ac salina ingrida indicantur.

Notandum si angina ulcerosa sit ab ipso Scrio, quod
molestus, si Scrio semper augeatur, tunc sedulo ab-
stinendum ab usu Scrij sed revellenda, purgantia
ℳ Sanda Junt.

3ᵒ Ulcerosa scorbutica ab ulceribus scorbuticis in
faucibus. Datur et alia angina scorbutica ex levi
inflammatione. Junt
Signa eadem, quae scorbuti

Cura est 2 morbi principis modo roborigerando, modo
stimulando interne ac externe adhib. A finul antiscpt.
e.g. Puero hominem scorbuticum frigido laborant.
Ren cum ulcere oris valde serpente, ac foetido.
Cura interna. Electuar. ex ℥ cort. peruv. conser. confl.
oi ℈ horis ad mins jugl magist. Enter. colluat adhib.
antiscpt. ex infus Scordii, cortic. peruv. rad.
arnic. cort. Salic. alb. cicut. cum Rhaeados alu-
minis ʒvß—j vel Succo. temperibus. maj:. roob.

morbi ef. ac melle rosat. 3ij. pro liniento mell rosar cum Alotes vel essent. myrrhae, aut ℞ aloes ef.

4to Ulcerosa phtysicor conting re solet paulo arte mo-
ten. Idea hujus ess, oleus ortum ab acrimonia puris,
quod exprimitur, alii aphtas accusant, quae ei detion
cadaver ℞ deprehenduntur, Sr. Stoll. putat deglutti-
onem laedi a summa extenuatione musculor deglutti-
onis.
Cura ē thus pulverisatus per linctus demulcentes, mucil-
lagin. ex oleo amygdal. dulc. ℈ ss. teb: et syr:
Diacod: item per gelid. laetis sepedi.

5to = Aphtosa ab aphtis ℣ benignis ℣ malignis. Cu-
ra eadem quae aphtarum.

De morbis thoracis.

De tussi

Definitio. Ess sonora ac violenta expulsio aeris ex pulmonibus cum convulsione Diaph. musculor. thoracis et Abdominis. Oliset. vel ē violenta ac so-
nora aeris inspirati vel ex excussio longior antror-
sum motio, et elevatio, qua id per vias aereas ejectum
cum impetu per os ejicitur. — Stoll. Est fere omnium pectoris morborum symptoma.

Causa proxima ē irritatio nervosa et nunc sensilis membranae

vicinorum visceru asperam arteriam bronchiorum cedem
thoracis e.g. in aspera arteria
phlegmone, pleuris, mediastini
cystis thoracem, ac tussim fo
vicinosissima et primo affec
tus membra propagati.

Effectus mali a tussi v
1. In Capite gravitas, ca
Cephalalgia ab aggestis
sima, ophthalmia graves
a tussi convulsiva, haem
go, epilepsia, apoplexia.
2. In thorace haemop
tas, palpitatio arteriosa
metus suffocationis.
3. In Abdomine vomitus
emaciatio, prolapsus
haemorrhagia uteri, ab
excretio
4to In toto corpore
vulsiones:
Divisio 1. ratione
et symptomatica 1. a

in ipsis asperae arteriae, bronchia, et ramificationes bronchiorum Sedes ḡ caus proxima est spr in thorace e.g. in aspera arteria, bronchiis pulmonibus, diaphragmate, pleura, mediastino, musculis intercost. et. modo extra thoracem, an tussis solum excitat per consensum nervor intercostalium et phrenic ortum a' pectus- Ad illam irritab-lem membra propagat.

Effectus mali a tussi violenta oriundi sunt.

1. In Capite paucitas, aggravatio, ipsius in tussi nocturna, Cephalalgia ab aggestis in capite humoribus, sanguis ma-xime, ophthalmia graues, coecitas ipsius in infantibus a tussi convulsiva, haemorrhagiae narium funestae, vertigo, epilepsia, apoplexia.

2. In thorace haemoptoae, et huius sequela gibbo-sitas, palpitatio aneurisma cordis, vasorum magorum, metus suffocationis.

3. In abdomine Vomitus diuturnus a huius sequela, emaciatio, prolapsus ani, et alior viscerum, haemorrhagia uteri, abortus, involutio uteri alui et urinae excretio

4.to In toto corpore Debilitas, atrophia, macies, convulsiones:

Divisio p. rationem sedis causa excitantis in Idea-
et Sympathicam p. aliis deuteropathicam / prout

causa excitans ē in v extra thoracem.
2. ratione pulsat. in Siccam et humidam, prout pu-
la prodeunt v non.
3. ratione typi in typicam seu periodicam, ac stato-
pericdos ferunt, et vagam, quae per periodos incertas
adgreditur.

I.
De tussi Ideopathica

A) Haec dividit tuae tussim (1°) in Gutturalem, qua he-
rum multiplex tuae cau a Anginalis et Catarrhalis
a rau laryngem irritante b Gutturalis salivantium
seu a Zio assumpto, seu a morbo e.g. a variolis
c gutturalis morbillosae et apthosae d. gutturalis
phlogisticae, quae cum magna cancedine morbum finit.

Cura tussis gutturalis ē ex morbi principiis.

(2°) In Trachealem a vitio in aspera arteria haerent,
quae itidem multiplex a tracheales ob peccantem chro-
nicam tracheae, e.g. in iis, qui ad fornacem laborant,
in pistoribus, vitriariis, pharmacopaeis, potius fumo-
so dedititiis.
b tracheales ob peccantem inflammatoriam acutam,
ut in angina tracheali. c tracheales variolantium
pustulae in ipsa trachaea nascentes d tracheales

sanguiferos ob vascula
Trachealis a glandulo
9= in pulmonalem, quae
pulmonalem catarrhosam
pulmones alienas materi
aqua, ut in hydro Thorac
ta offensos tussi. 2. c
seu Emphysemicos, quae
tos. 3. in pulmonal
quae itidem varia prout
thetide repulsa ab H. in
polipneumonicos, pleuro
B. tuae causae in calida
metastaticam, nervosam
e Tonica etc:
(1.) Calida oritur a cau
diathesi phlogistica
Signa sunt, plethor
phlogosis, et quando
Tussa, noscitur ex
Huic ergo pertin

sanguifultor ob vascula trachea salitosa ac rupta.
Trachealis a glandulis muco irritatis
3ª in pulmonalem, qua ratione cade subtiuidibus; in
pulmonalem catarrhosos, tuberculosos, et illos, qui
pulmones aliena materia e.g. pure, vt in vomicis,
aqua, vt in hydrothorace, calculosa mala, pituita mul-
ta obsessos tenet. 2. in pulmonalem sanguifultor,
seu haemoptoicos, qua iterum varia e pronit haemopt-
toe. 3. in pulmonal. cathecticos et cacochymicos,
qua itidem varia prout cachexia, e.g. scabie, tinea, ar-
thritide repulsa &c. in pulmon: phlogsicos, pleuriticos
peripneumonicos, pleuroperipneumonicos.

**

B. haec cum in calidam, frigidam, serosam, acram,
metastaticam, nervosam, periodicam, tuberculosam,
a vomica est:

(1.) Calida oritur a causa calida i.e. a plethora v
diathesi phlogistica v ipsa phlogosi.

Signa sunt, plethora, diathesis phlogistica
phlogosis, et quandoque, ubi nulla causa mani-
festa, nosocomia ex morbis regnantibus.

Huc ergo pertinent 1ª Tussis plethorica a

plethora tam vniuersali, quam topica, sic ge-
neres plethoricj sequitur patientur tussim siccam,
sibilis sacerorem aqua natiuam ante consueta fronte
spatur, ster in suppressis nonstruis &c. Causa tussis
tussis plethorica topica pulmonum. Hinc illos ma-
me inflant, qui tales inflant, aut alia instrumenta;
pri pondere leuari, qua spiritu diutius in libitu, longior
in sanguis ad thoracem affluens vascula pulmonum
adducit tussim varicosa, aneurysmatica reddit, qui bus
adjacentes membranosa cellulas bronchiales premunt
ac prefrae irritantur, hinc in hac tussis volentes con-
cussionibus facile abit in haemoptysin, rupto vase varico-
so, aneurysmatico. 2. tussis inflammatoria s. alia
catarrhus: s. ~ subinflammatoria, qua est quasi praeli-
dium pneumoniam pleuritidis v. peripneumoniae
et ~ neglecta, ~ male tractata frequentissime abit
in phthisin, potissimum in pectoris, si a magno calo-
re ad frigus fiat transitus, aut vicissim
ob huius errorem causam bene monendi punctis an-
tantes.

Cura spr ~ antiphlog. p.d. Sen, pediluuia,

pectus Boni sepidos, diaetam
uis et carnis expertem.

Frigida ortur à cae frig
nutrita in pulmonibus
Signa ff a temperamentum
Tussis copiose reiecta
pectus tutius conquirit.

Cura c a remulsens per pa
expectorans, f expectorantia
hominem, paminam pp ad
tussi frequenti, respiratione dif
pore ovis glutinoso, appetitu
et simul saburram primae
pro pp, et Rhei Dra cum
et

2. expectorans stimulans v
ad gl X. vi Thorio. Hermo
Spirit duplo Hermetis pp
Squilla, f an: cum Sacch.
quam pro basi ingredientis
cochlear. dj. pro corrige
hyssop. cochl. de cysim
pro adiun: f anon:

potus Oxos lepidos, diaetam tenuem vegetabilem, vini et carnis expertem.

(II) Frigida oritur à causa frigida i.e. pituita accumulata in pulmonibus Cus:

Signa ⁊ a temperamentum phlegmaticum & ⁊ puta pituitosa, copiose rejecta. c pulsus mollis, aegritudines totius corporis.

Cura e a revellens per purgantia ⁊ & incidens expectorans ⁊ expectorantia ⁊ stimulantia e.g. Pons hominem, faeminam 70 annos laborans ⁊ & diei tussi frequenti, respiratione difficili cum puto tenaci, sapore ori glutinoso, appetitu deleto, pulsu febrili — per simul saburram primae viarum. Cura r. purgans pro dosi, ex Rhei Dra cum ☉ medio et Sgl: mannato et ℥ 2. expectorans ⁊ stimulans ℥ vin ☉ ol ⁊ tium illotum ad gt X. ol Stichadis. Herm: min: ad gt j. ℈ aurt. Spirit duplo Hermetis dosi, flor: benzoe ad gt V. VI. Squilla, ⁊ am: cum Sacch. ad gt. X. ℥ vin mistura quam pro basi ingrediuntur V foenic: hyssop: pulegii, cochleat, ⁊ pro corrigentibus Sgl. foeniculi hyssop. cochl. de cysim. oxym. Squilla. etc. pro adimm: ⁊ amon: citrico ad Sub. in majori,

Remedia Expecto, rantia.

in minori dosi aceto Iguill solutum, acet. Iguill. in multar virum; ad gr: XV- ʒj, et vltra, pb-
rium illos: A. Vel in infuso ex hba hyssopi, marub.
pulleg. rad. Iaeric obg ant. scorbut: acriorib- this in-
fusis eadem quae mixturis addi solent, e.g. possest
dari in infusum hyssopi cum floribus benzoini ʒj, ac
Syrupo hyssopi, sed bene notandum flores benzo: in
frigido crystallisari, sine totius in fusum calefaciendum
quotiens aegr. vomit, vel nocturnam ex oleosach. anisi,
vel Syrupo foeniculi, cum ℥ amygd. vitello ovi soluto et
℈ ss tussim hanc frigidam, pituitosam patientes ff.
a. Tussis seu catarrhus malignus seu febris catar-
rhalis maligna, quae impropie maligna a differt
a peripneumonica notha, sed e eadem cum febre mali-
gna, pituitosa, putrida, biliosa, verminosa, sed na-
tiva pulmonis peculiarius sollicitante dicitur etiam
persaepe ab efflorescentiis petechialis, ac miliaris,
sed miliaris prae ceteris catarrhum hunc comitem
habt. Cura eadem, quae morbi principis; i.e. per
soluentia Dna, ac dein emetica ℣ emeto cathartica,
nocent oleosa, mucilag. anti-phlog. V. Sect. ℘.
B. Catarrhus recrudescentium in febre alio-

nitosa dicta. Cura
ritosa, alii in
pulmones, ac tussi
positimum febre
& anti-phlogistica
gestricam, ℣ fier
Dyspepsia stomachica, o
C. Tussis pectoralis hu
tussi siccior, lebida
positimum et tussi frig
gestis, aut male i.e.
corrupta alias laxa,
chus et bronchior glan
bosa pituita, vesicula
pulmones manet. Tu
Ipsa in plaxi confun
febre pro vena phlogi
in phlegma tam ver ac
ista tussis, acris eua
℣ Pectoralia summisi
gestu, orietur haem
phlegmatis. a. S. lax

maligna dicta. Cura huius catarrhi e latens
acrior, pituitosa, alte impacta materies, vellicans
adhuc pulmones, ac tussim excitans, maxime nocte.
Oritur potissimum febre saburrali; aliis maligna; ℞
neglecta ℞ antiphlogistice tractata. Cura fit ℞ emet. ob
origines gastricam, ℞ fier sola consuetudo ne recedat, per
roborantia stomachica, et tempus.

C. Tussis pectoralis humida seu catarrhus inveteratus, chronicus habitualis. Oritur variis modis, sed potissimum ex tussi pituitosa seu catarrho simplici aut neglecto, aut male i.e. nimiis emollientibus tractato, in corpore alias laxo, debili, ita ut ob laxatas fibras cheae et bronchiorum glandulae ℞ jam lymphaceae, sed lenta pituita, viscida, mucosaq; magna copia ad pulmones manet. Tussis hac ob ipsam pituitam copiosam in plaxi confunditur cum phthisi ac curata habetur pro vera phthisi sanata, dum tamen abire possit in phthisin tam veram, quam spuerian si p. materia illa lenta, acris evadat, et texera vascula exedat, ℞ si continuo sumuntur vascula laneriora diffringantur, oriatur haemoptoe, exulceratio ac vera phthisis. a. S. laxissimum hoc vitium pulmonum

pulmonum ob insignem glandularum debilitatem ex-
fere humores excipiat, sine ulcere ita, ut omnes qua-
si humores, ac ferme nutrimentum in humores crudos
pituitosos convertantur, ac inde educatus continuis
sputis; macies demum insequendo ac morbum habi-
tum et notam, quod contingit praecipue, si oleosior et
mucilaginosior morbus tractetur. Ideo etiam ephi-
talion occidit tussim catarrhosa habitualis a phly-
si supervenientis haemoptoe ac suppuratione b. ste-
nergia ex nimia scilicet ipsutatione. Cura. Indicat
c. Hpleon. 1mo in genere talia seu alimenta, seu medica-
menta, quae et soluant, et simul vires corticem ver-
tical seu laesae digestionis adaugeant, ut victus
et medicamenta incidentia fagonacea, et sic victus
farinaceus, fermentatus, glutinosus, ex libris an-
scorb. tibis et red. lactescentibus, fucus thuar.
Sonchi, Jeneconis, mellita oxym. simpl. Iguill. I
serulacea ppue q. anon. vitelli ovi solut. ab
initio et mixtis agat, v. decoct. solutum + Iguill.
Hac ratione mistio et soluitur, et simul de-
terminatur ad quasdam collatoria, ad renes al-
vumque excitata leni diaphoresi; per purgantia

Simul roborant. i.e. infus. Rhei, v. si nimium
v. Seldus lentor peccet, purgantia resinosa sol
lenta v. cum Syrio dulci. 2. pituitam lentescen-
tem mobilem facere et auertere adfluxum a pulmo-
nibus aliorsum, vicariis euacuationibus sufficientis
per remedia modo dicta. 3. Symptomatibus urgenti-
oribus seu tussi continuata effectis medeti. e.g.
si tussis inflammationem producat, per antiphlo-
gistica, v. si sola tussis nostes interturbet, per
opiata seu paregorica vespertina. 4. pulmonem,
glandulas tracheae et bronchia lentore tollere
roborantibus seu interne assumptis seu medicamen-
tis pulmones suscipientibus. Dosi cillime huic indi-
cationi satisfit, quia roborantia agunt primum in
primas vias, magni tum usus sunt. a) Rheum qua
roborant ac remittent, sed tantum parca dosi ad
gr. iij-iv mane et vespere b) Cortex peruv: si rubi-
go frigido v. si decocto potetur, quam si substan-
tia, ipsum ab initio, item si fuerit frigidum
ligni guaiaci. c) Balsamica i.e. pituitae et viscero,
succino, myrrha, masticha, sarcocolla, ~~succo~~ succi: ca-
techu. Therebint succo ligni excepta d) aër campestris

v

»

»

»

ficeus, serenus, sub equitatione, v. aer impraegnatur fumis aromaticis, qui sunt remedium robor. topicum, ad pulmones admissus, obs proxis-ipse.

Pro Suffumigijs inserviunt

gitur Succinum + olib. mastich. Styrax, benzoe et quam methodum fumigandi jam laudarunt Reimmius, Schulze et de Grotes, sed cum fumi balsamici siccanter, immediate inspirati ope si benzoe fuerit admixtum, tussim augeant, consultius est, cubiculum eiusmodi fumis tussiare, et versari inter pineta. e Rusticatio vere et aestate, ac praambulatio inter pineta, ac ope equitat. f. Viciae sylvaticae et polygala amara hic pariter prosit in hac tussi male pro phthysi vera habita a quampluribus, inde forte est, quod tam multae phthysici curatae legantur.

Notandum Methodus curandi in hac specie differt a cura in tussi ferosa, seu catarrho simplici in eo, quod a in hac tussi habituali sordes mucosae non sine arandantur ad corpus superficiem, sed potius ad alium, et renes, tanquam propria collatoria, hinc purgantibus leniorib. Rabarbarinis, resinosis ℞ bis interponi, aut subiungi pot-

ria pectoralis ob vim roborantem, Adstrictam
inprimis nyrha: oliban: succini, mastich: item q
anon: vitello ovi subactum cum succo liquiritiæ in
pilulis. ℞ gd opiata, nisi plasmatis solventibus,
et mucco evacuato, ℞ prosint scopo sudorifero, sed
tussim palliabunt, scopo pareg̃orico.

(III.) Tussis serosa seu catarrhus simplex v. se-
rosus ē tussis vesperi nocturno ingravescens cum cory-
za, gravedine, et raucedine cum gusto aut nullo
aut parco, viso, mucoso, pectus ab initio cum v. sine
febre, ubacri et tenui sero trachean sollicitante.
In sensu strictiori ē seri naturalis major effluxus ex
glandulis circa fauces et asperæ arteriæ caput po-
sitis — In sensu ampliori catarrhus ē defluxio
quacunque, sic fluxus albus serosus dicitur gene-
dan catarrhus uteri, diarrhœa serosa, catarrhus IIII.
intestinalis, vt ovi dipenteria, catarrhus vesicæ
&c. — Definitio catarrhi scilicet extensa ad ois
serum glandulas — sic ē major seri effluxus
v. accumulatio in glandulis faucium, asperæ ar-
teriæ bronchior, & pulmonum per eminentiam tussis
serosa seu catarrhus dicitur simplex, qui semper con-

Tussis seu Catarrhi Serosi varie denominatae

plicatus cum inflammatione v. in sapecie pituitoso pulmonum. Si an praeter tussim vesperlinam ac nocturnam simul adsit oppressio thoracis, v. dolor lateris punctorius, dictum pleuritis v. peripneumonia. Si adsit simul respiratio pituitosa fermo suffocativa cum strepitu quasi fermentis aeheni edito corpore, catarrhus ille asthma vocatur. Si simul sputum cruentum maiori copia adpellatur haemoptoe. Si praeter tussim vesperlinam simul adsit sputum multum v. purulentum, phthisis vocatur. Catarrhus 96 e tussis frequens vesperi nostuge ingravescens sine peculiari thoracis adfectione.

Definitio Tussis serosae.

Signa tussis serosa 1. praegressum perfrigerium. 2. Coryza. 3. Pituita tenuis v. 4 difficilis remixta cum absentia febris.

Causae tussis serosae: Ad has facilius intelligantur, nosse oportet, innumeras glandulas a Morgagno descriptas exhalare ad totius superficiei internae tracheae, ipsum si posteriori eius parte et interficiis cartilaginum, et tela cellulosa laxata, membranam rubram internam tracheae fuisse minus ossibus persorent, cang muco pellucido

De Tussi Serosa, seu

Hando a Boerhaavio eg
illiuard. Leiden gland
is bronchiis et bronchiorum
ipsos urgo pulmones ac perp
suos ipsum hos accum
Catarrhus quod gelid
materiem perspirabilem
ac adpositam ad ipsas glan
chiorum pulmonum. Ex
in ipsis glandulis, ob acc
cretionis suppurationem
pellentes accumulentur
tant. Si per stagnantis
nam tendentem excori
ad tussim sollicitantem
cis e suppressa perspir
ipsum observetur
frigus, idem in illis,
debilesp promptis in
tertiam septimanam
patuntur. — —

flando a Boerhaavio egregio descripto perpetuo illiniant. Eadem glandulae repertuntur copiosissime in bronchiis et bronchiorum ramificationibus ad ipsos usque pulmones ac perpetuus huic humori effundunt. Quae si jam non accumulentur in dictis glandulis Est catarrhus quod ejusmodo contingit. 1ō per materiem perspirabilem superficiei corporis suppressam ac depositam ad ipsas glandulas faucium, trachaeae, bronchiorum pulmonum. 2ō per impeditam exhalationem in ipsis glandulis, ob aerem insolitum frigidum secretionem suppriment, inde humores a tergo adpellentes accumulantur, vasa extendunt ac irritant. 3ō per stagnantis et accumulati seri acrimoniam rodentem excoriantem post subin in corpora natis ad tussim follicitantem. Origo igit catarrhi simplicis ex suppressa perspiratione, hinc patet, cur frequentissime observetur post admissum aestuanti corpori frigus, idem in illis, qui debiles, qui delicatuli, irritabiles, debilesque prompsimi sunt in fautores; hi ō altera vel tertia septimana catarrhum seu Rheuma patiuntur. — — Sunt ea maxime affines hi morbi Rheuma.

Catarrhus seu Tussis Serosa ex Sphici fonte originem sumit.

Analogia est inter Catarrhum & Rheuma.

ita, ost ō nisi pede diffetari, tollenda itaq; hac
vi fudores provocantur vestitu leui per diem vesperi
graviori; per aestatem: item balneo frigida, ~~ple~~ robo.
corr. perav. postea. V.a frigida, glaciali, ac lotione
tali V, v nivis, pediluvio frigido, item si vehe-
mentior pueri ofa faciendi just.

Cura Tussis Serosae. Cura tussis serosae Indicāo ē. p. Serum acre abundans revellere et eliminare p alvum, urinas, superficiem corporis. 2.o si malo gravori acrimoniam involvere. 3. tumultus removere ab irritante sero, ortos consopire. His indicationibus fat. ffaciunt: emulsa, mannata, althaea, infus. pamb. cum pulpo, ffg. althaeae succum liquir. balnea tepida vespertina, pediluvia, v fomentationes pia aut vespertin: dofes opii, pro ferioribus ex diaphoretis restituunt, et opium absoluta purgatione dum syrupo althaeae v emulso exh. Simul effectibus medetur, provectiorem radix liquiritiae ℥ß bacch. cand. alb. ℥iiß flor ♃ ℥ß sol. senn ℥ß, sem: anis. ℥ß m. f. ♃ lig. quater de die plenum coch.

De Tussi Acri. &

offeanum vid. Medicinis
sorent ab aliis laudata
ace Androm: pilulae ant
de Agrae, hae pilulae
gnis in flammam, sed in
quaelibet opium continent.
Cutus tussis seroſa ē
nomen ſit nimirum cal
tur, v ad tussin habitualem
tientibus tractetur.

(III.) Tussis acris ab acri
via scabiosa, hirsuta, arcto
dagrica obs. ad pulmones
Cutaneis acrimonia, tu
na cognita per inuersen
uentia &.

(IV.) Tussis metastatica a
g. ab ordenata pedum v
pisso; ab ulcere exulcer
ex depositu ad pulmone
si adest inflam. per an
gentia, v sudorifera
entia post rubefacien

coffea num vid. Medizinische Annalen S. 354.

Sorent ab aliis laudata Asa, acria stimulantia, theriaca andromachica pilulae anticatarrhales & dioica, de Cynoglosso de Agnace, hae pilulae initio saltem contraindicantur, quia inflammant, sed in progressu vinacotica prosunt, quatenus opium continent.

Exitus. Tussis ferosa ℞ vi plerumque eadem ac purulenta nonnisi gradu differt, calidis Asae aromaticis tractetur, ℞ Tussis habitualem chronicam, gradientibus tractetur.

(IV.) Tussis acris, ab acrimonia varia e.g. ab acrimonia scabiosa, tinctosa, anchorosa, crysipelat. arthrit: podagrica &c. ad pulmones recurrente. Signa sunt Cuiusvis acrimoniae, hinc cura ℞ varia g. sacrimonia cognita per inuentia. 2. sic cognita per inuentia &c.

(V.) Tussis metastatica a metastasi varia ad pulmones. e.g. ab erysipelate pedum ℞ sudore pedum in plenitudine sup. presso; ab ulcere cruris placentante clauso, a scabie &c depositis ad pulmones. Cura est vt in omni metastasi; si adest inflam. per antiphlog. alias g. revulsentia, purgantia, ℞ sudorifera, ℞ fomenta, aut mere emollientia, aut rubefacientia, vesicantia, ad loca gnetis

materia antea acris injecta, per diuretica, per sonticulos, ulcerum loco intempestive clausos &c.

(VI). Tussis nervosa in hysteria, et hypochondr. et curatur p antispastica.

(VII). Tussis tuberculosa cognitus ex tuberculis pulmonium soluendis. Si possibile vid. ipsa. de peripneumonia.

(VIII). Tussis a Vomica curatur, et hac ipsa.

Notandum quandoq; licet ablata sit vis causa tussis nostra recidit pleru consuetudinem contractam. Signa f. absentia caue, 2. Vehementes nocturnae. Cura est per pargorica vespertina 4 Gr. pap. alb. 3j vel ½ gr. opii, vel mixt: ex Vfl. Lilia v Alcador, Laud. liquid. Syden. et Gr. Diacod.

II.
De Tussi Sympathica

Haec iterum varia est, prout caua excitans est. 1m. Saburra quacunq; unde tussis stomachica, si caua excitans in solo Ventriculo iten tussis bilosa, pituitosa, Verminosa, communissima. 2m. obstructio et tumor viscerum abdominalium, unde tussis visceralis varia. 3. gauiditas quam speciem ego vidi in loco mea commotationis Vienna, nam post partum plane cessauit. 5. inflammatio Diaph. lienis.

De Tussi Stoma

omnes pertinet, quae Diaphra
dicto f. Tussis Convulsiua, quae
dicta est

Tussis stomachica pe
a saburra Ventriculi
quae nobis, pituitosa
ingesta, quae noxia, v acrimo
eadem interclusam et pax Va
lis Diaphragma, pulmones,
Sacro solidiori, nullum ge
accessum arteriam, et nervulos
item transitus usquequaq;
explicatus propagatio ir
nones.

Signa sunt eadem, q
pectoris, prostratus, sorde
gia, repletio post medica
dicto bilosa, pituitosa,
sufficendi faciem, item sen
cumsudan in verticulo co
existit.

Cura Indicatio est p
tundere, incidere, et inuisa

ouncq partium, quae Diaphragma attingunt. 6. Ventilio f: Tussis Convulsiva / quae Speciem sibi nomen vendicat.

1o Tussis Stomachica seu catarrhus gastricus oritur a saburra biliosa, pituitosa + crudae, acida, rancida, austera, quae nolens v actimonia sua in Ventriculo nervum intercostalem et pax Vagum irritat, hic medianibus his Diaphragma, pulmones, Bronchia et trachean invehente solicitat, nullum ff facit asophag: situs pone asperan arteriam, et nervulos vtiq; prior communicatio item transitus asophagi p. Diaphragma, inde facile explicatur propagatio irritat. Ventriculi vsq; ad pulmones.

Signa sunt eadem, quae Saburrae: nausea appetitus, prostratus, sordes linguae, oriq; cardialgia, repletio post modicum cibum assumptum, vomitorium biliosa, pituitosa, quae Vomitus paroxysmum subsiendi finiens, iter sensus stimuli, aut molestia cuiusdam in Orobiculo cordis, quotes paroxysmus instat.

Cura Indicatio e 1o irritantem saburram obtundere, incidere, et inijam evacuare. 2. languentes

ventriculi vires restaurare. Hinc prosunt Solutiva, emetica, ipeca: tart: emet purg. mannata, tamarindinata, rhabarbarina, Rhei aquosa, retinosa aloetica, aut sola, aut ♃ mannata, in jaburra recta mucosa pueror, multa cruda, farinacea... vorantium addenda absorbentia, si melius alcalina, Atque quae et roborant, et inuertant, et simul incidant. Haec missis evacuantibus quae sit roborantibus, analeptis stomachica. In hac specie tussis adamata ventriculi methodus per Cedrica seu pectoralia, oleosa, mucilaginosa incrassantia, item per narcotica, opiata plerumque noct. vim ventriculi enervando: quin simul bilem ventriculi et intestinor torpidissimas facit: et ideo saburram augendo——. Vide egregiam Göttingen. seu Dissertat. de frequenti catarrhor. origine.—— Prosunt item absente febre, potus V frigida, glacialis, maxime si acidis jungantur, et vi solvens diluens, corrigens saburram, diarrhoeam vi enema faciens irritato ventriculo, evacuate vero saburra prodeque, qua roborans, vi et tonico frigida et pediluvia frigida.

Notandum hic catarrhus ex Jubin

epidemicus, ac persequens in infantibus, pueris
faeminis, vid. cl. Stoll rat. med. tom. X. pg. 136
230. & tom. II. pag. 320. 322.

2do Tussis habitualis cachectica, seu tussis stoma-
chica habitualis chronica, oritur ex tussi stoma-
chica simplici, v neglecta, v male oblosis et narcot.-
cis tractata, ubi asperatus visceribus Ventriculi
defertur ad vias secundarias ac post primum ad pul-
mones, ita ut tussis composita nascatur, hinc idio-
pathica pulmonum, seu tussis pectoralis humida
quae simplex stomachica ab aliqua saburra adhuc
in ventriculo relicta.

Cura indicat 1 jo mederi viscidae pulmonis hu-
ic ventriculo aspectan tollere. per tolu. Ona, anisa,
aromatica, Peruviana, Japon. 2. educere tolutam ex-
pectorando, alvum & vias movendo. 3. atoniae
universali mederi seu robor. viis generis tumigat:
tollan. aeren campestrem Elia, equisetum &c.

Notandum hanc tussim chronicam phthysin menti-
tur, & aqua ain differt gusto & putulento, sed
ex viridi flavescente, flutum inertissimo Vid. cl.
Stoll rat. medendi tom. II. p. 343.

3to Tussis viscerales oritur a causis diver-
sis morbis in abdomine a vitio viscerum &

viscoris cuiuscunq; in Abdomine subinde a so-
la irritabilitate v debilitate alicuius viscoris; unde
& tussis hypochondriaca dicitur.

Tussis spuria Syn. nimia mobilitas v irritabilitas soli
Dor viscerum Abdominis, unde pulmones sympathica
affiscuntur. 2° sanguis antiqua in colo latens, unde
irritatio ad pulmones vique propagatur. 3° sanguis
nigerrimo motus per systema V. portar. stagnans
& irritans. 4° obstructio hinc tussis idiopathica.
obstructio lienis scirrhosa, aut alia quacunq; hinc
tussis ab initio sicca, sed si diutius duret & mensis
v annos, demum humida, quia tractu temporis ipsi
pulmones ortum contrahunt mucosum, spirituosum
&c.

Signa huius tussis sunt symptomata cuiusq; viscoris
affecti propria. Cura e varia prout cau.

Vocent hic passim emoll. sleosa, narcotica.

4a) Tussis a Graviditate, palliatus & V. sren
radicaliter vō pastu tollitur.

De Tussi convulsiva

Definitio: Tussis convul. seu ferina e tussis vehemens &
continua, ac tactu expectationis conatu; vi licet
acre inter tussiendum expulso: / & inspiratio inhibeat

per longum tempus et fo
Vocatur ab convulsiva, &
motus artuum convulsiv
convulsionem vniuersalem fe
Causa prox. e constrictio
nes seu ælleor pulmonum
lium, prout fieri solet
Causa praedisponens: a
pone debilior spirituosior
temper: hyster: hypochon
dias rima praesertim
femineum.
Cau excitantes eadem
cum symptomata tussis
tenens cum continuo e
tus suffocationis spasti
tempus in hystiam. 3°
ab irritato laxeo, rect
chymaster. 4°. Cephal
dispp. nerv. 5° irritabi
quam vicerosa, subito
cumulans, omni alter

De Tussi Convulsiva Gyn Caussis Sym 139

per longum tempus, et solet suffocare imineat.

Dicitur ā convulsiva, quia soleat jungi cum motibus artuum convulsivis, subinde tantis, ut in convulsionem universalem seu Epilepsiam terminentur.

Causa prox. e constrictio spasmodica vasor minimor seu aëreor pulmonum; i.e. vasculor bronchia-lium, prout fieri solet ab adenso ⅓ re.

Causae praedisponentes: a ætas infantilis, puerilis, ipsa debilior, pituitosior b sexus foemineus, c temperies hysterica: hypochondriaca et universim irritabilitas nimia praesertim organor respirationi inservientium.

Causae excitantes eaedem ac alterius tussis cuiuscunque.

Symptomata tussis convulsivae 1mo tussis vehemens cum contentu expirandi conatu. 2o metus suffocationis, pulsus vigilatione per longum tempus inhibitam. 3o Tumor, livor, gena, ab injecto laqueo, rubor faciei, oculi lividi, lachrymantes. 4o Cephalalgia, Convulsio, paralysis artuum. 5o insuadit et patrocinatur tam certos quam incertos, subinde tertianam, v. semitertianas aemulans, omni altera die redeuns gravans.

Symptomata Tussis Convulsivae

⁊ Saror. plenum ⁊ vomitu fœtus ⁊ assumpsi ⁊ materiae pituitosae tremulae, vi globuli convoluta, accumulantur fœtus saniei, ⁊ mucu calculosi ex ventriculo reddit. Haec materies generatim, quia sub vehementi tussi glandulae faucium, oesophagi et ventriculi exulgentes, accumulatur dein mucus in ventriculo, per cujus deinde fauces ejicitur. ⁊ plaga instanter patoris sinum praesentant exprimendo ⁊ mobilium ad cardia per ⁊ stimulum ⁊ sphincter oesophagum resolvendo, ⁊ ejiciendo a foramine cardiae, ⁊ umbilico, ⁊ stiam ab infimo hypogastrio et ad fauces usque gens. Et haec quidem generatim commota dependent primum a constrictis fauces vasculis pulmonum transfusum humor per illos impedientibus, unde fit reflexus humor ad superiora.

De fede tussis Convulsiva multum disputant auctores, id vero certum videtur nervos diaphragmatis ac pericardium etiam illos, qui pulmonibus inserviunt, praesupposita illorum irritabilitate primis adjici.

Causa proxima est thorax.

Causa existens motus in, modo extra illum.

Divisio

De Tussi Convulsiva Ejus Cura. ℔ii

Divisio 1. ratione causae in Epidemicam & Sporadicam. Divisiones
2. ratione fodit causae in Ideo= & Sympathicam. Ideopath.
subdividitur practice in calidam, frigidam, ferosam, acrem
metastaticam, recursam, periodicam etc. Causae, Signa, et
cura ut, vt in tussi ideopathica simplici, sic etc. Sympathica
convenit etc. v. Syrup: nicot. etc. Sympathica etiden varia
est, pro ratione causae, quae plerung. est saburra biliosa,
pituitosa, vermicosa, subinde inflammatio viscerum abdomi-
nis, subinde diathesis scrophulosa meseraici glandular. etc.

De Cura tussis convulsivae Methodus medendi ab Methodi Me-
auctoribus laudata e sextuplex, pro varia natura epi- dendi Tussi
demia. Convulsive
1. Antiphlogistica quae convenit, ubi plethora; obstructum ha-
morrhoes: diathesis phlogistica, v ipsa phlogosis pulmo-
num etc adest.

2. Evacuans per emesin v cathersin & epicrasin, si tus-
sis convulsiva ex stomachica, per emesin, si a glute-
nositas v analecta ori, vomitorio; vomitus materia
biliosa aut pituitosa etiam extra tempora tussis ad-
est. Si morbi regnant saburrales, ambiens ipecacu-
anna, in saburra biliosa; ☐ emet: si pituitosa, per
purgantia, si deorsum surgeat.

lur v assumptor v-
obuta convolute,
ū calculosor eū vo-
neratis, quia sub
, aeloplagi et
atu dein mucus
hasmos eiectus.
praesentant ex-
sensū et stimulum
& scelsentiosi, in-
blico, v etiam
des v. p. apeur
ta dependent
ica vasculis pul-
impedientibus, unde

tum disputant
ues nervos dia-
ellos, qui pul-
ita illo minia

ra idem.
Divisio

3o: expectorant ℞ incidentia, stimulantia, hermes mino-
ral. Stibium illotu, ☿ omet: ℣ ipecac: rasicta dos: ʒ ß
aut 3ppit. ℈ anon: Equillar, oxym: Squilly. ext. et Syt: si-
cot: ℞ natrubum, cryst: tart: Convenit, si colluvies pitui-
tosa absq plethora et phlogosi pulmones gravat, se-
cus in expectorantia antiphlogist: ℣ pectoralia graviora, Dactyli ficus.

4o: Narcotica ℞ opium, et ex: hyosciami v nicotiana,
Convenit a si tussis sit ab animi pathematibus absq alia
materia b si a materia tenui ℣ pudores difficilis i.e.
a transpiratione suppressa seu a materia simplici serosa.
c si diu duret e.g. ℣ 2.3. menses ac solum ex irritabi-
litate seu consuetudine redeat, ℞ paregoricum e.g. mixt.
e Syrupo Diacod. v Sto rhoados, opio, v extract: hyosciami
v Nicotianae.

Solandum subinde ℞ opium licet indicatum tussim re-
tilum quidem diminuit, ac remittit, ℞ professo saepe ext.
hyosc: v nicot:

5o: Roborans ℞ cort. peruv. Convenit a si e ag-
gre intermitt. causata b si in sine ablata jam cum
existant laxitas solidor et irritabilitas peccans,
tunc adhibetur potius contra effectus, quam ipsum morbum.

℞ cort. peruv. cum la
℣ Syrupi, v sola v in qua sellan
Stull, v pauxillum vini.

2o: Suppressa ℞ pisces.
chronici, repide opiata, item pe
Convenit, si tussis convulsi
℣ Suppresso v rheumate depos
inflammatione.

Refert an recenti methodus
2o: Varia alia vitia in corp
e.g. infarctus pituitosus, v irri
Gravis, pessim lactuca &c.
3o: Praecaventur effectus

Sed pethoram universalem
respectus oppus est antiphlogi
medi, ita ut citius petitae vide
phlogistica medicamenta ad
praecedendum est.

3o: His omnibus effectibus
bus, quae si sola est, nemo no
quibuscunque debilitis ℣ cessa
nisi forte fronte intra 10 d

Sabun ℔ ℈ cort. perun. cum lacte āā, et pro potu
V frigida, ℣ sola ℣ in qua ferrum candens extinctum
fuit, ℣ paucis guttis vini.

6ta Succi fera p infus. Sanb. tiliae, acaciae,
chamomil, tepide epota, item per vesicantia inter sca-
pulas, conducit, si tussis convulsiva dictus a pertinaci
li suppresso ℣ rheumate depositio ad pulmones sine
inflammatione.

* * *

Restat an medendi methodus in sequentibus. Stolliana Meden. Di Methodus Tussi Convulsiva

1mo Omnia alia vitia in corpore praesentia tollantur
e.g. infarctus pituitosus, ℣ inflammatio pulmonum,
Sabulla, febris lacteata etc.

2do Praecaveatur effectus tussis convulsivae, e.g.
si ob plethoram universalem ℣ topicam metus sit ha-
morrhoes, opus est antiphlogistice, si suffocatio immi-
neat, ita ut citius perire videatur infans, quam ex
pharmacacia medicamenta adportari possint, darsum
percutiendum est.

3tio His omnibus essentibus tussis sibi relinqua-
tur, nam si sola est, nemo noscit, et aliis remediis
quibuscunque debellari non cessat ante 8. 10. 12. Septim;
nisi forte fronte intra 10 dies disparent. E.g. Tono Exemplum

puellam 5. annor: plici, quipletumqs exspirandi conatu, & inspiratione thoracis antipathesi: e.g. infl. pot. malv. et althe. ana pro potu emulsum & cataplas. ad locum affectum. Defectu pulsus durior, tussis gravior, respiratio difficilior, & copius est & V. S. parua et reliqua contenta. Deinceps dolor laterum puncturius, sed tussis est vehemens, qua finita aegra rejicit magnam copiam pituitae, & sine febre. Cum nunc pituita precet, sine dande expectorantia e.g. ex V flor rhead: & flo Sorgm. Squillit. Cpula facilius prodeunt copiosa, seracia, sine expectorans fortius ex Herm. min. salubendo insus: ex lba hyssopi &c. Vel pono puellam

Exemplum 27

8 annor: cum tussi convulsiva, febri appetitum defectu, saporem glutinosum, tumorem abdominis, dolorem viscerum abdominis. Cura a remotis incidentia e.g. RV flor. tiliae ℥ i chan: ℥iij aut. ℥ij ℥ß, syr. 5. rad. asper. ℥i ß ol. pro pot. R ℥ rhei prosp ℥j cort. aur. condit. ℥ß, cort cyram: ℥ß m.

f. nocturna suspendenda ℥ij V.ª gotas D. propter ordinario. Si accedat vomituritio ac vomitus ℥ij
℞ V.ª font. ℥iij. ℏ emet: gr iij. oxym: squil. ℥ vin:
℥j ℔ij. ol vigesimo minuto cochlear parvum, donec
vomat. — Vel puro puerum 6.an: qui gravant-
bus autumno febribus pituitosis, saburralibus re-
bus subjecit p 8 dies catarrhum simplicem, accessit nausea
vomituritio, vomitus materiae pituitosae, ac tussis
convulsiva. Cura ol saburram sursum turgentem det
ℏ emet. ad gr ij cum V font. v. oxym. squill. ℥ij m.
℥ij. ol 20 minuto cochl. j donec vomet. Si ad
huc aliquid remaneat, detur ℈ media v cum ol. e.g.
Hydrom. infantum, si nihil amplius praeter tussim, tunc
solum pectus theatus ex fibris pectoralibus ad prae-
cavend: inflammat. thoracis. Quod si tussis dura-
verit per plures hebdomadas, ita, ut aeger multum infir-
debilitet et laxatur ℔ compagis, datur cort: peruv. in
Decoct: cum ℥jß. cujusd. c potus mist: ex V flor.
cham: ext. cort. peruv. ℥ij et ℥jß: cort: peruv.
Vel puro puellam 12 annorum cum tussi convulsiva, Exemplum 4,
pervenit ad illam die 12ma febris stat cum pectus duro,
fort, et oppressione thoracis continua. Cura

Exemplum 3,

vt peripneumoniam V. S. etc. post aliquot dies sub-
lata phlogosi aegra ibi calorem vrentem ambiorem
orir continuum, vrinas croceas etc.
Cura per solventia antiphlogosa e.g. mist. ex pp. cal.
rubidae et Crem: ℥, ac pro potu ordinarie Pec: gran:
aur Sp: rubidae: oxym. simpl. etc. Sed demum quot-
die circa 4ta vesperinam redit paroxismus; cum sit
Feb. intermitte. Carnata, opus ē vesic: perun. ad ℥ij
in ℥ fig. vi Tabor. j. —. Quod si sola tussis ca-
tarrhalis remanea vocetur infestans maxime, ge-
lum a consuetudine, cui opponitur paregoricum ex
pertinum ex gj opii et ʒj: Diacod:

Diversa varior Authorum in Curanda Tussi Convulsiva Methodi

Ex hactenus explicatis facile clerisi auctor
methodi intelligentur.

1a Sydenham praescripsit lenia emmenagoga pro vice;
subinde vna alterave vice venam secuit, hirpyria-
misit adplicuit Vesicans:

2. Frid. Hoffmann. pectus variis linimentis
inunxit camphoratis, aliisq; vsus ē crebro ena-
mate, et quotidiano fermè pediluvio, adhibuit subin

cuum frictione, et subinde
inferne dedit lenitive ex ole
paparr. Demum praemisso
pectoralem, cui subinde vo
rum adecit, cui etiam vi
Senacam adhibuit. Ex
rum loge quadrata rota
sim convulsivam a repulsi
fuerunt laudanit authori

3. Cl. Huxham

tationem inchoavit a v
erat valida, plasters
vix sputum, v. vbi pa
tussedat, tussedat, vigresce
vel Squill v. solum pro
tu tad: ipecacua: scopo
terve vicibus vi alter
posset hic praemisso
rum aliaq; blanda
tum alcalizata i.e. Fre

cruum frictiones, et subinde interne dedit linctus ex oleo papav. Demum praemisso pectorale, cui subinde unum alterumve ℈ emet. gra- tum adiecit, cui etiam vires potissimas et opem praesentaneam adscripsit. Ex his adparet frid: Hoffmannum saepe quadrata rotundis miscuisse. Contra tussim convulsivam a repulsis efflorescentiis cutaneis gutturisque laudavit aethiopem mineralem.

3. Cl. Huxham pleurisy tussi convulsiva curatione inchoavit a V. S^ae, praecipue ubi febris erat valida, plenus pathos, superveniens sanguinis sputum, et ubi facies sub paroxysmo multum tumebat, lineabat, nigrescebat, praemisso V. S^ae dedit Oxymel Squill ℥ solum pro tenerioribus infantibus ℥ demantu tad: ipecacuanae: scopo Ait emetico, idque bernis vicibus: ubi altera aut tertia die repetitum, postea hic praemisso dedit purgans: Rhabarbarinum, aliaque blanda purgantia, inter haec ℈ium Junium alcalizatum i.e. ℈ium compositum ex ℈ii purissimi

Quid Huxhami ℈ium alkalizatum s. ?

parte 1. lap. 69 part. II dies inter se tutir, donec omnia perfecte fuerint subacta, dedit etiam pulpa ℥iv dulcem, donec alvus fuerit mota — Quod si ℥ss oibus exhibitis pertinerit respiratio nir difficultas; dedit emulsiones, & omnia alia ejus incidentia, succum maxime milepedii, ubi nimia tussim adjuvabit, dedit nervina et antispasm. — Quod si nec cederet tussis, vesicam ad Nuchan aspicuit, pectoris materiem a pulmonibus revellentia —. Demum cum res in longum trahereture, aeger nitius febricum res, et vires sufficerent ad ambulandum, suasit aeris commutationem, corporis exercitia, et balnea frigida. Sed ō laedioſa haec methodus, nego felicior illa, qua tussim hanc raro intra 2. 3. menses procurat.

H. Cl. Withof cons. pract. imprimis commendat, quia tussim convulsivam, et morbum mere nervosum a sola irritabilitate nimia oriundum considerat.

S. Cl. Wedekindius amavit sequ. remedium R. sir. Q. dulc. ℥ij – ℥j. ff. s. a. coralli. ℥vij m. fiat pulvis mane et vesp. ij cochl. coff.

D. Cl. Zimmermann. in tractatu de dysenter.

vnice confidit emetico
suisse restitutos: Cl.
tum Femel: laudavit
oxym: Squill. v. rad. ipec.
convulsivam. Vörlin
emetico ex ipec:
persuere pilulae ex par
Cl. Vogleti opinio fi
emet: quae alterante
℥ij emet gtt. ℧ lxx
– ij – ij addendo di
pro infant. j anni, e
dein die dosin aug
situr. Jam Cra
Brustpulver ist in
Zusammensetzung von
J. Rosenstein in t
der noscom. ext. nic
sum quae notissima
Cl. Salvia

vnice confidit emeticis, asseritq; his solis plurimos
suisse restitutos: Cl. Armstrong sola Triualia, so-
lum ℥ emet: laudauit, eumq; praetulit aliis emeticis
orgm: Guill. v. rad ipecacuan. Cl. Gesner contra tussim
conuulsiuam Nördlingae frequentem pariter vsus est
emetico ex ipec: ℥ emet: in frequentibus vero grauiori-
prosuere pilulae ex pulu. nosch. et pulu. ecbo: nicotianae.
Cl. Unzeri opinio est nullam tussim conuulsiuam absq;
emetico curari, hinc suasit ℥ acuat. Qui potius scopo
emet: quam alterante. Cl. Fothergill componit ℥ē er
℥ri emet grij ad ℥ lep. & ℔ß adiuuat dein ℥ sanis grij
— ij — ij addendo ℥ii conchar gr V. VI m. D. pro dosi
pro infante anni, ex V vel VI, et ß non vomat, al-
tera die dosis augetur, et sic sequentibus diebus per-
gitur. Im Endlichen Lindzüge von Hallens
Beitschriften ist im 2. Z. vom Rasenille eine
Absendung von Bonnetblen im Kunstschen n°. 42.
J. Rosenstein in tractatu de morbis infantum pla-
cet moschum ext. nicot. cort. peruv. et ipecacua. inf.
sum quoq; rotundat. Gluck. laudauit, qd conducit
et Salvia

le tritir, donec
ledit etiam pessen
osta — Quod si
ressiratiohir diffi-
aliaq; incidentia
misan tussim ad-
ß. — Quod sinu
han applicuit, se-
lenta — Demum
, aeger mitius febri-
landum, suasit aeram
et balnea frigida.
negs felicior illa,
3. nescr. pro mal.
rimir comendat,
lum mere nemosum
dum considerat.
xedium R. pir. ℈
m. frige mane et vesp.
℔ß
lato de dysenter.

8ª in observationibus medicis laudatur commendatur
Castricum, cort. penv: et exigua dosi ℈ emet: semper pur-
gans, postea alterante. Rubb ℈ laudant qui-
dam, et hospitalium. Fuere, qui infusum salviae glu-
tinosa cum lacte paratum commendarunt, et bonum
inde effectum vidit cl. Stoll. post evacuationes in la-
xitate, debilitate et inertia ventriculi. cl. Müller pa-
lebat mist. praescribere ex V puleg. aut rorif. marc.
fiat: misturae et larga dosi ofsae foetidae ad 3ij-
3iij-ij intra 24 horas, abstinet autem ab hor re-
medio, ubi aut phlogosis, aut haemorrhoides adsunt
vestigia.

Alii anglo pene R Cantharidum: possit convenire in
tussi convulsiva ab infarctu pituitoso totius cor-
poris lentescentis prius mitioribus ad gtt ij-iij in ℔ß
liquidi cum syr. althaeae ad acrimoniam mitigandam, sed
notandum, ut detur homini v infanti, qui sua in-
commoda inde forte nata, exacte possit referre.

Extractum e Picotianae ob vires sopientes, nervo-
sticas-, emeticas-, et refracta dosi alterantes, po-
tenter resolventes-, stimulantes-aromaticas conve-
nit, ubi potenter resolvendum, attenuandum et

simul sopiendum e.g.
3iv Syrupi Diacod 3
Syrupus Nicotianae

gelatus, multum ab
mendatur: laudatur
duplici forte vi, emetica
Clarissimo de Haen
ystalla Cervicis linae
et tussi convulsiva
cum commune esse ob
et sopiens ob liquidi e
tensum min: ℔ 30. 40
β 1/8 hor. colat. 3ti—
g. s. D. S. ō hora exig
nagus i.e. ad 3ij— 3
Suecus seu Syrupus
cum vino albo rhenano
emulg. cum vino rhen
adde sach: q. s. ad gra
lectus ad 3iv. ℈ij o
vero infante ex bib

simul sopiendum e.g. ℞ extr: nicot. gtj V Sor. rhead.
℥iv Syrupi Diacod ℥j m. ói bihorio ij cochlearia.

Syrupus Nicotianae optime juvat Dispensat Wirtembergic.
paratus, multum ab antiquis et recentioribus commendatur; laudatur quoque in asthmate pituitoso; prodesse duplici forte vi, emetica et narcotica. —

Clarissimo de Haen in usu fuit rusticis Hollandiae olim usitata Cerevisia linacea hordeaceum, quae convenit in tussi convulsiva ab acrimonia, nam vis linacea communis est obtundere, et cerevisia est stimulans et sapiens et liquida e.g. ℞ linacum seu cardamomi hordeum min: ℔o 30. 40. contusas coq. in s. q. Cerev: ℔ij p. 1/8 hor. colat. ℥i—℥iss solitae expressae adde Sach. q. s. D. S. ói hora cujusvis vasculum v. ói bihorio vel. magnum i.e. ad ℥ij— ℥iij.

Pulvis seu Syrupus Millepedum: ℈ ō effectus: dat cum vino albo rhenano, v. austriaco, e.g. ℞ millep. N° 100 emulge cum vino rhenano v. austriaco albo ℥ij v. viij adde Sach: q. s. ad ℥ss: consist: praescribitur vel alii hinctus ad ℥iv. ℥ij ol. 2. 3. cochlearia magna, v. pro infante ói bihor: cochl. coffeanum.

Moschus ob vires leniter anodinas diaphoreticas
præ cæteris et indolis moschum redolentis conuenit in
tussi spasmodica, a suppressa scabie suppresso per-
tabili, v exanthem. repulsis.

Moschus Copium e corpus resinosum, glutinosum, ac dif-
ficulter in æthere nisi cum corpore gummi affor-
bente, datur ab initio ad gr ij bis vel de die. Ex-
den loco, quo moschus conuenit ℞ cancr. Spirit. ad gr ij
– iij.

Ipecacuanha datur loco expectorante v emetico, v in ℞
ad ad ℞ gran, v in infuso, pro quo Spica v Hyla dofir
sumitur; conuenit nimi infusum vinosum, etiam in ophth.
mate pituitoso loco alexipharmaco ad ℈j – ij – ℥ß. cum V
pectorali et syrupo nouem, loco cum emetico ad ℈ij –
℈ij ℥iij e.g. R℞ rad. ipeca: ℈ß infunde in ℥viij V=
hyssopi vase clauso per horam colat: adde oxym. Squil.
℥j m. Fiat ℞ hora cochl. j, v ℞ Filtrio cochl. ij
ol: Zetthon ℞ 20 annos cur. Succesu bono adhi-
buit R cantk. cum cort. peruu. et opio interu
Medic m. m. pra. p. 176.

ol. Morrir in partibus suis exhibuit castoreum cum
cort. peruu.

ol. Boyle laudat
ol. Jacobi ex cera
et lacte expressi effec

cl. Boyle laudat pulegium alii Equillam.

cl. Jacobi ex cera Japone vulgari dissoluta ac tu-
dula egregios effectus vidit. Spielmann M. M. p. 333.

Observationes et Canones de tussi convulsiva.

1. Tussis convulsiva plerumq; est stomachica, et hic duo gradia sibi a vi. solus ventriculus laborat, et tactus opus est emeticis v. catarticis, deinde boni et roborantibus. b. vbi vitium jam ad pulmones v. alios translatum, et tum cuti variat, si jam ingens sputi mucosi copia cum enacuatione ejiciatur, opus e robor: cort. peruv. limb. ill. polygl. etc.

2. Tussis convulsiva e morbi epidemica solum quandam modificat, sine potissimum eandem admittit, ideo tussis convul. vernalis a pituita, aestiva a bile, autumn: item a bile sed frigiori effecta et plerumq; rapitus.

3. Tussis convul. si abacta cau excit: nihilominus per consuetudinem redeat, ob contractam animam inita-

Pilulatum f: ol subinde febrir intermitt. p consuetudinem
redit: / opius est robur antibus, remittir quod cort. pe-
ruv: v opio, moscho, castoreo, ecbr. Riosciani, v nicotia-
nam Jjr: nicotianae, camphora, Serpentariae cicuta,
quae pariter gaudent vi virosa, opiata stupefaciente, ve-
rina, Angiis praeclaras virtutes nuper vidimur in ex-
perimentis anglicanis, pariter Jjssenia nemeum desce-
runt a consuetudine tussiendi.

4o. Tussis tussis commun: sit plerumq; pallen ab initio
stomachica, nihilominus nulla datur tussis, cuiuscunq;
demum originis, quae in corpore irritabili insanum
puelorum, et foeminarum positu ex aliquando commun-
ca, hinc.

5a n ē morbus specificus, nec nomen, sed solum a veteri-
bus minus accurate descriptus nomen n est, quia hoc
ab ibus paulis causis huius tussis adeoq; et tussi
ipsi suae expositi. Specificus n ē quia a oritur
a diuersis causis b. diuersam sedem, c diuersa cu-
ram d sequi oppositam habet. Item remedium speci-
ficum aeque impossibile ē, ac in tussi quaecunq;.

6. Tussis convulsiua n est morbus contagiosus, nam si
pluries in eodem loco hae tussi simul corripiantur, id
non fit communicando, sed quia omnes eadem cau-

sunt expositi. et sic
juxta Rosenstein in
observatus relapsus
diversi, quia visa aegra
una repetitis vicibus
simum plans effigies
et motum identicas
ex visu in plantam pe
dans, ad subinde pe
spiratione, et
nullum dilatato.

4. Tussis convul
sum et aestatem
per autumno ad
pestivas 2. 3. men
tantum unum ab
in plauem, et inde

8a Certa est obse
que durante epide
transit in tussim
miantem pertussim

sunt exposit. et ideo ne semel tantum v. variola genita Rosenstein inuadit per vita, cum facillime observetur relapsus, ita vt paroxysmus solo risu redirit, quia risu augeatur tussi convulsiua. Diaphragma repetitis vicibus percutitur, ita vt pariter convulsiuae sunt expirationes nulla interpollata inspiratione et motum identicar v. saltem similitudo obtineat — Hunc risu instantem paroxysmum loqui saepius non relaxandi, ac subinde pericula prohibent, facta post longa inspiratione, et subito deinde retento, et sic thorace multum dilatato.

7. Tussis convulsiua tempora intermedia ante hyemem et aestatem magis anat, ver et autumnum vero adhuc magis — — Essi plerumque sit pertinax 2. 3. mensium, et subinde adulti: sunt, quibus unum alterumue paroxysmum patientes, sed tu graues, et inde vix ii suffocentur.

8. Certa est observatio, morbos pectoris qualesuisque durante epidemia tussi convulsiua facillime transire in tussim convulsiuam; seu hunc regi praedominantem pectoris morbum, sive vi sit aut casu,

prout morbus epidemicus principii seu vel alium morbi
ppem pectoris seguatur, cum alii morbi tussim non
excipiant — Sic usus e curata peripneumonia pleuriti
Agros tussi convulsiva vexatos fuisse

III. 9. Id quod observari docuit Cl. professorem Stoll,
qui, si methodi hactenus descriptae additamenta accipi-
pererunt v. g. parentur ante 8 septimanas. Hinc curam
tussis convulsivae omittit nisi et anni tempori ac
methodo generalissima solum effectus e.g. febres quas-
cunq; accommodatis remediis tollit, sic nemo moritur
ac morbus finitur simplici catarrho, quo incepit.

Scriptores de tussi convulsiva

pro Cl. Stoll. rat. med. tom. II. pag. 32. et 177.
184. Acta tom III. pag. 152.
2o Cl. Alex. Savoye. Diss. inaugur. med. de tussi
convul. Vienn. apud de Ghelen. 8. 1780. pagina 58.
3o Schickard vom Keuchhusten Stuttgard 8. 1758.
4o Forbes Abhandlung vom Keuchhusten ist
ein Auszug von Hudson Samm-
lungen II. B. pag 46. wo besonders wird

Catarrhus e alio
cultu thoracis adfectione
tussis vix fuit. alius
a serosa acri defluente a
ne convenit cum tussi
convulsiva. Hic
tussis catarrhus osteri
morbi nobilium descri
nam ubi morbus
bi dilata ad glandulas
ne inflatae dysenteria
habit glandulas intest

Die wichtige Lehre des Brechens ist schon oben vorgetragen worden. Wir wenden uns nun.

Zu Herrn Wilhelm Abhandlungen von Krankheiten, nebst einem Anhange von Heilung und Ihren Fortsetzung 8. Frankf. 1782 Bog. X. hrz. gheft.

De Catarrho.

Definitio.

Catarrhus e alia tussi frequens, seu alia peculiari thoracis affectione. Diuturnus et curatu difficilis vid. Sup. alias est tussis frequens a materia serosa acri defluente ad pulmones. Sub hac ratione convenit cum tussi serosa supra exposita. alias est omnis defluxio, hic et circa febre dysenteria, diarrhoea serosa Catarrhus vesicae urinariae Fluor albus serosus. Catarrhus oculi, quem cl. Tissot in libello de morbis nobilium descripsit. Catarrhus seu rheuma, nam idem est morbus; vesicae urinariae materia catarrhali delata ad glandulas vesicae, catarrhus seu rheuma intestinor dysenteriam refert, si materia catarrhalis glandulas intestinales obsideat. Catarrhus

vesicae, aestate potissimum, ubi dissenteriae et Rheumatica regnant, observatur, saepe ante, post, saepe una cum dysenteria invadit, ac saepe cum aegri detrimento, confunditur cum morbo calculoso v. gonorrhoea sicca, sibi coniuncta. Est difficilem strangulosum nisu, magnum vinum ardorem, dolorem in regione pubis, pubiendae rheuma. vid cl. Stoll Rat. med. tom III. p. 298.

Species Catarrhi 1a Catarrhus simplex v. serosus, qui est idem cum tussi serosa p. 192.

2a Catarr. maligni seu febris catarrhalis maligna, vide supra, quae impropria maligna; v. differt a peripneumonia notha, quae obscure nuciplagiosis v. Sthenicis methodo antiphlogistica curatur, saepe letalis evadit, sed sanatur solventibus oris, praesertim emeticis v. emetocathartici. Notandum affectio topica thoracis v. abdominis medicum abusu Opii v. sedativorum, non vindicandus.

3a Catarrhus inflammat. v. subinflammat. qui e quasi tali mentum pleuritidis v. peripneumoniae et ebibit inflammatio. Causa huius e frequentissima perfrigeratio cutis corpori facta, hinc possis magnum calorem v. accedas

ad finem frigus, quae ad
rem e.g. ad Pyracen cal
calore ad frigus. et vice versa
facias. Cura e. anti-phlogi
4a Catar. reconvalescentium
Cura huius est Calor. aeris
mutetur, delicatus. Thus
hunc maxime experimur
longa tempora, v. si methodo
stricta facies. Curatur
et specifice.
Post catarrhos vidi cl. Cr
roborandi emesi — . Ca
genitus lenata, vocis fuit
nasa debilitata, quin na
pulmonis sus. emesi excita
non temporis conditione
pectus totum corpus; ut
haemoptoe etiam catarrhus
pectoris et irritabilis blande
coniuncta.
5a Catarrhus gastricus
si sensus sub ipsa inspiratione
aut ingesta adjudant tussim

ad summum frigus, nec ab hoc ad magnum calo
rem e.g. ad Boream celsissimum. sed gradatim de
calore ad frigus et vice versa accedasi, et sic infantes assue-
faciat. Cura ē antiphlogistica.

4to Catar. reconvalescentium ex febre alias maligna dicta.
Cau huius est laxitas acris, pituitosa, alte impacta
materies, vellicans adhuc pulmones. Hos catarrhos
tunc maxime experimur, si neglecta prima febrium ma-
ligna tempora, vel si methodus nec antiphlogistica ad-
hibita fuerit. Curatur ut prior species si soluentia
et emesin.

Hos catarrhos vidit cl. Stoll, ubi primis liberalis fuit
ut conciliando emesi — . Catarrum febre maligna gen
genitus sanata, nota subinde supervenit aegri ex
mera debilitate, quin materia adhuc haereat in
pulmonibus, emesi excitanda, hoc in casu prodest,
rem tempori conciliare et usui stomachico, et robo-
rantium totum corpus; vigore ēn restituto una cum
lassitudine etiam catarrhus abibit. Ex contracta con-
suetudine et irritabilitate nervos, quae facilis opus
conquiescendi.

5to Catarrhus Gastricus si pituita stomachalis, aut
si sensus sub ipsa inspiratione sit, pone umbilicum
aut infra adpellant tussim hypochondriacam: multiplex: eg.

bilioſor ꝓ̃ lubricoſor crudor, et varia. cruda, acida,
rancida, auſtera, veſminoſa. Hic catarrhus frequen-
tiſſimus e ſepe etiã epidemicus, maxime ſi ſacminis
ſanguinis admodum voracibus ex inſa-
ciabilibus et pueris admodum voracibus ex inſa-
tiabilibus et pueris admodum voracibus ex inſa-
tiabilibus et pueris admodum voracibus ex inſa-
ti

donec vomitu magnam pituitæ copiam ejecerint.

7= Catarrhus morbillos. cuiatus, vt ipsi morbilli, ꝓbtundentia, ex althea, malva etc: caqi, quæ acri ferum in volumd, et ad vias urinarias. delegant.

8= Catar. canum ob analogiam cum catarrho humano affecta frequens, hic pertinet. Præterea quod nosse morbos animalium, cum diagnosin morborum humanorum facilitent. Hic catarrhus sæpe epidemicus ē sæpe æstate feruente, cum coryza magna, vi fedo profluvio materiæ acris, dulitir, vitidescentis ex naribus et oculis, simul sæpe semiparalytici et vix extremitatibus reflexum ingressu, enaciantes, perennitq; cita.

Origo ex ventriculo est, qui in morbo proveto varie male affectus deprehenditur, glutidem contentus colluviem, et glomeres viscidos: etiam sæpe maculæ quasi petechiales, quasi ab inflammatione ē gangræna, sphacelo in ventriculo repetiuntur, præterea et alia viscera gangrænosa repetiuntur et offenduntur, imprimis pulmones.

Quid de vsu frigidor et V. sr in catarrho sentiendum?

Resp. ꝑ. tempore phlogistico in catarrho inflammatorio ē subinflam. nonn frigida glacialia V; prodesse autm

plest qua roborem illis delicatulis, imitebibus, qui sunt ad sudores proniores.

2ae in Catarrho gastrico obi e.g. limonada frigida, succus limonior, glacie paratus v. ribesior &c. sagit in faburram, aqua emetum, diluens, corrigens, et peracta evacuatione qua roborans.

3ae V. Sect. noctesdam in Catarrho simplici, gastrico, maligno, reconvalescentium, sed absolute semper indicatur in Catarr. inflammatorio.

Scriptores I. d. Stoll. rat. med. tom. I p. 22. 29. tom II p. 4. 5. 6. tom III. p. 38–47.

2. ge. jos. Sallorii dissert. inaug. medica de Catarrho Vienna 8. 1789.

B. John Musgrave Anweisung zu Abgewöhnung der Erkältungsfieber &c. Leipzig 8. Leipz. 1780. aus d. Engl.

De Pleuritide.

Est febris continua acuta cum continuo vario v. stricturgo lateris dolore pungitorio tussi et inspiratione aucto.

Discrimen plaerumque indolis in Vera et Spuria. Vera = dolor lateris &c. cum febre acuta inflammatoria.

Spuria seu notha e
quacunque in plenra
pristinam plerosem
gnam.
2ae in simplicem et com
complicatur illa
et spuria &c. vel cum al
3ae in Verinosam vel ver
pulmonis et pleurae
in latere colli v. hepatico
rodendo, pungendo dolo
urgo lateris. Quae fi
nalis altus paulo
inflorae ea videtur lu
nine esse, in molli fi
orbis v. alterius lateris
rum et Cura anthel
4ae alii contagiosae
de priori merito Dubi
di febre videtur a pri
gnada a maligna.
5ae in Metastaticam
mittit
lata e.g. vesicatoria, no

Spuria seu notha ē Dolor lateris et cum febre quacunq; ñ inflammatoria, hau subditi distat in pituitosam Bilosam, putridam &, rheumaticam, malignam.

2o in Simplicem & complicatam seu complicatam, sic complicantur inter se inflammat. biliosa &c. sincera & spuria &c. val. cum alio vitio.

3o in Verminosam vbi vermes in abdomine contenti, pulmones et pleuram p consensum afficiunt, vel eo vbi in Colon colli v hepatico, v lineali vermes rodendo, pungendo Dolores facunt alternatim v oberrijs lateris. Quod si ille Vermes coli hepatici et lienalis alius paulo lōgiores sint, tunc dolor in loco in thorace ē videbitur, qui ni lominus in abdomine est, in molli felicet hypochondrii parte v ovarius v alterius lateris. Signa eruntl communia vermium & Cura anthelmintica.

4o alii contagiosam & pestilentialem statuunt de priori merito Dubitatur, posterior Colon gradu differre videtur a simplici maligna & hac iterum gradu a maligna.

5o in Metastaticam, qua varias subditi fones admittit, prout varia crit materia ad thoracem translata a.g. variolosa, morbillosa, arthritica, podagrica,

scabiosa, Venerea, et alia quacunq; acris materia thoracem modo pleuritico inuadens. Signa et cura repetuntur ex iis quae supra de p. de metastasi dicta sunt.

Ex his diuisionibus practica sunt.

p^a Diuisio in veram et spuriam. 2ª subdiuisiones spuriae. 3. Diuisio in metastaticam a varia materia orir. solitam. 4. in simplicem et compositam.

Signa pleuritidis in gñe sunt p. Dolor vnius v. utriusq; lateris continuus tussi et inspiratione auctus. 2. febris acuta continua.

De Pleuritide vera

Pleuritis vera seu essentialis seu inflammatoria, e febris acuta continua inflammatoria cum continuo vnius v utriusq; lateris dolore punctorio tussi et insp. aucto.

Idea pleuritidis vere e inflam. pleurae v tunica exima membranae pulmonum. Hpc definiunt Auctores.

Diversitas opinionum de Sede Pleuritidis

res. de sede pleuritidis in Hemmatica p. alii pleuram a post Hippo. Dioscor., Erasistratus, Asclepiades, Caelius Aurelianus testatur. Tempore Galeni acusabat musculi intercostales. Illust. Ven. Sinicen. morbi sede statuebat, partim in pleura, partim cellulosa adjacente, ac demum in musculis proximis. 2^a alii ipsos pulmo-

nes; et medici per ante Hipocrat. quod patet ex scriptis, quae collegit Caelius aurelianus, et qui perierunt. Ill. Haller exempla refert hominum ex pleuritide mortuor, qui dissecti sanissimam pleuram, sed pulmonem inflammatum exhibuerunt. Nominem itidem affertum Sanctorianum, qui nullo libro p. n. fecione de morbis internis et castrensibus statuit pariter sedem pleuritidis in pulmonibus.

Senac asseris Romae secandos pleuritide defunctos cadaver a dissecta fuisse, quorum tum pulmones inflammati erant, tela pleura inflammata vero tenuissima fuit.

Sed et nominat Morgagnius recensuisse sectiones cadaverum a Valsalva institutas, ubi in 27 cadaveribus ex pleur. defunctis pulmones inflammati reperiebantur sine ulla pleurae lacsione. Sed et in Nosocom. S. Trinit. viennensi cadaver ex pleuritide defunctum dissecabatur, ubi dira sorte pulmonem inflammari reperta, pleura illaesa. Vid. cl. Stoll rat. med. tom. I. p. 196. 3. alii extimant pulmonum membranam pro sede affectus, ideo potissimum, quia captu difficile est, quomodo pulmo ferme indolens, paucis adeo nervis praeditus tam acute dolere possit. Alii eam statuunt

differentiam pleuritidem inter et peripneumoniam, quod in peripneumonia intima pulmonum inflammentur, in pleuritide superficies totum ac membrana investiens. Et has quidem sedes statuunt auctores sectionis cadaverum edoti: Quidam illam pleuritidem, quae oritur ex sola inflammatione pleurae, pulmonibus ex integro sanis, sputa non dicendam existimant, quae vocan, spumam — Ego videbitur ibi, ubi pleura illaesa, pulmones affecti et inflammati reperti sunt, in pleuritide sed angina pectoris sine, et saltem in sola sinistra, sed coniuncta s. vt. pleuritis primum sit. cum angina pectoris peripneumonica et cibus simul — Ego genuina ex sola pleuritis sedem in pleura fixisse videtur.

Divisio pleuritidis inflammatoria

1o ratione originis in proto= et Deutheropathicam, seu originariam et secundariam, seu idiopathicam et sympathicam Bohar.

Protopath: e, quae non ex alio morbo oritur, seu quae homini subito corripit. Deutheropathica, sic metastasi alterius morbi oritur, et qua felicius accedit, et tanquam morbus superveniens, aut symptoma morbi jam praesentis habetur.

2a ratione doloris p. id. ascendente sedes inquit circa costas,

infestans, et versus clavicula
regiones pectoris. 2o in de
dolor diffundatur. H
occupat 5. in acutam et
decumbit. 6. in manifes
prout dolor est manifes
quis et nullus, nisi ver
3o ratione tussis in ficca
sine tussi profert: an
ea, eadem habeni in ne
et hos significationes.
4o ratione pertinacia
ha divisiones non sunt pe
per periculosissima et
popleutica occidens, sa
nantur etc:
Causa proxa pleuritid
Causae praedispon.
corpora exercitata; raro ae

inferiores, et versus clauiculam ascendit, v si superiora et scapulas petat. 2° in descendentem si dolor ad coxas vsq; ischias et ad nobilem hypochondrior decurrat. Descendens videtur potius laborare in abdomine eadem habens. 3. in dorsalem, si dolor versus dorsum diffundatur. 4. in simplicem et duplicem seu duplicatam, prout dolor vnum v utrumq; latus simul occupat 5. in acutam et chronicam, prout cito v tarde decurrit. 6. in manifestam et occultam seu latentem, prout dolor est manifestus v latens obscurus, exiguus v nullus, nisi vehementi inspiratione.

3° ratione soluti in siccam et humidam id est, cum v sine sputis fuerit: an potius videtur vagina pectoris ea, eadem habens in membrana bronchia insistens Alor ramificationes.

4ta ratione pertinaciae in benignam et malignam, ea ha diuisiones in sunt practicae, sed prognosticae; sic duplex pleuritis ipsima ē, longe incerta suffocativa v apoplectica occidens, latens et maligna vix v raro sanantur etc:

Causa proxima pleuritidis inflam ē: inflamma pleurae.

Causae praedisponentes: aetas robusta, iuvenilis, virilis, corpora exercitata; rara aetas puerilis, nisi pueri sint robusti, et vino

ulantur, quor dein pleuritis vocatur Der seitzige Stechfluß, satissime vō insantilis, qua promior in angi-
nam pectoris subinde epidemica teneram aetatem infestan-
tem, 2o. fortes masculos. 3o. temperament. robust. plethori-
cum. 4o. peculiaris ideosyncrasia et structura corporis,
sic quidam si vera. pleuritide patientur ob peculiarem
ideosyncrasia: alii ob ideosyncrasia: et corporis infelicem struc-
turam q integrum annum sunt dispositi, sic etiam
praedisponunt pulmones adstricti sumo stringente metallico
unde in illis frequens, qui hos fodinas laborant. Ad
notandum vide peripneum ā pleuritide; Vasa pulmonum
minus pervia, strictiora, ac praesertim pleuritis fre-
quens, vix ēn datus mortis in plan: qui tam faci-
ler patiatur relapsus, vt pleuritis.

Causa excitantes sunt: aer causa inflammati-
onis ad thoracem directae; in primis aer siccus, et
frigidus, australis, borealis, hyemalis, sic aestuan-
te corpore inspiratus plerumq; pleuroperipneumoniam
facit intra paucos dies lethalem: aer frigidus trahens:
si: die z insonderheit Lufft / perflans nudo aestuanti cor-
pori ad nassum e.g. post saltum ipse Bacchanalium etc

Ratissime

a)

De Pleuritide Inflammatoria Gry Cauff. 69.

Rarissime pleuritis inflammatoria y aestatem habetur, vbi pleuras y pluria graseata, v saltem cōiecta pleuras y Cerosa & Sanguea v eius adperso vitio phlogistica.

Hic loci Vienna tempus inter Syenen & ver ambigens & veris initium maxime feraxe pleuritidum inflamatoriarū; ita & sequente hunc spectat pleuritis epidemica sit & endemica. In plagis elatioribus, frigidis, ibi universalior dispositio. Sydenhan notat, quod eiusdem veris & initium aestatis, ac tempestas illa, qua inter strages partem quasi fabula est, pleuras y feracissima fit pleuritidum, quod apud nos hoc tpe rarissime contingit.

2o Subita perfrigeratio a potu frigido aestuante corpore assumpto. Sed & alios morbos potus frigidus subito aestuanti corpori admissus producit e.g. mortem repentinam apoplecticam ex subito constrictio ventriculi & pulmonum vasis prohibito sanguinis circulo y pulmones & abdomen & reflueo sanguinis ex capite impedito, hydropē & morbos biliosos aestate &.

3o motus thoracis & bronchiorum aimier, in peripneumonia, circulatio y. Hyp. laxa y inpermir, peracūr, fabris lignariis, ferrariis &.

Symptomata Pleuritidis inflammatæ

Signa seu Symptomata notas causa præd. sp. signa continua pleuritidis calefa, urina rubra &c.

3a Signa pneumonia, vti pleuritidis: exordium ab horrore & frigore validissimo, sed cum sæpe post 12 horas insequatur calor magnus, male subinde confunditur cum initio paroxysmi febris internitt.; Cephalalgia, pulsus celer, plenus, fortis, durus, respiratio difficilis dolorifica, dolor lateris continuus et lusi, ac insignis cuentia, pulsus in latere libero plenior, fortior, sio, in dolente latere rarior subinde vix percipiendus; subinde nullus, decubitus in latus sanum facilior, quam in latus affectum.

Exitus pleuritidis inflammatoriæ est 1a lysis in sanitatem, morbum alium, et nocivum. 2a in lentitudinem a benigna resolutione in morbo leviori diu 3. 5ta 6. cysi-tona dia 7. 9. 11ma pol dolores, urinæ, alvum, hæmorroides, natus per fauces, quæ in angina pectoris posthus observantur.

Signa futura benigna resolutionis a inflammatio pneumonica bonis, seu bladi &c

c febris parva
gressi, sedidior au
Signa futura ca
cit b Rumores. C
pra de inflam. in
sed pleura coll
In pleuritide ung
Ast pleuritidem li
lem obortis lar
judicatam. Per
et maligna, sed id
sis ejus insufficien
2a in alium mor
et phlegmone, ubi
Apes v in faur
cum thoracis in
calor intercapilare
thoracicum. Sig
die quiescit, f
onem pectoris
rent quasi pus
in pleuritem, tensio

c febrir parua ⁊ d. ſi ſtatim V. ſec. poſtea ſeparatur, ſeſidior aura ad ſe ſeabra.

Signa ſubtilia cryſeos a inflam. maior ſeu mediocris / b tumores. Pons, c febrir moderata ⁊ d. ſupra de inflam. in genere. Sed raro, p omn ſtas, ſed ſ plura collatoria cryſis contingit.

An pleuritis vnquam ſ miliaria ⁊ parotides iudicet? Dr. Affl. Iuria equidem ſæ vera, ſe vidit cl. Rod pleuritidem biliosam nimis antipathetici tractabilem obortis largiſſimis ſudoribus per miliaria iudicatam. Per parotides forte iudicatur biliosa et maligna, ſed illas parotides ⁊ cyticas nō ſæp, ⁊ cyſis eſſ inſufficiens.

ii=) in alium morbum ſ. in ſuppurationem vide Empiema Aphtyſis, vbi inflam. dia pleura in abſceſſum abit, Aper ⁊ in ſano includitur ſ vomica dicta: ſ ⁊ in cauum thoracis includitur effuſum, ⁊ antrorſum p muſculos intercoſtales ſ. l. vlcus para. 2. in aſthma chronicum. Signa huius aſthmatis. Aeger quandiu quieſcit, bene ſe habet; ſi motu ad. oppreſſionem pectoris, exigente corde palpitabūt cum imminente quaſi ſuffocatione ſentit, alte i. e. elevato thorace inſpirans, tenſiones, quae ſi recedentia ligamenta pectoris ſint

ac spirandi difficultatem percipit, vide supra. or-
tur hor asthma ex obsto post fractam phlogosin
pectoris inflammatoriae, inde tot recidiua in pleu-
ritide, ex coalitu pleurae cum pulmone, diaphragma-
te et corde cum ipso corde, quod fit, si lympha co-
agulabilis parua quantitate transudet, et pseudo mem-
brana formet dictis partibus adnexas, ex pseudo
membrana formata seu pleura incrassata, qua
pulmonum explicationem impedit. 3. in hydrothora-
cem, seu asthma nocturnum, seu suffocationem noc-
turnam. Coniunguntur etiam subinde pleuritis et
hydrops. 4. in peripneumoniam cum periculo. 5. in
pleuritidem occultam. 6. in scirrhum seu tumorem
scirrhoideum, ex lympha coagulabili inducta. 7. in
metastasin.

Signa pleuritidis abitura in suppuratorem. 1.
frigoris horde, aut etiam nimis parca sanguis detra-
ctatur. 2. fit in plam. magna. 3. humiditates seu hu-
mores flandi. 4. fit in optima aegri et consuetudine
methodo i. e. generosa antiphlogistica si ceteris et.
vid. supra de in plan.

Signa facti et collecti puris 1. absentia signor. benigna
resolutionis ac cyticae euacuationis toto 14 diem decursu,

ginibus elegis febris
cessat, sed pergit pu
sed diminuto. 2. ces
antea, et Dolor
et tuo dolorio solum
tes vesi. 3. pus
ter ampliu. co
pectus et nemi vesi
motus pleuriticus aug
sed obscurior et obtusio
tur et manu fodor ma
exigua et cessat. 4. a
fronte ac vultu man
dit, quae prius die
haec sunt signa vomi
emesis vid. infra.

4ta in mortem 1. suffo
portus apoplexia a
lotus occupatio ac
impedita pulmonum
denum sanguinis e
pleuritis suffocatio

a)

quibus elapsis febris mitigatur quidem, sed non cessat, sed pergit pulsu celeri sed debiliori, molliori sed diuturniori. Q. respiratio manet aegre impedita ac anxia, et Dolor lateris manet adhuc obtusus et toto doloris solum pondus et intercurrens dolor vagi. 3. post 11 diem nova febris insurgit, non jam amplius continua sed remittens, postea autem ad meridiem vesperi exacerbata, equidem et ipse morbus pleuriticus aegre vespertinas exacerbationes ab., sed obscuriores et absq. horrore ichoroso, aut tertio, nonne et manè sudor manat copiosus, et febris et sitis exigua et cessat. 4. a meridie calor genas adest in fronte ac vultu manuum, tandem eadem scena recidit, quae priori die.

Haec sunt signa vomicae clausae, de apertis seu Empyemate vid. infra.

IIIo in morsan 5. suffocatione, aborta orthopnoea seu potius apoplexia a magnitudine inflammati utriusque lateris occupantis ac respirationi supplementis, inde ex impedita pulmonum explicatione impossibilis fit descensus sanguinis ex capite reflexus, unde apoplexia et suffocatio. 6. si Lympha coagulabilis tan-

sudet vigenti quantitate in cava thoracis. — Hau
lympha coagulab. ut plurimum circa dies critic. 5
7. 9 transudat, vbi ob mitigatum morbum cessit
expectatur: non cessit hau lympha, ac deni sic lac-
dacea, seriosa, sanicabilaginea, ab initio reperitur spes-
crenosa lactis, quo sit tenacior, eo magis contrahi-
tur vascula multis subsit pleura ac pulmon. adnexa.
hau nendia: sepe 2. 3. strata tbi separabilia diversa
tenacitatis, imo et cartilaginea, ita, vt ex numero
stratorum ac diversa tenacitate possit rous pleuriti-
dum dijudicari, pp. eñ qui ob anno post alii in angus-
relabuntur in pleuritidem, et semper hanc grauan cy-
sin patiuntur, quae sepe imponit Pathologis pro
pleura in clausula eo magis, cum vesic pungit.

Effectus mali suum membran. pp. Asthma insana-
bile, incessus, ascensu per scalas profunda inspirat.
ac nocte quorumq. febrili sentiendum, hoc asthma ge-
augetur, quia membrana semper magis se contra-
hens pulmones ges magis coarctat. Cutis si lympha
coagulab. parua quantitate transudet, inde et pro-
clivitas in pleuritide, qua auctis pp. vi. sic pro-
phylactica, ac vitae genere antiphlogistico Dolor

De Pleur
latera punctor
E. Pleuritis secu
citissime ortus
de ortum. 2o
Consensione in
De Cura ple
Haec pl methodo
uori pp. Leg
amplissimo, qui
quam plures pa
loco, sed rao
sanguinis ex pa
leteri, quae in
paucos pleuritid
uscular. 48. Sa
per sepe in sing
lenten, qua
sed manifesta
syllogis emoll
ta, fomenta
ni secca, gyra
plicanda, iden

De Pleuritide Inflammatoria & Cura 175.

latera punctorius, sed mitior, pertendus Asthma.
2. Pleuritis secundaria seu symptomatica, quæ facillime oritur ob pulmones compressos ac læsos in-de ortam. 2º abit in mortem Gangrænâ in corpore cacochymico. 3º a Convulsione in utriusque latus.

(:**:)

Cura pleuritidis inflammatoriæ

Hanc 1º methodo antiphlogistica 1º in morbo gravi per V. Lag, easq; largas repetitas, vulnere satis amplissimo, quia ora V. 1ª magna, plus prodest, quam plures parvæ sæpius repetitæ. Dissentant de loco, sed ratio et experientia et consuetudo suadent, sanguinem ex pectore in brachio et quam proxime dolenti lateri, quam in pede detrahendum. Hyemibus dicit paucos pleuritides fanari absq; dispendio sanguinis vaciat. 48. Sed hanc quantitas in nostris angustis sæpe non sufficit 2º Scarificatione ad locum dolentem, quæ præsertim magnis cucurbitis admotis sed præmissa et subsecuta V. Sæ 3º. Pectus antiphlogisticis emoll. tepidis, Osi, mitissima Cataplasmata, fomenta emollientia, tepida, ex T tepida et ni sicca, quæ humores extrahunt, dolenti lateri adplicanda, item unguenta ac linimenta emoll: e.g. Ungu.

Cura Pleuritidis Inflammat.

abth. pectoris, liniatae, ol. ♈. flor. ch. lotes in-
ungantur, quibus desuper applicatur cataplasma
emolliens. 4ª enemata emoll. vices fomentor. emoll.
subeunt.

Sorent in pleurit: inflam. alg stimult. &c.

1ª emetica off. ab initio adsit lingua albescen-
tior amaro-vomituritio, vomitus v. ingestor. v. bilio-
sor. haec ex oriuntur a pulmone turgente sangui-
ne, irrit. ad Ventriculum et oesophagum in vi-
cinia loculum solicitante sympathice, sicut quando-
qp ventriculi originarie affectus pulmones sympa-
thice afficit. Calor, ignis, frigoris et caloris, ab initio
gravis lateris dolor pungitorius, facit convulsiones
thoracis in consensum trahentis Diaphragma, unde
fit Vomitus, qui spontaneus ex fauces vi-
uelsali morbum incipiente artus plurimum protesq;
cum rejicit, quidquid alieni v. ingesti in Ventriculo con-
tinetur, 2º n digestum forte morbum putridum ge-
stricum producret.

Profuit 3º emetica in pleuritide. Spuria biliosa.

2ª Cathartica sorent; augent en inflammationem
pleurae, diarrhoeam n. sppendam, ac saepe enteri-

tidem inducunt.

3ª opiata sorent e
ª opium ipsum, bl
Guidam exhibent a
hau ff ab inflamma
ex calfaciendo, re
matica in longum
ad superficiem dela
Sed pt. vid. stia
§. 1778.

4ª Expectorantia, Vesi

5ª expectorantia,
tum, orgo, quid; sp
stadio videntur com
ritis vis vnguam
pectoralem veram, p
stante phlogos. ob
biosa arteria inni
mulante, vt Vesica

6ª Specifica sor

De Pleuritide Inflammatoria, Ejusque Cura. 1771.

Eidem inducunt.

3o opiata nocent e.g. Pil. de Styrace, de Cynoglosso, ℞ opium ipsum, libet nuper a Dn Falcone laudatum Quidam exhibent ad dolorem ac tussim sopiendam, sed haud ff ab inflammatione, quam augent opium sanguine en calfaciendo, respirationem anxiam, ex simplici pleuritide saepe duplicatam, obscuritate, sopore alg apoplexiam inducendo. Convenit vero in pleuritide spuria, rheumatica in longum excurrente ac materia morbifica ad superficiem delata, te opium cum camphora exhiberi ff. vid. etiam Observata dom Wolfarth Lappal 8. 1778.

4o Epispastica, Vesicantia

5o expectorantia, stimulantia vt Hermes, stibium ilodium, orgm. sguill; ℞ paraita hyosc. g. nec in primo nec in 2do stadio videntur convenire, quia stimulant, quia vera pleuritis vix unquam judicatur sanari, sed potius anginam pectoralem veram, pleuritidem mentiens, in qua profunde, si fracta phlogosi ob viser aegri languentes, sputa libera. biora antea imminui incipiunt, saepe incidente ac stimulante, vt Vesicantia.

6o Specifica nocent, vt polygala s. vid. Murrayi: Mat.

med: tom: / sanguis fluxi etc: excepta V. Sne ac potu emolliente etc. quia V. stimulant, V spur pro efficacioribus remediis adhibendis etiam. Inde etiam pueroper decepto fit, q. febris in pleuritide fiat, si subito fluxus sanguinis largus / haemorrhoidum / orisus tum menstrua loco emollientium adhibentur frigida et astringentia e.g. alumen, sang: draconis V opiata etc.

23. ubi Vesicantia conveniunt. Quae regulae de Vesicantibus? Conveniunt in vera pleuritide loco incidentis. si fracta omni philosophi observatione debilem, fortia diuretica tenacia rejicit non potest, quam potius in angina pectoris, quam in vera pleuritide contingit. 2. ubi vis vitae adeundam deiecta, V ob largas V. Sne in primo stadio factas, V ob morbi ipsius gravitate ac diuturnitatem, universim, ubi vera adest phlegmone angina et virium debilitas. 3. in pleuritide spuria rheumatica praemissa sen & praemissa V. Sne, sic e.g. si post V. Sne dicm in angina pectorali fortia tenacia, alvus fluxa, vera debilitas ob praegressam fortiorem generosam methodum antiphlogisticam adest, adplicandum vesicans V opium dandum, quae aeque in rheumatica prosunt.

Perinde in quo
cantharidum
augeri videtur
vium dolente
nuit potius in
quam in Stadio
incumbit, ita
bori graui fini
rheumatismo,
axime prosint
in pleuritide ph
dicio am: Vesica
manifestat.

In suppura
adhibetur Vesi
instar, ac fo
tae. a S. Ex
V. Empyema
pleuritide rhe
quam Vesica
De rejecta
et sanguinis

De Pleuritide Inflammatoria, Ejusque Cura. 179.

Perinde in quocunque loco adplicetur vesicans, cum vis cartharidum reforbta in totum corpus agat, hinc aeg. videntur revelles. Nos ta obtinuit, vt ad locum dolentem adplicentur, v. ob commotum deligatorium potius in facie interna cruris, femoris, brachii Vesicantium. quam in Nucha v. in loco interscapulari, cui aeger incumbit, iterato eidem loco vix adplicandum ob dolorem grauissimum vix ferendum, nisi forte in rebellionem transiens, interposito vna alterave die, suppuratione profluit, in ipsa iterato eidem loco adnotata, in pleuritide rheumatica ipsi loco dolenti adnotatum actio an Vesicantium, vt supra primo Diaphoresi manifestat.

In suppuratae ablata epidermide excidanda, an adhibendus Vesicans? Resp. Minime, quia dolorifica inutilis, ac forte noxia. Suppurationem solent excitare a Stimulis inflammatorium extrahant 6 vt Empyema fiat, extorsum determinetur; sed in pleuritide rheumatica dolori forte non cessat, antequam Vesica eluerit.

De repetenda Venae Sectionis necessitate. Repetitio Sanguinis missio in pleuritide debet.

De Repetenda Sanguinis Venæ Sectione mittenda necessitate.

Non ad deliquium vsq; ad norbum ja-
gulandum, vt veteres fecerunt s. ideo Apertius dicen-
dum, quam plantz v. pudendi sanguis e mittendus ad de-
liquium præcauendum: quia sæpe in irrevocabilem
finem mortis chronici vix fatandi inde oriuntur, quia
pleuritis certam hbt periodum, intra quam sangi. ob
neguit, quia cordis ad solutionem ac crysin necessaria
impeditur; non ad dissecandam dolorem, sed eius mi-
gne leuamen, non ad cruoris phlogisticam effentiam,
non ad pulsus mollitiem, quia in debilissimis, in
irritabilissimis, in infantibus, & in grauissima pleuriti-
de, & in pleuritide bilosa pulsus sæpe mollior est, ob
suffocatum humorum motum, & facta v. sæ inspicit.
Universim pulsus fum opere decipit in omnibus morbis
thoracis. Sed ad respirationis, quæ in sumno nolo
solo sexu abdomine peragitur, plenam libertatem; re-
spirationis an facilitas v difficultas diiudicatur ex
aegri confessione, quæ an sola n sufficit, quia sæpe in
grauissima inflammatione nil queritur ob adfectæ
cerebrum, ex lingula eius inclinatione, ex inspectione
thoracis, ex alia inter inspirandum tussi; ad do-
loris insignem leuamen, aliorum q. symptomatum,
cruoris phlogisticæ, pulsus, caloris emendationem.

Aphorismus Ba-
tio, si mala, sit
Regula defumpta
non in omni inflam-
summa adsit, quia
vix guttam sangu
vix affecta n pa
nationibus cerebr
sentiunt.

De Methodo

toria vatio exi
1o In benigna
v. sæ pleuritide
vix aliquid requ
2o In acri vehe
moliri v placcu
rium malitia mo
vinas, an sudo
oportet adjuvare

De Pleuritide Inflammatoria, Ejusque Cura. 187

Exitiosissimus Baglivi vix unquam fallit, respiratio, si mala, spe tuendum, si bona, spe prævidendum est.

Regula desumpta ex crasi phlogistica fallit, quia non in omni inflammatione adest; quia etiam in junioribus nulla, in subsequentibus, ubi jam crasis phlogistica maxima adest, quia quandoque non dispareat, sed ad ultimam usque guttam sanguis emittatur —. Fallit etiam dolorifica absentia v. pravitas, quia in gravissimis inflammationibus cerebri jam adfecto ægri dolorem nullum sentiunt.

De Methodo medendi pro pleuritide inflammatoria vario exitu.

1mo In benigna resolutione præmissa una alterave v. 3ue sæpius quidem ac potum emoll. tepidum vix aliquid requiritur.

2do In crisi valde nota a nunquam licet crisin moliri v. præoccupare, cum nescias, quale collationum materia morbifica sit pectora, an alvum, an vinas, an sudores, an fauces. b Crisin incipientem oportet adjuvare. Sudorem Cristicum levi potu theato

ex floribus sambuci &c.

Pulsa cytica in angina pectoris potissimum Hem. min. Stib. ☐ enet. Ipecac. refracta dos. infus. ipe- cac. salvia, scabiosa cum pexillo orgn. Guil. p. ppa- rata Guill cum Syrup. altb. hyssop. de Eysimo &c.

alium cyticam pro mannata, cassiata, tamarindorata p.

Urinas cyticas per potus ex malva, altb. Guill. Dec. rad. saxifr. asper. petrosel. pui &c. diluta, frigide af- sumpta, regimen frigidum &c.

Ante cysin nil plane noliendum, nisi vires exorbitan- tes deprimenda, nutriquen ām purgans dandum; post absoluta ām cysin bene catarcticum concutit, tū ut residua, tū A de nono collecta illuvies ex stomachi potulentis ac cibis sat tenuissimis ejiciatur.

3a in suppuratione opus est jacentibus cito in sta- tu p: empyema ex nasitur: priusquam pus nasci copia sanguinem pubeat, ac pabulum continentes eo det. Quidam Auc ~~si~~ vigente inflammatione adponens lateri vesicam, ut si pleuritis abeat in Empyema materia evocetur ad superficiem.

De Pleuritide

Alii setaceum
De pleurit. cig
p. quo maior in
gol. horrorq.
tus; eo violen
eo magnem fa
rotandum obe
culis duri ori
vitae & senectu
forte dolor, qui
tia reduat ad
quacunq. demu
subcita ci
genda.

Pleurit
latens v oc
e specie
dicitur, quid
latens pu

alii Sclaceum traducunt: ast otiumq; est noxium.
De pleurit. inflam. notande adhuc seqq.
p. quo maior in accessu pleuritidis inflammatoria rigor, horrorq; quo violentior paloxysmus morbum istius; eo violentior subsequutus febris pleuritica: eo citius eo majorem sanguinis copiam detrahere licebit. Sed notandum obesos V. Sen minus ferre, quam macros, muscular durioribus praeditos, plethoricos, quo quis pueritia & senectute propior eo minus sect. V. Sre. 2. si forte dolor, qui per longum tempus cessavit cum violentia redeat ad priorem affectum & alias pectoris partes quacunq; demum die etiam critica 7. 9. 11ma denuo pulsetur inflammatio est V. Sre, sed parciori profligenda.

(:*:)

De pleuritide inflammat. latente.

Pleuritis, angina pectoris, & peripneumonia latens & occulta Baglivii, & chronica, & hereditaria & specier pleuritidis inflammatoriae, latens ideo dicitur, quia per se manifesta signa non profert, & ob dolor latens parietes pectoris, veluti, aegri obambulante e.g.

si quis pestrigerium passus obambulat, hispicula subinde cabatho levi, aut levi dolore latchis vena-
lis, sic vidit cl. Stoll. Domicellam, qua pestis ca-
chanalibus pestrigerium passa levi verebather hispicula
quam potu theato et vario lindter depellere conabatur,
tandem post annum ex vomica causa interijt.

Causae Special. pleuritidis latentis.

1°= ex pleuritide plaguesa v integre sluta, sallo
itaq; hic dolor pulsatilis tribuit adhaesioni pul-
monum cum pleura, v indurationibus, quod etiam
confirmat sanguis emissus, et cum lenamine educ-
tus.

2°= ex catarrho inflammatorio v subinflammatorio
qui plerung pleuritidi comes, v primordium, neglecto
v calidis tractato. *

3°= ex tuberculo aliquo pulmonum inflammato, v ob
potum metacum, vinosum, aut febrim etiam quamcun-
q; internittente &c. Facile inflammato tubercula
ob impetum pulmonem sanguinem exiguum aucendam dolo-
rem multis septimanis durabit effecit, v suppurata,
vide phtysis.

4.° ex dyskrasi originaria hereditaria in illis, qui strudu-
ra corporis fuscata: phantastica, praeter augusto, com-
preso, scapulis alarum in modum extantibus, collo longo.

lenni, fibra delicata
genis roseis &c. pl
stolis per integros
ten positurbus cum
maxime proclives
tissime haec spec
sere mera degen
mensis, quis casus
pariori V. Re
pleuritido pessi fu
sicabit, si n
sobe conditione fa
* hic morbus est
Signa pleuritidis

gressu. 2°= dolor
solum sub mo
inspiratione percep
in alterutro lat
pleuritico. 5°= se
tubus. Cura
vid. cl. Stoll.

De Pleuritide Inflammatoria Chronica. Hærdt 185.

tenui, fibra delicata, irritabili, exquisite sentiente genus refert. Ætas. plurimi sunt, qui post annos pubertatis per integros annos pleuritidem hanc latentem patiuntur cum perpetua tussicula; qui sunt ♀♀ maxime proclives. Ex haemoptoen, ac phthisin. Ramisque hanc speciem culatur, mitigatur ani diaeta fere mera vegetabili, seu lacte dulci et ō. Jogemente, quin lacteo omni septimana initiata. Ad finem parcioris V. Sne. — Dispositi ex sunt illi, qui crebras pleuritides passi sunt — Hæreditaria fere sua in phthisin abit, p.n. in parente saltem una prole, nisi hæc sola conditione sanari natura soleat.

* hic morbus est frequens hyeme et primo Vere.

Signa pleuritidis latentis 1o. Causa pleur. lat. plerumque. 2o. dolor lateris pungentis, continuus, sed solum sub motu validiori, tussi valida, ac profunda inspiratione percipitur, cum ♀ sine febre. 3o. ex decubitu in alterutrum latus difficili 4o. ex misso sanguine pleuritico. 5o. febricula continua etiam in ambulatione. Cura fit per methodum antiphlogisticam vid. cl. Adl. Rat. med. tom. I. p. 172. et 246.

De pleur. (*) inflam. chronica

Est fere eadem cum pleuritide latente, nisi,

Definitio Pleuritidis Chronicæ.

quod hanc possit simul cū acuta, et illa simul manifesta. Pleuritis chronica est continua, exigua quidem, et ad speciem mitior thoracis inflammatio, per menses, spatio fere integros duranr; talo cuique habitui fit habitualis. Hanc pleuritidem chronicam illi ipsi patiuntur, qui aliam pleuritidem lenter speciem eodem modo curatam, saepissime patiuntur haemoptoes ac pleuropneumonie immedicabile plerumque relinquit.

(**)2

De pleuritide maligna inflammatoria

Maligna dicitur, si stimulus inflammatorius sit insolubilis e.g. si stimulus inflammans sit acu venenosus, variolosus, scabiosus, scorbuticus, vel incognitus quidcunque in hoc casu possit 8.12.18 dies durare. Cadem febris, idem dolor, eadem crusta phlogistica pectoris. Pleuritis inflam. sequentur et incivilitatem, formale ob plures latentes stimulos et acrimoniam sanguinis in habentes, a parentibus forte hausta, quam pueri. Exemplum huius maligna pleuritidis vidi in Nosoc. S. Trin. Vienna 1782. in famulo, in cuius cadavere, effluente morbo emisso 18 vasculis sanguinis et organi pulmonum inflammato inventa e post 6. menses.

Faemina 99 ibidem cernebatur, qua maculas scorbuticas exhibuit, ac cura a longo tempore ocdematosa digiti impressi vestigium retinentia, morbo ab initio gastrico filioso laborabat, ex quo reconvalescens gravissima pleuritide corripiebatur manifestibili, certe stimulum inflammatorium eiusdem aeris scorbutici cum aliis ignotum. (:**:)

De pleurit. inflam. in Infantum

Signa sunt 1. anni tempus et regnantes pleuritides. 2. Lusus crebra cum febre continua ac pulsu duro pleno, forti, molesta in latere dolente. 3. inspiratio profunda difficilis clamat, fatiscit regurgitat. 4. respiratio inaequalis, dolenti latere minus molesta. 5. inspiratio robusta, tene pectus; 6. notae causae praedisponentes. e.g. Infanti, viroso, aromatica fuere exhibita. Hic morbus, quem fitzigen Engbrustsucht; vocant, frequentior e veri, quem in urbe.

Cura fit p. V. S. ad 3j, v 3. 5. cochlearia v adplicatus hirudo; Ob veram pinguedinis causa n conspicuas v aliam causam V. S. p. Pleuritici requisit; ad Phlebia v alia. Sed n solum in pleuritide, sed etiam in dentitionis difficili vena sectio in partibus administrati debet, si felicet alius ficca, abdomen strictum, inspan-

obscur, in mineris inflammdo encephali & præsen-
tia & lancola, & hrudo.
quæ sedenus de pleuritide inflammatoria sunt
dicta magis illustrabuntur exemplo seqz.

Exemplum Pleuriticum. Puro homine 22 anno, laboriosum, heri per inte-
gram horam valde frigui, deinde sequebatur calor
ad hodiernam vsq; diem, accessit dolor lateris pun-
torius, tussi et inspiratione auctus cum pulsu duro,
forti, urina rubea, alvus difficilis.

Cura 1ª V. Sectio ad ℥X – XIJ
2ª Clysma emoll. ex Dec. hord. ℥X. mell. ℥i. et
ol. lini aa. ℥j. ℈ com. ℥ij m. pro clysmate. Non
ad alvum movendam in morbo inflammatorio sed
℥X. ℔ij. opus ē. 3ª pro medicam: mixt: ex dec.
alt. v hord. cum ℞ 4 ℥i. alth. & libro ad ij
cochlearia, saepebibendo, – ij vascula tepida seque-
tur R rad. alth. ℥iv. c. s. q. V p. Rotan colat
Mens. j. adde oxym. Simp. ℥ij
4ª Ung. de alth. ℥ij fricy. ungat pars affecta.
5ª Cupel adponatur Catapl. ex spec. emoll. ℔j
coq. c. s. q. V ad consist. Catap. fiat adplica
tepide.

Quærela ægror de Catapl. male ℔ imprimir,
sed gravitatis suæ resistentiæ impediant, hunc

ad plicanda Unguenta
hæc emoll. exhibiendo
som. ex Lact tepido, –
Antigui et quidam re
plicant vesicam fellis
imitatur. Tinimenta
tor. &c.

Quarta mortis di
suspicat cum tussi per
le molestia lateris
pore solus & spuela
antiphl. emolly. e
confidunt in hoc sta
ficubus &c. & spu
℔ij adde ℞i pur
cum oxym: simpl. s
sibi tussim suppre
vel emulsa, sed ha
Quinta die dolor a
sa prodeunt, respo
imminuta, continu
Die 7ma sputa
valde inde debilit

adplicanda Unguenta, super hoc fomento ex Dec.
hoc emoll. exhibenda Vinteir ℈. 8. duplicatis ℥
fom. ex Lacte tepido, ℥ V tepida, ℥ oleir ſed ratius.
Antiqui et quidam recentiores lateri pleuritico ad-
plicant veſicam fullā lacte ℧ V tepida pro parte
impletam. Tiniventia palantur ex eo cocto litior. al-
ter. etc.

Quarta morbi die liberius quidem ſed frequentius
ſuſpirat cum tuſſi perſeuera et aliquā adhuc dolen-
te moleſtia laterir etc. vide ad pariet morbum inci-
pere ſolui p ſputa hinc cura ſit per expectorantia,
antiphlg. emolly. etc. Sed guidam medici maxime
confidunt in hoc ſtadio in ſpecib pectoralibus, dactil. paſſul.
ficubur etc ℞ ſpec. pector. Bij-coq. p. ¼ horae colat
℥ij adde ℧i pur ℨi, et pro potu con: Dec. glaer.
cum orgm: ſimpl. s limonad. gua aū ab & vegeta-
bile huſum poſſet augere.
Vel emulſa, ſed haec raucedinē inducere valent.

Quinta die dolor adhuc magis minuitur, ſputa copio-
ſa prodeunt, reſpiratio liberior, ac febris plurimum
immutata, continuantur eadem.

Die 7ma ſputa paulatim copioſiſſima, ita ut aeger
valde inde debilitetur, febris aū et reliqua affunt,

inde adparet pulmones nimis laxatos ee, hinc ipsa compri menda ℞. pul lich. island. polyg. and. Sanic. peruv. quae quidem remedia ipse adhibenda ℔ j, quotiescunq; nimia sputa aegrum debilitant e.g. ℞ lich. island. ℥ ij pro ℔ ij ℥ ß cum ℈ ß cort. peruv. Eodem modo praeseruand. polygal. et cort. peruv. ℔ ß adhibitis aeger bene se habet, sed ℞ adpetit, ne cibis quidē stomachicis, hinc labura, ut plerunq; ℔ ß tempore morbi contracta eliminanda est p purg. pro dose ℈ ß rhei, cum polych. et ℈ ß. mann. etc.

(**)

Pleuritides Pourisae de pleurit. Bilosa.

Pleuritis bilosa ē febris acuta cum bilosa cum continua vehem; ℣ ctiens p lateris pudendi dolentis, stupi et inflatione cum acuto dolore. — Idea pleuritidis biliosae ē topica ℣ sympathica affectio pleurae. Oritur enim ab adparatu cudo biligo aut biliformi putrido primas vias pleuram sympathice afficiente; ex natura mere bilioſa, cui postibori ad vias secundarias translata ac decumbente ad pleuram.

Synonima, nomen pleuritidis bilioſae jam apud hypocratem ℣ veteres occurrit, sed alio plane sensu, nā bi

morbos bilioſos vocabant, quam dixerunt ab epidemica, aestiua dicitur, quia confunditur alijs pleuritidibus

Divisio in simplicem cum complicatum vocabulum

Signa Diagnostica

cum ictus lethalis bear pro inflammatoria signa.

1. Signa febris mittent, ita ut plerumq; prius 1ⁿ modo remittatur, i.e. lucidum patiatur, cum in vespertina vix

2. anni tempus ℣ adulta, ℣ in regnante, i.e. mense bilioſa, ℣ pleuritis inflammatoria

morbos biliosos vocarunt, in quibus crusta phlogistica adparuit, quam dixere sanguinem biliosum: aliis pestilentiales, epidemica, aestiva: aliis maligna, pernitiosa dictus, quia consuetae methodo antiphlogistica non cedit, aliis pestilentialis vocatus, quae non ea, nisi furentior gradus voluit: biliosae.

Diuisio in simplicem & compositam seu complicatam, complicatus vo frequentissime cum inflammatione.

Signa Diagnostica, haec ut: summopere necessaria, cum eller lethalis consistat, si pleurit: biliosa habear pro inflammatoria, et vicissim ut vo sequentia signa.

Signa Pleuritidis Biliosa Sunt:

1. Signa febris biliosae simplicis, quae non continua remittens, ita ut statis horis vel diebus, vel eadem die semper, vel modo erroneo aegre frequentigatus, i.e. luculentius ac euidentius exacerbationes patiatur, cum ei febri inflammat: ut exacerbatio vespertina vix sensibilis.

2. anni tempus aestivum, aestivum aestate vel incipiente vel adulta, vel in autumnum vergente, ibique morbi regnantes, i.e. magna aegrorum copia ex simplici febre biliosa, vel pleuritide biliosa decumbentium, cum pleuritis inflammatoria potius anni vel siccae frigidae, ac primi

veris tempora, item Eruman vigentem et frigus boreale.
Qa Signa primaria veri manifesto affectus, ut ℞a
vi in stipidum, amarum, glutinosum, mucosum, dulce ℥,
graues cardialgia ℈ lucidus amari, austeri, acidi, aci-
do austeri, ℣ acidi foini, ℣ nauseoso dulces, sicut ab
assumpta nausea. ♃ facies cum vitore pallida ℈ lin-
gua mucosa, flauis ℣ viridibus albidis villis obducta,
♄ nausea, vomiturito, vomitus amaros, ♃ tussis
ventriculi et hypochondrior, anxietas placentior fla-
tus, borborygni, torsiua, cum dolor dolor ♄ alius
diarrhaica, ℣ dysenteriaca, ℣ foetidissima ℣ pe-
tinaciter clausa, sed variet. Sed haec omnia
possunt in vera pleuritide, in gastritide, hepatitide,
omnigo viscerum abdominis inflammatione affe.
9no Sudor nocturnus nidorosus saepe statim sub ma-
ℏ initio, imo subinde multis ante morbum noctis
furis.
5to Urina crocea, citatum fringens, parca sub
pinguis breui turbida et fumentosa cum sedi-
mento albo purpuraceo laterito, et in intermittente
mixto, subinde sanguinosa, statim ab initio mor-
bi, cum in vera pleuritide alioqui morbo inflammatorio
ab initio urina sit flammea, tenuis sine ullis

constentia, et pectus
et rubeculam et fa
6. frigus fere cons
caloribus, cum in vela
plenungs acutus. sit
am in vera.
7mo Pulsus plerung
n fortis, neq vibran
gto Vomitus ℣ bili
n dus ab initio et
mento, vt in vera
ne abe, sed ex
9no Vera sudo pe
Sed paulo post do
ielatam v. gr ap
bus increscunt, e
contra v. gr in
ac diuturno lem
10mo Pleuritis bilio
pliat bilios.
11mo ex tractatis
2. 3. 4. dier febr
diplog; sicut tra
ries secundari

contentior, & pectus ejus jam accedente turbetur
& rubeculam & sedimenti: praeternaturale ponit.
C. frigus fere continuum aut vagum, inter positis
caloribus, cum in vera pleuritide graui. & continuus
plerumq; aestus. sitis v exigua v nulla, per magna
am in vera.
7ma Pulsus plerumq; mollis et varia celeritatis, n durus
n fortis, neq; vibrans.
8va Vomitus v biliosi v ingestor spontanei, leuantes,
n diu ab initio & solum ingestor, circa morbi aug-
mento, vt in vera pleuritide, in quae etiam coepisse
me abe, sed etiam p totum morbi progressum.
9na Vena sectio per 1-2. horas symptomata nimirū,
sed paulo post dolor, calor, sitis augentur, & post
idem etiam v. Sae affectis encephali symptomata mul-
tum increscunt, etsi subinde dolor ipse remittat, ac
contra v. Sae in vera pleuritide condens plerumq;
ac diuturnus leuamen adferat.
10ma Pleuritis biliosa plerumq; e symptoma morbi sim-
plicis biliosi, qui diutius durauit, et male p v.
Sae ag tractati, contingit eum vt frigus aestate p.
2. 3. 4. dies sebre simplici biliosa laboret, et hinc an-
typhlogistice tractetur, & sic die materies ad
vias secundarias transeat et deinceps ad pleurem-

Sed pleuritis vera pleumps incipit die, ita ut primis fere horis aegri aestuent, excalfcant, et tussiant, et dolor pungitorius statim adsit.

11. Dolor lateris cum bilios e major et lucubratio, quam in vera; est pleumps diffusior, fere ad abdomen et os ilei usq descendens, continuus in tot respiratione auctus, potius exulcerans, quam punctorius, ac pleumps stipatur dolore artuum, et articulos Rheumatico plausibile, praegresso. Dolor e adest in pectore et latere alterutro cum oppressione pectoris, et tussi, et inspiratione auctus. Adest.

12. Pleuritis biliosa aut plerumque lente adoritur, praegressis signis febris biliosae, pleumps post dedolationem 3.4. dierum fere in appetentia, nausea, diuturnum amarore oris. Vera cum sanguinis de repente occupat.

13. Pleuritis biliosa frequentius in foeminis, in debilioribus, mollioris corporis compage, debili fibrarum gratico praeditis observatur, quam in viris. Vera cum pleuritis pleumps robustos, plenosque sanguine, plethoricos, fibra rigida, stricta insuper inua-

Cura Pleuritidis.
Cura Biliosae Cura Indicationes sunt.

1a Si febris fil ve
to V. Sc
2a materiam solue
Nec ex libris e
accelleat etc. cad.
etc. cum Oby medic
3a materiam mobi
ut Lupian ⊻ de
obire vel purgan
poribus admodum
lentissimo corpore
emetico conueni
4a Materiam fe
subducere emetico
leuare ℔ℓ modi
illotum, ℔ aut
etc:— Subinde
nimium quentum
gioren, sorte ob
sum, hinc opu
Virg. contrajer. etc
Ex hactenus d
1a Pleuritidem b

2 ... spiss dié, ita vt pri- ... fcat, et tollcat, et

... ior et lucubrior, ... soepe ad abdomen ... in lue respiratione ... nunctorius, ac ple- ... articulor Rheuma- ... alders in pectore ... pectoris v tussi v

... lente adortus, pla- ... ngis post delatione ... fcan, diuturnum ... de repente exeupat.

... in foeminis, in debi- ... ili ffrendo ga- ... in virir. Vera ... ns primos sangui- ... ctis prima inua-

De Pleuritide Biliosa, Gijque Cura. 195.

1o Si febris fit validior, plerumq; conuenit ab initio ℣. Sᵉ

2o materiam soluere et euacuation aptã reddere, ℞ Pec. ex Ebir et rad. Japonaceir e.g. Aba aceto. acetosellae etc. rad. gian. Pharax. cicho. Japonar. etc. cum Oby mediᵉ et multo oxym.

3o materiam nobilem euacuare, emesi v catarsi prout fursum v deorsum burget. — Emeticus n pt obire vices purgantis n tãm vicissim, nam soepe temporibus adnexum bilosis et acessate adulta dato v leuissimo euoproticõ n offenda diarrhea oritur, vbi emeticã conuenit salte ab initio.

4o Materiam forte restitantẽ adhuc dissoluere et bilem subducere emetico v purgante, alterũ tñ infixum abstinere ℞ modice stimulantia, Hermej, Stibium illotum, ℔ aur: ℥ss. ℔ pparata Iquil etc. Vesicantia etc. — Subinde in morbi longiore progressu vicissim, quantum prostrationem fert ob ℣. sᵉ lenitorem, forte ob largiorem v purgante v emeticor usum, hinc opus ℔ Camphora, cort. peruu. serpent. Virg. contrayer. etc. Vesicantibus tñ tãm ab initio.

Ex hactenus dictis patet.

1o Pleuritidem biliosam methodo antiphlogistica et

Canones circa Pleuritidem Biliosam Practicis &c.

calefaciente, completa et tractata, omissis evacuationibus commutari in putridam maligram.

2 pleuritide biliosa nec cottidie nec cystis subiit cystis ac perturbatione cystica media ipsum arte sua facere, licet obtineat methodus directa. In vera an. 2 stan in putrida, ubi maxime in viis secundis stercoribus, emendandum tamen non salubre materiam obligantis ad certa quaedam collatoria atque illam eliminantis, sine periculosa est multa cunctatio, qui in pleuritide biliosa diem cysticos 4. 7. pro eruptione expectant, et practer laudan, obiqua, inutilem medicinam nil faciunt, obesi potius spectatores, quam medici.

3. Nocent ea in biliosa, quae eximie prosunt in vera, e.g. nucleagi acosa, tinctura oleosa, emollientia, laxantia enim primae viarum augent ac morbum.

4. An conveniunt in pleuritide biliosa Venae Sectiones?

R. conuenit a si robusta plethorica; aut magna pectoris constrictione vexata, pleuritide biliosa simplici corripiantur, sed non a V. S. concisa cystis, ne materia

ne materia largius resorbeatur, sit parca, more egregii Boti Forestii ad 3V-VII. gr. post modum ignotata venesect. nihilata evacuetur, aut purgantia praescripsit. b, si pleuritis biliosa complicatur cum inflammatoria, hic mitia opus e cautela, ne confusatam habeat pro simplici biliosa, i. opus est omnia methodo antiphlogistica. 2. practa phlogosi post g. 12 dier. methodo antibiliosa, evacuante.

3. Pleuritidi biliosa saepe supervenient miliaria critica, si resorpta materia projiciatur in totam superficiem corporis, sed cryst. laboriosa ac difficili, quae praecurrit potuisset emesis v. catarsis.

6. ex dictis facile intelligentur auctor. variae de pleuritide sententiae, in cl. Mangeti Bibliotheca Medicamentar. et in Bonneti compilatore examinata, et quae facta offerre. Angeli Sala et Rulandi Trialia proferuntur.

Vid. cl. Stoll. Rat. med. tom. 1. p. 3. 78. §. 41-47.

(+*+)

De pleuritide pituitosa

Est febris acuta continua pituitosa cum continuo vomitu vel diuturno lateris dolore,

puncturio, tussi et inspiratione aucto..

Idea huius e topica v gynpathica affectio pleu-
rae.

Divisio e in simplicem et compositam seu complicatam, compli-
catur an cum febre inflammat.

Signa et dolor lateris etc. Signa febris pituitosae.
Cura est eadem, ac ipsius febris pituitosae.

(**) De pleuritide Rheumatica

Est febris continua rheumatica etc. Idea huius est,
quod materia rheumatica v musculor. intercostalor. v
pleurae, v utrorq; simul infestet.

Divisio in simplicem et complicatam, complicatur am febre
gastrica cum febre inflammatoria.

Differentia Pleuritidis Rheumaticae a Vera.

Signa. 1. plerumq; praecedunt v comitantur dolores ar-
tuum rheumatici. 2. incipit plerumq; absq; horrore, aut
cum levi rigore, vera am valido aliquot horas rigore.
3. gastrin dolor lateris cum levi illo horrore aut ri-
gore se manifestat, autiam praecedit, in vera am post
aliquod demum horas accedit. 4. dolor latus plagam
occupat, in vera an alterum gastrium. 5. de loco in locum
migrat loqui. 6. dolor e acutissimus, plerumq; acutior,
quam in vera, ad Stadium loqui auctus, a

item in vera, aut ſi materia rheumatica interna pulmones obſideat. 7. epidemia morbor. rheumaticor. 8. tuſsis ſicca etc.

Exitus in ſanitatem benigna reſolutione aut ſuppuratoria, in morbum alium perfacile in Empyema, ita ut plerique Empyemata ex pleuritide rheumatica naſcantur. in mortem.

Cura j. in ſincera ſimplici pleuritide rheumatica ſufficiunt ſola antiphlogiſtica, Diaphoretica: ex abſt. malv. Sanb. verbasci etc. 2ᵒ. ſi ſubjectum ſit robuſtum, plethoricum, tempus phlogiſt: v ſi complicata inflammatoria, quod dignoſcetur ex ſignis febris inflammatoriae, difficultate ſpirandi, ex tuſſi crudita, v. ſin explorato ſputo, quem habent, ac pulſus celeritor ſequitur, ſi opus eſt ſtatim ab initio methodo antiphlog. generoſiori ſc v. S., emulſa Osa, emoll. hirudines, ſcarificationes.

Notandum ſunt ex recentioribus, qui ultra 24 horas ad 3j propinant, ſed hic agens videtur quia empiricum ſere e.g. Omnis. Glaub. etc. B. per Veſicantia vera potius quam autumno et hyeme, et ubi aut nihil proſunt, aut dolorem augent. Ubi

Hic temporis loco vesicantia potius purgan-
pro dosi prode, vt vide- concludi posse videatur,
matem pulsicabilem aathum. Aliqua ita cessan
ter vt pol. cutaneos transire non possit. Sic
vidit cl. Stoll anginas ac pleuritides rheumaticas, grauis-
simas anginas, tam graues, vt aegri p.b dici deglutire
vix potuerint, & conualescentes etiam vsu vesicantium per
loca in sitar incantarent sublatas. Inde duplex errois
causa apud practicos intelligitur 1. cum vesicantia vno
tempore prosint, quatenus per prodesse 2. cum vna specie
rheumatican pestilent parent, nec ad omnes transferre vid.
cl. Stoll rat. med. t. I. p. 89.

De Peripneumonia

Est febris acuta continua cum oppressione tho-
racis continua.

Dolor vt pleuriticus sed premens adest, quia ad pul-
mones vt tanta copia nervor tendit, quam ad pleuram
costarum pulmonum superficiem.

Differt ab vera et spuria.

Vera est oppressio thoracis continua cum feb. acut. cont. in flam-
clonet. Est febris inflamat. cum inflammatione & alterationes p

v. Asthma pulmonis Stoll.
Spuria est oppressio thoracis continua cum alia qua-
cunq. febre.
Vera subdividitur in Siccam et humidam

De Peripneumonia Vera

Definit. ac divisione memorari.

Causa ff. 1. universales omn. inflam. 2. peculiares pulmones infestantes, ut sunt a aëris vicissitudines re-
pentinae e.g. ex calidissimo in frigidissimum et vicissim.
& particulae acres causticae constringentes inspirando haustae
e.g. in ius f. motu celeri illos volvent, ut risus, cantus diu-
turnus, clamor, contentio, lucta, cursus, vigiliae, equi-
tatio validissima vento forti adversa facta, ipsum fu-
dante corpora, unde respiratus aër frigidissimus pul-
mones stringit. c Violentia extrinseca thoraci adplica
ta ut haustus frigidus aestuante corpore & inflamm. as
partium vicinar. e.g. asperae arteriae, bronchior, pleurae,
diaphragmatis, superiora partis hepatis. f. contusiones
plagulosa, tubercula pulm. etc.

Signa ff. 1. Signa febris inflammatoriae. 2. Signa pul-
moni inflammato propria ut a sensus oppressionis & dolor
pressionis ad thoracem assidui tussis et respiratio maior

& respiratio difficilis & tussis frequens, sicca, humida, incruenta: frequentia & angina pectoris.

Differentia Peripneumoniæ a Pleuritide vera.

Differt a pleuritide vera, qd in hac j. dolor fit acutus latus, tussis et inspiratione auctus ob distractam pleuram. quod pleuritis deest tussis. — Sed notandum pleuritis, peripneum. et angina pectoris simul adesse et totis vulgo pro pleuroperipneumonia.

Quædam peripneumoniæ vera propriætates.

1) Conditio pulmonis inflammati. Auctis volumine, pondere durities, quæ sola inflammatum pulmonem docent, & ardor caloris, qui varius est: inde pulmo aeri vicino et circumdantibus humoribus fit impar, inde anxietas et oppressio tussis et respiratione maior, inde etiam: ex inflammatione et obstructione pulsus mollis, parvus, sibilus debilis, celer, frequens; in morbus & in magno gradu, ita ut respiratio plurimum impediatur, quia ob pulmonem inflammatum circulatio per illos fieri nequit, hinc sanguis in pulmonibus accumulatus, partim redit ad ventriculum sinistrum cordis, cetera vero artherias comprimit, inde respiratio frequens parva, cruenta, tussis cruenta, suffocatio cum agonia anxietate ac insuperabili morte, si totus pulmo est inflammatus, inde facies rubra, turgida, caput kalet, corpus sub apo-

pleet. 2 apop
2) Pulsus p
tus, otum po
detus & algo
debilis; sæp
nata, vbi pl
lesserit affect
pitide: ob r
irritationem v
oportet is vt
sque durent
mordinatur
celer nec v
et intermitta
pruet subit
3) Debilita
lentioribus
pentina ac
copia, deni
mones tran
suppressa

plect. v apoplect.

2) Pulsus peripneumoniacor. de hor disputant auctores, an sum possit ē aegr durus ac in pleuritide, sed videtur ē debilis, sanguinis durior, si erigua pulmonem pt inflammata, vbi plus sanguinis pt transire. Cum sæpe in calore affectu pulsus vix percipiatur: prout etiam in pleuritide: ob maiorem adfluxum humor, ppter vehementiorem irritationē v aliam quancunq causam, pulsum explorare oportet in vtroq carpo. —. Sæpe pulsus ab initio morbi ppue durante adhuc horrore obscurus ē, vix sensibilis, inordinatus, vacillans, subdigito euanescens, v adeo celer n ē vt velocitate quandam praeternaturalē habeat et interritat, vt adsit subitanea virium ruina et hoēm paucis subito obitus minetur.

3) Debilitas fictitia, in qua burdam peripneumoniis valentioribus, ppue si vtrq pulmo inflammatus pt, repentina accedit debilitas. Causa ē i inopia, sed copia, densitas sanguinis, eiusq suffocatus per pulmones transitus, ita vt emisso multo sanguine viget suppressa subito erigantur.

Signa oppressio pectoris magna, pulsus debilissimi, tre-
muli, vacillantes, frequentes, sudor frigidus ortopnea
& impossibilitas quocunq decumbendi, oculi torvi fixi,
rubentes, os inflatum, facies fœda livida, fimbriæ in stran-
gulatis, stupor delirium, atq paralytica resolutio alva
superiorū ac inferiorū. Hi citò pereunt, plerumq paucos in-
tra dies, etiam intra 24 horas, nisi forte largissimo
sanguine emisso in utroq brachio. —

Caveat itaq medicus ne aliquem extra periculum pro-
nuncies. In cadaveribus ejusmodi toti pulmones duris-
simi reperiuntur, ita ut potius colore et consistentia
hepar æmulentur, et adhæsiones particulares variæ inje-
ctæ sundum petant. Differentia debilitatis fictitiæ a ve-
ra i. si adsit antea sanissimus modo sine manifesta
causa possum debilissimum et habeat, nec ne
probabile, hoc an antea validissimo ducatissimo et
viribus, valente corpore plenitudine, diuta vesana sanitate et
bona repente viribus orbus spoliari posse. 2. si habeat
peripneumoniam veram gravissimam. 3. V. S. ne ex-
plorationis aut vide levato leviamine, cruste phlog. et pulsu elativi.

4) Adpereus fac
de oppressione
cephalea vigil
palis. 2. sensus
ratio. 3. pereunt

Prognosis fiab
tio tutius in fla
alius morbus co

Exitus est ti

(1mo) in sanitat
simplex, rec
sub fine diei
ua dein absce
tigantia, alvo
mo jumentosis
aquabili febri
gian nation

(2do) in morbum
clausam, si in
n plana ad
Signa Vomi
dies obrigu

4) Adpereas facilitas respirandi, si aegri nil quaerantur de oppressione thoracis et, tum sedulo, obsequar Cephalen incepit laborare. Signa ff. r. respiratio abdominalis. 2. pectus interpolatus l. 3. Reguies et parua respiratio. ff. pereunt aegrito nisi sit.

Prognosis si alterutra v. utraq; pulmonis portio tubum inflamata sit, si causa v. validae et nullus alius morbus complicatus, spes e curationis.

Exitus est triplex in sanitate, morbum alium, et mortem.

(1ma) in sanitate ipsi 4ta, 9na die, si inflammato parua, simplex, nec chronica nec haereditaria. Crisi bona, sub fine diei 9. 11. 14. maxime per sputa primo subflaua deinde albescentia, libera, respiratione ac febrium mitigantia, alias biliosa, tormentosa leuante, Vrinis primo iumentosis, dein subalbidis; subnubellis. Sudore aequabili febrim sopressione leuante. per haemorrhagiam naribus Clopset.

(2da) in morbum alium et quidem in suppura. seu Vomica clausam, si inflammatio maior et medela v. neglecta v. prauo adhibetur.

Signa Vomicae clausae sta peripn. duran. p. 11. 14. dies obseruet signa benignae resolutionis.

Signa Vomicae Clausae Sunt:

et cystica evacuationis ℞ febris vaga cū hor-
ripilat: vaga, cum dyspnoea, genis rubentibus, fili
assidua, cum manifesta exacerbatione a pastu et vesu-
ꝛ post ½ horam Judor obortus ad claviculas, tho-
racem et partem scapularem. ℭ. tussis ficca ple-
rumq; ad exacerbationem vesperi et a pastu. d. respiratio
difficilior maxime a pastu. calor in volam manus. f.
decubitus in latus sanum tolerabilior. g. demum
Judor ac diarrhoea colliquativa, sua mortes et
mors. h. absentia signorum empyematis.

Vomica clausa occidit suffocatione duplici via, v male
clausi et absumendis purib; parte vicina sanā corpri-
mentib;. Sic visum est in Voloron. sanum pulmonem ad
minimā partem sanguine suffusum, v sanguis
hiatu sanum rumpentem, et subito pus sanum effundat
in bronchia, Empyemate letali ex pleuropneumonia
ꝛ pleuropneumonia. Ergo operatio ℞ Empyemate ea
sola pleuritide orto, ubi vires adhuc subsistunt, to
cum fit, in priori casu an tuto palliative ad vitā pro
longandā ꝛ suffocationē impediendā. Lente aqua con-
plurendo fiore angusto perpetuo pus in bronchia stillat.

De Peripneum
Hau nos ℞ pleu
pneumonia
mortem pulmonum
gen pus se confol
dein aut tamen
nem, post el. Stoll
—1780, et plures
Contractum vere
partibus ān ad
quia postremum
sus.
Judicatio in Vom
are, quod fit
bentibus. Et
tussim post Vapo
sanos donat
mollientium inte
strumpatur vo
sustentatis co
sunt, sed rar
nica clausa se

Hanc non ō frequentissime, et fere inevitabilis, dum,
quia vlcus mundari et consolidari nequit, ob perpetuum
motum pulmonum, dum forte, quia suffossa pulmonum
ea pars se consolidationem ō admittit. Inde phthisis,
sed phthisis plerumq; pereunt vere i.e. mense Aprili et Maio,
dein autumno i.e. mense 9bri, rarius aestate. — Ejus ver-
sionem, qd cl. Stoll observavit, computu facto ab anno 1760
— 1780, et plures aestate morbos, sed pleriores mor-
tales ann ad 12 ann, vbi aestate opposition valet, sub
quia postremum moriuntur et valetudinis aestate periculosiori-
bus.

Indicatio in Vomica causa ē. t. quae exitum conci-
are, quod fit replendo ventriculum decoctis emol-
lientibus et Diaphoretica, sursum praemata, excitando
sudorem post Vaporem ex Vino Sacco admissos, vel
fumos aromatico-, sed hic praemitti debet usus e-
mollientium internus, et vapores emollientes externi,
adhibentur vomica versus Bronchia, viribus interim
sustentatis cort. peruv. polygala, lich. islandic. cum
Salte, sed raro hae juvant. Cortex quidem in Vo-
mica causa febrim ō tollit, sed in aperta vires-

suffentat: Multi seducuntur ad corticem pernerso
ofu, quia datur simia analogia febris purulentae
cum quadam febre contin: remittente cortice profligan-
da, quia saepe febris hectica exacte aemulatur febrim
intermittentem, vt vidit cl. Stoll. in Nosocom. clauso
Lepatis. Balsamica aegre febrim accendunt. 2. Vlcus mun-
dare.
3. consolidare.
2° in Phthysin.
3° in asthma chronicum insanabile, si crassi grana, lym-
pha coagulabilis deponatur in cellulosam pulmonum
substantiam innumeras collectiones puriformes efficien-
do, vt videre est totum pulmonem milleni collectio-
bus quasi totidem seminibus milii conspersum. Tan-
dem fit resolutio ex gram. thoracis etc. et in primis
usum Valsalvianae, alitarumq; sed non prosunt tussis ex-
pectantia, nec in ortinan pulmonum superficiem ni-
mis copia, sed ita, vt totus pulmo quasi sanguineus in-
dueretur, nec in alterutrum thoracis cavum parca
quantitate.
4° in Scirrhum sed non tabe, qui vnguam possit obire
in cancrum. Segre etiam collecto in puriformis lymphae

coagulabilis maior
habit pro scirrho
granula cartilaginos
cl. Auenbrugger in
adfert Exempla Pulmo
os suffocati sanguis
plaga, affligentis
cum ipsum vitiato
et respiratio bona.
inde Coagula produc
eodem tempore i.e. sub
pulsus celer et via
ser, ac sussitus in
linguales et jugulare
tesia, denum in
respiratione minus
rales et aales cete
latus facilis.
5° in Empyema.
6° in Peripneumon
7° in Hydrothoracem
flammationis, saepius

coagulabilior maior, quae pluuima tubera efficit, habet pro scirrho, seu in ponunt tubercula et granula cartilaginea v semi cartilaginea.

Cl. Auenbruggerus in libello inuentorum p 64 sequentia adfert Scirrhi pulmonalis signa a) in signo inuentis v oo suffocati sonitus: percussionis: in affecta thoracis plaga, affligentis aegri, tussi ratiori, qua v sicca, v cum sputo viscido, crudo, pauco. b sub qua pulsus et respiratio bona. c a nota patuam sectori anhelitus, in loquela productori jā anguntur et languent. d eodem tyre i.e. sub motu, quia asperitas in gutture, pulsus celer et inaequalis, respiratio et febris intercipiuntur, ac suffitus intercapedinum, vera temporales, sublinguales et jugulares ex affluxu latere solito magis inflatae, denum interim morbosum pectoris latus sub respiratione minus mobile adparet e functione naturales et aales cetera legitimae, et decubitus in obstructos latus sacitis.

5. in Empyema.

6. in Peripneumoniam latentem.

7. in Hydrothoracem, qui et pedi sequus et comes est in phlegmatiis, sequius dum pedi sequus pleuritis non est periculosus, et

pote deuteropathicus a pleuritide ⁊ peripneu. Cum igit
oriatur ab inflammatione, dum scilicet ob plethoran ⁊ in-
saretum inflammationis vasa dilatata aquam effundunt,
Withet p. 210: / vide adpharet, cu antiphlogistici cedat,
⁊ cum ipsa inflammatione disparead, ⁊ post disquam peri-
tus inflammatione sacile cedit chirurgis ex althea cu sguil-
la, ⁊ ex sola sguilla praeta dy.

8° In Metastasi vasan periculosa ad encephalum,
et hepar, relicten ad parotides et cura. Boerhaa.
et Swieten putant purgan formatu depelli ad partes
dignitas, sed cum post repentinu cuiusmodi decubitus pul-
mo plan libet fiat, et multi incommodu ex erro-
sione possit magnum abscessum sentiatur in pulmoni bus,
probabiliter lympha coagulabilis ad has partes transfe-
tur, spontaneas ad partes vicinas, ad cana thoracis ⁊
bronchia.

Cura e.g. talis parotis requirit remedy i.e. purgantia
antiphl. diuret. externe emoll. discutientia, quandiu
possibile confectum pus illico emittendum. In metastasi
ad caput: cura ē ulterius antiphlogistica

(IIIIto) in morbum 1. Suffocationem ⁊ Apoplexiam ex ma-
gna studio inflammationis utroque pulmone inflamato

atq in salutiferimo, si lympha coagulabilis deponatur magna copia v ad Bronchia, v ad Cauum thoracis v pericardii v ad superficiem pulmonum extimam. Fol subinde 5. 6. 7ma die, si urgens materia peripneumonica reiiciatur, v aeger subito suffocetur absq signis praegressae coctionis, vt in angina pectoris v angina tracheali contingit. Hoc iam Baglivius adnotauit, sed falsa adsignat ratione, cide en Sydenhamus demonstrat vomicas diu Lymphe absq signis et incommodis latentes, subito rupias fuisse. 2. Gangraena. 3. Conuulsione in infantibus, ut in Tabidis.

Cura Peripneumoniae Verae fit per antiphlogistica Cura Peripneumoniae Verae.
1. per V. Sne. 2. per potus emollientes tepidos, Bor.
3. per clysmata emoll. tepida. 4. per vapores, i. q.
vero potius in ang. pectoris: emoll. aquae tepidae,
ope Spongiae oi adplicatae, v ope machinae pneumaticae ad
pulmones admissi, a Sydenhamo commendati. Quidam
am reiiciunt, quia, vt aiunt, si vapores tepidi horum
attingant, a inflammato rubore ac humore ibi facient,
sed hoc nil probare videtur, cum etiam extincta emollientia

in pleuritide inflammatoria adplicata ruborem ac tumorem in locis ꝛ inflammatis faciant, et tum pro sint egregie.

Quandiu repetenda V. S. in Peripneum.?

Resp. vt in pleuritide inflam. tandiu, donec respiratio liberior fiat, et cetera symptomata mitigentur. Sian forti aegro post 2. vel 3tia V. S. vel dian post primam expirare incipiat, aut costam i.e. flauam linea, leuissima sanguine striata materiem ejiciat, et respirium imprimis spiritus liberior euadat, a V. S. penitus est abstinendum. Hippocrates ēn in praenotatione chron. sputa bonum describens ait: sputum ān flauum, sanguine admixto. ꝛ multo, si in inflammat. in morbi initio rejiciatur, salutare ē, et valde ~~est~~ prodest, at ro sanguis vel spumescens, vel sincerus, floridus vel niger vel aliqua ex parte coagulatus, spongiosus vel lurido colore hepatico cum sputis rejiciatur, plerumq; pessima prognosis est.

De Peripneumonia spuria

Est oppressio pectoris continua cum febre acuta continua ꝛ inflammatoria.

Diuisio ē, vt pleuritidis spuria in biliosa, pituitosa,

putridam, rheumatica. Posset forte adhuc divi-
di in Bilio et Sympathican prout causa excitans
haeret in pulmone v non. Hanc Sympath. vidi in fae-
mina, nam in Sectione cadaveris 20a 1783. facta,
invenebamus musculos arytenoideos totos gulenlos
fabet Sphacelo consumptos, ita ut ingens copia pi-
tuitae tenacissimae et longa fila ductilis, quam p
6. circiter Septim: rejecerat cum oppressione thoracis
continua nata fuerit, ex perpetuo irritamento cir-
ca laryngem, et largissima inde muci secretione, pul-
mo aute ob impeditam respirationem i.e. impedi-
aeris accessum seu in- et exitum, Sympathice affi-
ciebatur.

Alii, quibus peripneumonia notha v alia ff. qui
pituitosa, dividunt in simplicem i.e pituitosam meram
et complicatam, complicati cum potissimum Bilosa cum in-
flammatione pulmonis.

Cura harum Specierum e eadem, ac ipsius coniunctae
Febris, vi Complicata Febris prius auferenda est.

Interim tum sufficit agam de peripneum. pituitosa s.
aliis notha. s. latiori vocabulo pituitosa dicta, quam
primo accuratius describit Sydenham, deinde Boerhav. Mor-

Auctorum descr. pantia. circa Peripneumoniā Pituitosam

Gagnius, Huxham, et Grandius; sed discrepant hor
adeo descriptiones, cum alii simplicem pituitosam, alii
complicatā peripneumoniam descripserē. Sic juxta Boer
haavium videtur ēe decubitus mere serosus, rheumaticus
ad pulmonē factus, laudat en Sydenhamus, juxta Sy-
denhamum ē nra febris pituitosa cum topico infarctu
pituitoso pulmonum, sed complicata cum inflammatoria
seu illius peripneumonia notha ē inflammatorio-pitui-
tosa, Sydenhamus en praemisit antiphlogistica, dein
dedit evacuantia, et sanguinem detraxit phlogisti-
cum et urinam rapsam. Juxta Stoll.

Est autem peripneumonia notha febris pituitosa cu
topica pulmonum adfectione, sicut peripneumonia in-
flammatoria, et biliosa nē ē, nisi febris inflammatoria
v biliosa, cum topica pulmonis adfectione seu peripneu-
monia notha ē febris pituitosa cum latente in pul-
monibus pituita analescente et humores circumstantes ranco-
rante, subinde complicata inflammatoria Stoll.

Symptomata. Peripneum. Pituitosa.

Signa seu Symptomata 1ma oppressio pectoris subin
gravis adē, subin levior, gravior tn quam in peri-
pneumonia vera et biliosa, subinde oppressionem ipsi
aegri nn advertunt, sed adstantes vident aegrum in toto
thorace respirantem.

2. respiratio difficil
subinde violenti
currens, offendens
um spectes, pulsu
aut exiguus, aut
nunquam durus
motionis debilis; la
ri, salinaceo viet
da, nebulosa,
a glutine pelli
pneumoniae no
chlorotica, et ce
larum oppressio
fere asthmati

Cura 1ma Sim
complicata cura
cum forte, robu
morbi simul
sed parca, re
Sydenham
biliosam descri

2. respiratio difficilis abrupta. 3. tussis molesta et subinde violentissima, importuna, in tercia, intercurrens, offendens. 4 Febris parca, si pulsus et calorem spectes, pulsus naturali proximus, aut celer, aut exiguus, aut tardus aut mollis, ratissime aut nunquam durus. 5. adgreditur plerumq; senes, phlegmaticos, debiles, laxos, aut laxe crassos, obesos, pituitosos, farinaceo victu utentes. 6. anni tempora humida, nebulosa, hyemes humidas, nebulosas. Oritur a glutine seri pulmonibus impacto. Exemplum peripneumoniae nothae sed temporariae praebent virgines chlorotica, et leucophlegmatica, nam in ascensu sanguinis oppressionem thoracis ingentem et respirationem fere asthmaticam quaerunt.

Cura 1ma Simplex curatur, ut febris pituitosa. 2da complicata curatur, ut sequitur si subiectum sit plethoricum forte, robustum, pulsus plenus fortis durus, si morbi simul inflammatorii praesentes V. S. conveniat, sed parca, ratissime febris vicibus repetenda.

Sydenham, qui peripneumoniam nothan inflammatoriis pituitosam descripsit, peculiariter suasit, ne sanguis detractus

dius; sed dispensandi hoc
implicem pituitosam, ali
scripsere. Sic juxta Bur
ede serosa, rheumatica
Sanguinea, juxta Sy-
nitosa cum topici in pari
cata cum inflammatoria
tha e inflammatorio-pitui
sit antiphlogistica, dein
ne descripsit phlogistica
e Stoll.

tha febris pituitosa cu
Sicut peripneumonia in
si febris inflammatoria
ad sectionem seu peripneu
la cum tussi et in pul
et humor circumfusus remo
lammatoriae Stoll.

oppressio pectoris subin
ior in quam in peri
bitur oppressionem ipsi
videat aegrum in lecto

detrahatur in iis, quibus habitus corporis paulo crassior ē, & qui ætatis florem superauerint. Sed & cauendum a stimulantibus, calfacientibus, cum plenitudo adest inflammatoria; Vomitu peracto, ingesserit seri lactis Ʒj napinati copiam, quæ remedia iterata Ʒjss ℞ fecerunt. Remedia hæc ordin. Ʒj cum. copiose detur, ipecac. Serum lactis Ʒiss Ʒjnapinatum &c: pituita lenta ℞ modo ex ventriculo, sed per pulmones etiam, ex toto vasorum Ʒjplenata simul euacuant, vis ēn cor. ē sinul incidens, alterans, in naturam ducens quancunq; Ʒsalis in corpore: Conueniunt et ℥ carthusia. seu ℞ Veneris nitri: et ℣ triali Benedicti. Rulandi tum ob vim incidentē, tum ob vim

Sorbe emeticam
Sydenham pr
purgans, quod
pneumonia in
adhibuit. In fim
nit etiam ♃ en
℥ chamom: ℥ gr
VI Ʒiij. vi ♃ ho
ipecac. gr. .X.
Chorio ij.
Gramina hu
aut in conflic
Ʒsicantia ab ♃
carendo adhib
vim stimulantem
centia, quidquid
nantur ad ce
Ʒacoma, cum
Nuchan, Vesic
atus, te Sinte
stimulantia, pe
Ʒpir: volatile

Sorbe emeticam ℥ purgante.

Sydenham post paucas V. S.ᵉ ℞ alterna die dedit purgans, quod praebuit emeticum, quia hoc in peripneumonia inflammatoria pituitosa minus prosuit, adhibuit tum simul seruin lactis sinapinatum. Convenit etiam ℈ emet. rejracta ad ʒ ij — j ℞ nitri: sambuci ℥ chamom: ℥ ʒ ij ipecac: cum sacch: ℈ ij — ℈ iv ℞ sol. mo VI liq. ℞ ℏ hor. j ℥ R. sassafrid. castor. aa ℈ ij, ℈ rad. ipecac. gr. x. oxym. squil. g. s. m. fiant pil. gr. ij liq. ℞ horis ij.

Praemissis his et V. S.ᵉ paucis si necesse, aut emeticam, aut in consilio Sydenhami purgenti leni praemisso, vesicantia ab Hunt. et Sydenhamo pro magno medicamento adhibentur, et in optimum beneficium ob vim stimulantem, attenuante, soluente, ℞ naturam ducente, quidquid alicubi in pectore haereat: deponuntur ad crura, femora, brachia, pectus, si adsit coma, cum difficili respiratione, et cucurbita ad Nuchan, Vesicantia, quod si multum pituitae reiciatur, et justa lentius promoueantur sunt per expectorantia stimulantia, per serpulacea, oxym. squil. spir. ~~C~~ ℞ spir: volatil. oleosor, per hydromel, et oxymel dulce

corporis paulo
peraverant. Sed
ientibus, campho-
Dyspnoea inflam-
primarum vidarum
saponaceis gum.
berbar pectorali-
et per seruin lac-
medicato.

celeber vomitus aut
r: ideo cl. Hurlan
praemissa unica
℞ Vino ipecacuan-
lactis sinapinati
sebruit: Remo-
ipecac. seruin la-
modo ex vertis du-
sor systemate si-
incidens, alterans,
in corpore: Conue-
ner: et V. frialis
ente, tum ob vim

Hippocratis, per Decl. en Ablis et rad. balsamicae.g.
Decl. liquirit. cere balsamicae ℥ rad. Enulae pontic.
Decl. Recent ān expect: refrigerantia seu antiphlo-
gistica, vt linctus oleosi, mucilaginosi etc. Pec-
pneumonia notha male curata ℥ neglecta abit in
phtysin nothan seu pituitosam, sputum, si aegri illa
pro vera habeat. et v. Spr adhibeat, ℥ si reiectatur
ingens materiae pituitosae quantitas purisformis, pen-
dula, quae aliquando tanta est copia, vt aër humo-
rer in hanc pituitam conuertantur, et ita rejician-
tur. Sic aegri fiunt emaciati, hebetici, phtysici, ed
nan, qui ān diutius conquassatus tandem exulceratus
unde vera phtysis. Phtysis haec sputosa, quam
optime descripsit Mursay in programate de phtysi pul.
vid. Balding. Syllog. opusc. select: quae vero pro
pro vera imponit ob sputor speciem Cullen re-
nell. synops. ac dein robot: i.c. cort. peruv. lich.
island. polygala, senegalacea, per lentia tonica bal-
samica exh: Myrrha Mill. Morton etc. quae om-
nia nocent in phtysi vera, vbi emulsiones tepidae,

diaeodiata, emo
& ℥. Sⁱᵒ profus

Haemoptoë
entium ē vasculo
pectoris cum tussi
fluxus sanguinis

Per os sangui
orie viscere educi
guidem ℥, ex gin
maligna, impro
vt sanguis tenui
dat, quia nulla
et faucibus in pe
orir viscere hab
mor, ℥ haemorr
dibus faucium.
haemorrhoidal bus
dibus circulato
nis quisquis und

diacodiata, emollientia, et ſ. febri injungat parca
et ſ. ſim. profuat.

(:✱:)

De Haemophtoe

Haemophtoe, ſeu haemoptyſis ſeu ſputum cruentum e rejectio ſanguinis copioſior ex pulmonibus pectore cum tuſſi. Differimo ſenſu: haemoptoe e fluxus ſanguinis ex ore.

Per os ſanguis rejicitur ex variis locis. 1° ex ipſo ore interne educitur exſpuendo ſine ſcabie, et tuſſi et quidem a, ex ſanguine ex origine ſcorbuti aut febris maligne, improviſi ſi corripiat hominem ſcorbuticum, vel ſanguis tenuiſſimus per minima vaſcula tranſudat, quia nulla in ore laeſio adparet. b, ex lingua et faucibus in plethoricis, ſi forte quaedam vaſcula orir interne habeant debiliora, a ſuppreſſione catamenior, v haemorrhoidum a vaſculis ſeu haemorrhoidibus fauciun. Proſtant diverſi ob. Baglivii: de haemorrhoidibus orir interni. c, in gravidis ob impeditam circulationem per abdomen ex d, organis ſanguinis quiſcunq; undecunq; natis ore interni, palato, lingua,

gingivarum haemorrhagias facit, ita dum emulsus ob. 2o ex naribus interior in decubitu supino v. in nocte dor-
mientibus eduxit cum ♀ lau. Jecatu, et saepe varium
netur incubit haemophtoes. 3o ex ipso capite post
lapsum ab alto, post ictum in caput, ubi sanguis
intra meatum auditorium, aure aurem in textu collectus
profluit p tubam Eustachii in os internum, v velo, ubi
sanguis intra caput vbicunq extravasatus, salubri
ndae conamine novas sibi vias parat in os internum,
unde tandem exspuitur. 4o ex oesophago vt plurimum
sereatu eduxit, si vasa oesophagi varicosa, laesa, v
si sanguis ex ore intento in oesophagum primum
delebitur, et inde exspuitur. 5o ex vesticulo s. vo-
mitus cruentus: / vomitu sanguis rejicitur. 6. ex aspera
arteria sanguis educitur. tussicula levi 7o ex ipsis
pulmonibus rejicitur. tussi valida, ita an prodit si-
ne ei tussi, si magno vase rupto subito prorumpat
instar rivi uno tractu.

Diversitas Sanguinis ex Pulmonibus educti.

Sanguis ex pulmonibus eductus varius omnino est,
subinde s. plerumq si plethora e ei causa: / e floridissi-
mi et laetissimi colorir, subinde ut a rubeda victima re-
centi prodit, subinde spumosus est, multo aere intextus, sub

inde fit a vario: haemorrhoid. pulm: / statim ab initio prodit alter, laterititius, quasi latere in ☥ contrito, subinde ater et nigricans, fluidus tū, subinde nigricans et grumosus, subinde ichorosus, subinde filamenta facit prodeuntia, strictior, subinde profluit meracior, absq; alijs delicti additamentis, subit cum sputis virgis variis, mucosis, pituitosis, purisformi: et vere purulentis, subinde per modum rivi et haemorrhagiae prodit, subinde periodicus e.g. a catameniis suppressis etc. i.e. certis horis, diebus e.g. a septenario ℣ mensium spatijs intermissa.

Signa quod sanguis ex pulmone rejiciatur, sunt

1. si exspuatur cum tussi 2. si sit floridus et spumans. 3. si respiratio sit difficilis ℣ oppressio, ardor, dolor in thorace.

Hinc vocatur ad aegrum haemoptoicum interrogabit 1. an multus sanguis rejiciat 2. an sub tussi ℣ sternutu. 3. an sanguis sit floridus et spumescens. 4. an de oppresso dolore, ardore thoracis conqueratur, nec ne.

Signa, quod sanguis ex fauces tur prodeat 1. si sub sternutu, 2. cum titillatione in fauces tur. 3. si floridus sit, sed ℣ spumosus prodeat. Causae haemoptoes ℣ ex ℣ interna

Causæ Hæmoptoës. Ealernae sunt ictus, impactus, lapsus in pectus, item gestatio, ꝟ elevatio ponderum vasculo pulmonum minoris, maiorisq; usu, 9ª fit, dum in gestatione, ꝟ elevato pondere ob spiritus diu retenti sanguis in pulmonibus accumulatus, et inde facile vascula rumpitur.

Interna fit ex congestione sanguinea ad pulmones facta ob quamcunq; denuo decunq; natæ causam seu plethora pulmonum. Hæ congestiones, seu plethoram topicam pulmonum faciunt seq. causæ peculiares.

1ª Menstrua ꝟ haemorrhoides suppressæ sanguine decumbente ad pulmones debiliores.

2ª quidquid circulum sanguinis per abdomen impedit, et p obstructio[nem] viscerum abdominis lienis, hepatis etc. alvus rara, dura, difficilis, et ipse conatus maior alvum deponendi, graviditas, ascites, ꝟ sanguinem diendo circulum sanguinis p abdomen, ꝟ sanguinem dissolvendo, quod vitiosis temporibus fere fit in acrimonia, spasmi abdominis vndecunq; nati a tertio ꝟ a saburra biliosa vermiculosa etc orti.

3ª Tussis et pertussis seu spasmus cutaneus urgens sanguinem ad interiora, ac pulmones.

4ª Spiritus diu retentus clamore, vociferatione

cantu, tubarum inflatione, tussi, concionando etc.

5ta Solus organum major, a motu, quocunq; ortus a forti corporis exercitio, solet etiam a febre quacunq; validiori, inflammatoria, bilioſa, pituitoſa, valvuloſa etc. Haemoptoë febris variolosa ē duplex: a ſolo organo pet pulmonem, per potus antiphlogiſticos, decoctor, & acidulorum compescendo, a diſſolutor humor incubabili, cui plerunq; haemorrhagia natiua et vesicae ordinariae jungitur, vbi juxta ſententiam Sydenhami ex millevir vnus cadit.

6ta Erosio pulmonum a quacunq; materia acri, ſcabioſa, venerea, icholoſa, ſcorbutica, vlcerosa, vlcerosanato ſine alia vicaria euacuatione per ſputa, vel non etiam ſubſtituta, acre calculoſum in calculo neglecto tenuiſſima membranam pulmonum erodente, non ē in corrosa veſicae membrana natiua ita exedit, et haemorrhagia natiua ſequatur.

7ma Tubercula pulmonum, quae impediunt transitum ſanguinis, inde ſit congeſtio et ruptura vaſor lateralium.

8va Tuſsis chronica valida pulmonem quatiens.

9na Potus V.or frigidae aeſtuante corpore ingeſtus.

10a Causa praedisponens, Est natiua pectoris et pulmonum debilitas, in iis, qui graciles et juncei sunt corpore, collo longo, thorace angusto, scapulis multum extantibus, costa sterni delicata, junctura inter costabili, praecoci corporis incremento, ingenio praecoci etc. praediti sunt, iidem genii identidem rosei, et cute tenerrima. Hic plerumque post haemoptoen in phthisin incidunt letalem.

Prognosis in haemoptoe

Prognosis in haemoptoe: occidit vario et multiplici modo. 1a, nimia copia et inducta a Hencangia, sed ratius, nisi fit a vi externa 2a. occidit lente inducendo cachexiam et cacoethymian, quod fit, si jugulum crebrum paulo quidem parcius fit, sed frequenter redeat lenta et tarda Hencangia infert, et huic rum et foetidor pravum status ut taedet nauseabundus. 3a. repente suffocando, repletis bronchiis et vesiculis pulmonis, Est haud nimia fit copia Hae labe purulenta, seu phthisi vera, sinu ptum vasculum inflantur, suppurat et aeter pus pulmone decoquatur. 5a Virorum haemoph. peior e, quam illa faeminae, viri enim plerumque in phthisin labentes, faeminae paucos ferunt. 6a pejor e in praedisposition, nam vix praeseruantur a phthi

7a haem-

7a haemopto
magni momenti
& haemoptoe,
et catamen. Jup
pressa, febre
stipat a di solu
gia et pluri mu
nam plerumq
Diuisio hae
noptoen pe a
2a pe diaeta
3a p diaeresin
diuisio est prae
alia in diaeg
anastomosin
est periculosa
facile consoli
quod difficu
vicus in haem
anastomosin
feminae suppre
haemorrh. oid
Signa haemo

7o. haemoptoa pleuriticor, ac peripneumoniacor è magni momenti, utpote symptomatica. 8o. nimis noxia è haemoptoe, si diuturna fuerit, quia ab haemorrhoidib. adeo non suppressis. 9o. admodum mala est in febre putrida, febre pestilentiali, febre variolosa &c. ubi prodit, utpote a dissolutione humor. 10o. pessima in hydrope, quia a plurimum a dissolutione, mala ibi eruptione, nam plerumq. incurabilis.

Divisio haemoptoes juxta Boerhavium 1o. in haemoptoen per anastomosin.

2o. per diapedesin.

3o. per diaeresin. Quidq. horum, per diabrosin. Haec divisio est practica, quia & alia cura est in anastomosi, alia in diapedesi, et prognostica, nam haemoptoe per anastomosin nimis, haemopt. per diabrosin maxime est periculosa, quia in acrimonia humor vitiosus non facile consolidetur, nisi vitiosa humor multa deputata, quod difficulter succedit, facilius ex consolidatus vitiosus in haemoptysi per diaeresin. Primo Haemopt. per anastomosin: subito fit cum obnoxia sunt plethorici. Plenior suppressione mensium laborantes, hæmorrhoidum vexati.

Signa haemoptoes per anastomosin facta ri. si

Signa Hæmoptoës per Anastomosin.

abigi manifesta causa provocat i.e. nec ob rheuin nec ob acrimoniam sanguinis. 2. si parua copia, et cum spuitu tussi striatis. 3. si respiratio in multum fit lassa. — Haec diagnosis confirmatur, si corpus plethoricum, facinus suppressione mensium laborans, vir suppressis haemorrhoidibus vexatur.

Cura si a sola plethora p V.S. ; quiete corporis, animi, per potus diluentes, potior lepidor, victum vegetabilem. Quod si imminuta plethora, haemoptoe continet, signum e, orii illam a nimia laxitate, si quae e vicinis casus conueniunt adstringentia adeo laudata ad obs pgss V.S. , i.e. haustus V.a frigida, cort. peruv. etc.

Secundo Haemoph. per Diapedesin. Signa, quibus dignoscatur, nulla dantur, huic negligitur in praxi haec diuisio.

Tertio Haemoph. p. rhexin. Signa primo praegressa violentia thoraci illata. 2. si multus sanguis subito fluat, floridus, ac spumosus. Cura p V.S. pp potibus antiphlg per quietem corporis animi, lotiola, quae fieri possit, nulla. Haec faciem frequentes curatus, dummodo humores blandi et vultus in pristinum magnum.

Quarta Haemoph. p diabrosin.

Signa 1. si nulla vis thoraci illata. 2. tussis praegressa diuturna. 3. dolor v. ardor in thorace. 4. parua sanguinis copia, sed frequenter rejicitur. 5. signa alicuius acrimoniae in corpore scabiosi, venerei, herpetici, scorbutici &c. Sic post repulsam scabiei haemoptoe saepe per annum durat.

Cura varia est, prout cognita v. incognita, modo per artificialia, modo per &c. &c.

Cl. Stoll sequendo Boerhaavii divisionem practicam, duas species haemoptoes.

Primo inflammatoria cuius signa sunt eadem, quae in phlegmasia thoracis, e. g. licet symptoma pleuritidis, v. peripneumoniae inflammatoriae cum sputo cruento largiori, hic coeat modo curatur, ac ipsum quidem et loquela parcissima, ut videtur in pleuritide. Hinc eadem nocent, quae in inflammatoria, ut, sericea opium, ad hippocr. celebratus hypocrianus, ejus extractum ad Helvetio in usum tractus, et imprimis celebratum. Adstringentia, succus calechu, bolus armena, alumen, sanguis draconis, v. frigida epithemata loco admodum applicata, aut frigidissima ejusdem &c.

Secundo Plethorica seu organica, cuius signa eadem, quae plethoricae (vid. pathol. p. 92.)

Curatur tollendo plethoram. Datur a simplici

Sanguinis alias bona abundantia, v a sanguinis eta
n abundantis organo; quia vasa haec inducitur, exerci-
tio corporis vehemens, ira, vociferatione, cantu, clamo-
re, tussa, cursu protracto, lectione alta voce, vitio spi-
rituoso, gestatione v elevatione ponderum, his ob bus inducta
plethora topica pulmonum. Cura in ipso actu fit a, gu-
Cura Haemo-ptoës Ple-thorica. ob sumam, b, arctum ligatura, vbi nempe brachia superna
et femora suprema ligantur c potu acidiusculo, frigidiusculo
cum gaudio acidi, v potu frigido limonata, d. v. Succ. fol
gaciori, quae in haemoph. inflammat. opitur, hoc-
nocent eadem, quae in Haemoph. inflammat: opitur, hoc-
ciamur, v frig. adstringentia, sed pactis aliquot v. Sieb.
lenissima tho frigidiuscula, acidiuscula, prodeo potu, qua ov-
gasmum sedabit. Deepta plethora opus fort proderit,
sangro ab haemoph. magnus incussus fit terror, si men-
injusta, qua mente gracam, in qua sanguine stipsor, si
subito licet sanguinis fluxus grumosi gio in vesicalis bron-
chialibus collecti, conglutinatione vasculos ruptos v bron-
tis impediat, ac sanguinis copiosius allicial, unde haemoph.
tus ii ob plethoram v organorum, sed ob stimulum gru
mosi sanguinis.

Hic opium prodē, quia tussim sedat, ne videlicet ipsa successio p tussim, novam faciat haemoptoen.

Tertio Periodica a suppressione mensium v haemorrhoidum, aut in iis, qui vasa pulmonis aneurismatica, v varicosa habent, quae coalescunto sanguine quempiam. Dispositione pulmonis aneurismatica, varicosaque loqui illi patientes, qui tuber dictum in flank, qui glandulas circa gestant, aut elevant, spiritu inter gestandum, elevandumque dictum retento.

Signa 1). Suppressio evacuationis consuetae. 2. periodicus recursus, v signa aneurismatis aut varicis pulmonum.

Prognosis 1. a suppressis mensibus loqui p totam vitam sectus impune a foeminis, quibus et alia haemorrhagia saepius minus noxia sunt, quam viris.

Cura fit frequentissime restituendo evacuationem consuetam i.e. in foeminis p pediluvia, semicupia, remedia quae blandissima et vires et alvum movent, v ab stricta fibra dictis enemagogis validis, in ipso ab actu haemoptoico indicatum. 2. glires jura corporis et ab 2. enemata frig. emoll. et tndo clysmate aliquante irritantia, revellentia ad inferiora. 3. arctum ligatura in fluxu copioso, subinde 4. pedes V. S.

r In virir a supp. haemorrhoidibꝫ, conueniunt penitus ea
quae in feminis, ea omnia, quae venas. Simil haemorrhoi-
dales aperiunt, ast sine orgasmo: ꝯ sanguisugae ⁊ lintea
canis, ⁊ pelis, ⁊ frictio ope panni crassi, durigni, ⁊ ope
pollicis, quos et alias thus ~~fodere~~ scabiem purgentium, ⁊
quor vim conodisp. Cancella, ⁊ etiam sua sponte per-
rumpuntur. — Si aeger balneo insideat ⁊ semicupia,
⁊ vapores ope sellae perforatae ad anum seu tumentes haemor-
hoides admittat, etiam facile adperiuntur, vbi ope ventosae
um V. feruente plenum, sellae perforatae imponitur. Hoc
do sanguine detrahunt ad vasa haemorrhoidalia, vnde causa
st aeger a vaporibus V.ae in pulmones admittendis ne
emolliat et haemophysen periodicè inuitet, hinc optime per
sellam perforatam.

Quarto adscri rodentis seu erosiui, ad acri venereo, sca-
bioso, achorioso, herpetico, scorbutico, catarrhali, seu rheu-
matico et. purulento Simptoms. Signa et Cura eadem,
quae in haemopth. per diabrosin vide Sup. Interim sequen-
tia addere iuuat. Nouimus efflorescentias ~~et~~ cutaneas
et interiora rectum, praesertim pulmones petere, tum
maxime, si internis remediis negligentis, et tenuis regi-
minis. Cura in ipso paroxysmo esse generalis; corpus vero
in quiete, ligatura artuum, abstinentia a loquela, a

remediis calefac. a
vt fusula calida
randum. Extra
dum. Si ab acri scab
bendo, aspore in
resta mitora, pl
trieis aut capite
Zonicti adhuere
phlyctis quid a
Si ab acri scab
ad superficiem
thermis seu V
eximiam vtilit
ginosa, Senedu
malua, et lota
uolumus et ad
coctu Bardanae
vniuersim vir
egregius effi
irritet, ⁊ cum
reliqui propin
solutis tus, fe

remediis calefac. aromat. calidis, quæ orgasmum faciunt
& fascula calida ext. parce ℥ss. ad emgetos hæmor mode-
randum. Extra paroxysmum morbo principi occurren-
dum. Si ab ære venereo, opus ē ℥ss, sed cautissime ad li- »
quendo, & spoete in affectu pulmonum, hinc indicantur pa-
rata mixta, plerumq; cauta inunctio, & hæc inuncta nu-
tricis aut capita, erigua doses ℥ duleis, sed cum cura
Zonicere antiuenerea dicta, cum cura lactea; subinde, si
phthisi quid adsit, polyg. corder. lich. islând. profuer.
Si ab ære scabioso, materia a pulmonibus auocanda, et »
ad superficiem deducenda est per balnea ℥ss dulcis, per
thermas seu ℥ss ℏ rosas, per oleum inter: flos ℏ ris;
eximiam utilitatem præstant & quidem enolientia, mucila-
ginosa, & emolliendo diuretica involuentia, vt bardana,
malua, et lotio althæana, hæc ēn et aciem materiæ in
volumt, et ad renes determinant, præsertim decoctum
coctis bardanæ, sed et ℥iij, qui n in lucem solum, sed
vniuersim vix non in omnibus morbis lymphaticis
egregius est. Ipsen, cum vires salinales aliquantum
irritet, & cum purgantibus alium nonnat, et ne diu-
retici propinetur diuresin faciat, materiæ aceæ n
solvit tum, sed en excretoria aperta reddit, sed eha-

Remedia in Hæmoptöe ab Ære Scabioso orta.

collectorium assignat, materiae, qd pateri possit. Laudatur lic hxme aethiops mineralis, n ihebi medicamen, juxta experimenta Stratoni.

R. Stoll sola althaea huem conatd sanavit, althaea efficacior fit cannabis srii crudi ad gr. x — ℥ß v ℈ß: pplic. stibii. diaph. ℈ß aur. Spirit. Ker: min: — . fit eff: car in scabie repulsa vesic. inter scapulas, cum in lignphen peculiariter agat, ac pectoris in paroxysmo soluere apta sit, et diaphoresin moueat, in quibus alumen in plerisq urinas, vt ita materia ad eam n solu dissoluat, jd etiam ad certa collatoria alleget.

Laudatur et Rcanthar: ad aliquot gutt in largo et mucillaginoso potu, in largo et saturato rad. et stb. althaeae acida miner: magnis dosibus, omnesq hic cū prosunt, quae in ipsa scabie in morbo principe, vt supra: rec: Hbarū cum nulla facta exceptione, laudatur horrei, fuci cor recenter ℥ saccharo conditi, succus limonior, aurantii, Hyssopica fermentata.

Multa usus in solet nostri temporis Decoct= Mellhu; Guaiaci, cervisia, Hbae pleraeq aromaticae, cort: et rad: Dect. cort. et Hbar adstringentium, decoctum rhei exiguis dosibus, jem sachri virginum, et

in pessima dissolution. Solidat lacticis, serum lactis, dat alumi nosum, item acida minera lia & adstringentia ois generis. vi hac specie haemoptoes cohuenit posse, sanguis diaconis, succ. cakeris & gustemus vasa stoe- stica reddunt, q certe n faciunt. Sed quatenus succi hi austeri humores dissolutos compingunt, ac vim eximie ℞ roborante possident. e.g. Pono puerum 12 annor. qui sine remedio interno scabiem per ungy Arca repulsit, ne tussi. sit & aliquot septimanas, demum sanguine exspuit parcum, sed crebro, cum dolore & ardore tho- racis, & sine febre. Cum hac haemoptoe sit a scabie repulsa, indicao & illam removere. 1m Dec. purif. & balneo tepido, quibus quotidie p horas insideat puer per 15-30 dier, sine haemopth. n dum cessat 2o opus est purificante decocto, cum flor Arnicae ad gr X. in libra super- fundo Dec. purif. 3o vesicante ad nucha, si hic n cedat. 4o per frictiones cum alum. plum. p totum corpus & demum 5o per inoculationem scabiei & herpetis: quam eade & cura, opem indussit hominis scabiosi. Ho- landum Sr. Schulze refert & inoculatione scabiei mul- tos morbos chronicos & scabiosos curasse.

Hab acri catarrhali seu rheumatico, quod a per spira- tione suppressa maxime oritur, materia acris a pul-

Exemplum Practicum.

monibus auertenda per fomentum scapulae, ventosa scapulae, item frictiones, cucurbitulae, vesicantia, ac blanda diuretica, illis imposita, quae nucis illa genos, ac blanda diuretica, illis imposita, quae emolliendo diuresin mouent. NB. Haec species Haemopth. [illegible] Haemopth. rheumatica a metastasi malae rheumaticae ad pulmones satis frequens est. Signa pt. j. tempus anni rheumat. fauens, et morbi regnantes rheumatici. 2. rheumata et aliarum partium e.g. artuum supra et infra. 3. dolor thoracis oppressiuus, punctorius diffusus. 4. absentia signorum aliarum haemopthoes specierum, indicantur inuoluenda, reuellenda, purganda, ut nanna et [illegible] aneto etc. reuellent. diuretica, sudorifera, et impacta materiam ad superficiem deferant valeant e.g. Camph. et Mirab. opium, vesicans, etc.

Quinto haemopthoe maligna febricitans et funestissimum plerumque symptoma, et maxima pars ictericis, obtenen ni magna vis sanguinis emittatur, ni respiratio multum laedatur, ni adsit strepitus inter respirandum, simul dolor pungitorius etc. subinde curatur. Observatur in febribus malignis petechialibus, et verioloso-malignis. Oritur plerumque a dissolutione humor.

Cura est mo
sine vel vo
adstringendi
dis, lactis
num, in acer
aliquando an

Sexto Ha
est cade ac
dem signa et

Causa pro
fluctus.

Causa rem
nata, impri
externum, o
B. Venus pa
ter videndum
lum, capilli
nem supprim
moribus. H.
so thoracis.
Haemopthoe

Cura est morbi principis a acida minuit: adstringentia sume roborantia, antiseptica, quae a vi & robore et adstringendi simul laudantur; profunde ex cort. peruv. lenium lactis aluminosum, Aq. Rh. alba frigida, Vitrigida, nix, glacies; ex potu corporis in bonum frigidissimum, in acrem frigidissimum, nonnunquam ex roborante et aliquando antiseptica vim frigoris.

Sexto Haemorrhagia traumatica seu vulneraria est cadem ac haemorrh. per thoracem vide supra, huic et eadem signa et Causa, sed quaedam hic addenda sunt.

Causa prox. est vulnus pulmoni quacunque ratione inflictus.

Causa remota varia est p. tussis diuturnior vndecunque nata, impetus tussis convulsiva. 2. Vulnus pulmonum externum, ortum a vulnere externo thoracis penetrante. 3. Vulnus pulmonum internum, si alienum corpusculum inter respirandum, bibendo manducando e.g. acicula, osticulum, capillus, per valvulam rimam glottidis subeant, immanem tussim concitant, et dein Haemoptoen laesis pulmonibus. 4. lapsus ab alto, ictus impactus, sortis, contusio thoracis.

Haemoptoe vulneraria 4 stadia habet.

Stadium Hæmoptoës Vul. neraria Primum

nulla ad huc febre praesente, vbi solum metus inflamma-
tionis, ad quam praepediendam requisitus V. S. cetera qui
antiphlogistica. 2. Stadium inflammationis, vbi cura ea-
dem, quae in peripneumonia & pleuritide inflammatoria.
Praua e illor me Rhadus, qui in contusionibus internis ab
impactu, lapsu &c alto ad pectus &c. balsamica prae-
scribunt sicuti consolidante, quae stimulo suo vulnus n
consolidant, sed potius inflemant, haec inflamato abit
in suppurationem et phthisin letalem.

3. Stadio inflammationis Stadium suppurationis, quod
positum ex gutis purulentis &c.
Cura est detergens et consolidans p balsamica e.g. pil.
ex mgrha, olibar &c. saponi addendo inspis: hederae terrest.
& solum succum lactis cum succ. liquiritiae & diacod.
&c. quieta summa, et clysma ex nulla.

4to vbi tussis vehemens nocturna consolidationem vulneris
impedit, te praeter remedia consueta, etiam opus est pec-
toralibus vespertinis ex gr. j. opii cum syr. Diacod. & pap.
alb. ana de meconio, & pil. de Styrace aut de Cynoglosso,
& laud. liqu. Sydenham.

Septimo Haemoptoës abdominalis seu ab

De Hæmoptoë

impedita circulatio
septimanis; a spas
vehementibus spasmos
tus vel cum
Cura valde &c. qua
nophthoën indu
Cura valida e
nales, si status
motibus emor
minatae solum
tu.
Hæmoptoë
subito & stric
toli, hysterica
tis, sic etiam
solum ad nau
spirata dosi
in asthe, sic

impedita circulatione per abdomen in grauidis vltimis aque
septimanis; a spasmo in hysterica, a scibalis diu collectis, a
vermibus spasmos v animi pathemata patientibus, a tumori-
bus viscerum abdominis, lienis, hepatis obstructo, scirrhoso,
a tumore hydropico, ascite, abdomine praegrandi et a male
innate excrescente, at magnis sacci a sua, ichoris, aut
alius materiae, ab haemorrhagia uteri, habita stricturi
simulq; laxioni pulmonum subsitâ, a bile in intestinis pa-
tulante &c. quae v repletion, v spasmos producendo hae-
mophtoën inducit.

Cura varia ē, sed vniuersim pleraq; haemophtoae abdomi-
nales sistuntur feliciter, v saltē multos in numerum eu-
entibus euoportet in ipsum mandatis, qq misereat abdo-
minis alui solutae. In grauidis palliatiua v. g. ne, curatur par-
tu.

Haemophtoae spasmodica in hyst. et hypochond. pepe
subito sistitur opio. et. Mosteus pastil in debili, in ha-
bili, hysterica pulla ope vesicantium, vbi spasmos solue-
tis, siccitas alterantia iuuant vaporaria, et ipecacuan.
solum ad nauseas et vomitiones data, item ☿ emet
strata dosi &c.

In ascite, si casus urgeat, opus est paracentheseos.

Octavo haemoptoe biliosa, quae iungitur febri biliosae, pe-
ripneumoniae cometi. Signa et cura febris biliosae.

Nono haemopt. pituitosa, quae iungitur febri pituitosae, peripneumoniae cometi. Signa et cura febris pituitosae, peripneumoniae notha comes, oritur a pulmonum infarctu immedicabili, et sanguinis circuitum liberum prohibente, dum interim sanguis a corde dextro nihilominus volenter profluit, et pulmonis infarcti debiliora vascula effringit. Indicat. e vires cordis et molem movendo diminuere p.V. Sn., infarctum pulmonum expedire stadiis flagitantibus evacuationibus, enemate purgante et potiori emetico.

Decimo haemoptoe ab impedita circulatione per pulmones, ab hydrothorace, a tuberculis, haemopt. tuberculosa, a laesis vasis pulmonum. Tuberculosa multiplex origo est a materia scrophulosa, a materia simplici pituitosa decumbente ad pulmones in horizontali parva et exspirationes facientibus, sedentariis, maxime in pulmonibus et textura eius. a peripneumonia inflammatoria praegressa, in bene soluta et sic. sien. cor dextrum violenter sanguinem in pulmones tuberculosos, vasa quaeda facile ab

impetu sanguinis haemopt. tuberculosa, per eupnoicam cillimum ino in thorax. cicho le comit: et lerissima Potent. in

Sa laxi tale chen. is land. methodo.

Undecimo

nimum di nes, et (dec ores. b fi subito di spo repente comp

Cura et

e parua p

impetu sanguinis rumpentibus, unitusq; hæc haemoptoe. Cura.
haemopt. tuberculosae difficillima & raro possibilis, ubi
vix indicationes sunt q. vim cordis & motum nouerit san-
guinis aliquantu imminuere parua ac repetita ℥. ßß. 2.
sanguine pulmones grauius inundante aliquantu auertere
per eccoprotica &. tubercula soluere, q. forte esset difficil-
limum imo impossibile, per blandissima soluent. ex gran.
tharar. cichor. Vmicul. &in ptm fellerancis. Lac
te comisti: & sic blandus sapo obiatus, solutissima
& lenissima vi praeditus, item ptm serum lactis.
Morent initialia paulo validiora et diutius propinata
salacitate vasor sat; cura probor. cort. peruv., bi-
chen. islond. polyg. &c. si ab hydrothorace confusa
methodo.
Vndecimo Haemoph. hydropicor a ab V abdomen
nimium distendente, vnde impedita circulatio per abdo-
men, & decubitus sanguinis ad pulmones forte laxi-
ores. b si alicubi e.g. in cruribus humor hydropicus
subito disparear & V ad pulmones decumbentes illos
repente compriman, vnde haemophtoae saepe lethales.
Cura vt morbi principio, palliatiua vero subinde
e parua V. ßio & pro lacentibus.

e patua y. Sto A paracenthesis.

Duodecimo Haemoph. immedicabilis absolvitur aor-
tae, qua fit Sanguis per aortam minus apte dispo-
sati ad partes diversas possit, hinc accumulatus in
corde sinistro, a nisu ibi cumulato sanguine loco
haemophilae lethalis, id fieri pt a descensu sanguinis
per aortam retardato, forte ob illam alicubi pressam, quae
pressio iterum innumeris modis contingere pt.

Decimo tertio Haemoph. lethalis ab Aneurismate cordis
ipsum sinistri, dum in aneurismatico corde, quod ab
orere sanguinis & liberare nequit, qd nunc a pulmo-
ne reduce sanguine nequit recipere, loco pulmonis va-
sa effringuntur.

De usu opii in haemorrhagiis

De Usu opii in haemoptoë et universim in haemor-
hagiis. Convenit 1o in ea haemorrhagia et haemoph.
dyspnoea in hyst. hypochondr. in tussi spasmodica etc.
2. ubi irritamentum haeret alicubi, qd stimulando majo-
rem sanguinis illuc adfluxum concitat, et sic haemor-
hagiam causa praebet, hinc opium prodest, ubi in haemoph.
tae dolorifica sensatio, aut molesta sensio adventitius in lo-
co sanguinis fundentis, et ubi aliquid haeret in
loco, unde sanguis elabitur, quod vasa vellicat.

corum contractione prohibet, prodē opium in Mictu cruento a quacunq; causa nato, si corpusculum quod alienum v calculus, v ipse sanguis in vesicam urinariam excrementosus factus, quod sit ibi opium, ubi vesicam subeunt, continua vellicatione ac irritatione insignes, inde spasmi, inde constrictiones dolorificæ, inde ex irritatione grumi sanguinei, nova haemorrhagia, et miseros cruciatus perpetuos ob solam irritationem. Hinc capitale sæpe periculum imminet, nisi una cum anodynis opium exhibeatur, quod sensatas partes relaxat, et grumi sanguinis diffluentis et diffusi irritante stimulo haemorrhagiam suaspitatum sistatur ac sopiatur.

Prodit in haemorrhagia uteri, ubi corpus alienum v grumi sanguinei stimulando maiore ad uterum adfluxum sanguinis cient, prodit hic opium, non quod eundem stimulum auferens, sed qua pallians, qualenus fibras irritatas insensibiles reddit, et stimulo acri non obedientes, hinc suppressa irritabilitate, sanguinem ea haemorrhagiam, ita subsistet, donec in missa nata alienum corpus exire possit. Nocet ann opium si corpus alienum haemorrhagiæ causam, non quatenus

vlcus perpetuo stimulat, sed gradatim vlcus contractionem impedit, vbi fluxus sanguinis continuus, indolens est, et sola extractio alieni corporis prodest, qua vlcus se valet denuo contrahere, et situr sanguini prohibere.

Prodit in haemoptoe, sed primo possit aliquot dies sine videlicet sanguis extravasatus, grumosus, et bronchiis et vesicalis pulmonalibus haerens; tussim excitat, novam continuo haemorrhagiam producente, qua sanguinem grumosum, intrusu stimulo educere nititur, sed tandem pulmones insensiles, ac stimulo illitanti inobedientes, hac quieta hac insensibilitate inducta omnem haemoptoen saltem potenti suspendere aliquot tempus.

(:*:)

De Empyemate

Definitio

Est collectio puris in cavo thoracis inter pleuram et pulmonem. Vomica an est collecto puris ipsa in pulmonum substaa. Origo Empyematis duplex est. 1. per suppurationem ruptae vomicae in thorace factae. 2. ipsa per se puris ad thoracem.

Dividitur empyem: in suppuratorium et metastaticum iuxta Cl. Plenk. dividitur in

Externum, quod est abscessus inter costas, et vultus

aperitur, et in
cavum thoracis

Signa Empy

cir absq; signis
cautionis. 02. p
arrietate. 0. 1
no petacta; pru
cum defectum
axilla seu lum
na dorsi in late
ris ad diaphra
in altero la
defectum modic
in latus sanu
concussionem co
iubetur se sub
admota na
repleto. 8. d
cuso thorace;
here, et pulmo
cruciatim ad

apcitus, et in Internum, quod ē fluxio puris in
cauum thoracis et paracenthesi sanatur.

Signa Empyematis ſ. praegressa inflamāo thora-
cis cum signis sensuum vsolationis ꝛ cyrtica eua-
cuationis. 2. praegressa sensatio rupta vomica cū
axietate. 3. respiratio profundior pulsus tenui tarde sa-
no pectore, pmū in sedente, thorax anterior versus lo-
cum adfectum vix motus, humeri sicca. 4. scapula,
axilla seu lumerus, lateris adfecti magis depressa, spi-
na dorsi in latus sanum incurvata. 5. sensus pon-
deris ad diaphragma. 6. decubitus facilior in dorso, quam
in alterutro latere ic. supinus aut semisupinus in latus
adfectum modice inclinatus, sed ē thorace paulum erecto,
in latus sanum impossibilis. 7. Fluctuatio percepta ad
concussionem corporis ſ scapulas adpredens, ꝛ sanguis
iubetus ſ subito conuertere, strepitus a longe auditus,
ꝛ admota manus repellitur, scilicet in thorace semi-
repleto. 8. Auenbrugger obseruante sonus obtusus per
cusso thorace; ſ ipse aeger sibicatus spiritum attra-
here, vt pulmones dilatentur, manibus ad pectus
cruciatim adpressis et syndone ꝛ induſio lectus per-

culibus, sed thorax repleto. 9. tumor extern aspa-
rens, oedematosus, erysipelacens, paulum ad attactus
dolens, tumor natat et fluctuj gedirgo latenis adfect.
denuo oedematosus, suppurascens, subinflamatus. 10. Co-
stae protusae et musculi inter costales extrorsus a
cam sed convexi, visae costae spurias sanguis tumor
quasi ab inflata vesica. 11. quandoq; extrorsus abscessus
fit bono omine, si oedi in puella. 12. rubor generat. 13.
emaciato et febris hectica. 14. sudores nocturni. 15.
Diarrhaea colli quatuna.

Signa lateris adfecti 1. praegressa priora. 2. re-
spirant, suspirant, cubitus ad affectus costae na-
gis ad se invicem recedunt. 3. tumor major alteri us
lateris. 4. calor major citius tactu 5ta. medicus explo-
cans. 5. sonus percussionis magis obtusus,
quasi corporis solidi seu lacti.

Cura Empyematis

a quandoq; p vomitum obtinet ducenta natura, qua
per sputum p alvum aut urinas effecuata et eliminan-
tur. hinc ab initio medicus attendat p 4. 5. dies visuros, an
nata et molesta eliminacen patiar per vias naturales, quas

dein adiuvet, secu
cenths in thoracis,
ges 4am, sed in
datus, aut in cau
nistro in diser 2.
tione ab incisio
satis amplum
possit, ostrum ex

Locus operatio
tempore inflam
dolorem percepe
dum prius ex
dum, si die al
macerat per in
sunpantur, an
inflammatio pu

Caustici et pon
substantia pole

Cathonica
cultes cum p. Cil
losa, calda, stre

Diffed a per

deris adiuvet, secun-b puris exitus patandus p para-
centhesin thoracis, vi latere dextro v sinistra cofstan
ter 3 4am, sed inter 5. et 6. xe aut diaphragma lae-
datur, aut in caauum abdominis penetret. In latere si-
nistro v inter 2. et 3am sed inter 4 et 5am observandum la-
tione ab inferioribus scilicet numerando, sed ubi ma-
jatis ample sit, vt Chyrurgus digito explorare
possit, vbrum exeunti pus nil obsit.

Locus operationi sit 1o vbi olim centum doloris
tempore inflammationis fuit, atsi aeger nullum gratum
dolorem perceperit. 2o ibi vbi tactum V colorata na-
didum prius exsiccatum. Pus successim tactu emitten-
dum, si die aliqua portio ad fin, ne pulmones a pure
macerati per inordinatum motum sanguinis subito
rumpantur, v animi deliquium, v bona pulmonum
inflammatio pulmonica nascatur.

Caustici v scalpelli puncti pt, si abscessus sit in
substantia pleuræ.

De Asthmate

Est chronica plerumq periodica respirationis diffi-
cultas cum sibilo v stertore clausi. Est difficilis, anche-
losa, celsa, strepens, sibilosa respiratio Sall.

Differt a peripneumonica respiratione, quod

Locus & Modus instituendi Paracentesin.

vid Notata Rudolphiana

sit in oppressione thoracis.

Causa prox. ē impedita libertas reciproca pulmonum constrictionis expansionisq;.

Causae remotae, quae strungs hunc pulmonum motum impediunt; 1ª Opticis pot. ps. generatis. 1ª ipsam pulmonis substantiam et vesiculas pulmonales ac bronchios opilantes, constringentes, obstruentes, vt ps 1, materia viscida, lenta in bronchiis glabulans. 2. Serum hydropicum in cellulas bronchiales effusum, q ipsa pulmonis substantiam occupans; ita ligatides excitata in pulmonis substantia q in superficie. 3ª Sanguis plethoricus seu nimius, q hemorrhoidalis suppressus et regurgitans ad pulmones, q eor substantiam q superficiē, seu organicus; quacunq; ratione celeriter motus, in phlegmatorius, unde asthma inflammatorium seu grauissima peripneumonia strungs thoracis latus occupans. 4ª tubercula cruda et latenter valicer, ita vomica diu latitanter q disrupta, pus intra pulmonum substantia stagnans, sanguis stagnans, exudans, scirrhus a peripneumonia q seu solutio. 5ª causa constringens cellulas pulmonum et bronchior: materia acris quaecunq; sanguini inhaerens q humor ex sanguine ad cutē allegatus et recurrens denuo ad pulmones, vt materia scabiosa,

ichorosa, rheumat- podagrica arthritidalosa, variolosa, mor-
billosa, ℔ D vasa corpuscula in sei spirandi strictu
et atoni arsenicales, aut calicis vinae, molecula fatu-
ninae analganetis plumbat. aut fumi ex analgama cal-
do plumbato attracti, unde asthma pictor, pharmacopeor,
qui emplast. unguenta, aliaq; ℞a remedia conficiunt,
chemicor etc. molecula ℥ler, vapor, acidor mineral: ore la-
ti ile vapor fulpuris. Ex hac cãa vidit cl. Swieten vi-
rum quendam, qui tota sua vita nunq; asthmaticus, et
nunquam tonum capere potuit, nisi cuncto corpore in
sudoris faceret. Sic et Boerhaav. Sp. 814, quem sputa
vi Aij extor quebat, talibus excepit, qui sorte idem
vitio momento suffocabat constrictis pulmonibus, nisi
et ℞ ad manus habuisset. Denet aer frigidus ver-
sus in edito altissimo loco cellulas bronchiales stric-
git.

II quae propius & remotius pulmones comprimunt, et
sunt tumores varii intra cam thoracis enati, pleuritis
& ingens pinguedinis accessus, serum hydropicum intra
cavum thoracis collectum & fluctuans in pericardio,
polypus et ancorinus cordis, magnorũq; vasor aortae ap:
platus ventriculo et intestina, visceribus et

Hypochondria acri expandentes, tympanitis, et tympanitis causa, ita hepar, lien, uterus gravidus, vimis magnus, excrescentia in faccm pulenta v hydropsem assurgunt, glandulae mesaraicae, intestinales vimine tumentes: glandulae, pectoris veteri, pleuritis seu spuendi difficultatio. Ita ex causa Diaphragma suspendo pulmones comprimunt, colli stenosis v quasi pulmones comprimeret, sed quia, si glandulae colli in faucibus et pulmones ipsi degenerent, tuberculosi, scirrhosi vi, et pleurenges in abdomine scirrhi latent. Hinc colli stenosis, qua cava et qua legum habeti pt.

III. Nervi, tamulantes respirationi varia ratione affecti. 1. Paralysis v semiparalysis v torpor cum 2. spasmus convulsio partium respirationi dicatar ob inordinatum liquidi nervei motum, et in hysteria etc. Hinc tot fere causa asthmatis, quot cava spasmi et convulsionis, et quot partes respirationi inserviunt, sic ai pathemata etc.

Divisiones Asthmatis. Divisio asthmatis, 1. Ratione gradus quidam dicunt in Dispnoeam, Orthopnoeam, Apnoeam

seu catarrhus suffocativus, seu spe lethale.
2. Ratione spectat in humidum et siccum
3. Ratione tussis in tussiculosum et non tussic.
4. Ratione mali in humorale seu pituitosum, Cum-
ynudrum. / qui e asthma hydropicum.
5. Ratione spasmi in Asthma spasmodicum seu con-vul-
sivum nervos. seu hysteri. seu hypochond.
6. Ratione sedis mali in Ideo et Symptoma-
ticum, prout supra vid. supra.

De Asthmate Idiopath.

Hoc subdividitur p. in Calidum. 2. Frigidum. 3. acre. 4.
metallicum, quae species ut supra. Harum Specierum curan-
dum. 5. Scirosum seu humorale seu pituitosum, quod sana-
tur p. remedia purgantia et Sudorifera.

Prosunt in asthmate pituitoso incidentia omnis generis * ypsne oxym: Simplex et Squill. cum Serulae. pil. ex cynog. Salia fix. et Volat. purgg. resin. Solvent. Glia, et dulc. aliaq. parata, quae potenter in lympham aquae, illigata varia collatoria assignant, Oniatia, Hermet. miner. Antim. Aspil, Crocus. refracta dosi, Solvent: Vegetab. pure amara, ut Scabiosa pure vi altera die adplicata ad nucham Quidam narcot. opium etc. laudant in tussi asthm. pituit. Sed ro-

cent et primis viis; et pulmonibus tussim pro rejicienda pituita salutari suppeditando, et circulationem humor[is] p pulmones reddendo difficile. Sed loco dato opio rebus suffocationis, sola parua v. gr. ℥ij. accendendus, et dein depletis vasis, datis sufficienter solventibus, evacuationi propinari possit, quod mirum loqué pituitae peculiae copiosa, spuma rubra simulatis educet ex primis viis, et remulsa illum illum ex pulmonibus aliisq; visceribus. Nemes mirum. parua dosi egregie incidit, majori vomitu ciebit. Profert et tabes pulmonica cum accessu opportuno exacerbationis. Sed ita evacuatione futura pituitae genesis placanda et roborando pulmones et corpus universum, inter possibilia subinde levi purgante v. g. levi emetico. Peculiari sáne roborandi pulmones laxissimum per fumos aromat. ex ℥ij. rigorosa carbonibus injecto. 2do Asthmaticum pro consultum. Figura a semper. hyster. et corpus gracile. et magna activitas mobilitas a levi cáa d periodicum recurrens et subparoxysmo urina limpida copiosa, quod signum pathognomicum. Indicáo é t. ci paroxysmo spasmum solvere a. oc. tra paroxys. irritabilitatem solvere, minuere e. g.

Exemplum Fœminæ Asthmaticæ.

vocari ad fœminam hysterica asthmatica, cui pulsus irregulari &c. Cura t. ci paroxysmo Sp. C. C. ad nates

et mixt. antiquiss. ex ppet. mentis laud. ligu. et ligu.
anod. et spent. castor. elg. a. extra Parorysmu fiebat
senina / laxioris temperamenti, et valde mobilis Cort.
peruu. Zij inf. in V frig. p noctem colat. Hiss add. Jyr. Cort.
peruu. Zij ℈ ii ℏ hor. vesp. vel lond Cort. peruu. Sal
prunella, aëtr rustica, olia, V stes; peruiacea et no-
derata corp. exercitia.

Si ḡu asth. conuul. a caā transitoria ex mala intestinor
habit, ex notabili anomalia, ex animi pathematibus in-
tempestiuis, ex ira, terrore etc. praesens remedium e
opiū v. exh. hyoscyami -. Quod si autē causa perma-
nens, vitium solidor insuperabile, V.ª in cauo thoracis
v. pericardii, aneurysma cordis v. magnor vasor, concre-
tio hydropica coagulabilis transudantis in iisdē v. alterum
simul spasmū in paroxysmo ē opiū, sed parua V. sic
soluit, opium ēt hic contra indicat, ubi indicatu V.
Sic. Caeterum cura radicalis plerumq; impossibilis.
Ecsi causa fit constans tu asthma hor. q. vice-
redit, suos tū paroxysmos v. certa lege v. incerta
periodo redeuntes.

Hydrope pectoris et asthma simul conuulsiuum
notat difficilis in alterutro latus decubitus; pectus

oedema, manuum levis intumescentia.

Vitium vō cordis & valōr declarant, aut palpitationes cordis, pulsus ō rā inæqualis, intermitt. remittens. Verum & notandus ēt, causas plerasq; ejus indolis esse, vt nulla medela admittant, cauendo ſępe ē, ne de causa asthmatis consulsi sententiā certā & indubitatā pronunciemus, nihil magis fallax ō, quā causa hujus asthmatis, nihil magis deceptorii obnoxiū, quam hydrops pectoris & pericardii aut vitia alia chronica thoracis.

3ō asthma tuberculosum ē tbl, vt & phthisis tuberculosa expressa Stadio vid. supr.

4ō asthma calculosum. Signa ēt rejecti per sputa. Vix curatur, vt & sect. 7 Aphor. quam cl. Vagner s. observ. clin: & act. n. C. ad effectus calculosos exhibent.

5ō asth. putulentum, seu a vomica pulmonis cognoscitur ex signis vomicæ. Curatur educendo pus, quod vt fiat Indicāo est s. particles vomicæ ita enolire longo usu decoct. enoll. & Vapor. enoll. ore & naribus attracto, vt pus exire possit. 2. hui quæ ingressui vestibulum nagna copia decoct. enoll. in pleuritem, & inde ad tussim fumo aromatico, Myrrhæ &c. spir. Bonzæ, & Diaph. fusis mox vomicā rumpat. Ve asth

De asthmate Sympathico.

Hoc idem varium e pro causa varia, ste uterus gra-
uidus, ascites, tumor hepatis vel lienis etc. asthma hoc
vel simile de causis producit.

Cura varia est

Quaenam medicina palliativa in vrgente symptomate
pectoris adhibenda, si pars eo vsque mereatur, ut suffo-ca-
ri meat?

℞. parua V. Sec., nam qualiscunq; causa subsit, ita pi-
tuita, seu alia, V. Sec. spiritus obstructas, angustatas re-
laxat, & humor molum in pulmonibus iam iam suffo-
candum restituit. Ad asthma quodammodo referuntur
3. sequentes thoracis affectiones, quae sunt potius aliorum
morborum symptomata, & ut ipsum asthma plerumq;
quam proprii morbi, nam diiudicantur & curantur ut
asthma.

1. Dispnaea e difficilis respiratio cum molestia, dolore
& defatigatione.

2. Orthopnaea est difficilis respiratio & anhelosa, sola ce-
rvice erecta & summo thorace petagenda.

3. Apnaea seu catarrhus suffocativus, est omnino sub-
lata respiratio.

(*)

De palpitatione cordis

Est violenta cordis contractio cum magna resistentia

sanguinis inde pulsu.

Signa ℔ 1. conspectio aegri. 2. explorato ope manus. 3. anxietas magna. 4. pulsus inaequalis.

Causae ℔ 1. plethora vera et spuria. 2. spissitudo sanguinis inflammatoria ac pituitosa, vt in chlorosi. 3. spasmi et affectus animi validi, vt in hysteria. 4. suppressae evacuationes consuetae, mensium, haemorrh. &c. 5. inflammatio cordis. 6. polypi, aneurysmata, et ossificationes orificior cordis, et magnor vasor. 7. vitia organica pulmonum. 8. hydrothorax. 9. febris intermittens, ob tarsum palpit. cordis, quod est affectio mere nervosa.

Cura varia pro varia causa. ~~Sic~~ Sic si sit a diathesi pituitosa, in chlorosi, conueniunt primo incidentia, deinde antiscorbutica acria, tandem robor. amara, et ferulacea, si a vitio organico, a polypo, aneurysmate v. ossificatione cura erit tuta; pallcatua ic. mitigato symptomatum in paroxysmo p. V. Sn, et quoties opus, per remedia antiphlogistica.

(*)

De polypo cordis et magnor vasor.

Polypus est massa dura, membranosa, carnea, irregularis figura, variis loci radicibus cordi aut magnis vasis adfixa.

Idea Polyporum.

Causae praedisp. facili concrescentia sanguinis, vsu melancholicis robustis, potiri spirituoso deditis. alis a lympha coagulabili deducent.

Causae excitant. sunt oa, quae obstaculu motui ponunt, vt ai deliquia, frigus intensum, terror, ai adfectus tristes, et mala conformatio thoracis.

Signa pt. 1. notae causae praedisp. et excitan. praegres. 2. frequens cordis palpitatio. 3. anxietas et difficilis respiratio. 4. pulsus inaequalis, quae oa ad motu augentur. 5. pondus circa cor. 6. tussis saepe molesta. 7. anhelitus in loquela.

Notandum cum polypus et hypochondriasis iisdem fere symptomatibus stipentur, saepe malo hypochondriaco sanato, pro resoluto polypo imposuit.

Cura est palleatiua in genere. p. 1. Sunt Generalia extra genus per summam quietem, somnum profundum, loquelam nullam, et percipiendum, diaetam parcam remed. soluent. antipl. et bals fere et cura ipsa prophylactica.

(:*)

De Aneurismate Cordis et Vasor. magnor.

Aneurisma cordis est praeternaturalis dilatatio Definitio.

Ventriculor cordis in facies — frequentius est in dextro quam in sinistro ventriculo, dexter en debilior e, sed major in sinistro contingunt, nam sanguis ex vena pulmonali redeuns maiori impetu labitur in cauum sinistrum, quam ex vena caua in dextrum.

Causa. 1. magnus impetus sanguinis ruentis in cor. 2. debilitas cordi illata a viribus exterius lapsu, concussione etc.

Signa. 1. frequens ac per vices redeuns palpitatio cordis valida, et a leui causa recrudescens. 2. frequens ai deliquium. 3. sensus molis majoris costas feriens. 4. pulsus inaequalis, irregularis, saepe intermittens. 5. respiratio difficilis et anxietas. 6. praegressa caá aneurismata producere valent e.g. violentia externa, valdi ai affectus: haec fere omnia ad motum corporis augentur. sed cum ab aneurismate magnor vasor et ab ostiis cordis et magnor vasor, ita ab hydrothorace, eande producantur symptomata, hinc dubia et omnia haec signa, quae in praxi non nocet, quia fere eadem obtinet curatio.

Cura non nisi palliativa obtinet, consistens in, si in paroxysmo v. g. parua sat, et clysmata iniciantur, quo libertas reddat per abdomen circulatio, et quies summa, et dieta strictissima observ-

uetur. Cad
mate arteriar

Est imm
functiones a

Diuisio ca

1. Eclypsis
sensus et mot

2. Lipopsy
tum debilita
deliquium c

3. Leipopsy
v. imminuti

4. Symope
fere delean
est ai deli
respiratione

5. Asphyx

Causae a

1. ai affec
pothorax
in hydrothy
dilationes

uetur. Lado plane signa Acuta valent in arcuis-
nale arteriae aortae & arteriae pulmonalis.

De animi (*) deliquiis

Est imminutio pulsus cum debilitatione & imminutione
functionum animalium.

Diuisio huius gradus, seu species p. Sagar.

1. Eclypsis p. defectus pulsus labores inducens, calore,
sensu & motu superstite p. Ohnmacht

2. Lipothymia e defectus pulsus salit, vt vires mul-
tum debilitatae corpus vix sustineant Closet. Essai
deliquium cum mentis & pulsus praesentia Sall.

3. Leipopsychia est subita virium deiectio cu defectu
& imminutione caloris nativi.

4. Syncope e defectus pulsus salit, & calor, sensus et motus
fere deleantur & labores frigidi erumpant Closet.
Est ei deliquium cum mentis absentia cum pulsu et
respiratione imminuta. Sall.

5. Asphyxia de qua mox infra

Causae di deliquii, seu hae species sunt innumerae.

Cans. Animi deliquiorum.

1. ai affectus validi, nimia mobilitas hysteri: & hy-
pochond. qui ex levissima saepe causa e.g. odore ely
in lipothymiam incidunt. 2. Vigiliae nimiae, me-
ditationes profundae. 3. Euacuationes nimiae, in aborte

partu, lochiis, calamen: haemorrhoid. V. Sne / Sub qua
multi ao linguntur: / in pas a cerebri, vomitu, Diarrhoea, cholera &c. Raro deliquium a V. Sne praecaeteris, / filu horizontali pcui in grani viscer. inflam.
e.g. pleuritide decumbendi, & sedenti sanguis detrahatur.

4. inordinata circulatio, at in spasmis hysteri &c.
5. Vitia cordis et magnor vasor, vt Sect aneurisma, polypi ossificatio.
6. inflammatio & hydrops pericardii &c.
7. media seu famis nimia.
8. intestina vitia pcui primae viarum, acria, vt aeruginosum, bilioſum, pituitoſum putridum, variolosum &c. Vermes.
Dolor vehemens e.g. in parte iam absoluendo, in cruciatu
mala grauissima, in podagra &c.
9. aer conclusus, flor odoribus foetus, atmosphaera
cryptarum, templor, catus castror &c. Inde &,
quod loco hysteri, & hypochond. subito ex conuiuio
& hominum pluriu coetu abire cogantur, nisi anxietas linqui velint.
10. Vomica clausa, et aneurisma &c. pcimum causarum genus suppeditat.

Cura e vatia.

Si vitio cordis et magnor vasor cura e cade,

quae in ar
Si a nim
horizontal
rementa
mandula
guttula
recens, fr
multiertia
Si ab ar
ation, ff
Eff ar
bri inde
Eff fyn
bri ab
horis &
Species
3. Suffo
later. 7.
I= Aph
ationis
collapsa
Cura

quae in arcuatis fmate latum partum.

Si a nimia evacuatione sanguinis etc requiritur status horizontalis, adspersio V^a frigidae in faciem, odoramenta ad nares et tempora e.g. aceturn, fr. lauandulae, carnelis rorism. etc. in gelerda quaedam guttulae spirituosae, v vinum generosum pos, aer recens, frigidiusculus, et si aeger ad se redeat, tunc nutrientia danda.

Si ab ai pathemate, cadi, quae in nimia evacuatione, ppel. cc. et gttalae V^ae comitatae.

De Asphyxia

Est defectus pulsus talis, ut aeger persentam mortis imaginem referat. Closet.

Est sincope cum plena pulsus respirationis et mentis abolitione; est perfecta imago mortis pluribus horis v diebus subsistens Stoll.

Species Asphixiae 1. Kencangika 2. Neonatorum. 3. Suffocatorum. 4. Submersorum. 5. Suspensorum. 6. Congelatorum. 7. hysterica etc.

I^o Asphyxia Kencangica. Signa sunt causa evacuationis praegressa. 2. Pigtra Kencangica, ut facies collapsa, et pallor totius corporis.

Cura seu auxilia. Indicatio e cessantem circulae

restituere, quod obtinetur situ horizontali, frictione
aromatum, odoribus fortioribus ad temperta et naris
sp. CC. vel ℞ vi; balsam. arth. lavand. cajoph. item fri-
ationes aromaticae in toto corpore.

2. Indicato e deperditos humores restituere, per ana-
leptica, nutrientia e.g. Puno Laemina 36. annos
Exemplum Femine Asphictice. qua post editum infans ultra 1. ℔ mensuam sanguinis perdidit, vocatus ad idam inuenit ⏑ asphyxiatam ⏑ mortuam. Cura. Situs horizontalis, odores et frictiones fortes et si hic nec dat, nec vita redeat, nortua ē. Si an contingat, ⏑ ⏑ foemina post partum, in quo nil omnino sanguinis perdidit, vel aeger gricungo in paracenthesi, in lypothymia et asphyxiam incidat, ob inordinatum scilicet sanguinis motum ad abdomen, tunc situs horizontalis, odoramenta, et frictiones eaedem, constrictio abdominis tollitur per fasciam reguritur.

IIus Asphyxia Neonator. frequenter observatur a, in parte difficili a qua cungo causa, b, umbilici funiculo circa collum dicto. c, finisans forcipe ⏑ versione eximatur d, ab ore uteri spastica constricto, quod in puerperis valde instabilibus saepe contingit e, ob fortum inigenum seu si vecte infans prematur, vel nucopancium serme sit suffocatus.

Est duplex plethorica et Hexangica seu a vena

debilitate.
nean cognos
rulea, nilpra
praegressa.
funiculo ci
na constric
Cura seu
cus eximatu
cationem in se
mutato circ
quir ex
ex funiculo
potius ex
aures. H
os inflano
que anum,
5us Coagu
⏑ semipro
a signa r
lustus ora
dus est,
totum co
cum V sep
infans, pr
subuinose

debilitate. Plethorica, quæ refert apoplexiam sanguinean cognoscitur ex facie plena, livida, turgida, cærulea, nigra; ex habitu corporis torroso, ex causa præcessa, quæ ℈ ℣ strangulatio colli, funis umbilicalis funiculo circumtorto, ℣ ab orificio uteri, seu vaginæ constricto ℣ a parte difficili.

Cura seu auxilia. 1. immissio in faucer digito mucus eximatur, et faucer identidem, ne mucus suffocationem inferat. 2. funiculus mox abscindatur, et mutato circulo, suffocatus motus restituatur, et sanguis ex funiculo exmitt. ad ij ℥ circ. 3. sanguis ex funiculo n ℈ versus infantem urgendus, sed potius exmittendus ad ℥iij, et si n juvet, circa aures. 4. hirudines adplicentur, calidus aër per os inflandus in pulmones clausis naribus, et per anum, ut et pulmo et intestina impleantur. 5. Coque inuriendus est infans, et pronus cubet ℣ semiprone, quæ si adsint vomendi conatus et signa recurrentis vitæ, ideo et mucus forte faucibus ora exeat, quæ situs etiam infanti conciliandus est, si ipse detur emeticum. 6. fricetur per totum corpus, præsertim in thorace et abdomine cum V tepida nam 7. balneo tepido imponitur infans, prodest et balneum calidum, suffitus tuosum, subinfusum, sed dempta prius plethora p V. Sec. et

priori bus praemissis, seu ex. gr. ex hor balaeum statim ad h. l. tam scintillam vitae adhuc reliquae extinguunt. 8. enema ex pulsculo cum sale hujus-modi: R. Sem. pastinac. Asa ad libras alter. 9. praemissa 3. Sem. pastinac. Asa ad libras posunt, et fiat decoctum, cujus semis cum oxymelle squillitico pro potu. 10. et vita restituta persistet, prodest frictio continuata subspirituosa totius spinae dorsi, planta pedum cum scopis stricis, Cursus, accubitus mollis, calor lecti, lectio mamae.

Hemeralopica non a debilitate spuria, sed vera, ex habitu debili, pallore totius corporis, et facie collapsa, pallida cognoscenda. Causae hujus debilitatis vera sunt mater valetudinaria, valde debilis, tempore gravidilatis haemorrhagias passa parcas quidem, sed frequentes ob placentam praeviam seu ex alterius generis summa, emulsionibus, V. Spig, sed potissimum quidem. Cura seu auxilia. Indicatio est circulationem augere immutatam cessantem, seu majorem copiam humorum infantis conciliare, quae fit a fili infantis placenta solvatur, funiculum non mox abscindendo, et infans aliquid sanguinis a matre acci-

prius ℔. imponendo infantes in balneum tepidum, semi-
uinosum seu spirituosum ☉. fricando spatio ♃ vino
♈ diluto, nares, tempora, fontanellam, thoracem et
abdomen ☿ crenatibus ex ♑ Angusculo ♍ fumo Nico-
tianæ excitando ☉ inflando aerem per os clausis
naribus. Si hic intra ½ v horam ℞ excitetur in-
fans periit.

IIIo. Asphyxia suffocator. Causa ff: Gas sylvestre, seu
vapor fermenti: viri, musti, cerevisiæ, ~~&c~~ hydromelis
et aceti, item vapor carbonum, putridi crystal, fontium,
cellar subterraneæ &c. Vapores acidi, volatilesmi
recentes grate odorator. Irritabiliores subinde in
leipothymiâ imo morte conjiciunt, ut vapor cori
et narcotic or, lilior, violar, rosarū, tiliæ in arcto cubi-
culo bene clauso, instar fumi carbonum pejus letha-
lis ☉ et ℞ constat p observata, et ingeniosa experi-
menta p flores et fructus, soles, universim fructus ♍.
aërem pestilentiale nocumen spirent, quem si excipias
in ves aliquor et conserues, et ii tale vas imponas
animal e.g. aviculæ, illæ aque celeriter peribit,
ac a vaporibus metall. carbonum, fermentantis
vini. Ff mira sed certa observatio, caute hoc ex-
spirent sic dictum dephlogisticatū, ideq; qui obtinetur
ex ☌ fluente in testa, si colligatur eo tempore,

Modus ex Plantis aërem dephlogisticat extricandi.

vbi multo sole collustrantur. Cumuntur aũ ad hunc aerem dephlogisticatum obtinendum plantæ frugiferæ, vt pdun. semper viridem, folia aloes &c. ponuntur sub campana in sole et sic collectus aer est dephlogisticatus. Est summe putus, quia maxime inseruit respirationi, si candelam sub hac campana accendis, adeo lucida flama ardet, vt vix oculi intueri possint, aer vũ hic noster, vt in umbra collectus est sumne nocivus, animalia enecat paucis momentis. Ex fructibus aũ constat, quod pl sea sub umbra, sea sub sole aër ex his contrahatur nocivus, si in loco angusto clauso magna quantitas colligatur: go inde patet, quod aerem purificare n possimus plantis variis, in cubiculis aegror depositis, vt Tissot aliiq suadent, sed inquam male patiur. Licet nihilominus deambulare pr loca umbrosa, arboribus consita &c, quia aër nocivus ex plantis exhalans abunde ~~colligitur~~ corrigitur aëre alio admixto libero, bono, dephlogisticato, atmosphærico, interim tñ inhabitatores laeduntur ab odore e.g. rosæ v liliorum.

Aliæ causæ Suffocationis sunt. Vapores metallici, quor sunt pestilens et cito enecans vis; qui obtinentur, si crepitum in + o solutum et hi hic aer

pestilenti primus ē, Lapis Lydius aeris faciem
si ēm cella mensura fluidus vaporis metallici colliga-
tur in cella vasa, et in alio priori simili vasa simu-
tur aer athmosphaericus, et hic traducatur in vas aeri
metallico plenum, si tr aēi athmosphaeri bonus ē, to-
tus absorbebitur, ita, ut cum priori nec majus spa-
tium faciat; quin imo, si aēr probandus optimus sit,
tunc aēr metallicus minus adhuc spatium adquirat.
Vapores plumbi copiosius assumpti faciunt simul vomi-
tum contumacem, aeruginosum, sic etiā pictorum la-
borantes rejiciunt materiam viridem, viridi aeris simil-
imam, ac sinceram aeruginem examinatam vomerant.
examinetur materia hau aeruginosa, an ē plumbi
contineat, p attractionem alicujus probatorium seu
Lapidem Lydium.

Mensura seu Lapis Lydius diversarum aeris Specierum.

Alia suffocationis causa sunt strangulationes, quibus
natus ē nutrices infantes suos suffocant, item bolus
intra oesophagum haerens, ē alia corpuscula degluti-
ta etc.

Cura varia est pro varia causa 1o Si suffocatio est
a strangulis, convenient ea omnia, quae in asphyxia

Cura Suffocatorū pro Hāc Causa varia

Venato. plethorica seu debilitate spuria laudan-
tur i.e. p. V. S= Venæ jugularis. 2. inflatio aeris in
pulmones et enem. 3. Epispo. alterna abdom. et tho-
racis. 4. balnea, frictiones abdom. balnea calida, fasi-
nos. subvin. etc.

2°. Si gas siluestri, a vapore carbonum, ab aere ne-
phytico, putrido, a vap. veget. metall. etc. profunt
i. aer liber, purus, hinc aegri sunt auferendi ex loco, ubi
suffocati sunt, v. fallen portae et fenestrae erunt adpe-
riendae situ erecto. 2. V. S= in brachio si obi sanguis
vix fluit: praeprimis v. scarificatio nulla, in vena
jugulari. 3. A ox etc. ad nares, ad tempora adon.
et fauces, in ea maxilla pagnus solicatus, si vero morbus
eo jam pervenit, et spuman faciant epilepticor. more,
tunc aut vix aut nunquam sanantur. 4. enema ex
decoct. v. fumo Nicotiana, laxandum; est enim appoplexia,
et qua indicatio est liberare cerebrum p. V. S= et expans.
circulatore destituere p enemata etc. 5. frictio thoracis
et abdominis cum aceto frigido, et totum corpus, facies
conspergenda aqua frigida. 6. inflatio aeris per os,
v. si mucus caput laryngis impediat, post inflatu-
lam Tracheotome p vulnus inflandus. Sed pumus,
aut fumus nicotianae in anum et pulmones, nam

De Asphyxia (3o

suffocato, hu
provenit. S
finctur pe
herba aspu
ni spir ad n
ficus; v. fumu
tina et spu
spiritus et a
sed stabilia
di tubum co
anod. nic.
spasmos ve
3°. Si
hi emenda
selopeto
kes sunt
gua in fa
dian injec
irritant
da, et po
sunt v. in

si vinßes evidam ex fumo carbonum, v aëre phlogistico
suffocato, hunc aerem impurum respiratum, certe nil
proderis. Optimus est aer dephlogisticatus, qui ob-
tinetur per colationem nitri in aqua, & spelgeras
herbae aspiratus sole splendente; sed cum hic acc-
ss ipse ad manum sit, prodest aer purus atmosphae-
ricus, v. gr. nitrosus inflatus ad irritanda intes-
tina & pulmones. 4. quod si hic adhibitis rubef.
respirans & deglutitio, ut loco ~~& ox~~ dilutus, acida ve-
getabilia cum antispasticis ingerenda ie. aceto v.
dilutum cum aliquot guttis laud. liqu. Hyd. v. stibiu.
and. min. Hoff. &c. Nam vapor est venenum, quod
spasmos ventriculi causat.

optimus aër
Dephlogisti,
cus obtinet
ex
Nitro

3o. Si ab aere mephytico cryptae &c. hi vapores
hi emendandi seu potius extinguendi sunt, explo-
sclopeto, aceto accenso, v. granato injecto, & ut si
hoc sunt adparenter mortui, eadem commenienda
quae in suffocatione a fumo carbonum, et dein
clam injectam: & Galbeum v. tam enacuante, quod
irritant et stimulant primas vias; item pisces frigi-
da, et potu limonadae; aegri ex cryptis extrahendi,
sunt v. instrumentis, v. laudentibus v. si prius explo-

scloperto: ab hominibus panno accto madido, et oleo obvolutur. Cautū ꝙ ē eiusmodi loca conclusa non ingredi ore apposito, quamdiu ignis v candela ardendo exstinguitur, provsq; eidem loca lustrare assuto lixivio ex Vineis ibus, calce, sale communi parato, item fumo accti accensi. Vbi acidi vapores sunt, ingredi possumus sub iisdem cautelis, sed panno accto, sed lixivio eidem madidi v lixivio calefacto. Omed.

4° Via vapore metallico: conveniunt eadem, quae in suffocatione a gas sylvestri, hic praemittit prompte remedia emet. exhibenda. v potus ex Balsamo, v gutta, item infusum nicotiano injectum. ——

Vapor cupri ergo requirit aërem dephlogisticatum aut saltem alcalescentem, qui illum v decomponit, non corrigit, sed cum vapore ei substabilitate volant ope vehiculi et inflectendo, provsq; ejecta v Balsamo v gutta, item remedium aliquod evehens, quod haereat in primis viis, sed ad vicinas sedes substabilitatem, profundat, ut evacuata instantia.

Vapores plumbi evehunt victus ex Lutgio, ejusque

valiis, ut acetosa lactea. Curat qui ex absumptis vaporibus plumbi ut in colica ℔ra suadent emeticum cum draſticum, ut Galli, sed jam post ſe plerunque vomitus adeſt draſticus, saepe transeunt in Sleū, sorte colicis leviores ℔ras curationibus, graviores vix unquam. alii in colica pictonum dedere lapides 6ℊ cretae lapid 6ℊ cum rheo, et gradē ℞ horio 6ℊ ℨij – ℨß, rheiℨij, ita ut ut aegri simul fuerint purgati, juxta hos calx plumbi per ſe iners ℊß, ut calx ferri, aut plerique calces metallor, et calx plumbi aliaeque calces solem noceant, ſi fiant ℔la, sic calcem ℏi acido salis salam, ut ē Sacchatni et cerusa fieri ℔la nocuum, quod innocuum redditur, ſi ingeras corpus aliquod, quod cum acido junctū majorem habeat affinitatē hoc acidū absorbeat, ſi ēn calx remaneat iners. Hanc methodum provē poteſt, qua levis evacuatio in colica ℏra levior, linguā oriuerſim leve evacuativum, leve purgans, emeticum, oleoſum ſinguae prodeſt. Angli contendant in colica ℏrā alumen doſi magna ad ℨi– ßß, qua antiſpaſtium et inducens ſtupore, tollens irritabilitatē, quam ſpasmum ſolvunbur, ℔ℏi Sach. ℏ, ℏbe acido junctum primū vires inſert, unde terribiles illi ſpasmi, ſui in ipſos adeū

„Remedia in Colica Pictonum exhiberi ſolita.

»

»

» motus epilepticos subinde degenerent. Alii oleum
Ricini ames: quod contra Icteriam saepe operae depra-
dicatur, commendant, paratum ex Seminibus, soluit
tibi & similiter purgante Lbt, et ipsa semina
vim potentiss. drasticam habeant, tu Ob expressam
est drasticum Mad Zij–iij per vices assumitur,
sed cum Butyracea habeat consistentiam, praestat il-
lud commiscere cum jusculo carnium, et ita assumere
per vices, blande purgat, et videtur inter omnia metho-
dos colicam solutiv: sanandi, haec ipsa efficacissima
est, conuenit et pluribus cum ista methodo.

5ta= Si à corporibus deglutitis e.g. à Bolo vitra
oesophagum haerente, moriatur Vale hoc ideo, si
Bolus vegetat asperae arteriae antrorsum, eaq: ferme
compressa spiritus intercludat, vel vero, si oesophagus
irritatus ad haerentis bolo spasticam contractionem, et
simul ii consensum trahat caput asperae arteriae,
Anima glott: per consensus spasticae contractae, clausas
spiritus intercludat. Sic hoc in pueris voracibus
dapibus voratibus, ita ut globis ludentes, eos de-
voluant, vel si inter manducandum rideant, aut
loquantur, si infantibus dantur pessimis globis

plenae dapes ℞ pisces etc. si de his aliquid in ima
glott. incidat.

Cura si corpora deglutita ℞ exiri debent, si deglutita
nocerent, ℞ detrudi; si deglutita ℞ norent, ut sunt
contusibilia, alias ut uva, poma, morsa etc.
Si vero corpora ℞ contusa, et simul ventriculo
inimica exiri requirant, detrudenda, sed simul ac si
venenum ingestum est, lubricantia danda, quae post
quodlibet corpus detrusum indicantur e.g. mucil.
mucill. ℥ arab. et ol. a mygdal. etc. Extracto sit a
digitis, & forcipe apto, e spongia fucata balenae ver-
gulae illigata, sufficiendo aliquot humidum,
a spongia imbuescat. 2. si corpusculum tenue si magis
infixum detrudendum. Detrusio fit ℞ instrumento
chirurgico, ℞ pulsando dorsum, ℞ per motum fortè in
cassendo. 2. Si adsit periculum praesens suffoca-
onis, quod contingit, si corpus praesens ac haerens
nec detrudi, nec excipi potuit, ℞ si quod in asper. arte-
riae incidat e.g. Vocatus ad hoc, qui aureum deglutivit,
loqui nequit, oculi protuberant, rubent cum tota fa-
cie, hic convenit je large ℞ Sᵗⁱ. 2. evect. promp.
tum ex solut. ℥ evect. ℞ Bli. abi. ad B.B. sanciben-

Exemplum Hoy asphyxiae ab aureo deglutito

rent. alii oleum
niam tentoper dyas-
Seminibus, soluit
t, etsi ipsa semina
t, in 88 expressis
t vices assumitur,
sistentem, praestat il-
enium, et ita assumen-
detur inter ves methe-
ue ipsa efficacissima
ata methodo.
e.g. à Solo citra
Pater hoc ideo, so
storsio, cap. serm
vello, so aeoplagus
ica contrahatur, et
ut asperae arteriae,
ae contracta, clausae
in pueris voracibus
lis ludentes, ex ore
dum rideant, aut
ntur festinus esseis

simul irritatur. 3. si ob defectum deglutitorii en-
tium datur regurgitationem vomitum erit enema ex fumo v-
irfuso salutat. decoct. Nicotian: quidā enema moue
ex infusio: enema ici in venas, sed anday hoc factum via
cor erdandum ē. 4. Bronchotome — si quid in aspe-
art. insedat j. v. s. larga. 2. tussim excitando pecu-
tiendo dorsum, quando pueri sit, v irritatio faucium
v enema v nasi in capendo per strata vias, vomi-
tus excitandus est. 3. in praesentissimo periculo Bron-
chot. facienda est.

IIdo Asphyxia submersor. et Suffocator, ite a sulphu-
ratos.

Cum est fere casu, ac in aphix, suffocator a fumo
carbonū. Indicatio cui ē petitur a capite remel-
lere, circulatiōn restituere quo modo, nisi prodac-
to v vdrogenio. Submersi pp lintei, calidi ci-
pere super sabura calida, v calefacto et lyst. & super-
effuso corpori, & an cubiculo calefacto, fouendi sunt,
jacentes capite modice elevato in plano inclinato,
quod si aqua jam deglutita est, prodē potius ex infus.
flor. sambuc. cum oxym. squill v simil. ite infusio
lene aromat: eg. Rhae v flor lauistici dy. In jam

respectu prodig
expediendo Pulsu
ratione simul
pa singulatim. 2
in pulm. in ann
enemata acria
D. H. sp. ac. v
submersi. 5.
cans ad Nu
nervina diffu
na, & secula
IIIdo Asphyxia
hyperia, v.
in pari org sim
et tempora
frebo & hyp
thoracis et a
irritatio fauc
fis natibus,
violenta pilor
parorg finum
VIta Asphyxia co
nea, hinc

resuscitato prodest Vomitus, ℞ sole vomendi actione
Expediendo flatus per fauces, ℞ evacuando, ℞ utrag
actione simul. a Fulm: tact. requiritur 1. V. S.o ℞
ra regulatur. 2. inflatio aeris ℞ simpl. ℞ medicat
in pulm. in ann ad resuscitandam circulatione. 3.
cremata aeria ex fumo ℞ decoct. nicotiana ℞ murra
℥ 4. sp. cc. v ~~ox~~, v frig. ad caput, vt in suffocatis et
submersis. 5. frictio totius corporis. 6. actus vesi-
cans ad Nuchan profund. 7. quod si aeger revixerit
nervina diutius iterum continuanda, Moschus, Camplo-
ra, ℞ Serulacea.

V.to Asphyxia hysterica. Signa 1. praegressa causa
hysteria, 2. absentia aliar causar asphyxiae. Cura
1. per oxysmo 1. per odoramenta fortiora ad nares
et tempora. 2. enem: aceo ex decoct. ℞ fumo nicot. 3.
frictio p balsam. aeron: ad nares ℞ tempora, ite frictio
thoracis et abdominis. 4. concussio totius corporis. 5.
irritatio faucium. 6. inflatio aëris p os et pulm. simi-
lis naturibus, ℞ facta tracheotome, si opus 7. extractio
violenta gibor ci morte reperiri iussa quondo. Extra
patorym unum morbus curandus sua methodo.

VI.to Asphyxia congelator. Hi habeant apoplexia sangui-
nea, hinc indicatio 1.a, humores congelatos fluxiles

Medela Apoplexiæ Sanguineæ

Seu Congelatoꝝ

reddere, & dein apoplexicæ sanguineæ mederi. Conueniunt ℈. ℈ de via publica transportetur aeger in domum proximam, ac toto corpore nive tectus ℈ aliquod tempus maneat, & sic itinere ℈ aeger sub lectum reduci nequit, subito erit totus negotium pelagenitis fricandus toto corpus, subfrictione exercitus leuiori frigoris gradus. 2. reponendus in balneum ℣ frigidæ 3. post aliquod tempus in cubiculum lecti frigidi 4. tegendus cineribus frigidis, ac deinde frictiones leuiores cum panno lineo. 5. per lentissimos gradus cubiculum calefiat, vt humores congelati tandem resolescant. 6. vbi corpus jam plene facto methodus antiphlogistica adhibeatur, vt in iis, qui apoplexia sanguinea aut vera jugulari ictu planato periclitantur i.e. V. S.ne à brachio ℣ vena jugulari etc. 7. si redire incipiant vitæ signa inter. lenia cordiaca cum sudoriferis danda, vt infus. famb. gucis addito pauxillo guttulæ, dein fortiora.

VIII Asphyxia ex alto delapsos curatur generosa methodo antiphlogistica. 1. V. S.ne in brachio ℣ vena jugulari 2. inflato aere in os, ei anum. 3. clysmate acria &c. frictiones. 4. si reuixerint, potus antiphlogist. ex Sem. Papav. cum Oxymel. Sorgem. ℣ emulsio ex amygd. 4. Sem. frig. 3ⁱ. aceto & infusi jambuc. flor. drachmæ

Vniuersis et al
sunt, & frigillat
VIII Asphyxia ex
Indicatio est euac
gans vel ves. jugu
cibus vel Bls al
dandum lenis e
ufaciendo humo
atur & anum
per regio ventris
cum ▽ emet. mix
vomitum moue
neum, ℣ si incer
valde purgabit
absorbent. rad a
dilutæ, magn
de ex fair - gu
culus distendit
impedit & abs
ide raphus
tare fatione de
absorbenta
dies habeas

Vnimersim ex alto, delapsi & ad parentes mortui fœtendi
sunt, & frigidati & contusi.

VIII Asphyxia ebrior. à vino v opio unde asphyx. sanguinea
Indicatio est evacuar. 1. Systema sanguiferum p v.g. Rz ser-
gar in ven. jugulari. 2. Systema gastri cum iis latis san-
cibus vel Cl albo; nam unde capiti possent emetica
dandum lenia ex noxii alterando, calefaciendo, & ita
relaxiendo humores. Si enema p os ingeri nequit, inicia-
tur p anum in fusum saturatissimum nicot. v inunga-
tur regio ventriculi cum oleo colocynthid. vel Oo nicot.
cum ☿ emet. misto, nam ☿ emet. citat p venas in minus
vomitum movet, prout, si colocynthis do injicias in bal-
neum, v si inunges Oo colocynthi, v unge. de artibus
valde purgabitis. 3. exhibere potes ☿ simplicit, dum
absorbent. vel absorbentia ie. ☿ absorbentes, v Oo alca-
dilata, magni usus sunt in summa ebrietate, fœtis-
de ex ſir-guida cleft. fermentans, inebrians, ventri-
culus distendit, distentus motus humor imminuit, ac
impedit p abdomen, aorta descendens comprimit,
inde raptus sui ad caput, inde apoplexia. Hanc
sanguinem retinet elastici & vasa acida compescunt
absorbentia. Sed dum, ne ebrius statim per apople-
xiam habeas, & te ei fœtidi exponas. Ebrius am

odorem vinosum ag spargit, facilius stimulo excitata.

IXo Asphyxia iratoli, ita furia maxima huor ra
refactionem producit, illorgo ad caput vgeat, ut pabl,
ex facie turgida, tumida etg. Vnde apoplex sanguinea
et turba effemalis gastrica, non post diam graven pb-
rang hypochondria dolent, adest anxietas, et oppressio
praecordiorum, et amator oris, ita, ut videatur celerima
secerni bilis, secretag celerime excerni in ventriculum
et intestina, hinc quidam vomunt post diam, et
quidam acre ginosa, alii incidunt in diarrhaeam, in
febres biliosas, in morbos fabrales, aut saltem
diis veratur anorexia.

Cura 1. V. Sio posita ad totum caput, frigida po-
ta ad complescendam huor rarefactionem. 2. medicam
vita et sensu, prodest venire diarrhaeam artificia-
lem ex ferro tartarizato, aliorgo euprotico
purgante accedente, prodest quandoqs vomitus.

Xo Asphyxia a gravi terrore, graviter circumfusum
terror in circumstantibus viris tabidibus maxime in
seminis, apopl. Epilepsiam facit et commotiones

varias, choream
Cura 1. Acc,
tus v. tibi iuvabus
ysmata ex V
ones aromat. Ata
an dispositione
XIo Asphyxia et Ep
celerem spem dep
hominum coetu
liberac perfluvi
pasto alian alie
linguam convert
& saltem in stra
pus mollitis e.g.
sed tale tum, qu
hu corporis via
Custum, plenu
tum, V. Sio co
laxus, visus,
acetu etg ad n
dendo cum V
tium quadent fu
labori, aut on

varias, chaream S. Vit. etc.

Cura 1. A CC, Ox S. Vanier. V dilutus naribus admotus, vibrissas irundus, spond: castor etc. 2. balnea tepida, clysmata ex V tepida, oleo lini, emollientia. 3. frictiones aromat. Musca, primessim ea, quae nervis alicui dispositioni inducant.

De Epilepsia

XI^mo Asphyxia et Epilepsia, Epileptici in acta constituti celerem opem desiderant, si e.g. cadant in foro, in magno hominum coetu, aut in clauso cubiculo etc. i. a. liber ac perflans admittendus. 2. cavendum ne capite, vel pede alium attingant, ne cadant in ignem, in V^am, ne linguam commordeant, hinc prodeat aegram v. in lecto v. sellam in stramine congesto componere, lingua corpus mollibus e.g. spongia utrinque maxillae interponere, sed tale tum, quod deglutire non possit. 3. Si ex habitu corporis videatur, hoc esse plethoricum, robustum, plenum aut gravidum v. diuturnorem in sella sedentem, V. S^to contendit, si contra debilis et exhaustus, laxus, visus, v. faemina, excitantia remitte, sp. cc. acetum etc. ad nares, ad tempora, pectus, pedes, faciei, pudendo cum V frigida, borac. spp. cl. Hirschel alii q. enemata suadent subpercoryzhoo, sed attendo eos, qui bus nares laborat, aut omnino non deglutire, aut difficillime, dein

etiamsi deglutiant, magna dosi requiritur ad vomitum ciendum; sic cl. Hoffmannus nitri apoplectico ℈j de ℥ eneol. dederat. cl. Rosenstein teneros infantes epilepsia correptos tinctur. calidis vino rhenano paratis involvendos curavit. 4°) Pollices v. sunt vi extrahendi, nam pollicum distractio paroxysmum solvit, effectus potius ē subtracta epilepsiae, quam cāe paroxysmi subtracti.

XII Asphyxia a Venenis Venena sunt varia e.g. arsenicum ad necandas muscas expositum, quem facile forte imprimis ab infantibus assumitur, v. alia acriora e.g. ℈ jul. corr. Kobalti, Smaltae, nucis vomicae, hyoscyami, opium maiori dosi, Cicuta aquatica etc.

Cura ē partim generalis rejectis ab effectibus veneni etiam ignoti, partim specialis rejectis ex cāa veneni cognita. Sic 1ma classis Venenor, quae agit vomitu valido, ardor ventriculi, salivatio, asophagi, ventriculi, abdominis, praecordiorum dolor, et fortis dejectio ab initio cruenta, circuitus singultus, convulsio, tandem mortalis et ipsa mors. Stante veneno assumpto fuerit, et tanti tibi incognita, prodest illico datus copiosus potus mucilaginosus, jusculum carnium, lac copiosum, butyrum, oleosa, enemata oleosa, et lactea, et enodientia, lacet so-

menta tepida abdominis, semicupia statim adhibita,
sed cave ab emetico, nisi forte statim reflexas hoem ve-
nenum assumpsisse et prædicta symptomata ñ di-
adsint, ita ut possis venenum excutere, antequam
vis ejus rodens et inflammans agat.

2a Classis venenor è, quæ agit vi narcotica, humores, ea-
rumque sanguinea inducentes, adeo ut tur-
gor faciei, pulsus tardus, plenus, respiratio lenta, sopor apo-
plect: &z. talia venena sunt vt plurimum Vegetab. Aspi-
della, Cicuta aquat hyosc. &z. Hæc omnia V. sic
emeticum generosum et Glo albo, gratiola &z: ad exci-
tandum Venenum. Acida vegt. &z. e.g. aceturn ad exercen-
das vires veneri forte relicti.

3io Quod si venenum quoddam minerale e.g. Arsenicum
v. ☿ ℔ sub. cor. austerid. aeris &z. assumptum fuerit, ea
tum præter potus involventes antida laudatos, con-
venit solutio saponis Veneti cum lacte tepida, vel cum aqua
ē cui remedium oleosum et lixiviosum, v. g. ℥i cum
V, v lacte, vel si hor. veri requirat, e.g. cui, adhibe-
dum lixivium cineris, sic etiam si decomponitur acetum
et ☿ sublim.

☿ sublim cum axungia inunctus v. intempestive amica
dosi abignatis e.g. contra pediculos v. scabiem, agit sublim
instar Veneni excitando terribile salivationem, stomina

rigantia, vomitum & dysenteriam quandam cruentam. His malis medetur potus copiosus tepidus, lacteus, emolliens, ac balneal tepida, spatio de ista ℥. sio, si magna febris adsit, sed homine imponere in balneum tepidum oleosum, plurimum prodest.

4. Venena quaedam in vias potissimum urinarias agunt mictus cruentum & intollerabilem urinae ardore excitant e.g. Cantharides, quae exhibentur interne in morbis venereis, aut filtri loco seu aphrodisiaco, agunt in fluidum primae viae inde vomitus, dysenteria quandoque gravis, & quasi specifica in renes, & totum systema uropoeticum. Hic prosit balnea tepida totius corporis ℥. sio cum & emulsa tepida.

5. Acida minera. concentrata per errorem aegris instar veneni agunt: eneta autem potu ℥ss mucilag. viscidoso, prosit item ℈. ℈ss acidibus affrictus, ore assumptus, dilutus, sal ℈ss, cineres.

6. Venena & fungi quidam, ova putrida, carnes putridae: prodit fola enesis ac deinde potus acidus ex aceto.

7mo. Venena Mechanica, ut acus, vitrum contusum etc, per imprudentiam deglutita ab infantibus & puerulis pungit nervos, vasa vulnerat, haemorrhagias excitat, & convulsiones. - In acu deglutita indicatur potus acidus diu continuatus, ut aper rubigine abducatur.

Dr. Vogel.

In deglutito frustulo vitri prosit crenores, pulverata pinguia copiosa.

8. Venenum dato rabidi de hor. vit. Hydrophobi.

9. Fumentum Venenatum. Gaxis ex frumento recentes seu fermentato huius morbi, qui latine Raphania, Gallice Rifle dicitur: sordes, pust: pessus formicationibus in artubus, accedunt contractura & convulsiones, convulsiones continua primo digitor, manuum, pedum, dein etiam membror caeterior cum immobili rigiditate per aeon pogue vitam persistit, tandem non nunquam supervenit convulsio epileptica ac mors convulsiva. Sic morbus subin mese finita vitae rusticor pauperior observatur. Cura sit 1. pane meliori, confecto ex farina meliori frumenti. 2. emesi validiori cum ipecacuanha, placentis solventibus, resolventibus, alterantibus. 3. balneis frequentibus tepidis. 4. remediis camphora, & scrula. 5. amaris, tonicis vires ventriculi excitantibus. de his morbis vide dissert. inaug. D. Huebel de casibus improvisis Vienn. 8. 1782.

De Singultu

Definitio. Simsultus

Est convulsio oesophagi, Ventriculi & Diaphragma sursum trahens, dum simul Diaphragma subito deorsum trahitur ac convellitur.

Causae 1. Cibus crassior masticatus, vel nimis cito ingestus. 2. haustus frigidus. 3. Saburra quacunque. 4. assumpta acria. 5. plethora, vinositas. 6. inflammatio Ventriculi. 7. aphtae, ulcera, vermes abdominis. 8. hysteria & irritabilis.

Remedia in Simsultu

Cura 2 varia prout causa: sic D. Wall singultum quatuor durante, aegrumque pene enecante subtilt bolo ex gr. XII moschi vid. Schaarschmidt Oekon. gener. 2r Auflage Leipzig 1755. 8vo. 223. — Cl. Valsiola refert observ. 162, quod pertinax singultus terrore incusso subito cessaverit. Singultio a vermibus curando anthelmintica vid. Cl. Haen tract. de Verm. p. 49. A cafe frigida singultientibus accid. hyscid. plus una vice auxilio fuit, vid. Crantz. m. m. tom. II. p. 813. In cohibendo singultu a vinosamente Anethum graveolens- bin: commendatur. Aegrejas inde vires vidit Soleffus. Spielmann. Mat. Med. p. 239.

(*)

De Paraphrenitide.

Febris acuta inflammat, cum topica inflammatione Diaphragmatis.

Causa fust generales ors inflam Stonis Diaphrag-
matis adplicatae ppe ingesta frigida Vulnera ad
Diaphr ossa penetrantia, Vomitus violentus.

Signa ſt ſ. respiratio Sublimis, pectus, anxia,
celer, orthopnoea ſ gurgiens Abdomine solo thorace
peracta. 2. Singultus et introflexio hypochondr ad
sursum. 3. Dolor ingens, acutus, a costis spurii
incipiens, in scrotum, micturitionem ortus, et alios aug-
ctus. 4. Delirium perpetuum. 5. risus sardonicus
cum febre acutissima, qui plurimis ex ſgnis pa-
thognomicum iusta Cl. Boll ar ñ ſpe adest.

Prognosis est mortis periculosissimus, quia cito
aut aegrum suffocat, aut gangraenam insert ob con-
tinuum motum.

Exitus est idem, qui vetus pleuritidis, gradatis
Affectu sourulentam, qui oritur, ſ inflammatio a-
cta in suppurationem et pus in Abdomine effunda-
tur, et celebrat, quia ñ cognoscitur, nisi magna co-
pia puris ita in Abdomine iam collecta, quia
ob macerata ſ pus viscera Abdominis paulatim
thesin ex impossibilis est.

Cura paraphrenitidis seu Diaphragmitidis, e

generosissima antiphlogistica p V. Sr. ad ñ de-
liquium virg per clysmata aliqua eluentia e.g. in
fusulis carnium Syrij. ol lini et mellis gtis aq
Zij, &c. vel Oij Enallentia, Oa pro potus le-
pida ñ copiosa pro una vice, sed frequenter, et
pura dosi absumptor e.g. omni hora ad ½ vasculi
pro media. et potu communi Sapientis prosit.

De morbis Abdominis
De morbo Ventriculi
Et Vitijs adpetitus

Adpetitus peccat Optici modo, excessu, defectu, et
depravatione.

1° Species adpetitus excedentis seu auctis sunt. 1° Canes canina, seu Gradus e morbus, vbi in gestu nai-
ori quantitate, in stat lupos dicto pro aliqua regiendi.
Narratur en de lupis prædas insequentibus, quod
insessa dicto pro aliqua regiendi, sequi illos persequa-
tur.

2° Canes Bovina sublimos dicta est morbus, vbi ge-
nem ñ saltatis animi deliquium sequitur.

Nota quidam Bovinam cum canina confundunt.

Causa prox. ac
sicuti, hinc ac
à stimulo acr
Causae ex
quia partes
destructo ordo
2° Motus co
culi abdominis
culus cito eva
cuar, quia
ventriculi ab
fusa, vt in
morbi corpus
Curra acida
labilitas, qua
cari sunt.
Subtilia
laboriosi, exci
hypochond. ob
Cura vari
nia per nu
Si à saburra
sam humo

Causa prox. adpetitus aucti est peculiaris irritatio ventriculi, haec an nascatur a vacuitate ventriculi, an a stimulo acri, crapitlas ejus vellicante.

Causae excitant: adpetitus aucti sunt 1o inedia, quia paricter ventriculi efficantur, et si quis ob continuam destructionem nonellus nata ad reparationem. Causa Excitantes Famem

2o Motus corporis validus, quia in singultu et musculi abdominis sunt in perpetua exercitatione, ventriculus ejus evacuatur. 3o Bilis in ventriculum regurgitans, quia per vim sua amaritudinem musculum ventriculi abstergit. 4o excretiones omnes nimis profusae, ut in nimica perspiratione, salivatio nimia, morbi corporis exhaurientes, et sic putrida. 5o Saburra acida. 6o ad impotentia, amentia, et aucta irritabilitas, quae duae ultimae causae etiam praedisponunt vocari sunt.

Subjecta his morbis maxime obnoxia sunt, laboriosi, exercitati, a mente capti, hypochondriaci et irritabilitatem.

Cura variat pro causis. Sic 1o si evacuatione nimia, per nutrientia, frequenter et parca copia detur, si a saburra acida, ipsa evacuanda et absorbentia nascentia humores corrigentia e.g. Pono panem, quia labor- „Cura Appetitus Aucti pro Rare Causae

Exemplum

lect. fame infatiabili cum sopore et sudoribus acidis.
" Cura R. maj. alb. Zß. Aq. tei. de die. Turgente saburra
emeticum exigua: R ℥ ß emet. gtj si cum diuculo ventri-
culo in parvo pertulit, te mixt. or V. flor. tiliæ maj. alb.
" Bij et Syr. cham. si ab hysteria, tuant. spasm: e.g. Pono
foem. gracilem, ad nobilissimum laborat. fame bovina.
Cura per antihyst. tenuiter robor: e.g. mixt. or ppat.
methae. cleor. menth. Bj et Syr. castor. bg. aut. Hoff.
aa Zß. et Syr. cinam. Bjß.

IIo Species adpetitus diminuti sunt:

1. Dysorexia i.e. adpetitus imminutio.
2. Anorexia ie adpetitus plane deletus. pro duo mor-
bi nisi gradu differunt.

Causae excit. adpetitus imminuti. 1. nimia repletio
ventriculi. 2. saburra pituitosa, biliosa putrida,
et. 3. nimia laxitas ac paralysis fibrae ventriculi. 4.
defectus bilis et alior menstruor digestor. ejusdem
rum. 5. obstipatio alvi. 6. febris et affectiones cerebri
validae, et nervorum vel et dolor lenitus et.

" Cura ubi varia Sic si a repletione pituitosa saburram
" a saburra pituitosa per incidentia et evacuantia ag.
Exemplum " Pono hoem adpetitu carentem cum ore, lingua, et dent.
cum gluti nostri tempore autumni: Cura. per incident et

Et evacuant. et f. et laxitat. apetitus ni redeat. p amara, stomach. elix. Aom. ligu. v fecul. elix. acid. Hall. Si a sola laxit. quod noscitur ex morbo praegresso laturali, laxitate totius corporis et absentia alterius causa- rum, cura per amara, stomach. Si a paralysi, quod noscitur ex causa praegressa, et Paralysi alter. partium, ut antyparalytica. Si ab obstipatione alvi, per motum alv.

Species adpetitus depravati sunt. iiii°

1. Apastia. est avversatio omnium v facile plerorumq; alimentor., vix differt ab anorexia, cum in causis et curis plane conveniat.

2. Malacia est adpetitus vix superabilis alicuius rei, cum Fastidio alior. Ut e.g. gravida halecem &c adpetunt, in febre putrida desiderant acida.

3. Pica est adpetitus rerum in Naturarum nutritionil, e.g. in chlorosi adpetunt creta, carbones &c.

Causae harum Specierum 1. Delirium. 2. chlorosis. 3. Scorbutus. 4. Saburra. 5. gravidit. 6. Hysteria. Curandus haec vitia sublato morbo principe, si a gravidit. tale, satiandus adpetitus est.

Vitia Coctionis.

1. Dyspepsia ie. cocto excedens, si ingesta citius

quam oportet, digeruntur, raro morbus e. et si fiat, oriatur a causis adjectitiis acutis.

2. Apepsia seu coctio deficiens.

3. Dyspepsia seu coctio difficilis

4. Bradipepsia seu coctio tarda

Causa dicuta e cado ac Dyspepsia et anorexia.

Vitia Sitis.

Sitis peccat duplici modo, excessu et defectu.

1. Polydipsia e potus desiderium inexplebile et validus ingesti adjectitius a causis, quae liquidi ingestionem requirunt.

Causa ff. 1. increabilitas humorum 2. impermeabilitas vasor. 3. acrimonia in primis e fluiditas viis Respirans. Ejus Symptoma et tollitur morbo sublato principalis.

2. Adypsia e morbosa sitis abolitio, obstantibus, praesenti licet grani sitis causa. Signa ariditas linguae, tolluntq; cubiti sine quo cessat sitis.

Causae 1. Delirium et gravis Encephali adfectiones, coma, Catus etc. 2. Spasmus pertinax internarum Cura hoc Symptoma tollitur sublato morbo princi-

pe. Si a Sphacelo interno insanabilis, si ab affecto cerebro, cura varia. vid: morbos capitis.

De Gastritide (:*:)

Est febris acuta continua inflammatoria cum topica inflammatione Ventriculi.

Signa et effectus 1o) Dolor ardens, magnus, fixus, continuus in regione ventriculi, acutus in ipso puncto, quo aliquid ingeritur. 2o) Vomitus subsequens dolentissimus, tetter ad & ingesta. 3o) singultus dolorosus, crebri et vehementes, et inde orta spasmi. 4o) anxietas summa, et perpetua circa praecordia, ob profusam resistentiam sanguinis a corde prodeuntis. 5o) jactatio. 6o) febris acuta contin. quod symptoma maxime monendi est, cum dentur Cardialgiae e.g. ab assumpto veneno &no ne vomitus, sine inflammatione ventriculi. Notandum Multi dentur inter veteres et recentiores, qui nil de gastritide, sed tantum de inflammatione praecordiorum loquuntur.

Causa subsequentes 1o) generales omnium inflammat. ad ventriculum directae. 2o) inflammatio topica vicinorum viscerum, omenti, hepatis, Duodeni. 3o) ingesta "

acria, pestulent, ebi, medicamenta, aut veneni noc.
ffatia intus nata. 5o potus frigidus aestuanti cor-
pori assumptus, extra Eduli v. noxa et assumpta
putr. pereunt, hinc ē gravissima caa. 6o Venena Ora,
dia metallica, Venena metall. venena vegetabil. Jaqe
ita pauca minuta erecant inflammando, fodendo
in Ventriculum Venena narcotica; multiplex rata agent,
alia et apoplexiam inferant, satisfaciendo lumbres et vigen-
do ad caput, Ventriculi, inflammant et gangraenam hinc
inducunt 7o erotica drastica. 8o Venena morbifica,
viri varioloſum arte corruptiora, inde vomitiones
assumptor. vivescentes, desqt plerumq; posteruptionē,
in pessimos morbos narcotdolor cum v. sine vomitu, cum
v. sine Diarrhaea, si maneant, plerumq; augent de vi-
ta periclitatur. Certum ex ipsa observationes etm
in Ventriculo variolas adeā, hinc mors v. tam a na-
tiva, quam a lon, quam occupant variolae; eadem
sunt ex inflammationem abeuntes in gangraenam et
mortem. De alio morbilloso nescimus, utrum in-
teriora occupet Ventriculi; id an certum ē ebilis an-
ginam tracheatam, bronchialem, pectoris, et sanguini-
pneumoniam praedui. 9o retenta saburra acri et

ói metastasi a
quodcunq; pest.
et morbi in pest
Epidemia vis pest
ginoso mor
tum in morbo
fermentur pest
neraca febrir
A sale morbo
Joqe ex ad ind
1776 plures d
febre ñ mag
in quorum medio
definens. Jun
postea ictero
brevis periit
de fiat ad v
Jun, arthritic
tum, Vomitu
in febr. putrid
febr. putrid
stimulantibus

vér metastases ad Ventriculu factae. 10a acre febrile
quidcunq; pestilentiale sequi ventriculi gangraenam
& mortem infert. Sic anthraces seu carbunculi in Anthracis
Epidemia vifi sunt, imo & spor. obi cum vomitu acru periculosi-
ginoso mox orto terminantur in gangraenam,
dum in mortem etiam tempore in pestilentiali. Ob-
servantur febricula anthracum seu carbunculi, dum
peracta febris biliosa est stationaria, continuo etiam
& tali morbo pereunt, veneno credendum est, hinc
sequi ex adjudicio defectus, & eruptiones necessi. Anno
1776 plures obsaburre ex anthracibus cum dolore sed
febre in magna, qui (20) magnitudinem aequabant,
in quorum medio oriebatur pustula in gangraenam
desinens. Quod si tales anthraces defecerint ad
partes interiores, ad ventriculum, ad intestina,
brevi peribit aeger, cum sanguinis vitiose vel-
de fiat ad vitam accessaria. 11a acre Erysipelato-
sum, arthriticum, podagricum, ad Ventriculum dela-
tum, Vomitum & Gastrodiden facit. acre putridum
in febr. putrid. petechialibus. 12a acre biliosum in
febr. putridis, quae si alexipharmacis, specifice,
stimulantibus, antiseptices, magnis dosibus can-

phrea, Valer. Sylvest. etc. iidem simul Vesicantibus tradentur, oritur diathesis inflamat, tympanitis inflammatoria, meteorismus. Acre bilosum simplex inflammatoria ~~tympanitis inflammatoria~~ producit subkolem et calentem, simpl febrim bilosam habeat pro inflammatoria, et ideo caueat ab euacuantibus, si vomita aut diarrhoea frontanea fibras opiatis, tunc conclusa materia pel acrior mota et medicamentis fit acrior, inde gestritis ex febre putridissima, sed gastritis sine manifestis signis, occulta: prout dantur enteritides occultae: et ideo pegas. Stolandus inflammationes originarias plerumq; et insignes fundarias vero laetentes. hinc pel bene notandus, quod febres bilosae et putridae raro ab initio fiat metuendae, sed plerumq; cum inflammatione. Hinc si contra bilosam putridam febrim dirigatur methodus medendi, plerumq; male afficiuntur aegri, quia in his febribus absq; necessitate dantur acria et stimulantia. Bostard. ploriores in gastritide ab acri bilioso et putrido in paradoxa erysipelatosam magnam febrem inflammatoriam cum pulsu pleno, et duro, sed potius subtilem debilitatem, quae praeter gestritidem clam in dysenteria enteritide

observatur
lenta ente
tranta.

Prognos

Ethalis, ob
nervos con

Cura est

tide et V.
mere emolli
tricubus irri
bilos, quia
enall. sed
da ex ol.
pida, quia

stat sonen

Quand
tis querel
debilitatem se
d. Clopes
mensem tuta
jugula e
diaeta

observatu. V. Sbus d. enall. curandi, 13a adplicata. Violenta externa, contusio vulnera ad ventriculi penetrantia.

Prognosis e mala, nam plerunq; illico fit lethalis, ob tactam necessariam functionem d. infirmor. nervor. connexor.

Cura est antiphlogist. generosa, vt in paraphrenitide p. V. Sbus ad ai. deliquia, sig. maior per potum mere emoll. enter. sine Oro, quia stat. & minima ventriculi irritant, per potum crebro & parua dosi exhibitos, quia n. dd. implent Ventriculum. Per Cataplasmat. enoll. sed quia d. crebro repetita, ne loco hor. per fomenta ex ol. lini ne lacte lepido, p. d. enoll. lepida, quia hic sicut in paraphrenitide seruiunt in stat. fomenti in transitu Ventriculo. Cura Gastritidis.

Quando p. contingit, vt febre & dolore mitigatis persistat vomitus mere Gastricus ob irritabilitatem seu createm post inflammationem. Tic. vidi d. Closet foeminam cui post curatam enteritidem per mensem tota sensibilis abdominis manser, vt nil nisi jusculum ex orzza &c. Tenere posuerit, curata e diaeta tenui nutriente ac dein roborantibus tenuib.

In tali vomitu danda sunt paregorica vespertina, ut Syr. Diacod. cum gtt. 3 opii, vel ℥ fl. Aliae 3ij Syr. Diacod. 3ij, opii gtj M. f. omni hora cochl. j.

Sed universim gestitodis multo difficilius sanatur, quam alia inflammato viscerum, quia multa adhibere requirunt, alias profligata, ubi strictae omnino non, vel exigua dosi, et cum medicamentis involventibus exhibenda, quia per se irritant, vel irritatum adhuc magis; potius ob pondus et distentionem vim sit copiosus, sed ad unum alterumve cochlear, circ. et hanc dosin saepe vomitum facit. Hinc semen lini cataplasmata, enemata, semicupia prosunt. Causas a dando emetico in gastride ob vomitu, qui initio saburralis, dein bilioso, demum in aeruginosum, ab initio doloriferus, dein paulo post vim nihil mitigatus observatur, et ideo quia leuans videtur, multos seduxit ad exhibendum emeticum. Hic regula Hyppocr. Vomitus vomitu curatur vel valet, objecto ei vomitu inflammatorio. Hinc etiam male hunc vomitum opitulantur sistere; et in topico more, et acre, vis

vires Synapismi, semi nescantis, v rubefacientis agent, ac dein et humores rarefacientes febrim auctis absentes, augeat praesentem, humores, q ad caput urget. Galenus ✱opium in 4° gradu frigiditatis, et siccos solidissimos experimur. Sic externe Rad. Cichorei opium in forma Lenti Stomachica, ob easdē rationes. Hinc si vomitus antiphlogistica non cedat, n est exacerbandus opiatis.

Exitus ē Crisi: In Sanitatem: Morbus alium suppurationem, scirrhosum, cancrosum, gangraenosum, & Mortem subitam. conuulsionibus accelerata. (I.) in Sanitatem a, benigna resolutione, circa diem 7am v ante 9am diem, si in Phrenitide levior fuerit b, cystica euacuatione, si grauior post 7 v 9am die. (II.) in morbos alios. 1° in Suppurationem, cuius sunt signa a. plaga pus inflammatio magna absq; signis benignae resolutionis v cystica euacuationis, b nausea, cardialgia, vomitus post assumpta diuturnus. c febris nocua cum horrore vago, dolore nocturno, macie corporis, dolore persistente ad ingesta, et diarrhaea colliquativa. Cura: indicatio 1° pus

Remedia Detergentia.

evacuare, ulcus mundare, & consolidare a puris exitu, paretur & emolliendi, ut parietes emolliantur, & vomica rumpatur, quod nosetur expure sursum & deorsum rejecto. b. Ulcus mundatur & levatur de Argentea, Balsamica e.g. Decoct. vulneria: Veronicae, chamaed. chamaepythios. Virg. aur. sed Frest. cum melle rosar, grossa bal. samica, or myrrha, olib. mastich. dg. Fiat dosis decoct. ℥i hora ad ½ vasculum. Myrrhae ii ℥ ad gr X. XII quater de die, & in mixtur. vitelli ovi. Jubacta ad ℥ß cum melle rosar & pro lacte, & balsamo genuinario, vitell ovi jubacto ad gutt. x. Notandum tempore purationis & abscessus dieta convenit ex solis jusculis, ex oryza, hordeo, dauco dg. ne ventriculus major copia nimis distendatur, forte conduceret pro aliquot dier corpus per sola exemota nutientia sustentare

2o. in scirrhum; cujus Signa sunt a, praegressa inflammatio nec benigna resolutione, nec suppuratione terminata. b, Vomitus chronicus, pro sumpt. solidor, deinde ichor liquidor. debilitas fama, atrophia, ac tandem mors lenta, Incadavere plaga pylori vicina dura, semicartilaginea reperitur,

patiatur & cedatur ☿, dolor ventriculi ad ingesta
cedat; a remediis stomachicis, & catarrh. coerce-
batur. ♄, dolor ventriculi ad ingesta cedat &
attactus corporis duri.

Gastritis saepius in scirrhum, quam suppuration-
abit. Sed scirrhus etiam sine praegressa gastritide
observatur. Cl. Closet tres vidit scirrhos ventri-
culi absq; praegressa inflammatione. Cl. Van Swieten
ac Sauvages etiam aliquot casus adferunt; praec-
sertim observatur scirrhus in illis, qui lauta
vivunt, spirituosa a vini avant, item post indu-
rationem aliarum partium vicinarum, viscerum vicino-
rum, lienis, & praecipue intestini duodeni. Signa hujus-
modi scirrhi sunt: a, Vomitus ab initio 6i secundo
vel 3o mense, dein omni mense semel, postquam si se
insurgere coeperint, postea plerumque frequentius, post
plurimum largiter, vix post cacean 6i4ta die,
dein quotidie una alteram hora post pastum, primo
solidiora, tandem liquidiora, quae sumpta statim
sumpta fuere, demum omnia omnia. b, Emma-
cies sequitur debilitas, ac tandem miserrima mors,
interdum tamen diuturna post multos menses inducitur

Casus Scirrhosi Ventriculi a Potibus Spirituosis.

In diſpoſitis cadaueribus Ventriculus durus, ſemicar-
tilagineus, luberibus plenus, ſpuit ad pylorum eius
paſtes vicinas, ubi protenditur ad inteſt. Idem, et hu-
patis ſyſtema, pylorus craſſissimus, angustissimus,
ita ut transitum Cibi et Ventriculum impediat, rejectus,
unde et vomitus. Cura: Indicatio est reſoluere, et ver-
ſus ardum, tentari ea ſit Cria ſoluentia ex
gran thalex. Scorzon. Cardan. etc. ex Fuchſij hor.
item ex Japonica Veneto, Vs mineral. Onis et V. ſelle
et ex Fucci: thus Japonaccat: endiv. lactu: chaero-
philli etc. Sap. Venet. in pill. eg. ad 3i- 3ſs intra dies
quia lente ſoluitur, ſumat ab initio pastes de dieta
dim 10-20, quat una ſit gratia, finito dolore, illico deſi-
ſtendum. Cura palliativa, quae ſemper ſola locum
habet, requirit victum molles, juscula ex orzata,
hordeo, et pullis, v. pediculis vitulinis, ova ſorbil-
lia, et clemones hordei, oryzae, aucena etc. victum
dulce interpolatis vicibus, cremata nutrientia,
Balnea tepida et lacte in pituita conuenient.
Vomitandum: juſcula parca quantitate, ſed ſaepius
propinanda ſunt. His vicibus ſimul et dolor ceſ-
ſat, alias enim vomitus ſuppreſſi nutrienti corpus

ematicdus. (:J:) in Cancrum cuius sunt Signa
Vomitus sanioſi, ichoroſi, foetidiſſimi maximè
poſt aſsumpta copioſiora cum dolore intollerabili.
Cura palleat Mala haec leuenda sunt p̃ modo
dicta et laudata nutriente parca sed frequen
ter aſsumpta. Hoi malo affecti pereunt
aegrè citò ac sciatho laborantes, cum hoc solum
discrimine, quod pereant citius grauissimos do-
lores.

(:*:)

De Cardialgia

Cardialgia est omnis dolor Ventriculi. Definitio.
Diuiſio Ia ratione diuersae sensationis in Gro- & Diuisiones.
sodam seu ardorem Ventriculi ſ. Sortborrnund: qui
est ardor a ventriculo ad fauces vsq; ascendens.
in Gastrodynian seu dolorem ventriculi grego-
rium v. quemcunq; clium obijci deliquio, qui
dolor e genus.
in Cardialgian stricte dictam: quae est species
gastrodyniae: seu dolorem ventriculi sensu hipothy-
miae, i. e. lipothymiae obijci deliquio stipatum. Sed haec di-
uiſio n̄ e practica.

IIa Ratione sedis cacae; Ja Ideo= et Sympathicae prout causa excitans latuerit in Ventriculo vel extra eundem Idiopath. subdividitur in Metastaticam, retropsam, Hysticam, periodicam etc.

A, De Cardialgia Idiopathica

Sedes huius circa Cardiam pylori, Asperae in toto ventriculo.

Causa Excitantes Cardialgiam Idiopathicam.

Causa excit. Card. Idiopath 1o In gesta acria, vitiosa, nidorosa, medicamentosa, indigesta bilosa, nimia quantitate vel qualitate ic- acrimonia vel flatulenta putrida vel putrescentia laburra viscida, acida, acido austera, nidorosa, flatulenta, pituitosa, biliosa, putrida vermi-nosa, vermes; 2o Retenta omnia laburra viscida, acida, acido delatae; podagrica, arthritica, scabiosa, herpetica periclitantes ventriculi in harum hordariis, potatoribus, gravidis aliisq. foeminis, quibus menstrua cessant, et quae circa ventriculum colligitur, id est subinde in foem. circa 40. 49. annu. 3o Inflammatio, suppuratio pyrrhus et ova vitia organica Ventriculi e.g. introcepta cartilago ensiformis, pars solida, dura, erosione, cancro, duritie cartilaginea adfecta. 4o=)

acida fibrarum musculariu ventris ad ipsi habilitas-
ãz. Sedes ergo causæ Cardialgiæ idiopathicæ ē 1. in solius
motus vitio seu systemate nervoso, vt in hyste et hypochon.
in ira et perfrigeratione. 2. in cauo ventriculi, vt fabu-
ga remedia diætica, venenata, vermes. 3. intra tunicas
ventriculi. vt in planæo Vlcere, metastasi.

Species Cardialgiæ Idiopathicæ

1ma Pyrosis, consuetæ multis est haec aegritudo
ãz ita dicta quia subinde dolent, ac si vinea ex ven-
triculo in fauces flamma ascenderet.

Causa Pyrosis ē in aliis causis solenis tubero-
sis scirrhosis: sic in aliis acrimonia, acida, acido nitro-
sa, rancida.

Cura 1ma ea, quæ acrimoniæ delectæ ad-
uersantur, illarum subactæ, vt euacuantur, vt immutant sine
euacuatione, ac denique ulteriores ejus generis praeca-
uent —. Cardialgiam ab acido natam praesertim
eneclæo sanat magn. Ori cui aliquid rhei, v mỹro-
balani, v dem: foeniculi v Eleosach: foenicl. additis gt. 1.

Cura Cardialgiæ 1mæ ab acrimonia natæ.

Ulteriorem materiam acidam generandam ideo remedium
quotidie mastecatum prohibet, maxime primo jejuno
ventriculo; item: abstinentia ab acidis, analeptica,
alix: propr. sine acido; sunt, qui nisi jejunantes, jejuno
die pauca grana integra piperis vorent, hau eum
ventriculum roborant, et inde sordium acidae impedient
genesin.

Qui Pyrosi obnoxii sunt, percurandus saepe et languentem
Ventriculum excitant, si quotidie mane et jejuno po-
tum frigidae aquae sumant, nam frigidus potus innoxius,
quin imo maxime medicamentosus est, modo non abu-
matur aestuante corpore, vel ventriculum languidum, pu-
rerendis quibusque sordibus, maxime acidis aptum,
virtutem quantumcunque corrigit. Roborat et excitat eum co-
piose maxime aqua tepida, item lecto alta voce, po-
tus primum Ventriculo jejuno, cum id exercitii genus
non thoracem solum, sed et Ventriculum quam maxime ro-
borat.

2. Cardialgia ab inglutie Lignea &c. gravis error
diu detectus continuus, praecipua cautio quaerendum,

et egregia in ju
um absurpsit
potissimum pr
ex qua mixtio
huic pessimus g
carnes pinguer
quotidie et so
innoxia Vta
gluvie ortu
randum sola e
diluenda, sed
febres, et se
in ipsam adeo
subinde seni
preti inter jus

Cura Car

arte curatio,
sacam, item

3. Cardial
gia haec rat
recurrit pe

De Speciebus Cardialgiæ Idiopathicæ ie. 2°). Cardialgia ab Imbuviæ, 303. ℈°2 Cardial. Biliosa

et egregia insurgitatio, status nullus, ac si ranci dum oleum absumpsissent, qui nullus, sordesq; ranidæ inde potissimum proveniunt, si pinguia vinosis misceantur, ex qua mistione spuriam acrimoniae genus oritur, huic pessimus est error dietetices, si post assumptas multas carnes pinguer vinum meracum bibatur, licet hic error quotidie et solennis omnino sit, facilius an et magis innoxia vita misceatur oleosis — Malum hoc sub in gluvia ortum saepe intra solam Cardialgiam consistit, cui tandem sola abstinentia, audeis largo vino potu, materiem diluente, sed in quibusdam, in praedisposito absorgit in febres, in pessimum confusionem et rebellionem, ad denum in ipsam adeo mortem apoplecticam. Haec ratio est, quare subinde semel spuve praedisposito et comessationibus assueti inter jucundos amicos apoplectici corruant.

Cura Cardialgiæ ab ingluvie fit Vomitu frontè vacuato, 2° frequentibus adhuc per laetam diaetam, item largo aquae potu, cum abstinentia a cibis.

3. Cardial. biliosa a bile v. materia biliosa, cardialgia haec ratio stata semel adfligit, sed etiamsi consopita, recurrit per vicer cum vomitu aeruginoso.

Signa eius sunt a, qui illo afficiuntur, animo
sunt supra modum dejecto, alg anxio. b, Vires sentiunt
admodum debiles, & pulsus debiles, celeres,
quam pulsum debilitatem in bilios ranoribus sordibus ver-
sicuti jam Boerhaius notat; per lectum volutatio; magna
anxietas, pulsum magna obscuritas; plerumq igitur e,
pravam molestiam magna quantitate collectam circa
Ventriculum c, Circa ventriculum tactus est dolor, qui sepe
inflammationem meditur, vbi ne viriarum quidem sensum
factum patiatur &c.

Confunditur Cardialgia bilios jo cum Cardialgia
hysterica; quae cum omnia fere communia habet, tum ab
hac beneficii signatissimum, ac sepe vomitum, cumq ac-
rugine non est &c. Sed differt, et linguam pituita, quae in
Cardial. bilios e impura, pellicula flaccescente, vesi-
cante nexuram partem abducta. 2o cum gastritide ob
doloris vim, obscuratem facultatem jactitationem, sed differt ab
inflammatoria, lingua bilios pauci temporis, &
phlogistico et defectu signor inflammatorior Verae.

Cura Cardialgiae bilios. Est idem omnino morbus

cum colica bilios
uenia; cap. 9na
capitum incidentia
frontalgia spasmus
mici; solent sus
machica. Nau
sinachica, igua
magna irritatio
se; obi nausi, qui
stanfi irritans
stenale omni
nerum dispositio
dispositione de
cae; spirituosa
vomitum et Diae
diaphoresi fabi
dorias; ac vertig
debilioren reduxi
um; e abig
assurgit gastrica
materia bilios

cum colica biliosa, saepe iungitur, Cura pō requirit i. Sol-
uentia; eaq. ona materiam crassam Ventriculi parietes vellicantem euidentia. 2. Vomitum; cum p artificialem, cum saepè spontaneo fiat, hic omnibus remitte curandus. 3e. praemissi soluentibus a emetico, quo est robustae per Stomachica. Nocent in hac specie Cardialgica 1e. Causa Stomachica, quae conueniunt in illa specie, ubi neuor magna irritatio, perseuerat, sublata. Sed causa excitans, ex ubi nerui, qui praesunt cardiae continuant irritari, sicuti irritans materia forte pan ablata sit, eius Athenale omnis generis, sed quae irritantia, eiusmodi nerueq. dispositionem inducunt, alq. a priori et diuturna dispositione desuefaciunt. 2e. Gutturlae illae Stomachicae, spirituosa, carminatiuae ac maximè quidem, quae vomitum et Diarrhoeam salutarem cohibent, alq. augendo diaphoresin salutarem Ventriculi orgent, ad vias secundarias, ac ventriculum per se languidum, sanguinemque debilioren reddunt. — Cardial. quae a bile biliosa plerumq. e ab ig febre, sed male tractata vi febrium aspergit gastricam, et maximè gastrica illa affecit, ubi materia biliosa e neraca minus diluta, minus

Prosunt in Cardialgia Biliosa

Nocent in Cardialgia Biliosa

enervata, ita ego ipse morbus ipse, sed subinde, maxime assato febri um bilioso inflestum et symptoma, ubi subinde adeo valida et, stantes ego aegro anxietates, et jactationes facit, ut etiam ei deliquium, syncopen, in fatus adeo epilepticos inducat.

4° Cardialgia a Bradypepsia seu: sarda difficultatione, adjecto Verticuli tono, observatur inme post morbos acutos, sed magis post illos, qui eadem quam primatiam in fistomate gastrico habent, huic post febrem acutam illatam, continuas remittentes, bilosas, pituitosas frequenter observatur. Post morbos simplices inflamatorios, pleuriticos, peripneumonia rara est, cum exantlato morbo pectorico inflammatorio, praesertim minori, aegri multo citius convalescant, quam post morbos gastricos, post quos diutissime saepe languent. Cibus quoq; ab atonia Ventriculo inducta, per multas comestationes compotationes, item ex abusu ardentium.

Cura Loco sit dicta cupepsia, remediis stomachicis

infusione frigida Cort. pur: Rad. gentian: cort. aur-
kant:. pipperit long: ℥ ℈, ℥ vino hyspanico ℥
Jokaiensi confecta: cucatur idem equitabon, loqua-
la, alla voce; canta, fricabon, mane et jejuno
ventriculo.

5to Cardialgia ab ingestis flatulentis, indigesti-
bilibus (1mo) Cardialgia flat. oritur plerumq; ab
ingestis flatul. multo aere factis e.g. a fruc-
tibus horeis, ni mia copia ejusmodi, et facile
fermentantibus, a mustis, ab uvis comestis, a
cerevisia ni acta fermentationis jugniesa, et gro-
ssa, ex hui aëre extricatur, a quo ventriculus distenditur
distentus dolet acriter, cardia arctius constrin-
gitur, et flatuum salutaris eructatio impedi-
tur. Egri dein morsi est frustus rotundos copiosos
post plandium tandem ejurare, sed frustis bi-lan-
ta copia ingesta, dum in ventriculo in loco tum-
do et calido, ubi mixti cum alius alimentis, et
obdiuturnam moram, citam et facilem fermentati-
onem subeunt.

Cui: si magna copia flatulentor adhuc in ventri-
culo haeret a, per eructum ℈, p darrinabra e.g.

Exemplum Cathedraleic Flatulenta. Sero sæpe, qui post comestos fonctus horacos, ema-
nem flatulentam sentit ventriculi distensionem. Cura
emeticum, & pipet vices ad hunc redeat dolor, carminat.
e.g. mixt: ex pyrol: anisi, foeniculi, cort: aurant:
cum liquore anod: min: Hoffmann. Juvat item
evacuat: evacuans, carminans, item medi-
cam: ex theo & ☉ et absorb:, Crimiè etiam prode
in Cardialg flatul a fructibus horacis; magnesia
ppta sola, e theo & ☉ acuata.

Si spasmi adsint enormes & profunda chamomilla,
opium; item si post evacuatam mat flatulentam
remaneat spasmus, opium & theriaca Andromachi
& Cæterum juvat res eius modi fermentatas
aut prorsus & asumere, aut Vehiculo liquo
nare aut Vesperi.

(IIo) Card. absorbentia digesta sanatus & clysmata,
& purgantia blanda e.g. emulsionem mannatam
rheum et ☉ es dilutos, & Dr Eglarâ. & omnibus
gratis aromaticis; item & lenia emetica, subjunctis
roborantibus, & Rae rhei, rheum medicatum,
infusum mannatum

infusum amarum, adjecto rheo.

6to Cardial: Nervosa, seu hysterica, oritur à nimia irritabil: totius corporis, ṽ topica fibrarum muscul: ventriculi; item à stimulo quocumque irritabiles Ventriculi fibras soll„citante ṽ etiã ab ãi affectibus

Signa sunt communia hysterica, ut levis ãr motus: urina limpida ℈j

Cura fit p: antihysterr: e:g: internè p: mouth: meliss: chamom: rutam, ℈ volat. oleos. ess. castor. ligu. aã: min:: per salviã, amara ℈j Externè per aromat. Ufa, scuta stom: e:g: ex theria: androm. ℈j ṽ emplast: de labdano cum Camph: et opii ãã gr x. ol mouth: gtt x — xv. quandoque in cardial. hysterica frustra exhibentꝫ nervina, narcotica ad nimiam irri„tabilitatem compescendã, sed consultiùs auferꝫ stimulus eg: saburra fibras irritabiles Ventriculi irritans, aᵗ dein excessus irritabilitatis aptiõ remee: stom: corrigatꝫ.

Antihysterica Remedia Sunt:

7. Cardial. ab assumptis acribe eg: Venenis, purgante
drastico. Subinde simul hyperemesis et hyper-
catharsis aegrum simul affligit.
Cura indicat. 1. T. Venenum excutere per cito
agens emeticū. 2. si auferi ex integro nequeat,
saltem enervare, involvere. 3. si materia ablata
aut enervata, involuta, iners reddita sit, sed
si restent tñ spasmi, indicāō ē eos consopire,
eg: Si cardialge sit a fungis venenatis, et
vomitus nullus adsit, prodē T. per promptū
emet: excutere gravante irritantem saburrā
2. Vomitu spontaneo presente nocet emeticū,
tñ emesis ē facilitanda lacte, hydrogala
oleo amygdal. jusculis carnis pinguibe, ie.
per remedium, qd vomitum minus noxium et
materi: adhuc restitante eliminant, v in-
volvunt. 3. quod si rejecto ōi acri stimulo super
sit nimius fibrar: motus, et irritatio, et ideo
vomitus perstet, opiata conveniunt, quae citius,
excussa nōdū saburra, certe nocent.

Quod si cognita natura veneni fit, cura fit
p: opposita remedia ēg: veget: venena ener-
vante ab aceto, mineralia chemica aliis.
Sic si a ℏ rio Subl: detℏ ℈ ♎ p.d. ℨß in
menj ℣ diluti, nec nocet, presente jam
inflamatione; ṽ lixiviū alcal. etiam ℣
dilutum ut nocere nō possit e:g: Solve in
℣ menj, sit ēm decomponiℏ, et enervatℨ
℞ rius. Si ab opio, a fungis, a illico emeticū,
℞ acetum ℣ dilutum.
Pono hoem, qui illico post pastum, ingentem
cardialgiā querebatur, ac dein brevi post mor-
tuus ē, contigit hoc, cū autē aliquos dies
graves cū uxore sua rixas habuisset, hinc,
ēn adsit suspicio ingesti Veneni, cadaver
secandum, ubi sequentia signa Venenū proder-
unt. I Inflamatio, 2. erosio. 3 plaga gan-
grenescentes Ventriculi. 4. inflam: et
erosio faucium, ac oesophagi ad Ventriculum
usq; sed hoc ultimum etiam carbunculus fa-
cere pōt. 5. fruſtulū parit in materiam, quæ

Exemplum. præbens Signa ingesti Veneni.

in Ventriculo continebat intinctū, cani proiecit, et si inde moriatur, indicium veneni habes. 6, materia quæ ab ægro evomit, ad ignem exsiccata, et si odorem dat alliaceum, arsenicum fuit ingestum. Quod si nadū veneni, v Acrimoniæ incognita sit, cura ē, ut in sequenti exemplo. Vocaris ad hoem, v ad hoes. I. quibē per fraudē, ingestum arsenicum, tibi ignotum oēs ingentem faucium ardorem et œsophagi et ventriculi querunte, oēs vomunt allium redolentē substantiam.

Exempla Intoxicatorum.

Cura sit per involventia, emoll: i: e: ī. per lac v Vitellum magna copia ingerendum ad facilitandum vomitum. 2. per involventia oleosa v mucillaginosa, uti Decoct: alth: cum mucilla. g. Garab: et syr: alth: v copiosū haustum olei ex oleo amygdal. ℥ iv v solo, ē in mixt: cum vitell: ovi, Decoct: Salep: et Duo ex his ægris adhuc vomunt, cessante licet dolore, hinc vomitus sistendus per opiata.

Duo alii continuo adhuc vomunt cum dolore et ardore ventriculi continuo, ac dolore ad attactum auctu cum febre acuta, et incipiente delirio. Cura est antiphl. ℈ p: V. S. et Clysma a alvum eluentia, b emollientia &c.—

Si a drastico purgante seu hypercatharsi aut hyperemesi. Cura est diluens, involvens, per lat lepidum &c et si adsint spasmi ℈ p: opium. theriac. androm: alliaq3 opii ℈parata ob ingentem vim calefacientem ventriculo noc[e]nt. Purgantia agunt instar Veneni a si quodcunq3 nimia dosi ingeratur b si ex nda sua sit drasticum, ut rari frequenter dantur, c si purgans n drasticum det, v tempore inconvenienti, v homini sume irritabili.

Effectus purgantium drastica agentium more drastico est valde stimulare, irritare, et Ventriculum inflammare, ex his effectib facile deducun-
tur indicationes.

℈ Cardialg menstruantium oritur, si sanguis menstruus ob uteri strictiorem fortasse habitum

per vasa ejusdem aut omnino non, aut cum magno
efferatur molimine, si retentus accumulatus
stagnet, et jam n̄ sola uteri vasa, sed et vasa
intestinor̄ vicinor̄ distendat, et vellicet, hinc car,
dialgia a regurgitante, ut ita dicam, sanguine
menstruo, instante catamenior̄ fluxu egrum
maxime exacerbat.

Remedia Menses prolicia, tia

Cura hujus menstruæ card. fit prolicied̄o men-
ses apta via, per pediluvia, Vaporem V.e ad
inferiora ad mistum, et, si corpus plethoricum,
etiam V. S.e in pede, per cuemata sanguinem
versus anum et uterum determinantia, per
remedia lenia Ona, cuoprotica, hoc scopo,
ut partes inflammatæ leviter irritentur,
et major fiat illuc afflucus, per Osa, magnes.
O, v̄ solam v̄ junctam flor. ℥ris, aut boraci
Veneta, v̄ exiguæ dosi, ex aloe, nam his
premissis tempore inter fluxum menstruum in
termedio, et jam instantibus catameniis, sæpe
optimum remedium e extractum aloe ad grj=
ij bis perdiem, aut mas. Pil. ruffi grij – iij mane

et Vesperi.

Regula in exhibendis emenagogis 51:

R Regulae in exhibendis Emmenagogis.

1. Emenagoga tiet indicata nō exhibeant, nisi cir, ca tempus quo alias catamenia solebant recurrere, quia motum concitant tempore non suo, et nāa ad hunc fluxum nō=dum disposita: 2. nisi adsint conamina mensium, quia pariter motum concitant et rarefactionem humor, et sanguinem urgent, nō per uterum sed per pulmones, p alias partes nō debitas. Conamina aūt futuror mensium st, a dolor lumbor circa tempus mensium recur, rentium b gravitas artuū. c levis hinc inde calor, isque repentinus et circa tempus, quo alias redire solent menses. d. alvus subri tenes moidea, v etiam diarrhoica, aut quasi dyssente, rica e. dolor exiguus colicus.

Conamina futurorum Mensium

3. nisi sublata caā, sublato morbo, principe cujus symptoma v effectus e defectus mensium eg: sit puella ædematosa ob febres multas diu, tarnas neglectas, aut male curatas, si febres jam sint quidem profligatæ at catamenia

*

nō=dū fluunt, infinita mala producat, si statim
curata febre ad emenagoga accesseris, et=ēm
languet adhuc ægra, febre licet percurata, tumor
crurum adhuc ē, et cordis palpitatio, oppressio
thoracis; difficilis respiratio in ascensu scalarum,
adē adhuc quidam status leucophlegmaticus.
Hinc oportet prius curā confirmatoriā reconva-
lescentiæ facere, humor Centorem, solidorem la-
xitatem curare, universim leucophlegmatia,
qua sanata, consueta sanguinis moles generabi-
tur, et consueta per uterum continget evacuatio.
Quod si vō solito licet uteri robore restituto,
evacuatio uterina solita nō dū manet, tē pri-
mum eo tempore, quo aliās evacuatio prodibat,
licet ad cinora directa emenagoga accedere.

** Sit alia puella fortis, robusta, rustica, qua malē
lecto corpore, nudis sæpè pedibus incedit, qua forte
in Vpræterfluente, frigida hyeme, tinctea lavat,
aut sese crebro frigidæ immergit. Huic puellæ rusti-
canæ sæpius fluxus menstruus suppriment, hinc ha-
bitus corporis sit strictior, uteri vasa se contrahunt
et retinet fluxus menstruus; oriturque plethora

et inflam
goga uti
morbum
superabu
huor der
*** Sit alia
convale
sium lab
abetici
remedio
gorem
G. Can
robusta
quine va
etiam
culi dis
titate a
ventric
eruen
si vō
ad tan

et inflamatoria humor; diathesis, huic directa emena
goga uti aloe et nocebunt, præstat potius curare
morbum principem ie. strictum uteri habitum,
superabundantiam illam sanguinis, et inflamator:
humor densitatem, dein sua sponte redibunt menses.
*** Sit alia femina ex gravi et diuturno morbo re
convalescens, et defectu seu suppressione men
sium laborans, huic n. specifica emenagogis,
aloeticis, n. illis pellentibus, sed solo tempore
remedior. principe, et alimentis pristinum vi
gorem reparantibus restituente.
G. Card: Hæmorrhoidalis e frequens in viris
robustis olim hæmorrhoidariis, et oritur a san
guine vasa primæ intest: recti; dein aliorum
etiam intestinorum; demum ipsius adeo Ventri
culi distendente. Quod si sanguis ea quan
titate accumulet, ut infarcta distentaq; vasa
ventriculi disrumpantur, idem dabit vomitus
eruenti ex suppressis hæmorrhoidibus. Quod
si vero sanguis ventriculi vasa n. disrumpat,
sed tantum vellicet, ut molesta ventriculi sensatio

Causa Cardi, alyis Hæmor, rhoidalis

oriatur, erit cardialgia hæmorrhoidalis.
Cura fit; si aut prior evacuatio p: vasa hæmorrhoi
dalia restituatr ope hyrudinu, aut alia vicaria sub,
stituatr p: V. Sñem in pede, v p interna mitiora
remedia, ut magn. Ori p: saltem mitissimum, v
muria, aut enemate flando, aut in cessu, vapore
V: ad anu admisso mediante cella perforata.
Infidum am et noxiu auxiliu habebis in calidi,
oribus, aloeticis, flor: ♃ rij, et hæc em sæpe
malor illiadum causa, faciunt humoru or,
gasmum, et subinde hæmorrhagias p: anum,
pulmones, n vo per vasa hæmorrhoidalia, aut
multa alia dira mala.
2o Cardialgia gravidarum. Hæc partim ad Ideo=
partim ad sympathiam pertinet, et est Zoles ex,
prout diverso graviditatis tempore aliam causam
h.t, sæpe crebra.

Cardialgia Gravidarum Zoplex pro diverso Graviditatis tempore.

1o Cardialgia præprimis post conceptionem pler,
umque nauseam, vomituritiones, vomitusque
aversionem a rebus alias convetis, quin etiam
adamatis alimentis et cardialgiam plerumque
querunter, n a saburra primas viarum, aut

conveta alia cardialgia cauā, sed a nova mutati
one in corpore facta, a novis turbis p̄ conceptionē
em inductis.

Cūra plerumque inutilis ē multis fœminis cis
medicāo, ut tempus solum huic quodamodo, ut
innumeris aliis morbis medeatj; subinde tn
prosūt antihysterica nervis aliam dispositi
onem inducentia, ut carmi nativa et nervina,
acida mineralia dulcificata, Spir: Odulc. liqu:
anod: m: Hoff: neatha, chamom: Camph:
Cāstoreum & exigua doses asæ fœtidæ, nodili
antihysterici, opium ēz. Plerumque parum
periculi, licet multum incomodi hæc species
habet.

Qui Cardial: gravidas, quæ finito 9. Hove nen
se superverit. Hæc multo periculosior est,
neglecta eñ in abortum subinde transit, et
provenia sanguine menstruo relento, sed
cujus integra quantitas major ē, quam ut
possit tenellus adhuc fœtus consumere, hinc
uterum gravat, replet, demum vicina viscera

in consensum trahit, regurgitatque versus superi-
ora, unde varia incommoda, e.g: dolores initio
colici, dein cardialgia, quæ magis observatur
tempore verno, aut salva rigidaque hyeme, quam
æstate & autumno, magis in fœminis laute
viventibus, bene pastis, plethoricis. V. S.nis
assuetis, magis in urbanis quam ruricolis.
Cura p: V. S.nem easque potissimum in brachio
per emulsa, Osa, dietam pertenuem, exsanem
et dum jam aliquid sanguinis ex utero stillat,
per summam quietem et V. S.nem repetitam. Sic
modicum sanguinis quid exstillat, et in hoc
statu ôa simul et semel antiphlogl in
auxilium vocentq, subinde abortus precavetq:
quasi avulsa forte illa exigua placentæ par-
ticula adhuc dum adglutinaretq. Attn si
malum progressum jam sit longius, si plus
sanguinis exstillat, quin etiam jam adsit uteri
hæmorrhagia, te certo certius abortus sequetq,
qui hoc graviditatis tempore plerumque ê

periculosus, quia obstetricanti accessus n̄ datur
quia hisce mensibꝫ extrahere fœtum n̄ pōt, aut
non nisi, magna cum difficultate quia etiamsi
placenta quibusdā in locis divulsa sit, aliūs tn̄
minus facile adhæresca, hinc illa moles secundina-
rum cum fœta diutius hæret in utero, hujusque
contractionem impedit. Hinc plerumque sūt
magis periculosi abortus et hæmorrhagiæ eti-
am lethales, primis his mensibus, quæ ulti-
mis fuissent vix n̄ innoxiæ. Nocent in hac
specie cardialgiæ gravidarū a, Evacuatoria,
quia motum humor incitant, et abortū pro-
curant. b, antihysterica carminativa, opiū
conveta stomachi: et amaricantia, quæ pa-
riter abortum procurant.

3ᵒ Cardial. quam ultimis mensibꝫ ṽ Septima
nis experiunt gravidæ. Crit hæc cardial.
partim, qd ventriculum uterus distentus
versus superiora urgeat, partim, quod ipsa
hæc uteri nimia moles alvum reddat tardiorē,
comprimendo scilicet intestina; coacervatē

faces dolores primum colicos, dein etiam Cardi-
algiam faciunt, quæ utut minus periculosa, quā
prior species, tū periculo n̄ careat, nam sordes
illæ, nisi proxime ante v̄ mox post eam elimi
nentę, febribus puerperarum sæpe periculosis
ansā dant; nam in partu gravida necessario
sanguinē amittet, cum oā exagitentę, et in
motus febriles sub ipso puerperio incidet, feb-
rim tunc ortam, illa moles gastrica, ~~quę in~~
~~eroserat~~, accendet mali moris gastricam, bi-
liosam, putridam, et demum malignam.
Cura ultimo tempore graviditatis p. dictam
magis restrictam, tenuem, excarnem si fieri
possit, per alvi ductionem crebram remediis
blandissime ecoproticis, et enemata, tū sub
graviditate, tum pṽe sub ipso partu et mox
post eundem. Malus ē error quorundā ab-
tinendi post partum ab oi purgante, ut solide
demonstravit Cl. Tissot demonstravit, cum
moles illa locum in intestinis diu hærens,
nisi efferatq; communi lege in sanguinem re-

cepta febrim accendat mali moris. Notat hü vir purgantia puerperis data ex eo fonte obfuisse qd quidam dederint calida, aloetica, scopo partim purgante, partim etiam lochia pellente, alia longe tenior ē actio et coproticor mag: Ori, tamarind.. Cassia et frequentior enematum.

IIa Cardialgia Metastatica: cā huius est ois materia morbifica ad Ventriculum delata, eig: materia athritica, podagr. herpetica, scabiosa, sanguis menstruus, haemorrhoidalis. Cardial: a materia repressa podagrica frequenter observata, dignoscitur, si subito ferme podagrico artuū dolor cesset, et circa Ventriculum observet, sensatio ac si totus ventriculus frigidus ēēt, et aquae, ut illi ajunt, frigidae innataret; praeterea ut medius notat, iis erit ventriculus obtusus, ut vel fortissima remedia amaricantia ū spirituosa quae spr in alio hoe ardorem excitant, nullum fere sensum relinquant assumpta; ac si simplex

Cardialgia ā Materia Podagrica

v fuisset assumpta. Subin per annos hac tenior cardialgia afficit, paroxysmo podagrico n̄ amplius recurrente, donec tandem gravior recrudescat, et subito mortem inferat.

Critur a, si materia podagrica ad artus jam rigidos forte effectos, tophis plenos deponi tota sua quantitate n̄ amplius possit, vel b, si vires vitæ languescant, ut integram materiæ podagricæ molem ablegare ad artus non possint, v̄ vō c, etiamsi artus capaces sint, et vis vitæ sufficiat, promo„ vendæ tñ materia ad ventriculum et intestina recurrit, si pravo consilio, materia jam deposita frigidis pedi luviis, applicata glacie v̄ nive, repel„ latur ad interiora, qđ pariter contingit, si per poda„ gricus et valde dolens therebinthina inungatur, v̄ vō, si ad pedem podagricum emplastra refrigera, frigida applicentur.

Cura est varia prout metastasis vid: sup: caput de inflammatione.

12 Cardialgiæ inflamatoria, suppuratoria, scirrhosa,

gangrenosa, cancrosa, oritur a gastritide s: quam Boerh: egregiè descripsit :/ et vario ejusdem excitu, hint signa et cura patent.

℥3: Cardial: a vitijs organicis Ventriculi eg: pÿlo, ro surrhoso, coarctato, et incurabilis: à structura ventriculi depravata, a duritie cartilaginea pÿore versus pylorū, jungit; cum vomitu chronico, qui una cum cardialgia plerumq; incurabilis est. Profunt solum exiguæ medicamentorū dosēs, et potissimum forma liquida, ōra aliā copiosius assumpta, et forma soluta, cardialgiam et vomitum augent.

℥4. Cardialg: febre maligna laborantium, febri miliari, petechiali, scarlatinosa eg. Oritur plerumq; ab initio a pravis ventriculi sor, dib, et nisi statim tollat; emetico, gravius paulo post periculum ægro minatur, ac sæpe perniciosa evadit. Est 2plex. ℥ quæ observatur in morbi initio antequam adsit vera malignitas s: secundaria scilicet :/ hæc ratio certo tolletur emetico, et febrim aliàs malig,

nam futuram, facit meliorio nota. 2do quae
ade morbo jam jam maligritatem induente mul
tumq; provecto. Haec periculosa est, nam si mate
ria putrida jam diu hæsitavit in Ventriculo
illa acrimoniā contrahit n simplicem, sed ad
ventriculum digreditur, arrodit ac inflammat,
primo simul cum intestinis, dein etiam gangren
am infert. Hoc in statu periculosum e emetricum
ut ut indicatissimum, nam si emesis moveatr,
seu negligatr, plerumque aeger perit, relicta em
materia putrida et acri Ventriculum inflammian
te, illiusq; gangrenam inducente, aeger ex gan
grena ventriculi abdominis, intestinor perit.
ea vo sublata per emetin, materies nullum
quidem infert damnum, sed inflamāo et gangre
na jam inducta materia licet absente aegrum
certe enecant.
Cura est ut febris maligna.
15. Cardialgia Variolantium e itidem duplex

p.e arte eruptionem, ubi potissimam partem
debebat, soli nuasmati variolosa, intestina
et ventriculum oberanti, ventriculum sollicitare,
uti. Cura facta eruptione sponte cessat.
2a sub ipsa eruptione et post eandem, si in
hoc statu dolor cardialgicus pergat ventriculum
lacessere; ejus ccâ est plerumq; materia aliena
ventriculum abstidens. Cura plerumque satis
secure fit emetico, v. g. pre misa, v n, prout
anni tempus exegerit. Notandum hoc altera vice
cres subinde etiam est indoles inflammatoria,
ubi nsre facta eruptione variolæ ipsum ventricu
lum occupant, ut vidi anno 1782 in Nosoc. S.
Trinit. Vienna in puella 18 annor 43 decumb:
16. Cardialgia iratorum oritur a turbato Systemate
bilifero, multaque bile in intestina effusa.
Cura, si post gravem iram, vomitus oriatur v diarrhœa
spontanea, qp in iratis puerit sæpe videmus etiam
in gemellis ad iram et vomitum proniorib;
plerumque n nocet. At vb si vomitus n sequat,

nec diarhœ spontanea, graves etiam morbos bilio-
sos, malignos, alioqs, producere pt. Hanc præstat
præmisso accioso potu, curam ordiri ab emetico, pur-
gante acescente, Deo et Antiphlogistico.

IV. Card: ab haustu frigidæ affuente corpore ingest-
to. est gravis et per aliquot dies durans, febrim
sibi accersit, gravem pariter, si negligat, id. a
biliosa materia ventriculum inundante.
Cura peragitur satis cito, tutoqs per vomitum fa-
cilem, oleosum, et quasi amurcosum.

B. De Cardialgia Sympathica causa sd oes adfec-
tiones capitis, et viscerum abdominalium,
eg: intropressa cartilago Xyphoidea, ventri-
culum premens, eumque sollicitans, partes Ventriculo
vicinæ adfecta eg: obstructio lienis, hepatis, pancreatis, Struc-
tura ductuum biliferor et his eam Ventriculus in
consensum trahitur, hysteria, quam alii in Spasmo
ventriculi ponunt, et ad Deos path: referunt,
graviditas et
Cura est varia.

De Vomitu (*)

Definitio. Vomitus è subita, involuntaria, violenta, fastidiosa expulsio per os, contentor in ventriculo, intestinis /: subinde :/ aliorumq; viscerum abdominalium se eo evacuantium. Symptomata quædam vomitum præeunt, et concomittant: præcedentia sc. inappetentia, fastidium, nausea, vomituritio.

Nausea è assiduus, sed inefficax vomendi conatus, cum sensu fastidii et horroris Stoll. Est irritus vomendi conatus cum horroris idea in cibo. Sive hac idea è Vomituritio Clasel.

differt nâ a Vomitu solo gradu.

Causa et cura sc. eædem, quæ Vomitus.

Causa proxima Vomitus et nausea, è inversio motus peristaltici Ventriculi, et intestinor cum convulsione Ventriculi, et intestinorum cum convulsione Ventriculi, diaphragmatis, musculor abdominis et thoracis, fibrarum fauciu et œsophagi /: qō emeticum curat morbos fauciu, œsophagi, Ventriculi abdominis :/

Effectus Vomitûs

Effectus Vomitus sit ℓ. Evacuatio eor, quæ continentꝫ in Ventriculo, intestinis, et visceribus abdominis proximoribꝫ, liene, hepate, ex. evacuatio bilis, succi pancreatici enterici, muci œsophagi, asperæ art. faucium, pulmonum, pituitæqꝫ pulmones infarcientiũ. Hinc prodẽ emeticum etiam in morbis faucium asperæ art: et pulmonum. 2. Vis potenter resolvens obꝫ structa; diuresin movens, hinc emeticum seu pro dosi, seu per epicrasin exhibitum multos morbos curat, qua resolvens, hoc scopo Cl: Richter propinat, in scirrho, et cancro occulto ex 3. Diapho resis cẽm ferme vomitum sequens, subinde præcedens, quæ post vomitus artificiales spr observatur, 4. Somnum relinquit, post emesin artificialem et simul etiam indicatam. Hic effectus vomitum seu spontaneor, seu artificialium probe merentꝫ notari, cum inde vomitus indicationes subinde possimus aliquatenus perspicere.

Divisiones Vomitûs

Divisio Vomitus.

I. Ratione sedis, cãe in Ideo- et sympathicum.

prout cãã excitans haret in, ṽ extra Ventriculum.
II. Raõne effectus in crỹticum, et sypstomaticum,
prout fit cum, ṽ sine levamine eg: Crỹticus est,
si in morbo saburrali cum levamine contingat.
Symptomat: in laesionibus capitis, hepatitide, en„
teritide ec
Signa quibus Vomitus crỹticus differt a Sympto„
matico sũt 1. morbus saburralis. 2 dies crỹticus.
3. coctio praegressa. 4. aegri levamen, secus e
symptomaticus.
III. Raõne originis. in Spontaneum, qui solo motu
naturae; et artificialem, qui ope emetici excit„
tatr.
IV. Raõne materiae rejectae, in sanguineum, seu
cruentum, pituitosum, biliosum, putridum,
purulentum, in lacteam, a metastasi lactea, uri„
nosum, in ischuria, itidem a metastasi, in Vomi„
tum ingestorum, in aeruginosum ec.
Causa Vomitus aeruginosi sũt 1. affectiones capi„
tis eg: Vulnera. 2. inflamatio ventriculi. 3. morbi
biliosi. 4. hysteria. 5. colica pictonum.

V. Ratione typi; in Vagum, et periodicu qui febrim
intermitt. mentit. Signa periodici sit a se stata
periodo, & tempore, quo febres intermittentes,
grassant, contingit.

A, De Vomitu Ideopathico.

Causa Vomitus ideopathici. 1. ingesta nimia quan
titate v qualitate peccantia; cruda, indigestibilia,
flatulenta, medicamenta, Venena. 2. Saburra bilioſa
pituitosa, putrida. 3. inflammatio, suppuratio,
scirrhus Ventriculi. 4. Vitia organica Ventri
culi, uti indurat pylori &c. 5. calculus in Ven
triculo existens. 6. Spasmus Ventriculi &c.

Species Vomitus Ideopathici.

1a Vomitus cruditatis, si a cruditate, que contrahitur,
crapula, aliave ingluvie, cibo nimis flatulento, &c
huc etiam pertinet Vomitus neonatorum ab infarcta
mucosa, et vomitus infantum a pulte nimia quan
titate ingesta, a lacte nimio, a lacte collostrato.
si nempe matres v nutrices lacte continuo infarciant
infantes, unde debilitatis illor Ventriculis, v si
statim a conceptu, gravi pathemate lac prebeant

alumnis vitiosum, qd in ventriculo nt digeritur
sed ꝫ coagulatꝫ, ꝫ putrescit, unde vomitus lac
teus excitatur salutaris quidem, sed a prin"
cipio morboso et sæpe puerulis funesto"
oriundus juxta Sauvages Nosol: Method:
II p: p 179. Succus apii palustris ac Ivj hunc
Vomitum sanet vid: et Kerckring obs: an 90.
Signa hujus Vomitus, seu cruditatis surgentis Signa Vo-
i.e. Symptomata, quæ illum comitantꝫ, sc: mitus à
Cephalalgia magna, Vertigo, Anxietas, tituba" Cruditate
tio, cardialgia, ructus, nausea, pondus Ventri" infestor.
culi, copiosa muci ex gutture, gattturis irritaõ,
levamen a Vomitu, quo cruda ejiciuntꝫ, tremor
labii inferioris ꝫ: fere spõ vomiti instante ꝫ
et jactitaõ, pulsus celer, exiguus, Sudores,
insp frusi, indorsi, subinde frigidi.
Cura sit: t. abstinentia a cibis seu inedia Cura.
2. potu multo aquæ simplicis enervante sabur"
ram et diluente. 3. Sæpe, cum Vomitus hic
spontaneus materiã et saburram tollat. ꝫ si
Vomitus spontaneus pertinacior sit, et in"

efficax, tollit vomitu artificiali, in hac spe
cie seu vomitu a cruditate illa regula Hippo
cratis valet: Vomitus Vomitu curatur, seu tunc
demum obtinet, si vomitus spontaneus ineffica
sit, ad evacuandam crudam sentinam. Cæterum
ēm Sufficit solummodo largam quantitatem
jusculorum ingerere, ut aptum ingeratur vehi
culum, seu adjuvandus ē Vomitus spontaneus
eg: ab ingesto nimio cibo ℘ potum copiosum
℞ tepidū, ℥ solij ℥ mellitæ, ℥ leviter
salitæ, ℥ ſi hoc nō sufficiunt, emesi arti
ficiali, ſi ab ingestis flatulentis, tam ſi
illa cum cibis saburra turgentis adhuc hæreat
in Ventriculo, Vomitus statim adjuvandus ē
a ℘ emeticum & ℘ carminativa. flatulen
tiam compescentia, quæ sola Sufficiunt, ſi
flatulenta nō magna copia ingesta fuere.
Notandum hunc vomitum ab ingluvie solent qui
dam in primis plebeji vasculo potus Coffeani
nigri sedare, quod vix ſpr prodeē poterit.

2o. Vomitus biliosus e frequens omnino morbus, mensibus Julio, Augusto, Septembri, modo cum modo sine febre, in priori casu est n. nisi symptoma febris biliosæ, in posteriori è originarius. Hoc vomitu rejicitq nãa biliformis ie. ab admixta bile solummodo, saporem et colorem mutuans, n. nunquam bilis quantitas major rejicitq, etiamsi nulla & parva symptomata ante adfuerint, ut mirari posimus, ubi nam locor tante materiei moles potuerit immunis latitare. Color vomitus biliosi, seu mãe vomitu rejecta ker baceus admodum è, vitellinus, sed variat, prout ipsa anni tempestas variare solet, nam in æstatis Vigore color è partim virides ceno, partim etiam vitellinus, Ita æstate in autumnũ vergente mensib Ebri et Sobri color è ater, nigrescens. Variat quoque materiei rejectæ consistentiã, nã æstate & tenuis, acris, fauces corrodens, sub autumnũ

vō crassior, mellis consistentia, tenaciorque mole minor, et vomitus fit laboriosior, parciorque, qui aestate ē crebrior, magisque enormis.

Cura, opium nocet: magis conveniunt ona ie.

Vomitus adjuvat Vta, mellita, vel Vet lacte tepido, vel si pertinacia fit tollit, emetico.

Solent hic antimeticum Liverianū praescribere, qd certe alia virtute nō agit, nisi qua solvens, alvum moveat, qua Onum. Prodesse iterum pro sua effervescentia pōt in Vomitu hysterico et hypochoidriaco, qua nervis ventriculi aliam dispositionem inducens, si vomitus sublata caā remaneat, opus ē paregoricis.

3. Vomitus pituitosus, hunc vomitum experiuntur hōes teniculi, ultra aetatis florem jam progressi, item heluones, aut pinguiculo corpore praediti, cautius saltem vivantes, hi maxime mane jejunio ventriculo, pituita paucam, ductilē, insipidamque aut colluviem hesternam evomunt.

Cura

Cura t̃p: solventia ℈media 2. vomitu frequenti, sed leni ex Ipecacuana ℈. rheo, amaricantibꝫ et dieta apta. Notandum hic Vomitus pituitosus seriatur pneumoniã sæpe antecedit, ꝙ comitatur.

Ad has duas vomitus species pertinet qualiscunqꝫ vomitus saburralis a saburra rancida, acida, putrida &c. Evacuato Stomacho ait Sauvages, juvat p: de vomitu pituitoso loquitur: / offa Hippocratica. fit ea pane tosto in V cocto ad siccitatem, dein vino Veteri irrigato, et addito Sachar, juvat etiam vinum cinamonꝫ, Sachar, ambra aromatizatum.

4. Vomitus Verminosor ē v Ideo-ꝙ Sympathicus, prout vermes in Ventriculo aut intestinis ni, dulcant.

Signa s. Vermium communia, vermium ore et ano rejectio.

Cura fit p: anthelmintica, eaqꝫ ois generis, hic nõ memorãda. De hac Specie Anon ille obtinet: Vomitus vomitu curat, id tñ notandum hic venit, lormina subinde gravia, convulsionesqꝫ a nidor,

minosi, quasi instar miraculi sopiri dato emetico
p.ᵛ etiam petrolei extrinseco: / q.ᵈ Cl: Rosenstein
in Noctasu mirum quantum extollit de vomitu
vid: Amat: Lusit: Centj curia 5.
5 Vomitus ab ingestis acribe, emeticis, purgan
tibus, Venenis aut minera: aut Vegetabilibus,
" p. Vomitus ab Arsenico plerumque lethalis est
nisi cito obviet, potu multo lacteo, oleoso
/: etiamsi ferme arsenicum vomitu ipso spon
taneo excutiat: / v.ᵍ aquoso sed tepido, larga
quantitate eg.ᵉ ad ℔j pro dosi brevi repetenda,
his enim Venenum partim enervatur, partim
vomitus salutaris adjuvat, quia his omissis
perdurata sola ventriculi inflamatione p.ᵒ
arsenicum inducta. Si ăn enervato atque
penitus evacuato Veneno vomitus nihilo min
us persistet, ob contractam nimiam irritabilita
tem, indicant paregorica. Sumpto arsenico vomi
tus brevi lethalis. legatj in Salmuthi Centj
" obser: 10. a fungis venenatis vid: Hildan Cent.
4. obser. 34. sumto decocto helleb. alb. seu Veratri
convulsiones et vomitus immanes lethales,

inventa et intestina flatu distenta in Ventriculo corrosio, et macula nigricans, magna, pulmones spumescentes nigricantes Bonnet sepulchret: tom: 2 pg 91 obsero. Quod et cl: Haen praelect: pathol.

" p: 69. 2 Vomitus a fungis Venenatis et quocunque Veneno Vegetabili adjuvat, ut vomitus ab arseni" co, et si haec non sufficiunt tollitur emetico, et" ab evacuatione facta vomitus et nausea" persistent, signum est, quod paucilli Veneni re" lictum sit a nimia irritabilitate hoc fit, huic ut in ori Veneno vegetabili acida Vege" tabilia, tum dilutum, paregorica conveni" unt.

" 3. Vomitus ab emetico et purgante assumpto non raro occurit in iis, qui et irritabiliores, et ea remedia multum nauseant, nullam meretur attention" sionem, nisi transeat in hyperemesin, ubi sicut aliis quicunque vomitus a re quacunque comitatus, multum facilitat et redditur doloris expers ferme cis sumpto potu multo emolliente, jusculis multis, quin etiam enema tibi intestina irritantibus, et quiete suma.

In hyperemesi et universim in omni omnino vomi
tu prodè fermè spẽ balneum calidum; ỹ vò, si balne
um adhiberi nequeat, cataplasma ad regionem ven
triculi et abdominis calidum et assum, etiam
alia in nervos dispositio inducitur cum balneum
calidum et cataplasma adplicatum diaphoresin
statim moveat, eamqs satis largam, at vò pler
umqs mota diaphoresi aut alvo, cessat vomitus,
is ppũe, qui oritur a nimia ventriculi irritabi
litate, quo ab assumptis acribꝰ facilime ei in
ducitur.

C. Vomitus cruentus seu hæmatemesis, seu hæ
morrhagia Ventriculi ẽ violenta sanguinis re
jectio, per os ex Ventriculo. Contingit 1. plici
modo 1. anastomosi si extremitates vasorum
ita sint dilatatæ, ut retinenda dimittant.
2. Diapedesi si parietes vasorum dilatentur.
3. Diæresi id ẽ Rhexi vel diabrosi si vi ex
terna ỹ acrimonia frãt solutio continui in
vase. Duplex præterea viget auctor sententia
alii credunt sanguinem infundi in Ventriculum

per vasa brevia Venosa ex liene, quo vasa liquidum suum per ramum splenicum ablegant, fieri hoc videmus, contra leges Circulationis, alii brevius magis naale, magisq; hæmorrha, gijs analogum iter statuunt, asserentq;, sanguinem per extremos arteriarum apices non venor, effundi in Ventriculum seu apicesii dehis, cant, ac dilatantq; sedisrumpantq; quæ probabilior est sententia.

Per vasa brevia Lieny Tanzen in Ventriculu evacuari nequit.

Causæ excitantes frequentiores §. I. Quar nimius abaliis solemnibz evacuationibus sanguinis impe, ditis, suppressisq; coacervatus in corpore, et plethora ad Ventriculum delata; hinc omissa solenni V. S^ae=; suppressis v Catameniis v hæmorrhagia natiu consueta, v hæmorrhoidibz. sæpe ure vomitus cruentus orit, seu Universim plethora topica Ventriculi. 2. plethora vera aut spuria. 3. spasmus partiu membranosarii imi Ventris, ubi turbato per vasa abdominis infi, mi motu sanguinis, major copia in vasa Ventriculi urgetur §. in alios exclusus

imo Ventre sanguis caput, v polmonem petit, unde hæmorrhagia narium v pulmonū, ita ut oriat saltem plethora topica Ventriculi, ubique sanguis per ramos arteriarum extremos apices, exitum moliatur.
4. Obstructio Viscerum abdominis Ventriculo viciñor lienis, hepatis et hæc em viscera obstructa, dum sanguinem excludunt, it necessario majori cum impetu, et copia majori ruit in vasa ventriculi, cujus, ut a spasmo abdominis pariter plethora topica nasci dr, unde vasor plenitudo, ruptura, v dilutaō, et inde hæmorrhagia Ventriculi. 5. Varices ventriculi ruptæ. Vomitus cruentus ab hac caā vocat, etiam morbus niger Hippocratis seu Vomitus atræ bilis, et optime descriptus legitur in epistola Cl: Tissoti ad Zimer. manum, quæ exstat in Cl: Halleri collectionibus, item in dispert: Cl: Kæmpferi, orit, aīm modo sequenti vasa ventriculi venosa varicosa reddūntur ea prorsus raōne, ppōne si sanguis menstruus diu retineat, v fluxus hæmorrhoidalis aliās consuetus subsistat, et sanguis decumbat ad Ventriculum. Quod si forte v ipsa sanguinis in tali varice contenti, grumosiq3 acrimonia varicem erodit, v vero,

Morbus Niger Hippoc.

x Ejus Causis excitantibus

si medic: qvdā drasticum, v alimenta acria ingeran
tur, que varicosas venenarum tunicas solliciten",
rodant, disrumpant, rupta varicem sequety vomi"
tus materie sanguinee spissæ, grumosæ, atræ,
que ore et alvo crepissime rejicity, subinde per
anum /: unde morbus n adeo rarus, presertim
in viris olim hemorrhoidariis. Quidam auctores
aliter explicant Vomitum atrabiliarium, seu
morbum nigrum Hippocratis, ut patet ex sequen:
Verbis Cl: Sauvages Nosol: Meth: tom: 2: p: 184.
quidam, ait, nigricantia, aut aruginosa vomitu
assiduo rejiciebat, inventum e duodenum, ubi
arcum seu angulum constituit, omnino obdura"
tum, inde bilis in Ventriculum refluebat, mora
nigricabat —. In Vehementibus nausei intestini
duodeni finis, a duplicatura transversa mesocoli
arctatus, bilis uberius te effluentis excitum dere
gat, unde bilis post primas vomitiones fere sp̃r
accedit ad Ventriculum. Vomitus atræ bilis hepate
obstructo, scirrhoso observarunt Cl: Piso, de mor̃
bis a sero § 4 Cap: 1. Bonet. sepulchr: et observat
43. ubi plures casus recenseny.

& ingesta acria Venena, medic: dastica seu acri-
monia in corpore mota eg: scorbut: Venerea:
7 dissoluō humor &. febris putrida. g: debilitas
Vasor ventriculi, que è potus cadā predis pon:
quam excitant 2o vis externa illata Ventriculo
ii Vermes. i2 hirudines v sanguisugæ
deglutita &g. i2 ulcus cancrosum ventriculi, seu
scirrhus jam mutatus in cancrum.

Exemplum Vomitus Cruenti. Sic habuit Cl: Stoll anno 1779 in Nosoc: SS: Trinitat:
Vetulam sanguinem alvo et ore reddentem, secto cada-
vere, in fundo Ventriculi cancer repertus est specie-
em referens majoris tuberis solani, vasa ampla
varicosa ex ōi parte versus scirrhū cancrosum,
et in ipso scirrho cancroso erosa deprehendebant
et sanguinem fundentia.

Cura Vomitus Cruenti in Paroxysmo. Cura Vomitus Cruenti 1o in paroxysmo adhi-
benda sī remedia generalia cum hæmorhagias
eg: ligatura artuum, clysmata &g: quies suma
nā indicationes sī 1. misum cruoris in vasa Ven-
triculi irruentis minuere et avertere. 2. causas
rodentes in Ventriculo atq; affluxum illuc cientes,
allicientes, enervare, obtundere, educere, ut

copia illa sanguinis in Ventriculo et intestina effusi
finito jam vomitu a putredine fors serius accedente
praeservet, aut brevi eliminet, ne putridus et
acerrimus factus pessima mala inducat. His
indicationibus in paroxysmo satisfaciunt. 1mo
V: S: praestans remedium, nisi nimia sanguinis
quantitas vomitu rejiciatur, si ejus haemorrha-
gia jam multum est progressa, ut metus sit,
illa ista V: S: cohiberi nequeat, hoc enim no-
vam Haemorrhagiam eamque majorem V: S: pro-
duceret, quam haemorrhagia sola.
2do Enema frequenter injectum; blandum, emolliens,
leniter irritans, dein etiam acrius, ut motus per-
istalticus denuo restituatur, eoque restituto vo-
mitus cesset, atque ut partes inferiores sollici-
tata sanguinem copiosius alliciant. 3io Potus
nitrosi, demulcentes, Vsimplex frigida cum
Citro; cum succo citri, granatorum, ribesiorum, aliorum
rumque plantarum acidarum, quae ventriculo simul
grata sit, vomitumque ac nauseam impediunt,
et simul organismum humorum, sanguinem or-
gasticum et temporis praesentem optime

Remedia sunt in Paroxismo:

temperant. 4. stiptica adstringentia ℈ in hæmorrh:
ventriculi ppter graviorib℈ cum immediate ore
assumpta, ventriculo applicent, et ideo eadem
prorsus ratione prosint, qua externe loco
fundenti sanguinem admota: Hæc quidem
remedia in reliquis hæmorrhagiis internis
℈ excepta illa Ventriculi et intestin℈ hæmorr.
hagia uteri, pulmonum, muta cruento
rarissime conveniunt. Huc pertinent solu"
tiones. Oli Ppti, aluminis, succi adstringentes,
hrbar, grastular, levarum inmatus: et
suacus catechu. ℈ Tracto hæmorrhagiæ impetu,
aut penitus sublata, convenit ad efferendas
sordes sanguinis grumosi in putredinem
abituri, et ut ostia vasor dilatata, ℈
disrupta vascula ad se invicem adducant, ac
roborent, convenit inquam rheum tostum
℈ solum ℈ cum Myrobal: frequenter sed exi"
gua dosi propinatum.

II Cura Vomitus cruenti post paroxysmum accom"
danda e variis cãe ℈, Si a plethora, qd nosci
pulsu pleno, duro ℈ ℔ V: S^ae, quietem suam,

pediluvia et sublata plethora, indicat est, san-
guinem adhuc hærentem in Ventriculo & intestinis
attenuare, a putredine conservare et evacuare,
id qd præstant remedia purgantia, atescentia
Vegetabilia, ut fructus tamarindi, cassia, man-
na, senna, crem: Tri v alia una cum Crem: Tart eq:
Vlxat Vienn: infus: fol: senna ℥j eq: Pono hoem
plethoricum, sanguinem vomere. Cura repositio
in lectum, quies summa est et Vsus eleoproti
ca ex sero lactis, manna, Crem: Tri, oi bi
horio ad Vas: t. 2. 2. Si a supp: hemorrhoi-
dibus, et pulsus plenus est V. Sec, seeus Vapor
es emoll: v hirudo, v lanceola ad anum; si
a Catameniis ferme eadem cura. 3. Si a Veneno
indicat est Venenum evacuare per alvum.
4. Si a medicamento drastico inepte dato, pro,
de capiosus potus ex lacte et ōo, et uni
versim oa illa, quæ in Venenis chymicis et ir-
ritantib; solent laudari, obvolventia, laniem
vo perstante Vomitu, prode opium, n qua eva-
cuans, sed qua tumultus excitator sopiens,
et sensu irritamenti in Ventriculo hærentis, et af-
fluxu sanguinis obtundens. 5. Si ab ulcere concreto

Remedia sunt post Paroxysmum.

ventriculi cura & Hu pallicitiva. Cl: Stoll dedit in
casu superiori p: 354 № 13 Antiseptica, ut Rli,
item adstringentia, vasa erosa roburantia ie.
solutionem aluminosam, rheum & sed tandem
ex inanitione periit. Q: si a putredine, illam
averunt et eliminant eg: tamar.. manna, cum
leviori dosi acidi mineralis Q si a spas
mis perfecta stomach: ad totum abdomen,
et enemata antispastica, ex infus: flor:
chamom: cum oleo castorei & opio &.
8. Si ab hirudine deglutita, indicat est illam
necare per muriam & com: evacuare per
emet: sanguinem adhuc fluentem cohibere p:
Q frigidam, & alia adstringentia. Q si a
dissolutione humor, ut in variolis et febre
putrida, indicat est sanguinem coagulare,
et a putredine conservare, qd praestant ea
antiseptica, ppue cort: peru: et ea acida
mineralia &.

7. Vomitus deficientium oritur a saliva ob
irritatas fauces dentientis infantis copio
sius secreta, et deglutita, a Sympathia ac

partium continuitate, faucium cum œsophago, hujus
cū Ventriculo, et una parte irritata facile corripi
pōt alterius quoque nexæ irritatio.
Cura: Vomitus, ac diarrhœa moderata den
tientib⁹ prōst, nimia vō infra breve tempus infan
tes magnopere exhauriunt, morbosq⁹ ex inanitione
solitos producunt. Quod si vomitus nimius alvum
omnino supprimat, oportet uti frequenti clysmate,
ut motus invertatur, prodē etiam balneo calido
infantes imponere, quia sudores movet; qua ex
cretione aucta, vis alia imminuit, et sic sæpe
fortunate vomitus compescit. Prodē item ſcu
tum stomachicum aromaticum, ex corpor: resino
sis ℈ gr: emplas: de Galbano, croceato, aliaque, vel
solutio ℈ amon: aut asæ fœtidæ in Aceto squil
lit: ad scrobiculum cordis, prodest ejusmodi scutum
stomach: eatenus, quatenus regioriem ventriculi,
et cutaneos ibi nervos irritando, irritationē alibi
existentem feliciter solvit. Cataplas: calidum
partim calore suo, quem cum balneo calido, com
munē hōt, partim etiam stimulo suo, si ℈

addat stimulantis ex mentha ℈. Interne lau-
dant levissime aromatica, ppue Vae destill: menth.
melisp: Chamom: ℈ demum ob℔ hactenus frustra
adhibitis, si vomitus hic proveniat ab excessu
irritabilitatis, ō eandem perfect: qui ab ini-
tio oriebat℩ a materie aliena intus copiosius
collata: / profuere austera adstringentia Vg: succus
Catech: uvar: immatur: ℥ acaciæ nostratis, solutio
aluminis ℈ ac ppue frigide data, non quasi
uno momento et intra paucas horas ventriculum
debilem roborarent, sed ℔ hoc ipso irritabili-
tatem nimiã, ad aliq̃d saltem tempus suspen-
dant, obtundant, nervosq̃ quasi stupentes
reddant, ac universim aliã illis diathesin
indicant. Hæc eadem austera, adstringentia
austero-acida profuere in Vomitu hysteriã
et hypochondriacis, ubi ōã aliã ℣ ipsum adeo
opium rejiciebat℩. Opium infantib℔ cautissime
prescribat℩, utpote apoplecti-ferum, nunquam
datur in noã, sed ℔ Syr: Diacodii ℈

el ferraro, si ôa reliqua nil efficiund, quauxilium
laud. liqu. Syden. convenit, praestat opium adere,
Scutis Stomach. & etiam Theriac Androm. externe
uti ad Ventriculum illa.

§. Vomitus inflammatorius seu à gastritide.

Gastritis originaria rarius per se morbus ê,
Singulari certe creatoris providentiâ, qui Ventri
culum ita construxit, ut is ferre quàm plurima
possit, quæ cutis externa absq; erosione, absq;
rubedine saltem contracta ĩ fert. Praterea
eam singularem indolem Ventriculus h̃, ut
hostem, si quis intraverit, sursum aut deorsum
exturbet.

* Gastritis ê cum ĩ sine Vomitu Cl. Stoll gravis.
sinam et Ethalem vidit gastritidem una
cum enteritide absq; ullo prorsus Vomitu.
Originaria ê plerumq; cum intollerab: dolore,
Secundaria ✠ plerumque cum etiam duty gastritis,
Symptoma sua serius accedent. Hæc ê morbus
frequens et frequens Symptoma febris saburralis
neglecta, ĩ malè pr: calida tractata, ubi saburra
accessit, ventriculum rodit, illumq; e sinistina

inflammat, facit gastritidem symptomaticam
cum vomitu et dolore, sed sæpius sine his, v raro
cæ ægri v nihil querantur, v solum pronus cir-
ca regionem Ventriculi; subin Gangræna è in
Ventriculo quin ager gentiat, cui tandem superven
it meteorismus lethalis. Hæ ff laterales illæ
inflammationes f: in cadavere detectæ: / de quib
adeo quærunt practici, qd nulla habuerint signa
et in quar signa Diagnostica, tam sollicite Cl.
Morgagnius conabatur indagare, et ob quas plur-
es moriuntur in febre putrido saburrali.
Cura Vomitus inflammatorii è eadem, quæ gas-
tritidis f: l. scr. ez. Nitrum adeo dilutum dori,
ut teneremus oculus illud ferre posit ez.
9. Vomitus a Vitio Ventriculi Organico, Chroni-
cus f: vomitio a pylore calloso, frid: Hoffmann.
§ 22. Willis tom: 2. p: 24. Bonet de vomitu
observ: 17, ubi casus plures observ: 18. 19. 20.
Cl: Razoneck journ de medit: dec: 1756. novemb
1759. p: 409. Ter hanc speciem in ægris observavit

Cl: Saxv: nosol: Meth: tom: 2. p: 180. vid: et Cl: Stoll rat: med: tom: III p: 356. a cumo deglutito pylori obturante casum vidit. Kerkring obs: an: Vomitus abulcere Ventriculi Bonnet sepulch: tom: 2. p: 89. Hildanus cent: 5. obs: 96. Hunc vomitum precedit dolor ventriculi acerbus, constans, seu phlegma spontanea accesserit, seu a deglutitis aciculis, ossiculis punctus sit Ventriculus, rupto abscessu dolor minuitur, sed vomitus in longum tempus perseverat, ita ut veneno quandoque bri. briati, plus tam paucū, vix in rejectis cognoscitur; apertura cadaverum ꝑpium morbi declarat. Similem casum, in quo pituita ad aliquot libras evomebatur cum alia consti patione observavit Marcellus Donat. Hist: lib. 4. cap: 3. Pylor: tunica interior erat exesa, unde chymi irritantis transitus denegabat. In Ventriculo hominis vomitu habituali defuncti ulcus fistulosum invenit Schneiderus de catarrhis p: 439. Astus Centus; Vomitus pertinacia, agri extenuatio, febricula hanc speciem produnt.

Vomitus a Steatomate Ventriculi, Pylori

Observ: 63. Cent. 2. Bonet Sepulch: de vomitu observ: 15. ##. Vomitus alimentor semicoctor, alvi constipatio sensim crescens morbus habitualis, abscessus v Stealoma, nē in pyloro, nē in cardiâ, nē in fundo Ventriculi: juvamen ab infessu in Aquam tepidam. a Scirrho in suprema parte Ventriculi vomitum or, tum vidit Riverius Cent. 2. observ: 46. a abscessu vid: Zolan liber 2. autrop: Cap: 20. ab herpete Ventriculi vomitum habitualem observavit Barn sol. obsv: 43. a pustulis rubris, lividis, vid: Bonnet sepulchret: observ: 56. a Carbunc: pestilentiali Diemerbroëk de peste lib: 4. hist: 15. Huc vicina qō aliquo modo referri pt vomitus ab asoph: obstructo frid: Hoffmann § 21. Willis pharmac: p: 17. Fernel. pathology: Cap: 5. Criteri observ: p: 121. Zitters hist: de l'acad: Royal des Sc: Villis tom: 2. p: 25. Cochi horti flor: prefat. Halleri disp: tom: 3. p: 33. Vomitum habitualem statim a pastu observavit Zittre asophago in marsupium dilatato pēter Scirrhum intus enatum quo obturabat. C: Cochi bis observavit hunc morbum, a glandula dorsali

Scirrhoso, et semel a Vertebris Salmonis deglutiti: ægri fame pereunt.

Se quidem Vitium variium deprehendit, tã frequentissimum iqd occurrit, è Scirrhus, v Scirrhosa lata duritiei, v vã duritiei quasi cartilaginea Ventriculi. Hæc vitia potissimum v in ipso pyloro sit, v vã propè eundem. Pylorus n nunquam ita angustatus deprehenditur, ut tenuissimum specillum vix possit transmittere. De hac vomitus cã a Cl: Stoll complures hi observat: sect: cadaverum comprobatas.

Symptomata Vomitus à Scirrho Ventriculi.

Ejusmodi hoc Vomitu plerumq chronico laborant, in quocunq diei tempore ingruit, sed maximam partem t. 2. hor: a pastu, primum oi mense dein oi septimana: q. ab initio evomunt tm copiosiùs ingesta, et quidem solidiora; retinent parce assumpta, et liquidiora. Ab initio vomitus n spe ab oi pastu redit, sed rarius et subdè solum, dein de tempore in tempus frequentius, ut tandem quotidiè vomant, præter ingesta ingentem similem pituitæ ductilis quantitatem, rejiciunt. Interim pronè vomitus increscit, crebriorq de die in diem evadit, alvus fit tardior, valdè adstricta, at tandem nulla, pallent, emaciantur, aliquid

in oculis subflavescentis hit, tandem enervantur, et
tumentibus circa malleolos crait, emoriuntur.
Cura è tantum palleativa, oes enim pereunt, quia
solventia, et resolventia nitiora nil juvant, vali
diora et validissima mortem accelerant, plerum
que enim ea è duritiei, ut solvi amplius nulla
ratione possit. Huic si ingesseris remedium
solventissimum nil efficies in partem affectam
sed ois remedior vis consumetur in illa adhuc
residua sanitatis parte.

Causae Vomitus à Scirrho ventriculi.

Causa hujus Vomitus St. 1. febres intermitt.
longae, sed aut neglectae, aut cort. peruv. v.
alumine subflammineate, aut si cortex de-
bito quidè tempore dabatur, sed non satis diu
continuatus, nec requisite cautelae adhibe-
bantur. 2. usus Spirituosor. Cl. Stoll vidit
in tribus rusticis, potiii Rso olim addictissimis.
3. structura intestinor ipsorum.

Cura ita pallians consistit 1. in Diaeta mere liqui-
da, et simul admodum nutriente, jusculis meris,
parcè sed frequenter ingestis, ut hac arte vitam

miserrimam adhuc diutius trahant. 2. in frequen
ti usu erematum, ut alvus identidem pruriat."
¶. Confunditur hic sepe Vomitus Chronicus incura-
bilis cum alio vomitu chronico non periculoso
et curabili fomellar irritabilium et chlo-
roticarum. Hoc vomitus species curatur Dieta
tenuissima injuncta, et roborantibus parcissime
ab initio s: secus vomunt:/ et paulo frequentius
assumptis, remedijs amaricantibus stomachicis, nam
irritabilissima fortiora remedia robor: non ferunt,
sed eg: infus: frigidum cort: peruv: Cl: Stoll
curavit semel in Nosoc: Ss: Trinit: unam puellam Exemplum
hoc vomitus specie laborantem, dabatur tenuis
simum jus sorbillandum, non adintegras pattellas
sed ad pauca ℔ss ℞ 4 horio cochlearia, dein ℞
circiter 3 horio aut aut 4 horio dimidium
℔m cochleare tinctura rhei ℞ss, tandem
dedit Simplex Elix: Stomach: sed ad guttas
et crebrius, donec ultimatim ferre potuerit,
et dec: Cort: peruv: majori quantitate et
bolos sic dictos Fleb, compositos ex ℥ss cort:
peruv: elect: ℥ss: et flor: ℥x ℔, quæ

remedia omnia in initio data, puella reno-
vuerat.
Quod si vomitus ejusmodi chronicus s: in fœmina
scilicet irritabili et chlorotica :/ nec ipso
opio sistendus medico obvenient, ejus è atten-
dere, vix ne fit, et robusta alias, pfŭe olim com
pagis, qui vomit;: ân vŏ fœmina debilis, laxâ
irritabilis et chlorotica.? Falso in viro robusto
vomitu chronico affecto, sanitatem promittes,
scripte ipsum et egrum lædes, at vŏ plerumque
applicato in fœmina spem sanitatis facies,
sed in junioribus, corporis celeraquin boni, ubi
signa irritabilitatis et chloroseos adsunt,
faustam nihilominus prognosin facies, et
felicem, et dicant, opiata at Stomachica se re-
vomuisse.
10: Vomitus a calculo in Ventriculo existente.
hujus nulla signa dantur sic anno 1781 clar:
Guarin Cl: Practicus Viennensis hominem quem
dam forte dato purgante sanavit a vomitu chro-
nico hyeme, expellendo ultra 100 lapillos per

De Spe Vomitu
alium, ef
deglutiera
Vomitum
suspiciari
acidus
1741. 9.
Cl: M. La
evomebat
etiam p
turi mir
et potu
tione re
sus plan
quidam
absorbe
venit v
phragm
cruciatu
in Stoma
Coralia,
vid: Volu
p: 17

alvum, estate multa cerasa una cum lapillis
deglutierat aeger, ab eo tempore cardialgiam et
Vomitum chronicum è passus, sed quis potuisset
suspiciari lapillos? Huc perdinet vomitus acris
acrisque Beynii physiosp: transact: N° 459.
1741. g. Konig transact: physiosph: 1678. N° 3.
Cl: M: Laover V. annos nata p: biennium identidem
evomebat lapideas concretiones, quas strepitus
etiam palpando in ejus epigastrico percipiebatur: mirum quidem qd per 4 menses sine cibo
et potu vixerit, qd clysmata plurima vomitione rejecerit, quod urinas virides et aereo
sas pluries miserit. Colli acad: tom: 1 p: 426.
quidam laborans pyrosi, magnam copiam
absorbentium, testaceor, ingessit, demum sub
venit vomitus cum sensu ponderis in dia
phragmate et post longum tempus, et
cruciatum obiit, secto cadavere inventi sunt,
in Stomacho plurimi calculi, quorum alii
corallia, alii globulos referebant, quor icones
vid: Volum: 9. philosophic transact: liberd gea:
p: 171.

B. De Vomitu Sympathico

Causa excitantes vomitus Sympath. sunt innu-
mere, ita ut vix sit causa morbifica in cor-
pore humano, vix aliqua affectio, que subinde
vomitum non producat: frequentissime horum
Causae Excitantes. in encephalo, thorace, et abdomine sunt itaque
1. lesiones capitis variae. 2. calculus vesicae,
renum, urethrarum. 3. inflamatio et obstruc-
tio eorum visc: abdomin: uteri vesica renum,
intest: hepatis, lienis, pancreatis &c. 4. in-
flam: aliaque thoracis affectio. 5. graviditas.
6. hernia. 7. hysteria. 8. idea ingrata, vectio
in rhedenavi &c. inde Vomitus marinus &c.
Species Vomitus sympathici frequentiores sunt.
1. Vomitus a Cartilag: Xyphoidea prolapsa vel
intro inflexa, cartilago ventriculum molestat
qui ut obicem removeat, convulsive contrahit,
alternatimque dilatatur. Similem vomitum
Arctalmassä-ga å Vallat-nat. obsero: frid: Hoffmann. a ligneis illis vel
balenaceis chlamidib. Busquiers dictis, quibus
epigastrium arctant gnellä, ut elegantioris sta-
turae videantur, vid: Heister de taxatione

hujus Carthilaginis.

2. Vomitus gravidar: eadem ferme causas h[abe]t ac cardialgia gravidar, superius explicata, diversis quoque gravidit[at]is temporibus, alia atque alia causa hujus vomitus subest; hinc diversa hujus vomitus species seu subdivisiones. 1o. Vomitus post conceptionem est spasticus, et oritur ab inordinato motu liqui di nervi, et em plerasque famine aliquot post conceptionem diebus, vel et integris septimanis quotidie vomunt, pme carnes aliosve cibos, quibus antea afoveverant, vel solum nauseant continuo. Cura plerunque solo tempore ie: graviditate ulterius promota sponte cessat, solaminis tn gd affert dieta mutat, si nre ces illi dibi renoveant, a quibus abhorrent, et utanth dieta tenui, pana, item remediis antihystericis, cum ab ataxia spirituum oriath. 2o. Vomitus ultimis mensibus oritur ab irritatione ventriculi ex nimia uteri distensione vel ob faces in intestinis accumulatas p. cum uterus

distentus, huic inde intestina premat, et supra locum compressum faces aggregantur alvo redita difficili: vel ob uterum ipsum altius assurgentem, atque distentionem ventriculi impedientem prohibentem, hinc si plus alimenti assumpserit gravida, vomitus sequetur a utero distento, vel ob plethoram topicam Ventris ob ingesta spirituosa. Et Vomitus his violenti or et diuturnior, semper est periculosus ob metum partus prematuri seu abortus.

Cura: juvant hic pariter dicta, sed frequenter, ne gravida ventriculus distendatur ulterius quam possit, et spatium illi relinquatur, item enemata, remedia etcoprotica ut mag: Oz V. Sectio. Notandum V.S.io, nisi adsit plethora vel inflamatio frustra adhibetur, nam distensionem uteri non minuit. 3o. Vomitus parturientium, hic ēm frequenter vomunt plne, si foetus jam prope exitum spectet ubi ultimi instant parturiendi conatus, quibus foetus excludatur, ad altimum, et

decisionem pariendi conatus; vomitus sæpe mul-
tum confert.

Prognosis: Vomitus hic, si moderatus sit, nihil
aliud in pariente deprehendatur vomitum con-
traindicans, commoda hꝰ, eaque non exigua
ut sol[e]at adstantes mirabiles terrere,
nam partum sollicitat, et sæpe absolvit, faci-
lisq; puerperium, cum quo emeticum febrim
gastricam puerperis aliis satis gravem pra-
caveat.

Cura: cui opera danda est, ut hæc vomitio faci-
lis reddatur, difficilis an̄ sit, si nil in Ven-
triculo contineatur, si nullum adsit, ut ita
dicam vomitus vehiculum; prodeꝰ igitur di-
luta et paxum salita jusculæ post singulam
vomitionem ingerere, ut habeat Ventriculus,
contra qd vires suas exserat. Quod si vomi-
tus in modicus sit, temperabitur frequenti
enemate, et remediis exoporoticis, et si ne
his quidem potis ad moderamen aliquod, hoc
ventriculi conamen vomendi reducere, pro-
derit quid antihysteri, quid nervorin: quid ce-

vis: opiat et ipsum tempus. Vomitus sit, ubi alias proficuus contra indicatur, à pectore phtysico, hemophtoico, a plethora totius corporis, et conatibus pariendi diuturnis, a partu laborioso, cum in diuturno laboriosi vires saepe mul-
tis horis aut diebus intendantur, sanguis urge-
atur et versus thoracem, et versus encephalum. Huic si et vomitus accedat, saepe is periculosus et lethalis evadit, inferendo plethoricis apople-
xiam, juvabit ergo in hoc casu vomitum directe sistere premissis V. S^nibe p: remed: opiatum. 4°)
Vomitus febricosus qui è febris intermittentis symptoma, hunc vomitum observavit Cl. Van-
dermonde: journal de medic: 1757. p: 198: si-
guibus diebus eadem hora revertentem eamq3 vulgaribq remediis resistentem sanavit solo extracto Chinae. De Vomitu febricoso vide pra-
lera Ricard journal des medicin^s 1767 p 35.
5. Vomitus hyst: et hypochond: è partim Ideo=pa-
rim Sympath: Vomitus hyster: difficulter defini-
tur, cum sit symptoma morbi hysterici, qui nec ipse definitionem accuratam, sed potius

latam et fusam descriptionem admittat. Vomitus hic
oritur a nimia irritabilitate; præprimis Ventri
culi, hoc notio vomitus hysterici valerisq; sufficit,
sed nō ē acquiescendum in sola vomitus hysteri
ci appellatione, sed ē indagandum in materiam
vomitum concitantem, utrum ille stimulus, si ir
ritabiles nimium Ventriculi fibras exstimulet,
sit materialis e.g: eruditas Ventriculi et qualis;
ō immaterialis e.g: ōi pathema quodcunque, ira,
terror &c Præterea dabit Vomitus hysteri: con
funditur cum Vomitu biliroso ob proprietates;
biliformia, aeruginosa, porracea, herbida plen
rumque rejiciuntur; item si validus sit ac diu
tius duret, os æque amarescit ac in Vomitu
vere per eminentiam biliroso dicto. Sæ item
quoque contingit in ōi vomitu aliō, si violen
tior sit, et crebrius, violentiusque redeat, item
in illis, qui Ægra ō navi vehuntur, ō spas
mis tentantur, ita ut materiam herbidam, vi
rescentem, bili formem evomant, et os amarum
habeant, gō talis Vomitus ſ: qui persæpe etiam in
hepatitide aliaque abdominis inflam: observatj ſ

seu rejectis bilis, aut mâa biliformis nõ ē. spēr.
signum turgentis bilis aut materiæ biliformis; Color
ipse herbidus rejetor, subinde ē a materia intus
turgente, et præexistente, quæ enascitur ab ipsa
spastica Visc: abdom: contractione, primum enasci
tur inter vomendum ita ut materies aut color ejus,
dem non præexstiterit ante vomitum quod alterum
in Vomitu hysterico contingit, qui diutius et crebrius
vomunt, vitiâ materiæ salivalis, mucii œsophagi,
succi gastrici, ac bilis copiosiorem patiuntur, nam
oēs isti humores majori se=et excernuntur quantita
te, inde oris sapor amarus a proleeta copiosius
bile, id contingit in vomitu quocunqs alio, at in
Vomitu per eminentiam bilioso appellato. Hinc
cavendum sumopere erit, ne hæc duo symptomata
color biliosus mâa rejecta, et os amarum, nõ de,
cipiant, ne vomitum hystericum aut aliùm quem,
cunqs habeamus pro bilioso et vicissim. Signum
Vomitus hysterici etsi nõ pathognomicum, ē, qd
illum inprimis femina patianty hysterica debiles,
irritabiles, item viri præditi nervis debilibus.

Signum Vomitus Hysterici

& Cura

Cura Vom: hyst: fit: interne ℞ mixtur: antihyst:
ex ℥ succ: menth: aun ℈ spert. castor: lig: an: ℥iv.
Hoff: et laudan: liqu: Syd: ℈ Externe per scuta

stom: ex corpor: resinosis, vel vō ex emplast: ut empl.
de galb: crocat; oxycrat. Diabotan. vel olea, loco
scitor stomachi: et inunctiones varias eg: inungi
tur Scrobiculus cordis et regio Ventriculi oleo Nuc
Mos: presso, oleo camphor: olivarum, cui aliquid
Camphorae maritat, etiam Balsamis Vg: peruviano,
vel apponitur ther: androm: vel vō simplex ali,
quod Cataplasma irritans eg: fermentū, panis
cui aliq̄d Vini generosi addit, vel inungitur
℞ Camphor: ℈ ut irritatio excitet in regione
Ventriculi, et sic hujus spasmus solvat; prosunt
itidem balnea semicupia, pediluvia, Cataplas:
ad abdomen et regionem Ventriculi adplicata. Ther
ōa eaimū certe usus ℔, ubicunq̄ stimulus a
liquis immaterialis hunc vomitum excitat.
De Vomitum hystericum tanquam totidem species
reducuntur 1. Vomitus rheda vector, navigantium
vomitus illor, qui navi aut curru sedent, p̄pue dorso
aurigæ obverso et retrogrado; item illor qui vali
do quodā animi pathemate agitant. Peculiāria
℔ Symptomata præcedentia et concomitantia,
et cām adē plerumque vertigo et visus obscurāo ante
vomitum; insipida, copiosa salivæ affluxus in
fauces et Cœpsothymia incipiens, et sensus quidam

inanitionis; accedit etiam urinæ limpidæ copiosus proventus. Hisce Symptomatibus præcedentibus et concomitantibus, is vomitus hystericus nemo, sus distinguitur plerumque ab omni alia vomitus Specie. Vomitus marinus est ille, qui navigantes diserucial cum cardialgia nauseis, virium prostratione, urgentior est, si mare procellosum est, et potissimum, si motus navis est a puppi ad proram atque accidit, si ventus a posticis flat, minime vero aut minus si a vento laterali navigium versus latus inclinat, minima est enim navis succussio in hoc situ.

Cura Vomitus Marini

Cura ad hunc vomitum arcendum 1. supra pontem degendum est, 2. in loco a puppi et prora aequedistante, ubi nempe est minor navis agitatio. 3. laute manducandum, ventriculus enim saturatus minus laborat, quam vacuus. 4. decumbendum est potius quam standum. hoc expertidicunt. 5. fund. qui usum ~~um~~ naricorum 7ma quavis hora suadent, et aliquot horis, antequam navim conscendant, paucis alimentis operari stomachum jubent. — In vomitu, quem ~~ephedra~~ aliaque vectura ciet, perniciosum est, illos liquores, elixira ingerere, inde excitatur

pyrosis, plures facilius vomunt, si in anteriori
vectura parte sedeant, etsi a prepostere proce-
dat. Illi vomitus ostendunt, digestionem non
rite fieri, si ventriculus exagitetur, sed quare
stomachus farctus rectius digerit? an quia
saburra graviatus minus mobilis est? Aegri,
qui navigantes multum initio vomunt, a pri-
ori morbo convalescunt. Plures vomitu marino
rite expurgati, cum portum ad pellerint multo
melius se hnt, et voraciores evadunt, quam an-
te navigationem; Et ad anorexiam prostans
est remedium quandoque: multum hic laudat,
pne si hic vomitus nullum habeat manifes-
tum stimulum materialem,) quies, & frigida vel
affusa corpori externe, vel ore detenta vel de-
glutita, haustaque; prosit itidem austera, frigi-
da assumpta, et tandem tonica eaque gravia
si dispositio talis adsit, ut is vomitus hysteri-
cus frequenter redeat, sed cum hac cautela
ut lenissimis incipias et dosi parcissima.
Pi, qui retrogradi curru vehuntur, si vomituri-
tiones patiantur, sese desuescere tandem,

ipso usu pēt, si sæpius ita sedeant, itinere non
longo, vel vō, si retrogradi quidem, sed oculis ples
umqs clausis, ne videant objecta, et omnis causa
vertiginis præveratur, subinde antequam cur
rum conscendant, prodē in exiguum qū laud.
liq: Syden: deglutire, vel vero aquam quandam
aromaticam, cinam: chamom: Menth: Melisso: &
quibusdam prodest cochleare, vel et vitellum gen
erosi vini assumere. 2. Vomitus ex visu, auditaq;
rerum ingrat: Cura vomitus cessat ipso pari
ter usu, oblivione evitatione rerum imag: noſ
trar concitantium. quod si minus esset, qd tñ
raro solet, prodē laud: liq: Sydenhami et alia
lenia, aromat: stomachica.
3. Vomitus a terrore et iracundia gravi. Vomi
tus a terrore siſtit eisdem omnino remediis,
quibus vomitus hysterici laud: liq: Sydenh:
aquis aromat: cardiacis stomachicis. De vomi
tu vero ab iracundia orto et spirituum tur
bis inde productis, sciendum est, nō solum ner
vos ab ira affici, sed illam peculiariter agere
in systema gastricum et hepaticum, in duc

ius biliarios, hos spastice et convulsive adsi
ci, bilem subinde copiosam prolici, efficiq, ut
vel nulla bilis effundatr, oriaturq gravis sepe
ethalis iterus, v vo paulo, post plus bilis ef
fudatur in systema gastricum. — Haec res dilu
cidem explicatum fit, interim certum est, qui
busdam a gravi ira repente nata, ictero, eoq
que graves oriri, sioti effluxum bilis in 12denum
et ventriculum; certum idem est e contrario, ee
quadam, quibus hic bilis fluxus adeo non sisti
tur, ut potius et copiosius secernatur et lar
gius etiam excernatur effudaturq in 12denum.
Hinc petitur rao, quare illis, qui gravi ira
exacandescunt, prosit vomitus, et illi plerum
que a morbo praeservantur, qui post animum
ira emotum revomunt, v in Diarrhoeam in
cidunt. Habetur itidem rao, quare profuit, pos
gravem iram remedia blande alvum ducen
tia eg: Omedra (cum ℥fr.) quare profuit suc
cicitri cum ℥ frigidiuscula et pauco saccharo
assumpti, item, quare tanti usus fit 2
acidus dulcificatus.

2d. v

4 Vomitus a longo moerore etiam aliqua ratione
huc trahi pt: sunt em, qui longo moerore confecti
vix n quotidie a pasta vomunt. Cura fit ab
lata moeroris causa, prosunt deinde lenia ecopro,
tica et postmodum grata aromatica atque
stomachica. Mira certe vis e moeroris diuturni
diuturna tristitiæ in Ventriculum et totum
syst: gastricum: moeror gravis uti et terror
in=appetentias producit, vires Ventriculi infringit,
et moeror repentinus cum subinde appetitum ac
cibor desiderium repente supprimit; Hinc in
Vomitu hoc proscribenda stopiata ca, nisi is
forte gravis urgeat, sistendus potius ratione dic
ta, enoproticis, enematibus, ac deinde blande
roborantibus. Notandum in vomitu hyster,
ico, in vomitu nari et rheda Vector obverso
tergo, in qi illa huc usqs enarrata multipli
ci specie, quæ ad Vomitum hystericum reduci pt,
laudatum illud remedium Riverianum anteme
ticum compositum succo limonior cum ℈ j. v
absynth: n ℥ rad ℥j – ℥ß et haustum in ipso
actu effervescentiæ, ut effervescentia ipsa
contingat in Ventriculo, ea em perdurante in

ventriculo minor stimulus inducit, Van Swieten
referente alia fit in nervis diathesis, et illa
spastica Ventriculi contractio elidit[ur], et hac
ratione ipsa tollit vomitus: Celerum Riverianum
remedium aliâ virtutem n̄ h̄t, nisi hanc momen-
taneam brevi evanidam, et illam cōtr Onis com-
munem solventem et evacuoticam.

4 Vomitus Spasmodicus. Hæc species est fre-
quens et curatu difficilis, plerumq; cāam suam
h̄t extra ventriculum in Capite, thorace, ab-
domine, universim hujus vomitus cāa tam mul-
tiplex est, quam ipsius spasmi et convulsion
is vid: supr: Hinc patet curam multifariam
esse debere.

5. Vomitus Sympathicus ex affectione en-
cephali in cephalalgia ideopathica conatus-
one valida, ictu, lapsu, impactu, vulnere
plethora topica, vel ipsa inflammatione
encephali, item a cephalea: nam constans
lex est, ut encephalo ideopathice affecto ven-
triculus sympathice afficiatur et viciss[im]: mirus
em ē ventriculum inter et encephalum consensus,
mirū commercium, vix cāa functiones ita tur-

bat, sicut ventriculus gravatus, sed et vicissim originarie affectum encephalum functiones turbat Ventriculi.

6 Vomitus Sympathe ab affectione thoracis.

Huc pertinet Vomitus pleuriticor, v Pleuroperi„ pneumoniacor, nam pleuritis, aut peripneumo„ nia vera persape junctum sibi Vomitum hr̃. Quemadmodum ẽm ventriculus affectus respira„ tionem et thoracis negotium turbat, sic et„ vice versa originarie affectus thorax in genu„ ina ac gravissima pleuritide vel peripneumo„ nia Ventriculum afficit. Vomitum hunc Sym„ pathe male quidam habuere pro signo surgen„ tis saburre, causam morbi in Systemate ga„ strico quarentes. Cura morbi principis.

7. Vomitus Sympathe: ab inflam: Diaphragma„ tis, nam paraphrenitis subinde ad Vomitum„ sollicitat. Cura morbi principis.

8. Vomitus Sympath: a Vitio hepatis quo„ cunq; eg: hepar permagnum, vitiose excrescens, inflamatum, suppuratum, obstructum, obstruc„ tione chronica, lenta, vesicula fellea, vel ductu„

6a) ab affect thor
um bil
calculi
le cal
9 Vom
lieni
10 Vom
vitia
na p
prefo
inve
11 Vo
ci eg
dent
lapi
done
et u
mun
rab
ana
phr
na
co
cal

um biliferor, ductuli biliferi irritati obstructi
calculis obsessi &z Cura e varia pro varietate
te cãe seu vitii
g Vomitus Symp: a vitio lienis quocunque a
lienis tenta obstructione inflammatione &z
jo Vomitus Sympath: a vitio quocunq; intestinorum
vitia certe innumera sunt, et eã pñt, sic intesti-
na prava mole obsessa, inflamata varia rãone
presa aut quomodocunq; Reumate affecta sub
inde Vomitum hñd Symptomaticum.
jj Vomitus Symp: a vitijs systematis uropoeti-
ci eg: a calculo per urethres ad Vesicam descen-
dente, atq; irritante, a Nephritide morbisque calcu-
losis: Vidit Cl: Stoll Vomitum it compescendum,
donec haemorrhagia Vesicae et colli Vesicae urinariae
et urethrarum detecta fuerit, habuit aeger gravisi-
mum paroxysmum veluti febris intermittentis, cui
rabatz V. Sᵉ, potu antiphlogistico et hirudine ad
anum. Huc pertinet Vomitus urinosus Haller
physiol: tom: II p. 377. is procedit a suppressa uri-
nae secretione in Nephralgia ut accidit Tarantu-
co ipsi, vel ab excretione retenta ob ischuriam Vesi-
calem, urethricam. Hist: de Acad. Reg. Scient. ann. 3.

p2 Vomitus Sympath: herniosor- s: e subin ideo
pathicus: seu vomitus habitualis, quem excitat
hernia stomachi intra musculos abdominis intrus
v in thoracem trans Diaphragmatis scissuram
adacti. Hanc speciem vidit Cl. Sauvages in muliere
post vehementes nauseas, sectocadavere Ventricu
lus totus jacebat, et latebat in thorace /eg: si ab
hernia Ventriculi, si musculi abdominales nimium
sint relaxati alicubi dehiscant, et ventriculum
n cohibeant, ita ut Ventriculus herniam effici
at: Hernia itidem intestinorum, aeque, prout
varius abdominis locus est, ubi tumor herniosus
oritur. Hernia intestinorum in ipso abdomine
latentes, ubi nisi in ipso abdomine cavo, alicubi
loco, intestinum constringit, idem hernia in
carcerata v non, magna, ubi multa intestin
orum moles prolabitur, et sic Ventriculum hac
ipsa molle ad vomitum sollicitat: sed n solum
intestinor hernie: sed et prolapsus aliorum
viscerum abdominalium, omenti, mesenter,
vii, universim parietes intestinorum elon,
gati in saccum, Vomitum producunt.

De Vomitu a Cãa ignota

Cura hujus Vomitus, cujus nulla causa detegi pt, fit per specifica. Laudantur: 1. pparata menthe. 2 Scuta stom: et grata aromata, Camphora, chamom: et opium, ejusque pparata. 3 ℞ seu essentia Cinamomi et cort: peruvian. 4 Potio Riverii: facta ex ℥ij succi Citri et ℥ij lap: ℔g. sub ipsa effervescentia epota. 5. Vina oleosa, dulcia, hispanica, Tokaina. 6. Ufrigida glacialis. Hæc cã eo ordine adhibenda ſt, et ſi non juvant, plerumque vitium organicum ñ auferibile vomitum causat. Pono talem vomitum. Cura. 1. interne mixt: ex pparmentha cum lauda liq: exter: Scutum stomach: ex emplast. de laudano cum opio et camphora ã gr X, ol: Vac: mosch: presſi ℥ij, ♆ ol: menth: gtt X, m: f. Scutum stom: vel ℞ empl: de galba ℥vj, opii, camph: ãã gr xij bals: peruv: q s. ut f. Scut. stom: 2. mixt: ex pparat menth: ṽ cham: cum camph: et opio. 3. Potio Riveria ex ℈ alea: absynth: ṽ ℈, ♃, ṽ lap: ℔ et succo

Remedia Specifica in Vomitu laudata

Exemplum

citri, ℥ seorsim et ante lectum ægri mista in actu effervescentiæ hauriantur ex ℞ Succi citri ℥iij ℈: ad vitrum. ℞ ʘ, ℔, ℥ß ℈: ad chartam. Sig: mane et vesperi mixta ad lectum ægri sub actu effervescentiæ hauriant. ℔. essent: menth: cinam: cort: peruv: aā ℥ij Sigs ŏi bihorio gtt IX ex cochlari Syr: mentha ℔. 5. Vini tokaini ℥vj Sigs ŏi bihor: coch: ij. 6. quater de die vas culum succi citri, ribesior et congelati et

Leges quædam in ŏi Vomitu seu sunt: seu artif: observandæ

Ia In ŏi vomitu, sedulo est inquirendum in causam excitantem, hinc non statim more empyricorum confugiendum, vel ad opium, vel ad anteticum Riverii, etsi hoc ultimum multo innocentius sit, et ideo etiam contra indicationes adhibitum minus noceat. IIa In ŏi Vomitu cujus cā ignota ꝑtīe si pertinax alvi obstructio adsit, inquirendum est, an non alicubi hernia subsit, alvus simul suppressa,

suspicionem faciat: Hic n̄ fidendum aegri con„
fessioni; cum sæpè tam parva sit ad nuci aut vel„
lanæ vel juglandis magnit: ut ager ipse nes„
ciat, sæpeque ob pudorem ppīæ a foeminis
occultet. Pessime in arcerata illa sunt,
quæ sit exigua, ideoq; ab hōb rudibus et rerum
suarum incuriis occultantur, aut penitus ignor„
rantur, nec ōis hernia incarcerata dolet, non
ēm est infrequens videre, q̄d in hernia incarcer,
rata, vomitu jam præsente stercoreo, dolor qui„
dem ad Ventriculi regionem, tū p.: totum abdom„
en vix ullus, nisi major contractatio fiat in
ipso loco hernioso. III.ª in ōi vomitu alvus est
libera servanda, quæcumq; sit causa, alvusque
enematum libera, vomitum insigniter moder„
atur, sæpe etiam tollit.
IV.ª non idem ē discrimen ōis Vomitus in ōi subjec„
to, n̄ idē periculum, sed ē varium pro rāe ætatis,
causa, sexus. Est plerumq; minus periculosus in
infantibus, pueris, puellis, juvenib; fœmellis, cum
a minima sæpe cāa, et sæpè salubriter vomant,

quam in viris corporis stricti, seniculis, quam in gravidis, hæmophtoicis, pulyricis - inde fluent.

Regulæ seu Canones practici circa usum emeticorum.

1.mo Infantibus et pueris faciliùs et tutiùs emetica præscribuntur, et em fibrarum ipsor: major adest flexibilitas, plus adest muci, plus liquidi, ut ita dicam abundantia humoris ventriculi, præterea hujus ætatis vitia Dieletica et graviora sunt et frequentiora, cum infantibus et pueris nutrices multa ingerant, et potissimum inepta, ~~pultes~~ &c Pueri ipsimet multa ingurgitant, voracissimi sunt, hinc plerag hor vitia Dietica et graviora sunt, et frequentiora, huic etiam crebrior in hac ætate emeticor necessitas, quæ quidem emetica prout purgantia huic ætati semper per epierasin exhibenda sunt, cum enim a levissimo stimulo afficiantur, difficile est, prima statim vice accuratam, justamque huic ætati

commendare dosin: praestat gō nitissimum dare
emeticum at per epicrasin potius, libenter sument
oxymel. squillit: aut solum, aut armatum pauca rad:
ipecacuanae: ita ut oi ½ horae aut ōi hora certam
portionem Syrupi hujus emetici ingerant. 2do
Adultis, viris, et senioculis cautius danda sunt eme-
tica, plerumque opus ē praedispositione ad ema-
sin, quae in infantibus raro necessaria est,
et quae fit t. v. sve si aliq plethorica, et ex
humor quidam turgor adsit. 2. dempto sangui-
ne materies vomitu reddenda, diluenda, atq3
apta reddenda ē vomitioni. Adultis seniculis
plerumq3 una, eaq3 magna dosi emeticum da-
tur, pauciss. exceptis casibus, parca ēm
dosi et per epicrasin data purgationes fa-
cit, non emesin, vel vero nec emesin nec
purgationes, sed hūm conatus vomendi do-
loriscos, noxios et anxios: nec facile ti-
mere quid possumus in adultis, a paulo lar-
giori in emetico dosi, nam t. statim vomitum
excutit, superfluum illud, una cum materia
vomitu rejicienda, nec 2. in adultis, saltem

in viris, timenda è illa nimia irritabilitas, ob eamque hyperemesis, aut hypercatharsis. 3tio Post sumptum emeticum non statim hyperbi benda larga aquæ copia, quia vim emetici" eneruat, ut solet enervari acerrimi Veneni vis largo vehiculo Vro pote, ita ut vomitus nullus sequat, aut saltem non efficax, vel fal" tem una alterave solum alvi excretio. Huic ltm id aquæ, quantum pro vehiculo requiritur, et Sufficit, ut bene deglutiatur, assumendum: at vō prima vomitione peracta præstat Vam ad vomitum adjuvandum ingerere tepidam, melli" tam, vel salitam, et continuos potus, non ām jusculæ, quæ pariter enervant involvendo, pl̄ in assumpto veneno, pp̄ue; si sint paulo pin" guiora. 4to Mos è quorundam practicorum post Vomitum 8va qna 10ma hora a finita emesi paregoricum præscribere, sed raro est necessarium, cum plerisq finita emesi sole" naria, in blandam incidant Diaphoresin, simulque in blandum somnum. Subinde

nocet paregoricum, emesis ẽñ celebratur eo
scopo, ut ex ventriculo excutiatur, quidquid
ibi alienum est, post emesin sollicitandus
est ejus fluxus alvinus, hinc non raro damus
mist: ex menth: vel chamom: cum ℈ mirab:
glauberi, ut qd adhuc in inferiore intestinor-
um regione resideat, illa via, ano scilicet
educatur. Si am post emesin præscribas pa-
regoricum illud levem illam, alvum sequen-
tem, Diarrhœam alicus sumopere proficuam,
sistet. Convenit solum paregoricum 1. si
vomitus ex nimia irritabilitate perduret
eg: in faminis, et viris tenerrimæ structu-
re. 2. in quibusdam colicis biliosis.

De Ileo, seu miserere.

Definitio

Est violentissimus vomitus, seu rejectio per os eorum
quæ in primis viis continentur, aut illuc deriva-
tur cum alvo pertinaciter clausa, et dolore coli-
co. Veteribus ileus dicebatur ois morbus, qui
nobis colica clausa audit, sed vomitus absque

dolore colico cum alvo clausa adhuc ad mera vomitus pertinet.

Materia in Ileo rejecta sunt: contenta in Ventriculo, et intestinis potissimum tenuibus, item ea, quae illuc confluunt, ex: bilis, succus gastricus, entericus, alimenta, materia atrabiliaria, putrida, acida, purulenta, i. chorosa et quin adeo contenta in intestinis crassis, clysmata, faces, suppositoria ore rejecta loquuntur Auctores.

Sedes ilei, si nominis definitione exactes, seu potius ea ejusdem, residet in intesti no ileo, sed juxta observationem etiam in aliis intestinis. quidam putarunt eadem ilei spem esse in intestino colo, si degri ster cora vomunt, sed vomitus stercoreus fieri etiam solet valvula Fulpiana etiam intergerrima; novimus enim tribus supra hanc valvulam pedibus inventa esse scybala dura et vere stercorea.

Causa proc: ilei est motus inversus fibrarum intestinorum solito major, si enim solito

minor fit Diarrhea.

Causæ remot: sunt oēs, quæ vomitus et colica in, ferim frequentiores et notatu digniores sunt, 1. Inflammatio intestinor seu Enteritis, quæ sæpius intestina tenuia, rarius crassa adficit, estque in intestinis tenuibus periculosissima ob vasor sanguiferor copiam, et ob sensum exquisitiorem, numerosioresque nervos. In, ferim non possumus ex sola loci dolentis de, signatione distinguere, quodnam intestinum reipsa inflamatum sit, nec oīs Enteritis jure sum sibi ileum ht, nam subinde in Enteritide nulla adē vomituritio, nullus vomi, tus et alvus Diarrhoica. Causæ Remotæ Dlei. ,,

2. Volvulus, de cujus notione multi disputant, pleriq; ē intus susceptio intestinorum. ,,

3. Abscessus, tumores varii Steatomatosi Scirrhosi, scrophulosi, cancrosi, hydropici locus ac situs hor tumor itidem varius est, vel in ipsis intestinor tunicis, vel in mesenterio, v in alio viscere abdominis in, testinis Vicinis. 4. Cartilaginea duritiēs ,,

alicubi in intestinis, ita quidem, ut exiguus, et
dein etiam nullus superfit transitus per in-
testina; hoc cartilaginea duritiei tubi gas-
trici plerumq; circa pylorum observatur.
5. Coarctationes, et concretiones intestinor-
rit anus imperforata, ileum cæcum ali-
quoties fecit, constat em infantes sæpè ano
occluso podice nasci. Obstaculum hoc anum
claudens varium est, in variis; sunt quibus
anus sola, eaque tenui tantum membranula
obtegitur, quæ postea facile a Chyrurgo dis-
secari pot; sunt alii infantes reperti, in qui-
bus n membranula, sed crassior et carnosior
quædam substantia podicem occlusit, ubi tum
anceps operatio erat, cum nesciverit Chyrurgus
an n fors ferrum altius adigat, et partem quam
dam vicinam lædat, ederm ubi cultur altius ad-
igi d, in pueris vesica urinaria; in femel-
lis vo vel uterus septus pertunditur. Exstant
observationes, ubi totum intestinum rectum
fuit funis unicus et corpus solidum, atque

Exempla rarissima

inperforatum absque ulla cavitate. Illustris Quin, cjus duos infantes vidit, qui intestino recto peni tus caruere, in hō intestinum Colon in saccum desiit non perforatum sed clausum. Clarisſ: Vagnerus vidit intestinum rectum in infante, quasi in duo frusta utrinq; divisum, quor sese fines conspicerent caeca et non pertusa. Facile ad paret in hisce casibus manui chyrurgicae nullum ē aditum, sed vitam necessario ter minandam esse ileo lethali; Sic etiam observō exstat puella, quae faces per vulvam reddidit, haec ōi solum 8va die faces egessit, et 16 aetatis anno ex ileo obiit. In hac in testinum rectum in Vaginam inserebatur. Haec quidem caū, etiamsi non frequentissima sint, memorari tn dnt, ut si medico obveni ant, sciat aut consilium dare, aut docere quō facto opus sit. C. Callus alicubi in intestino enatus, excrescentia in loco antea ō vulnerato, vel quacunque ex causa exulcerato. 7.

" 7. Annulus, quem subinde glandula efformans
circum circa in intestinis posita, tumentesque
vitium hoc frequentius in intestino recto
observatur, et sæpius, aut Morgagnius, ejus
modi glandulas acervos inposuit in recto
pro tuberculis hæmorrhoidalibus. 8. Vermes
" non infrequens cæa in pueris, adsunt subin
absque conspecta manifestatione, et absq;
aliis consuetis signis verminosis, et
vicissim subinde cũ Verminosa Sympto-
" mata adsũt sine Vermibus, tũ vũ mucus
tenax, pituita vitrea Veterum; protisi-
" mum intestina obducens, et acrimoni
" eam quadam contrahens, hor Symptor
verminosor parens multoties esse so-
" let. 9. Venena et medic: drastica, emetica, eme
tocathartica, hypermesis, et hypercathar-
" sis ergo, subinde in hoc pergũ irritabi
li, et ad hunc morbum predisposito, etiam
satis mite emeticum, ileum producit.

10. Calculi intestinor, et spasmi et hysterici. 11. Hernia maxime incarcerata. 12. Saburra bilios, putrida, et ipse faces dure magna quantitate collecte.

Harum causarum frequentissime 8. 1 Hernia maxime incarcerata. 2 inflammat: intestinor. 3. Volvulus. 4 alvus obstructa.

Cura Ilei, indicationes sunt. 1. Vomitum sistere. 2 alvum referare, ac postea. 3. oes vitia ires denuo restaurare, quibus satis fit inquirendo in causas oes colicae, Vomitus, ileiq: recensitas. Si ab inflammatione intestinor, qd ex signis enteriticis cognoscitur. Cura est antiphe p V. Sec repetitam, balnea, Semicupia, Cata, plas: fomenta, Clysmata et.

Si a Scirrho facta cognito, tunc ea, quae in Scirrho Ventriculi.

Si a Suppuratione intestinorum, tunc clauso abscesu emoll: tepida, rupto balsamica Vel, neraria.

Si a volvulo, qui vix cognoscitur, nisi forte

Cura Ilei pro Rāe Causa

eo, qd dolor topicus p. longum tempus duret, in„
terdum per intervalla recrudescat. Indicatio
est spasmos solvere V. Sue, emolliens: balneis &
si juncta inflamatio; si absit inflam: propi„
ata, enemata ex Dec: et fumo nicotiano„
cum levi dosi opii, si hoc n' juvant et pre„
sens sit periculum mortis, tunc & vivus ad
H3 et ultra cum oo Amygdal: suo ne frigore
noceat. R & carr: H3 ol: amygd: D: ret: pres„
si Zjv m. 5. pro dosi.

Notandum monendus est ager, ultimum hoc ee
et anceps remedium, juvat, si pars inferior
a superiori è suscepta, occidit, si vicissim
superior ab inferiori intercipiatur.

Si a calculis intestinor, via paranda, ut fa„
cile descendant. Si coarctatio seu carti„
laginea duritiei, cura e palleativa, al„
vum liquidam servando &

Si ab alvo obstructa, qd noscitur duritie, et
confessione ægri, si nulla inflammão, per

Clysmata oleosa, leviter irritantia, per solv:
canalem intestin: oblinientia eg:
Pono ileum ex alvi obstru: Cura 1o Clysma
ex Decocto alth: cum ol: lini et Oc. 2do in
ferne mist: ex manna mucil. Gaur. ol: amygd
et Crem: ℥ Sjß. oi bihorio Vase: 3io omni
bihorio enema, et si hoc non juvant. 4to
purgans ex Camaro ℥iß ℈ fort: ℔ß Unaph:
℥ß Syr: mann: ℥ij m: vel his frustra ad-
hibitis. 5o Acriora purgantia et Clysmata
ex Decocto, et fumo Nicotiana ac demum
ultimum remedium e ℣rius.
Si a Vermibus, qd ex Signis Vermium noscitur,
indicatio est 1o Vermes occidere p enema ex
decoct: filicis maris cum melle ℈ti ℥ß ac
si ore et ano omnia remedia rejiciantur.
2 eliminare per purgantia externa, idest
p: inunctionem Ventriculi cum ol: colocyn.
thidis vel abdominis cum ungv: de arth:
et nota alvo. 3. ingeruntur per os anthel-
mintica.

Si a Veneris, Spasmis, hernia incarcerata ej
cura est, ut in Vomitu ab hac cadā.

Remedia, quo absque causæ cognitione,
et mere empyrice adplicantur sunt.

Remedia in Ileo Empyrica.

„In quocunq; ileo adhibent methodum Anti„
phlogistica p: V. S.nem scarificationes, de„
inde enemata emoll: demum paulo irritan„
tia magis, tandem ois generis Cataplasmata,
et emollientia ad Abdomen. Cre sumada pre„
„scribunt purgantia eaq; potiss per epi„
crasin, Cl: De Haen utebatur plerunq; 3
sequentibus formulis: ℞. Vo laxat: V. 3vij
Methodus Hæniana
man: Calab: 3ij, Sal polych: 3ß. m: di
½ hora vasculum, qd si purgans hor eov„
mebatur, jubebat illa frigida propinari, no„
verat enim, qd calida nauseas excitent,
ut primum narest feriunt. Quod si nec
purgant: p epicrasin, nec frigidis vomi„
tus sistebat, dedit opiata, propinatis dem„
um opiatis, denuo recurrebat interpositis vicibus

ad purgh frigidiora, per epicrasin et forma liquida: obnibi hisce et crematibus et purgantibus et entaplasmatibus frustra adhibitis, adhibere solebat cucurbitam magnam exemplo Galeni ad abdomen, eriebantur eñ tali modo persepe spasmi, ppte, si semel ter quater de die oleosos haustus ingessit. Hanc methodum utilem experti sñt in illa plerumque ilei espe cie a colica tunica seu pictonum, qñ si nec cucurbita ad abdomen adplicata quidpiam pro fuerat, corpora quedam gravia dedere ad deglutiendum: fuere, qui globulos aureos vel plumbeos dederunt deglutiendos, sibi tñ dem laudem praripiunt q̃ vivus, utpote, qui ē et pondere suo et gravitate et divisibilitate in dem intestinor figuram et rerum obstruentium superficiem agere pñt. Dosi varia utebantur ad ℔j- ℔ij- etiam incipiendo ab ℥ij- iij. aqui plerumque innocue q̃ crudum assumebant, et quidem ileum brevi iterum intra bracas colligebant. q̃ proderit quam maxime ratione frigoris, quo constructiones spasticas solvit,

Cl: De Haen Grün raro solum, sed plerumque
multo cum oleo ingessit. quamvis a plerisq;
ppe a recentioribus usus Grü vix non in oi
ilei specie fuerit laudatus, at tanquam innoxi
us depraedicatus; exstant tamen observationes quo
dam intestinor Gric ruptor, fors, quia ille serius
adhibebatur, ubi jam intestinis gangrena in
fidebat ubi et G, et oe remedium fuisset jam ni
mis sero datum.

2. Legitur etiam aliquoties viror vivor abdomen
apertum, et ibi digito dissolutus ileus, imo
intestina cultro chyrurgico legiuntur aperta. Videamus ea de re Aurel: Nukium qui fe
minae quinquagenariae abdomen aperuit, sol
vitque ileum, illa femina adhuc p. plures
annos supervixisse legitur. Verum tn hae
operatio praeterquam, qd sit p se periculosa,
saepe locum affectum nullatenus tangere
pt, dein in plerisq ilei causis e omnino
frustranea.

3. inter celebratiora ilei remedia ponitur bal
neum aquae calidae, balneum totius corporis

q̃d maxime in illa ilei profuisse cognitur, q̃ue
sequitur a frigore et suppressa perspiratione.
4. apud Hipocratem legitur follis fabrilis libro Methodus Hypocratica
Hiò de morbis, quo instrumento aërintra rectum
intestinum inmittebatur, q̃d si malum infra
valvulam fulpū hæreat, vis hæc follis fabri
lis concipi p̃t, si vero morbus ejusque sedes
sit supra Valvulam tum forte tantum juvare p̃t
valvula patente n̄ clausa, prout sæpe contin
git in intestinis præter naām distentis vide
d. usu follis fabril etiam Zaza. Riverium.
5. Remedium perquam celebratum est frigida in
terne per os assumpta et esterne ad abdomen
applicata, seu laudant usum frigidæ, nivis, gla
ciei: vid: Jacottum Lusitan: Hoffmann, Senertum,
de Haen. Vidit Hoffmann balnea frigida et ipsam
nivem applicatam profuisse, ubi cæ remedia alia
alias laudata n̄ profuere: sic etiam Cl: Hoen
vomitum iliadem sistebat potu frigido, qui
nec ipsis opiatis larga dosi datis poterat sisti.
Narratur etiam Osterdijckium, Schacht Colicam
suam potu frigido sæpius consopivisse.

Methodus Fralliana & Sydenhami.

6. Opium Alexander Frallianus et Sydenham. tan
quam heroicum cōmendarunt, vide non in oi
ilei specie, apud Duretum in Medicina sept.
entrionali leguntur complura exempla ilei
ab hernia incarcerata solo opio percurati.

Methodus Colliniana.

7. Remedium plerumq; hic hernia usitatum
apud xenes medicos e Auru fulminans, q; subin
de profuit dori gr IV, VJ, VIIJ, XIJ. sed n dum
habent certa experimenta observationis in
dubitata, que hujus remedii usum probent
emprobare, datum ad Jj Zß uti illud a jen
erto propinabat, vim habet leviter purgatem
ut forte, si ileum inquam solverit, id fecerit
vi sua purgante.

8. Succus pomor putridor forsdorsiensium ad
Jj - ij, iij, forte succus hic juvabat, si frig
frigide assumptus, forte etiam vi quadam pur
gante, alii purgantibus communi.

9. Legimus recentioribus observationibus empro
batam pariter usum cort: peruv: sed copiose assump
ti. legimus corticem profuisse, ubi nulla alia re
media nec opium, nec gelida nec quecunque

alia profuere, sors ingestus largius cortex alvum movet, stimulo suo mechanico.

¶ Muriæ halecis in clysmate datam in iliaca passione valere acad. N. C. Vol. IX habetur: Cl. de Haen puerum quinquennē infuso sal: et millefolii ab ileo sanavit. Cl. Sydenhaim. bono cum successu in ileo dedit laud. ligd. gtt XXV. ex V Cinam: Czj. Cl. Varandeus reprobatis et gric et glob: hbeis præscripsit ballnea, clysmata, et acria suppositoria. Sunt qui ol: lini pro unico remedio habent. Clarissimus Otto narrat quendam gravissimo ileo correptum solo clysm: ex fumo tabaci sanatum fuisse, Ventre nive obvoluto, gelidaque expota, morbum ileum curatum refert de Haen, eundem vero ab hac eademque causa subito in gangrenam et mortem conversum thesa compend: mat: pract: p: 33. fasci. 2do ino et qd mirandum emetico propinato curatus habet ileus in comentariis Soc: regiæ Scient: Göttingen. idem ibidem.

***

Cholera morbus

Est violenta expulsio sursum ac deorsum ex Ventriculo et intestinis.

Causa prox: est auctus motus peristalticus et antiperistal: cum convulsione musculorum ab" dominio et Diaphragmatis.

Causa excit: 1. ingesta fermentantia. 2 ingesta acria, venena. 3. saburra varia Ventriculi et intestinor. 4 rhetastasis ad Ventriculum et intestina eg: mat: rhea matica arthritica &c 5. Vermes, spasmi hysteri: 6. febris intermitt. larvata. 7. enteritis &c

Cura est varia pro ratione cāe seu Speciei quae fuit.

Species Cholerae. 1. Cholera flatulenta, ab ingestis fermentantib. ~~cae~~. Signa St cāe praegressa et absentia aliarum causarum. Indicatio est fermentationem sistere seu p emesin, si fermentum adhuc in Ventriculo, per potus diluentes, leniter carminativos, ut infus: seminum anisi, anisi stellat. melis: menth: cham: flor: sambuc, additis ali" quot guttis liqu: anod, sp: vitriol: v essent: castor. v aurant. etc: his n juvantibus per fortiora, ut

De Specie Cholerae (1ª) Flatulenta. (2ª) Saburrali; Verminosa Æstiva.

St ℞ acida miner: dulc: aer Aarom: menth: anisi fœni. ℈ olea essent: et V deflil: arom: ac demum per opiata ℞ Sono infantem, qui, cum omnesta magna copia cerasor, cerasiisq accessentem bi" bisset, in choleram incidit. Cura evacuata jam materia mist: ex V℞ anisi ℥vj liq: anod: gtt X. Syr: cort: aur: ℥ij ℔ß ℔ß ℞ bihorio cochl: j super" bibendo vasculum potus theati sequentis ℞: tb" melis mj concis: dent. Si per 8 hor: minuatur quidem sed nō cesset morbus mist: fortior ex pp̄ar: menth: ℞ tiriam: et laud: liqu: Syd: gtt X cum potu theato.

2. Cholera saburralis oritur ab ingluvie, a mul" tis copiosis ingestis pp̄ne fermentantib ℔: de qua specie cholera saburralis ie: flatulenta modo dictum ē: ℔ huc etiam pertinet Verminosa et æstiva, morbus frequens multos sepe terrens, atque seducens de malam methodum. Cholera æstivalis oritur ℞ ab acri bile copiosius collecta ℞ ab acri biliformi materia; imperium suum maxime exercet mense Augusto, incipit mense julio, et durat adhuc sepe mense 7bri, ubi

videlicet calor æstivus intemperatior erit, et
ubi fructuum horreor̄ e penuria. Symptom:
Symptomata Choleræ æstivalis: seu signa hujus choleræ sŧ: ab initio ægrum
flatus enervant, dein dedolāo, leve frigus, levis
per intervalla calor, et dein certa tormina, se
quitur dein Vomitus spontaneus, ac simul alvi
fluxus. Materia vomitu et alvo rejecta flava
est, virescens, brasilea, aruginosa, subinde et
brunei et cassanei coloris, subinde nigrescens
ita ut atramentū ferme æmuletur, subinde nil
materiæ biliformis rejicitur, sed albus isque
per paucus mucus, sed mucus ureus acidissimus
austero-acidus, fauces exureus, et si hæc eva
cuationes āno exacto diutius perstent, pulsus,
qui ab initio fortis et celer, fit celer et omnino
debilis. Plerumque is morbus æstivus magni mo
menti non est, subinde tū, etsi rarius id fiat,
intra paucos dies facies tota mutatur, collabit,
quia nō solum prava materia, sed multi etiam
boni humores ad abdomen allecti evacuantur,
et vera Kexangia oritur post multas admodum
evacuationes, ubi facies collabi incipit, spasmus

crurum, femor, brachiorum dgrum exercent, tandem
gravioti malo accedit etiam singultus, convulsi
ones, frigus extremor, deliquium ai, per inter
valla, et denique mors. Interim hæc imago rara
est, et nisi in debilibus irritabilibus: Cura hujus
morbi varia est; prout aliud in dgro alio stadium
fuerit, et prout dgri vires sufficiunt. Indica
tiones sunt: 1o ab initio, et dgri irritq constantiq
vomitum alias per se salutarem, emetocatar
sin, hanc spontaneam sæpe critticam promove
re, per Thepidam mellitam, v leviter salitam,
v infusu mellito, flor cham: v materiam acrem
biliformem diluendo, atque enervando, involven
do per potus copiosos eg: Decocto hordei vel
graminis vel Decoct: pcinis tosti, aut tosti se
calis, v per tenuissimum. gultur v vitulina
carnis, n pinguis jusculum.

2o si æger robustus, florentis ætatis, et plethori
cus parva V.S. prodè, ad præavendam inflamma
tionem, quam in Ventriculo et intestinis actionis
violenta vomendi accessere poterit. Item cum
in hoc juvene sanguis continuo Vomitu in

Cura Cholera Æstivalis

Remedia

encephalum coacervatur, prodest aliquid sanguinis Scopo palliante detrahere.

3tio Si premissa V. Snae copiosus potus forte indica
tissimus moderari alvum et vomitum ut possit,
" de moderamen saepe redigitur alia excretione
praesertim cutanea, huic convenit balneum corpori
is tepidum, qd et diaphoresin facit, et simul
dolores lenit, ac spasmos cruum et brachiorum.
Plerumque plurimum aegri a balneis tepidis ex-
periuntur, ita, ut quamdiu illis insident, vomi-
tum et alvum ne habeant; Quod si hai methodo
V. Snae potu multo et balneo item post balneum
adplicato ad abdomi: cataplasmate partim emol-
liente partim carminante vomitus cessaverit,
" proderit 4to die dare lene enoproticum acescens,
" ecp: ℞ tamarind: com: sero lactis cortos, vel
ex pulpa tamarin, prunor, cassiae cum pauco
& medio, aut: dpl: C. ℥ ℈ eo scopo, ut si quid
adhuc è reliqui alieni fomitis cholerici id per
℞ alvum educat. Gravem multi errorem com-
mittunt, qui cholera territi, statim ad laudanum,
et opiata varia confugiunt; laudanum em ther-
iaca ℈ morbum plerumq augent, aut vomitum

nō pacant, saltem nō existunt, aut si sistant febrim
gravem accersunt, hīc contingit, ut alvo et vomitu
per opiata confopitio aegri incipiant repente
et graviter deliare, subjectum juvenile robustum,
pulsus adhuc satis vegetus, prodē frequens
clysmatum injectio, V. S^io et cholera artifica
lis. Sunt tn̄ casus ubi nihilominus opiata et
paregorica indicantur, scilicet I^o si post sufficien
tes evacuationes diarrhoae et vomitus persistent
II° si vomitus in aegro irritabili e.g. femella fit
enormis :/: qui levior salutaris evaderet :/: ac
diutius duret, pulsus sint celerrimi, ac univer
sim si in aegris signa Kenoangiae adsint, tē quus
est methodo narcotica opiata, nō qua curante,
sed qua inducias salutares aliquomodo concili
ante: eadem conveniunt in convulsione et
spasmis a Kenoangia ortis, in singultu e.g.
misc: ex V menth: meliss: ād ℥iij syr diacod:
et menth: ad ℥iß, laud: liqui: gtt: XL. L m.D:
ℨ i/24 hor: cochl: iij, donec vomitus sedetur, dein
ℨ bihor: 4hor:, donec omnino vomitus et alvus
sileat. Quod si inducia facta sint, sedulo attendendum

Indicatur opium in sequ. Casibus

ad functiones encephali et febrim, an forte en-
cephalum turbetur, an febris oriatur, et ēm
si aliud alienii quid in corpore adverterur, si
incipiat turbari encephalum, tē nova eva-
cuatione sed blanda alvina ℔ tamar: Cass: et
opus est. Hæc medendi methodus est, si eger
vocat medicum ab initio morbi, & in progressu;
viribus jam prostratis, sed et cholera jam
curatâ, cura Confirmatoria requiritur, vires ēm
coctrices et œconomia gastrica, morbi hoc insigni
ter dejiciuntur, hinc proderit insistere curæ ro-
boranti ægro jam diutius reconvalescente, hinc
mane et vesperi exhibeto cortex peruv: vel ℔
vel Vinum ejusdem, vel vinum aliquod chalibeatum.

3. Cholera periodica seu cholera intermitt: seu
febris cholerica, seu cholera febris. Tempore æsta-
tis adulto, et incipientis autumni non raro
febres intermitt: observamus, quar paroxysmi cum
cholera redeunt. Hæc cholera species plerumque
tarvam intermittentis tertianæ & quotidianæ in-
duit.

Signa sunt constitutio epidemica et periodicus

recursus. Cura T. præsens saburra eijciendæ.
2: etiamsi adsint obstructiones, illico cortex peru-
exhibendus, et ita quidem, ut in quotidiana ℥j,
in 3tiana ℥ij ℔, in 4tana, ℥ij, ad minimū intra
24 horas, vel in ☵ vel in electua: tempore
intercalari assumatur — justa Cl: Stoll metho-
dus est varia, sed ipsi profuit sub ipso paroxys-
mo potus diluens, omniaq; quibus actio vomendi
facilitatur, et mater: biliosa minori cum molesti-
a ejiciatur.
Eadem remedia etiam aliquamdiu post finitum par-
oxysmum continuantur, sed demum antequam
redeat novus ic: die libera, si vires ferant, nilq;
adsit contra indicantis, proderit cholera artifi-
cialis, ic, emeto-catharticum, quo facto plerum-
que fit, ut febris 3tiana sequens paroxysmo
jam n. em cholera redeat, sed morem habeat ali-
cujus febris 3tianæ. Quod si am facta licetem-
catharsi paroxysmus nihilominus redeat, ad-
hibendus est cortex peruv: ea lege ut intra 24 ℥ij ℔
ingeratur. Subinde tū hac methodus contra-

indicat, si em̃ diutius hoc febris cholerica dur,
averit, ac plures habuerit paroxysmos antequam
medicus fuerit ad aegrum vocatus, si vires fuerint
prostratæ, ut neutiquam die libera emẽdocatur,
fis convenit, sed promisso: solv: febris suffocan,
da est frequentibus ac largis cord: pœnis: doni
bus. Febre suffocatâ, emanente paroxysmo,
cortex omittendus et method: solvens prout in
simplici febre intermittente adhibenda est, nam
per corticem solummodo paroxysmus periculosus
cholericus sopitur, palliatur, eoque palliato demum
redire apud ad curam curatoriam seu radicalem
datis solventibus, quibus sæpe contingit, ut fe,,
bris vitiana quidem redeat, sed n̄ amplius cum
periculoso Symptomate cholerico, hinc illam
curamus qua simplicem febrim. Via metho,,
do consueta.

4: Cholera inflammat: ẽ enteritis cholerica

ei: cum alvo, et vomitu simul motis, novimus
em̃ enteritidem subinde cum Vomitu, etiam bilifor,
mi, subinde absque eo, sed cum Diarrhœa, subinde
cum levi dysenteria: dysenteria et cholera

sunt morbi quam maxime aestivales s.i subinde abs-
que vomitu et absque Diarrhoea, subinde cum utra-
que simul.
Cura patet p V. S. repetita, potus emollien-
tes, clysmata et cataplas. emollient: balnea
&c.
5. Cholera Metastat: a metastasi eg: rheuma-
tismo, arthritide, podagra.
Cura est, ut, ut in oi metastasi materiam
revocando ad locum, quem deseruit, pedem &c
eg: sit a materia rheumatica.
Signa sunt t. pregressa suppressio materiae
perspirabilis. 2 dolor rheumaticus artuum
pregressus, sed evanescens ac dein insequen-
te cholera.
Cura si materia rheumat: faciat inflammat. fa-
ciat ie: dolorem fixum continuum ad a Noctum
cum magna virium prostratione ac febre
inflammatoria, qua e method: antiphlo-
generosa p V. S^ae largam, et repetitam, co-
piosos potus frequentes, sed parva semper
dosi, balnea &c eg: Pono talem aegrum.

Cura V.V. Sic et potus omni hora ad ½ vasc: et clysma ex Decoct: hord: ℔j et oleo lini ℥ß. Si haec non juvant, eger imponendus in bal. reum lepidum. 3. si sacta febre, dolor per. stet, Vesicans ad totum abdomen convenit. Quod si meo arthritica vel podagrica metastasin inflamato: fecerit, eadem e cura, sed simul cata. plasma emoll: ad locum antea affectum.

℈ Cholera sicca Hipp: et Sydenhami, est in. ertum vocabulum, cum hoc cholera nil aliud sit, nisi tympanitis inflammatoria & Bagli. vij, nisi enteritis, sed levior cum parvo dolore, et abdomine leviter tympanitico, bor. borygmis, sed alvo clausa, et nullo vomitu. Cura est mere antiphlogistica per emoll: balnea, cataplasmata, enemata et V.S.

℈ Cholera ab ingestis acribus. Venenis, vel more Venen agentibus e.g: ab emetico, em. etocathart: drastico, abantimoniali vel de. glutito arsenico, fungis Venenatis &c.

Cura indicatio est evacuare, involvere per

oleosa, lac, mucilaginosa, ac demum nimi
os motus musculares consopire, premissis
solventibus oleosis, obvolventibus et eva
cuantibus, per opiata, ut sic evacuationum
inducia obtineantur, ac cathalis inanitio pre
caveatur, universim eadem ferme, aut saltem
analoga e cura illi, qua in cholera aestivali
obtinet. eg: sit ab Arsenico. Indicatio aff.
i Vomitum et Diarrhoeam adjuvare per aquam
et lac lepidum. 2. Venenum involvere per det:
alth: cum mucillag. g arab: per Det: Salebes
3. si vero post plures horas adhuc Vomitu
ritio persistet, provenit hoc ab excessu irri
tabilitatis, huic paregoricum e g: Decoct:
horde: cum laud: et Syr: Diacod: omni
hora vasculum medium, vel mixt: ex U
flor: Samb: tiliae, ol: amygd. Vitell. ovi sub
acti, opii pauci grj ac Syr: Diacod:

De morbis System: hepatici.

De Hepatitide.

Definitio Hepatitidis

Est febris acuta cont: inflamatoria cum topica inflamatione hepatis. Est morbus frequens, non rarus, ut Boerhav. aliiq; existimant, qui hepatitidem confundunt vel cum peripneumonia: vel cum febre biliosa, et ideo Sydenhamus emeticos adeo infamis factus est, quia exhibita fuere in hepatitide errore practico an fusa cum Saburra primarum viarum. Juxta Boerhav: minus frequens est hepatitis, ab arteria hepat: parvitatem, sed potius hypothesis est quam observatio.

Divisiones Hepatitidis.

Divisio I.o Ratione vasor; in Arteriosam, et Venosam, sed non est practica hæc Divisio, cum difficillimum, imo impossibile sit, id dignoscere. II.o Ratione partis affecta, in inflamat. Gibbosa seu suppressa at concava, seu ima hepatis partis.

Causæ Hepatitidis

Causæ excitantes hepatitidis sunt. 1.o causæ comm: inflammationum, ac hepar determinatum. 2.o a Boerhav. ut plurimum recensite, ut sunt a atrabiliaria sanguinis, biliosque temperies, b metastasis lymphæ coagu-

labilis

labilis ad hepar facta ibique statim faciens ejus
si in phreniticâ inflammatoria serum phlo-
gisticum transudet, in ipsum canalem vasis
inflamati, vel resorbeatur, et sic deferatur
ad hepar, vel si tonsilla inflammâto subito
cesset, atque lympha non ad partem vicinam,
sed ad disitam hepar deferatur. Boerhavius
aliique putant, Quid verum resorptum ita transferri; quod non videtur, cum nullum in parte
ante inflammata remaneat vestigium tali
onis, qd spr partem suppuratam sequi solet.
C. materia febrilis in quacunque febre cocta,
subacta, assimilata humori biliformi, sed ne
excreta in duodenum, sed adharesces hepati
vel ob tenacitatem suam vel ob vasa rigidi-
ora. Hæc origo febrium Vernalium seu depur-
atoriarum Sydenhami, quas 1782 tempore
Verno plurimas vidi, ea videtur, tempore Ver-
no in humor massa sanguinea, quasi despuma-
tio fit ita, ut vie secundæ à saburra unde-
cunque orta, depurentur, et materia hæc ex-

Origo Febrium Vernalium.

crementitia bili assimilata hepar petat, atq; p illud, v via libera transeat, ac diarrheam salutarem faciat, vel obstaculum nacta acce-
" dente potissimum motu febrili obstructiones hepatis producat, aut chronicas, aut acutas inflammationes, inde tot diarrhoeas biliosa, tot hepatitides, vel obstructiones lentæ, in-
" cipiente Vere. 4 Constitutio annua hinc morbo favens, ut initians autumnus vel Ver p: et hut febris depuratoria sydenha: per-
" ficiat, q̃d æque difficulter ac in pleuritide explicatur. 5. materia purulenta, ichorosa,
" ulcerosa, acris, quacunq; vel nata in hepate, vel aliunde translata, sed commota calore, mo-
" tu nimio, itineratione, febre alia quacumque, victu v potu Ao, Veneno Viperino furioso, med: drastico &c
" 6. bilis ipsa acris, exusta, stasin longam passa, agitata ac pathemate &c
" 7 Calculus bili exitum prohibens, unde

turgor vesiculæ felleæ, unde plerumq; calculosis ex calculis biliferis hepatitis. 8. Scirrhus bili li- " berum exitum prohibendo, bilem ipsissam acrem " que reddendo et calculos producendo. " 9. Steatoma, callus dictarum excretoriorum vel " Duodeni, ut in potatoribus, illis ferè, qui Asa " fœtidam in fumo sumunt, vel eorundem co- " alitus, aut ob progressam inflamat: unde sta- " sis, bilis ipissa, calculus, aut ob quamcumq; " rationem. 10. Cancer in hepate v intestinis duo- " deni circa pylorum, qui liberum bili exitum " intercludit. 11. Vermes meatus biliferos premendo, " occupando, irritando, spastice contrahendo. " 12. perfrigeratio, aqua frigida, æstuante corpore " ingesta. 13 Bilis diuturna in magno motu v in febre " autumnali. 14. maror diuturnus, qui naturæ hepar " afficit, ac stases tam chron: quam inflammatorias " infert. 15 motus magnus hepati inductus per inter- " pestiva emetica et si ipse æger v ob peculiarem " idiosyncrasi: vel ob saburram immobilem difficil. " line vomatet.

Effectus hepatitidis pro dispositione, causa, et parte affecta varii sunt.

Effectus Hepatitidis varii

Signa Hepatitidis.

Signa et effectus hepatitis in genere sit: I hepar inflamatum producit pondus, dolorem obtusum, tensivum, subinde ad abdomen et respirationem auctum, sepè ad clavicula usque protensum, dolor sentit, vel in hypochondrio dextro, v in epygastrico vel ad cardiam.
" 2 decubitumq; plerumq; in latus sinistrum, difficiliorem facit, quia toto pondere suo hepar trahitur. 3.
" respiratio difficilis, solo ferme thoracae, maxime sinistro
" peragitur, abdomine immoto, quia ob dolorem actu
" morem hepatis impedit descensus diaphragmatis, in
" spiratio difficilior, facilior expiratio. 4 Tussis fre
" quens ob irritatum diaphragm. 5. os amarescit omnib;
" adst vomituritio, vomitus; ab adfectis nervis abdomi
" nis; varii biliosi, aruginosi, porracei; subinde vomi
" tus observatur etiam obstructis viis biliferis, sic vi
" dit Cl. Stoll in saturatissimo ictero, post datum emeti
" cum, ingentem copiam bilis rejectam, quo modo id
" fieri possit, latet. 6. Cardialgia, ptyse, si inflamatio
" circa lobulum Spigelii. 7. jactitatio et anxietas sum
" ma precordior, ita ut in nulla inflammatione
" major observetur, quia ob difficilem circulati
" onem per abdomen magna condi ponitur
" resistentia. 8. abus pigra, et grisea,

at sæpe non nisi enemate sollicitanda ob bilis de-
fectum. 9. Urinæ Croceæ, quia cum bilis se evacuare
nequeat, regurgitat in massam humoŕ, at inde cum
urina secreta secedit: pareæ, oleosæ, cum sedimen-
to lateritio copioso —. Hæ urinæ sunt sæpe signum
pathognomicum hepatis inflamati. 10 Habitus Ictèri
cus a regurgitatione bilis, et icterus multiplex
hujusqs effectus; ie, subin dilutissimus, subin nullus,
si nempe solum hepar sit parum inflamatum, subin
de saturatissimus, si inflamaõ diffusior versus vesi-
culam felleam. Sed observat etiam icterus saturatus
ductibus patulis, forte ob spasmos præsente vita,
qui morte soluti in cadavere ductus n amplius stri-
gunt: forte, quia etiam subinde pars dilutissima bi-
lis, magis resorbetŕ, quam in statu naturali. 11 In-
flamaõ viscerum vicinoŕ, Diaphr. Duodeni, vesicula
fellea, ventriculi, pulmonum sæpissime 12 Hæmorrho-
is et Symptomata turgentium hæmorrhoidum ani,
vesicæ, colli vesicæ, urethræ, hinc alvus dormino-
sa, urina parca, stranguriosa 13 Sanguis vena missus
crustam phlogisticam exhibet, plus minus serosam v lardæ
eam, sed viridi flavescentem, ita, ut sæpe solo aspectu

sanguinis missi hepatitidem possis augura-
ari.

* Signa inflam: gibbae, seu convexae hepatis
partis; respirão difficilis gravativa, tussis mul-
ta sed inanis absque sputis, plerumq; dolor: quae
partes vicina eg: diaph. & inflamant: acutus
lateris dextri subinde prurtorius ad jugulum: sub-
inde ad stroboculum cordis: ferme praetensus;
Iusi et suffocatione attactus, universim Sympto-
mata pleuro peripneamonicae, cum decubitu in
latus sinistrum difficili, cum singultu, at pul-
su pleno, forti, duro. Hinc facile haec inflam-
matio confunditur cum vera pleuro-peripneu-
monia sed errore solum theoretica.

** Signa inflamat: concavae seu imae hepatis
partis, Anorexia major, et nausea, cardial-
gia manum seu altum refugiens, Vomitus
biliosus, porraceus, aruginosus, dolor obtusi-
or, magis gravativus et profundus in hypoch.
hondrio destro, v loco doloris solum anxietas,
febris minus aucta, pulsus minus durus, facies

magis citrina, icterica, seu ade imago febris
biliosæ, hinc facile et quidem errore practico con-
fundit, cum febre saburrali ob dolorem scilicet
ob tuorum et præsentem præcordior gravitatem
ob cardialgiam, at sine, si lobus sinister affec-
tus sit, ob vomitum biliosum æruginosum, sa-
pore oris amarum, febricula illam cum pul-
su mollii, at præcordior anxietatem.

Distinguitur in a morbo saburrali simplici i do-
lore ad tactum acuto. 2 ex antegressis cau-
sis eg: ex pregressa inflammat: et annexi tem-
pore. 3 in casu Ancipiti ex V. S^ne ad ℥iv–vj
exploratoria, potu emolli: ac Catapl: emoll:
et inde secuto Examine.

Exitus hepatit: communis est omni inflammati
onum in sanitatem, morbum alium, et mortem.
1° In sanitatem et quidem 1°, benigna resoluti-
one, v^e nat^e v artis auxilio, in morbo Cavi, hu-
moribus blandis, viscere illæso, seu integro, tum
maxime, si ars accedat spissa diluens, soluta
amovens, p: Ptsa, saponacea, ore assumpta, ano

Remedia in Hepatitide indicata.

injecta. Indicantur hic usus althee, graminis, ejus fructuum horror; eorumq; sapa, roob sambuci: cum Oro, foment: emoll: ad epigast: ac totum abdom: enemata emoll: ai hora injoienda.

Notandum, antequam etiam hepatis obstructio n. febrilis similibus solitis ie: non cargo cucumer: recentium p. totam effatem curatam vidit cl: Stoll, non lactis ebutirati et Vmi neralium, frictionibus Siaj, pinguib, oleosis babeis, saponibus Vegetabilibus et animalibus bile inspissata, extracto gram: liquido, ft lactes cent: et 2o Coctione et sequenti Crysi ac crysti ca evacuatione, in morbo graviori post dem 4tam p: Boerh: non bene in cib ferme inflamat: crysin ponit ante diem 4tam, ubi benigna resolutio fieri solet: et quidem a Diarrhea biliosa, quo si eg: oriat fracta phlogosi sedā morbi die 3tio leve ecoprot: ex sero lactis et Crem: 4 et quaeritur: quando in hepatid: purgandum? R: ubi fracta v discussa phlogosi

℞ 2ly?

℞

materia in intestinis depositā morbum saburralem facit, medici aūt sedaciuŋ, ad danda guargantia proclivium antiphlogistica & signis saburra, alvo tarda, aī febris lenitate. 2 Diarrhœa biliosa, per quam saepe crysis fit. Continuit subinde, ut soluta hepatitide, alvus sistatur, et adsint signa saburrae deorsum tendentis, tē quod ē exoprotica, Alii cum sciant crysin saepe per alvum fieri, adhuc emollient. exoprot: tamarindinata, sed haec nisi absterso phlogosi et materia jam depositā ad intestinia, non conveniunt. 3 Urinis copiosis cum sedimento brevi jumentoso, dein subalbido. 4 Sudoribus facilis, tempore, modo, loco, et effectu crysticis i.ē. nī fiant in morbi initio, sed augmento, nī praecent materia, & i nī sint viscidi, frigidi, nī sint partiales in fronte, sterno &c nī sint sine levamine 5 Haemorrhoidibus eg. 1ma die, quae adjuvandae Vapor: emoll: et hirudine. 6 haemorrhagia narium

que adjuvanda v sistenda vid: de Crysi in genere.
Singula ha evacuationes crytica citer adjuvan
da, nõ praeverlenda, neq; supprimenda sunt: ôis
võ opera danda est, ne restitet pars inflammata,
neve veris hepatitis negligat; qd sepe fit, si
dolor obtusus et sola anxietas adsit, ut con
tingit in inflamat: partis concava seu inã;
aut potiùs praetervideat; inde eñ oriuntur
cõlitus dictum, cystici, hepatici, coledochi
inaufferibiles, v interse v ad partes contiguas;
hae raõe fit, ut, quamvis profligata inflam
matione, sed nato ejusmodi coalitione, bilis
secreta nõ efferatur, sed stasin patiatur,
condensetq; ac calculos producat, unde iterus
multiplex, Universalis, partialis eg: pedis,
v brachii, aut vola manus et per vices redeuns,
assiduus, qui subinde p: annos ferè, ut nuperrimè
dit Cl: Stoll in viro cujus totum hepar quasi
consuptum, in medio ex-cavatum inveniebatur,
et continebat 6. mens: materia nigra bilio
atra & amurcosa et multa calculorum millia, Se

plerumque

sed plerumq, ꝛ admodum adamnest
fornet, adparet, progressa fusse hepa,
titidem neglecta, inde ꝛ angustad, ꝛ coa,
litus ductum bilifer.

3ᵒ Bili prava, seu erronea, mãa phlo,
gistica in cavum abdominis, in super,
ficiem exima hepatis, huic adje be,
nas genasi tunc nebulæ innent, ꝛ
in ipsa hepatis substantã, in intesti:
duodenũ, aut in Venã cavã transfudã,
te, prout contingit in inflam: tonsil,
lar, pleura, pulmonũ, encephali, inde
sepe asphixis gradã spontes, et ingens co,
pia mãa parasomnis in cadaveris
inventis, quia alicubi absessus depre,
hendatꝫ. Et hoc tero phlogistico ꝛ
non subita, ꝛ vagi abdominis morbi
e.g. dolor insanabilis, maxime post
pastũ exacerbatꝫ, lenta digestio, alvꝫ
ventriculi incomoda. Inde, ut
in inflammatꝫ tonsillar ac pulmon
febr cessante mãa phlogistica ipsi
hepati inpacta haret, unde tumor

serrhoea est loco imponens pro serrho
sed Venus serrhus n est, cum ù abeat
in gea in Cancrum. Hic tumor impedi
bilis se=ese exercitium, huic junctio co
lici Ventriculi dorsi. i.e. seguit Dra
dipepsia, apepsia, abus cura ex defec
bilis, dum et tumens jecur, hypocho
dracis, tabes icterica, cum mea bili
secernenda apta remaneat in sanguine
isem hydrops insanabilis. Hæ duæ
ties ù tollit, ne sobcaus simsgide.
IIo In Morbo alium Et gordeo f= in supp
ai si hepatis jecoris pro morbo
labarali, ò chronica obstructione tan
tes 6J inflammatione ita magna
ut auferi id est resolvi negneat cJ.
ò si nulla remedia ò nimis sero adhi
cant i.e. si morbus negligat, quod
contingit, si adhuc latense, si dolor
dolons heri adhuc oppressio adsit,
ò si nimis sero, i.e. ubi jam incu
pit suppurari cJ. si ea in auferi
bilis, e.g coactus duras coledochi

aut intestinum duodenum, v pyloru scirrho
sus, seu cartilagineus efficit, ut bi
lis concrescat, et producat misturam
insolubilē, quæ sit lege communi
abit in suppurationē. Cap an oes
ans hoc ita constitutū sit, ut mul
tum bilis stagnantis contineat, nu
ro bonū pus. De gleumq; funesta pu
rulento, de amurca putredo i.e. bilis
qualis in fundo vasis olei repleti ob
servari solet, loco puris formati, pue
si una hepatis pars a vesicula fel
lea versus duodenū inflammata sit.

Signa suppurat. in apertis, sanguine

f= febris remissio temporaria, ac paulo
post in cont. remitt. splē splicata
conversa, subinde observat exacte inter
mitt. cum vehementissimo paroxysmo, ut
vidit Cl. Stoll in Voto, cujus ex ū
bene soluta hepatitide vomitus dutus
bilifer, bilis stagnans, icterus, peno
dium demū misflammat. et suppurato
ab febris hectica nitenmitt. manebat

2° loco doloris presens ponens, 3° tu-
dores nocturni, frigidi, depascentes 4°
alvus profluvior. Hoc et regna Vomi-
que rumpit aj in cauum intestinor
quor maxime optandu bj in cauū abdo-
minis producendo aspitem purulenta
lethalem cj rarus in cauū thoracis
rupto Diaphragmate dj. aliquan-
extrorsū, i ipse hepar in integrū
comm: concretū est, tunc in abdo-
men deponi negoit. Quod si go tu-
mor extrorsū prominear, ac fluc-
tuatio percipiatr, tumor aperiendu
ubus mudandū ac consolidandū, ij
injectiones subsequentes ex herbis
Vulnerarijs cum myrrha etc:

Presentis signis abscessus futuri di-
cāo est, abscessū clausū maturare
et emollientia, rupta in cauū intes-
tinor, qd nosatr ex Diarrhoea puru-
lenta, mdare et dta Vulneraria
cum mellle simplici, ō rosaceo, et
seū lactis, ō lac asinū dilutum

o = mu
perant
plos ai
to alas
fuere
alus vi
hatica
tumore
fotu
pimi

III In
nflamm
nsequi
ejsi pe
lugis
cum
cum
rabili,
bilis m
ervi in
frigida
in qua
ritio,
meteo

v = minerabo, o = es: sed plerq
perant aqua, qua jam cavitatos ab-
plos ad profundos fecit pus, duct
tu cutis, liberalde rar, ab jamak
fuere, pereunt ad modu illor, qrib
aliud visus nobile adfuturu est, ex seb:
hatica et labe. 2° In scirrhu, seu
tumore scirrhoideum vix sanabilem
f solventia. 3° in Metastasin in
gressus ad cutem f scabiem.

III In subitaneam mortem. 1° si causa
inflammat: Validissima obrem ubi
incognita. 2° si inflammatio ad fi
ejus pelatosa in corpore cavo hypno
legit inflam: Signa et tuta ei
rum resolutio status ab initio ubi
cum tuta anxietate, astu initole
rabili, sit necessitigoribili, passu de
bilissimo, nisante, celerimo, dolor
lensim attactus impatiens, lingua
frigida, frigidis artus, sudor frigid
in guttulas magnas collectus, vomi
titio, Vomitus aqueosus, ingentes
meteorismus, facies hippocratica, mox

plerumq; nutrit. Et notat, non in tertia
diem vivunt. Frequentior est Enteritis
quæ hepatitis erysipelatosa, quæ etiã sub
noc malignæ, et pestilentiales venit, hæc
ẽt, ni flammatio erysipelatosa potiusq;
quã alia, si nox à morbi ppio, dicta
dẽt ægritudinata, si dolores prosperi ẽ
sequent, vomit aut mania, aut aqui
nosa primis statis dejectis, si frigidi
tigia apparẽt, marmoreæ frigi
ditas occupat, raro ad tertiã diem vi
vunt, dejectiones virides, nigræ, ami
cosæ in his observant.

Hæ quidem ad 1ũ ad hypo
chondrior tumores, nam hypochondri
orum conditio bona maxime ad pan
tatem conducit. 2o ex sopitis hepa
titis pro cardialgia labrat, et qui
eventu, si quæ inflammatio circa
hepatis, lobulũ frigefacta occupet, ubi
mortem enecpit, et catarrhis. 3o ex
tam sæpe imponat pro saburra, et
morbo biliosa, quia ægra lingua eo
modo affecta est, ut in biliosis, et ad
sunt vomitationes, et vomitus.

2 questiones in Hepatitide

diem, nisi
ibet nisi flam
rio et peri
nisi flammatio
tona accesser
inde a
laborat ni
go perpetu
post hepat
odium, si d
delect 7o=
a acuty
bile, aff
si jam ca
cum vitia
turgeat
tant, tum
mus ulcera
gradi si
ea plem
per duc
eliminat

7° an iterum tam calamitosus ante 7tam
diem, minus periculosus postea, quia sci-
licet nisi flammâ una diathesi bilioso-gra-
vi et periculosior est, post 7am vo diem
nisi flammâo jam pleraq; fracta est, i
bona auspicia methodus. 8° an iterum
subinde ꝰ sancti, si ductus deleant, ꝰ si
laborent nisi arctu, nulla arte solvendo, ubi
ꝰ perpetuus erit iterus 9° an iterum
post hepatitidē perpetuus observet, peri-
odicus, si ductus ꝰ augustet ꝰ aliter
deleat 10° an ab ipso fauce, alias penitus
ꝰ arctu fauce si item ab ulcere ita
bile, difficilius vo, ꝰ plane ꝰ curatu,
si jam calculosa diathesis, ꝰ organi.
cum vitiu adsit, si ductus biliferus
turgeat multis calculis, atq; si ob-
tent, tum fit inflam: atq; ex pessi-
mus iterus. 11° an in infantib; et
grandi ꝰ arctu fauibus, quia scilicet
ea pleng in intestinu coret e. g.
fex dura, qua solvendis, purgantib;
eliminatu. 12° quo in utero V. V. purg.

emetica, ℈ℓ̄ mellagin: oleosa comend
V.S. convenit in ileo inflammat: pur-
gans si cad in intestinis, emet cum
prodit vi alterante comitante si adp
infantes hepatis, ꝯ ductum ꝯ bilem
ductus bile impedita, ꝯ vitio ꝯ oega-
nico. ℈ℓ̄ gratem ꝯ robund humores
aũ bilem oppilã; oleosa aũ mellagino
la in ileo spasmodico ut algi ani
e.g. lubrica, vellicatio, ꝯ Vomes in in-
testinis horent, ubi et vitelli ovor gra
emoll: et relaxans convenient.

Cura Hepatitidis

Cura hepatitidis ꝯ mere antiphlogis-
tica ꝑ V.S. larga, repetita, gra
viscus hor facilime transfit in suppu-
rationem 2° ꝑ potus emoll: refrige-
rantes, tepidos. 3° externe ꝑ frictiones
et unguent: emoll. 4° lotes loc affect.
et fomenta emoll. 5° ꝑ clysmata in-
ob alvũ lardã, tum gra intestina
colon repletu sepsit hepat instar emoll.
fomenti e.g. Puero loco 10. annor

Exemplum Hepatitidis cum Ictero.

hepatitide laborantem cum Ictero
Cura ꝯ antiphlogistica: i terria die

tempo ad nu
deponda ꝯ
jvanda ꝑ u
semina emo
tivis ꝑ
cum lacrym
ad diarrho
c. g. ex tu
nato ꝯ
Vehemens
oulor, ꝯ
Hemorrhag
ꝑ spongia
ꝯ lem ꝯ
ivo ℈ℓ̄
in fudore
tum Ictu
T mineral
alla febr
prius le
exti: gra
tolubili
sapone

tenso ad nucha, dolor lumbor, nitor alvus
deprondā, ℈ oris hor ℔ homorrhoides ad
juvada ℔ insessionē super aquā tepidā
et enema emolliens, una cum antiphlogis.
victus uper. ℞ Diarrhoea bilhosa cum
cum tormine, ℈ continuada antiphlog.
ad Diarrhoa adjuvada ℔ hanc enoprotin
c. g. ex tamarind. ℈ ℥ et syrupo mann.
nato ℥ bihor. Vesicam. ℞ septima die
Vehemens cephalalgia, rubor capitis et
oculor, ℈ nausea vomitj motio cupiis ℔
homorrhagia nasi, quae adjuvanda
℔ spongia ℣ᵉ ℥ tanti tepido imbuta
℥ lem. ℥ erhinis major: mitigatur et
℥ vo ℣ᵉ die oger scabiē contrahat
in fudore fetido sublata jam febre,
cum dicta purific: ℥ seu lautis ℣ij,
℣ mineral: Dna ef. ℞ die ℣ᵉ pme
ulla febre remaneat obstructio ℈ solvat:
pergis leniora e.g. elect: ex rob lambar:
extr: gram: lig. ℣ij lig. ℣ fol. ℣ et ℣to
solubili ef. ℥ seu portiora ex G jenal:
sapone Veneto, ad demū cicuta in pil.

gia: oleosa convent
ero inflammat: pur.
destinit, enet un
commutante ℈ aspr
℥ dietam ℣ solven
a, si vitio in orga
℣ solvund humor
leosa cū nullagno
modicis ut alqd acry
catio, ℥ Vomes in in
et vitelli ovor qua
convenient.

℈ mere antiphlogis.
gas, repetitas, qua
e transfil in suppu
s emoll: refrige
℣ᵉ externe ℔ fotibus
℣ᵉ super hor capi
℣ᵉ ℔ clysmata in
gora intestin
hepat: instar emoll
hora ℣. amov
seu cum febre
gesti: ℥ septima die

super brocho Pasula Lor lucid o Dz polveri
Ext: hiniant: et Ung. alth: Zj camph: Zß
m. ô Emplastr: de Cicuta. ℥ aglue mimo
et balnea resolventia.

(*)

De Ictero.

Definitio. Ictericus, seu morbus regius, seu auratus, seu aurigo, e morbus cum colore tunicæ albugineæ aliarumve regionum corporis præter naturalem flavescente, nigrescente, cum urina croca, et fæcibus albis ob bilem in massa humorum regurgitantem.

Symptomata Ictericorum. Signa sunt sympt. ictericorum 1° color flavus seu luteus in oculorum albo. 2° in facie primum apparet, et ultimo disparet in oculis, quia tenuissimæ illorum membranæ faciliime transmittunt. Deinde in facie, quia epidermis ibi tenuior. 3° in collo. 4° in toto reliquo corpore, quia imo in ipsis adeo cutilaginibus, in ipsa ossium substantia 5° urina croca, ob bilem resorptam in sanguine ad secretam cum urina, quia in febribus copiosiori bilioris urina tincta insigniter croci ad brunei colorem tendente cum spuma purpurascente. 6° fæces torpore grisea, ob bilis defectum, alvo in gerbidæ

ictericis pene
nimis tardâ
pus grisea
tardiate
vor aõ ho
õ toto cor
obscurior
isem flave
vis unguis
in toto cor
dores pr
jecto pu
tentio hy
modo co
iem in c
emorsal
rius tab
Diuresis
tim, qui
hepatica
et ad la
dilution
bilis ap
Signa

uteri ipsius ejus colore. 1= alius citrini
rimi tardè, sera, pigra, ipse tu si forej
mis grisea ob bilis defectū, ac grā ob
tandiate fluida resorbent. 8= oris ama
ror ac lingua flava. Praterea langvor
& totū corporis pedet āi, ortus in gibbā
obscurior inter symtomata uteri recensent
idem flavedo adparens objector, gravior hoc
vix angeā, aut nunquā observet, pruritus
in toto corpore, anditat uteri, ac difficulta
tadores provicendi, stitura quasi ab u
jetio pone ossa pracordia, gravitas,
tentio hypochondrii maxime dextri, incom
moda conspecta Ventriculi male digerendi
uteri in commoda intestinor, gorbopa lar
anorexia nutritij, imo plenig hic uter
rimi tabia plerung aquata est.

Diritio. 1= Ratione originis 1o in hepa
tica, gri ont ab impedito effluxu bilis
hepatica regurgitantis in sanguinē. Signa
et ej luteus uteri in cremento & color
dilutior. 2= in cystica ab impedito effluxu
bilis cystica regurgitantis in sanguinē
Signa ejusdem in ceteris: & color prodit flavus

Icterus Hepaticus & Cysticus Ejus Divisio

Ictero regnit, ten amarus, ten au
unā colore tunica albugineā
corporis praeter nāt flaves
te, unā urina croca, et fa
ulen in magā humor regur
ntomata uteri 1o= color flav
in oculor albo. 2= in pane
et altimo disparet in oculis
illor membrana pulmone
e in pane, pera epidermis
in collo. 4o= in toto re
ensu meo in ipsis adeo ca
la opūs substantia 5= in
ilem re=pista in sanguine
erma, pera in febrib
is urina tincta nisi
nei colonis una fer
spatio. 6o= forent rapa
defectu, atra in gerbis

p= in reparato systate, ad imperfecto effectu
bilis utriusq; regurgitantis. IV. regurgitatio
oris fel p. poros resorbentes ligna sunt
adscitissimi incrementi b. flavor profunde
flavus.

II°= Ratione coloris, in flavu, viridem, nigrum, fuscu et diversi coloris ej. Hoc discrimen
e prognostica, nam quo magis color tendit
a flavo, eo pejor morbus.

III°= Ratione loci; in universale et topicum sunt eu, qui post unam et alteram vomitionem
manu contrahunt. Ch. Stoll quendam
Cancellarium adscitiorem manum imparit
prudenti Hermanni carolinam.

IV°= Ratione febris in febrile, et a febrile
seu calidu et frigidu. Febril. subdividit
in inflammat: putridosu, biliosu, putridu et. Inflam: subdividit rursus eos
tus in separat: sanguinosu, et cancerosu.
Hoc discrimen est tamen practicum.

V°= Ratione typi; in chronicu, continuum
et periodicu, qui posterior plerung a cal.
culis vesicalibus orit, et dum calculi modo advenit, modo recessit.

Causa prox. dicter in genere est regurgitabilis in massa humor.

Causa remota excitantes Ict. ocs, quae effluxum bilis in intestina impediunt, ut=ex vomitus hepatis calculi ⁊ frigidi 2° calculi ovati bilisferam Vesicula fellea, ductus cystici ⁊ coledochi. 3°= bilis in suppurata 4°= inflammato, suppurato, sarcki ductum bilisferor. 5°= calculi et pituita intestinor. 6°= Meconii 7°= spasmi abdominis hysterici, hypochondriaci ej. 8°= alvus diu obstructa 9°= ocs tumores intestinor ad totius abdominis bilis ria ad intestina procedentes promendo ej. unde ileus gravis: Item interdum Valde opere dissentus premit ductum hepaticum superficiem, ductusq bilisferos, Dein fit subinde in aperitis 10°= Venena specifica, ut Venenum Vipereum.

Causa Icteri varia est, pro varietate causar ad species: quae sit

1°= Icterus aggrestis seu a febribus, seu frigidus, seu lentus, seu chronicus.

Causa excit: hujus speciei sunt.

Causa Icteri Excitantes.

Cura Icteri Non febrilis. Seu Chronici frigidi, lenti.

1= obis nsspata, tenax, eag aut hepatica
aut cystica, aut utrag, sibi ipsi extra Duo-
denu prorludens, ad sensu reducens in mate-
humor 2° tumor genitus e.g. sanguis
ipsius hepatis, 3 alius sanguinosus duta
comm: biliferos comprimens, item tumor
viscerii viam cujusung, tumor ventriculi
ug varius, 5 spodes in ipsa substa
Ventriculi, 6 ipse Ventriculus praeter mo-
dum distentus, tumor pancreatis Viam
premens ductum bilifero, flexus coli
hepatici distentus flatib; multis, et co-
acervatis fecib, prout contingere solet
in hoc tractatu, abo affecti laboran-
tib: subinde colon ipsu distentu, fecib
coacervatis distentu. Uteri 7 sanguinosus,
8 praeter nam distentus, uteri gravidi
ipsius ultimi gravidatis mensib, ipsa
praeterea renis ejusdem magnitudo co-
primens ductu bilifero, inferiora
viscera, hoc spasmus comprimendo itein
causare pt, item tumor innatus in ipsa
substantia ductus.

Signa ulcer

2= absentia
genus hui
ut et pene
ut literat
capso ulce
dus in hyp
dolonis, pe

Causa ulcer

si oriat a
tium orga
convenun
entiu
ichore
ex fibr
tubu
uno
et tympo
planta,
ne rel
causes,
ad H
cum cor

Signa ulter frig. ℞= ad progrediendo.
℞= absentia inflammat. ℞= atas ad crite
genus huic speciei proclivis obnoxium
ut et senes, ac vitam sedentariā agentes
ut literati etc. item crito glutinoso, tenaci
copio utentes. ℞= respiratio difficilis, pon-
dus in hypochondrio dextro, ac dolentia
doloris, febris etc.

Cura ulter frig. Varia e pro causa varie,
si oriat a sola bile tenaci, grui adsit vi-
tium organicum, tumor preternaturalis
convenunt ori generis solventia et aperi-
entia ℞= Lemora ex ras: graman: tarax.
cichorei sapon: hagopicr. scorz: Barban.
ex libris lactescentib lactuca, endivia, por-
tulaca, borrho, fumaria, ex 5. rad. aperi-
entib & mediis mistionis, lig. ℞ fol. ℞
et syrupo 5. rad. adjec: virtute eiusdem
plantae, aut rad. adjec: ℞= manna, sali-
no tellepund, Agarica, ~~tulapiae~~, sedi-
entes, carabinde; pro manibotis mane
ad ℔j ante ~~prandium~~ prandium; fructus horei
cum eor preparatis, syrup: acetos: citri

Signa Icteri frigidi.

Remedia in Icteru frigido ido st: a Solventia tenia

rubidet ℈: eleni unfusum rhei, rheum in
substantia seu in ℥ armatu ℥ medio, et dosi
para propinatu 2° fortiora ℈ acria aut
b, Solventia fortiora
scorbutica, fumaria, cochlear℈: Stol. fibrin:
cum cett: amari: gentiane, centaurii min:
absynth: ℈ in forma electuarii superpõ
pasulu dri latis, ℥ V= selerane ℈ 3°=
c, Solventia fortissima.
fortissima et ℈ feulac: sapon: Veneto
alicantino, ℈ onon: ℈ V= soluto, ex cett:
cicute ℥ solv, ℥ cum sapone Veneto, bi
le taurina inspissata e.g. ℈ cett: cicut:
fel. taurini inspissat: sapon: Venet. aa ℈ j
m. f. pil. in elix: prop: gr̃ lxj. Ster=
de die ij vel ℈ cett: cicut: ℥ß. f.
pil. gr̃ lxj. Ster de die j superbi-
bendu pri latis ℥ V= selerana. vel
℈ cett: cicut: sapon: Venet: ℈ anon:
℥ ℈ ther aa ℈ j. f. pil gr̃j. superbibendo
*
vasa: pri latis
Prosit etiã fricatio in hypochondrio
dextro cum Ungo. de althi: mane et vesp.
ad desuper cataplas: ℥ emplast. de ci-
cuta. Notandum hic est, ℔ quibusdã in
uitro ab inspissata bile orto prosint lei-

ispissa
absq eadem
cent, et aper
bata, et ro
erit an nu
atonia hyp
te solida
lobentia
bibit spe
laxilatem
lobentib,
laxatis
gentz
bruntia
chalybeata
dictu est:
redditu
pero: ℈
a Baglivo
ulcer de
d gonã
Canon 90
Ictery
tis sit

supra Ira, gen emo remedia emolli
abijs eadem lobentia stimulo experta no-
cent, et amara prost, magis autem chali
beata, et roborantia. Eo in casu videndū
erit an mucosa et tenax atrabilis sit ab
atonia systematis gastrici, aut praexisten-
te tōdor lassitate universali, hoc si sit
lobentia sola neutiquā sufficient, gene-
rino drastica protracta morbū augent
bibi spe gastricitatē ob auctā todor
lassitatem, hinc prodesunt promissis
lobentibus, evacuantibus: non in febre
lassitate plerumq; labarra prosunt: sed re-
quirit amara atonia ventriculi ro-
borantia Dēta C. Bened: absynthi: gent:
chalybeata supprimit exty: o pomat,
Dēta cort: peru: Vini ppne medi cati
radicis, gentiana, calami aromat: cort:
peru: Hinc problema quoddā resolvit
a Baglivio propositū, delicet, quina 2ij:
cibos debeant robor: et astring. curari?
et quinā febribus lobentibus, aliq nitorib:
Canon 90 primus è in hac cibos ppne
febrem robor: et astring. curandas, si conjun-
ctas sit cum febre lassitate, cum ℞

Signa Atonie Fibrarum in f. Ictero &c:

atonia Ventriculi, nutrimenti, ac rotundorum
ponit. Signa hujus atonie &c a morbi
progressi febris diuturna, longa. Ejusdem
soniment. Ej. anni tempus, nam in ver
ori, æstate et autumno potius laxitas
fibrarū juncta fuit. Canon alter est.
a minia bilis copiositate curandus soben-
tis, ipsi nitoris, quin adeo emollientis
ubi ung adfuerit fibrarū rigiditas. Signa
Et aſ conspectus corporis robusti, b Jeju
nasubus, ej ætas consistens.

Signa Rigiditatis Fibrarum.

II= Ictenus inflammati, seu calidus, ort
ab inflammat. hepatis, ; partiū immediate
adnientiū ad hepar, ut Vesiculæ fellee
ductus ; hepatis, ; cystici, ; communis
tumor ex inflammat. effusum bilis co,
fibet. Prognotis ictenus inflam: ex
admodū periculosus, quia notat inflam;
quæ difficulter solvit, et si ; resolvat,
in suppuratione cubit vix ; opt lethale.
quia etsi depulsa inflammatio, ; a bile
cum humoribus diutius circulante, ort
dissolutio humor, ita ut hepatitidē ex,
cipiant febres putridæ, febres orta
a dissolutis humoribus. Cura est ut

nepatitid
V. enol
tia antip
nunt b
tem lactu
tis: gram.
si disposta
patis ob
est ut n
tegrill: ;
tum ppa
Ad ictem
a suppura
na rapi
quoni
nitema
cirrhosa
chronica
citero ex
III tio
itero in
inflamma
plethora
syllemat
neatus

hepatis ℞ = ℞ in plasmatico grauor ℞
V.^l emollientia ef. 2.º ℞ leuior ℞ solven-
tia antiphlogistica, quor maxime conve-
niunt ℞ media mitiora, lig. ℞ fol. ℞ el ℚ
seu lactis, oc̃s fructus horei vegetabiles
ras: gram: saponacea u̇ stimulantia. Quor
℞ discussa inflamm: remaneat lenta he-
patis obstructio, el ex hac icteri. Cura
est ut in frigido ppue ℞ G anon: acto
ligrill: ℈ vitelli ovi subacti in mixtura
cum ppratis sumat: et ostym: ligrillis ℈
Ad ictcrū inflam: pertinet 1.º sappuat:
a sappurat: hepatis, plerung in umbilico,
ua raro pus extrorsū, u̇ ℞ intestina vā
gnoti Cura tentanda c̃, uti in o̊ suppr:
niterna 2.º scirrhodes ab induratione
scirrhosa hepatis, cognosc̃ ex obstructione
chronica hepatis a tactu corporis duri, el
vitio chronico Cura ut in vitio frigido.
III.^tio Ictcrus plethoricus, Sic vocat ab
itero inflammat. et ℞ abire possit in ict.
inflammat. ℈ diutius persistet. Ort. ℈ a
plethora vrsali, u̇ partiali ventriculi
systematis hepatici ℞. unde affinibis humor
meatus ℞ totū corpus ad ppue ℞ systema

reparetur, vide de his libris Le=et exercito
ad tandem regurgitão in sanguine, unde
Signa Icteri. Plethorici. iteras. Sigla et eadem quæ plethora
id e. suppressio fluxus menstrui, ô he-
morrhoidalis in feminis sedentarijs tan-
te et opigpare vicinitij et. Cura fit V.
Victu parco, levo laxis tamen mate ti-
II=to Febres sestuum Gastricar ô frequen-
mus, et comitat febrim vitemot: pjue lon-
gas, neglectas maxime guardanas, cortice
peruviano prematuræ suppressas labores
n° comunia, ita, ut ab initio nullus adsit ti-
teus, sed dato cortici primũ tegat. Cruc.
cu comitat ô tegat febres cont: remittes
biliosas, putridas, ô etã malignas, item
fere ôs morbos effatis, et autumni, ut Vo-
mitũ biliosũ, Diarrhoeã biliosã, Dysente-
biliosã pjue si morbi in aut duiturnas
persteut, aut prava methodo pecunt
tractati. Præjudicia igit hujus ictericæ
Causæ Ictcri. Febrium Gastr. carum Sr. 2t: 1° materia biliformis prima Vicin
resorpta ad massã humor, cozq tingens
quod fit maxime æstate vigente, autũ
pergente, initio ad progressu autumni,
ubi nãq hoc minus ce folet mobilis, magis
tenax.

D.

Sydna Icteri
& Febrium
Gastricar.

ubi singultus ad magna humor, et truncitate
sua, duos Ventriculi et intestina obtinuit,
gravata ac oppilat ductum comm: bilifor
obstruendo, fauit ut bilis ejusdem aeq he-
patica regurgitaret in sanguinem. Signa
hujus speciei 1t 1° initio frigus faciem
colore crescente, chlorotico, deinde primo oculo-
ger tepe manent a colore crescente cito,
corpus immen, et potius albugineo rubescit.
3° hoc genus ictori febri gastricae
fores externas gradas n° 1t, deordinis
mas bile saturatas. 3° alvus plerumq
leviter diarrhoica, quae in ictero apyreto
e potius tarda una cum fonis gregeis.
Prognosis ictericus pessimi in febre gas-
trica, si juvenis saturatior, si oculos etiam
vero luteo colore tingat, febris sit malig-
nissima, etsi bilis frangorem tinguens cum
dein dissolvit, acerrimi redditi, et metastases
biliosas, periculosas, efficaces faciat, quas
videmus in febribus malignis cum ejusmodi
ictero complicatis ad caput, ad thoracem,
abdomen, intra musculos femoris,
cruris, brachior, ubi in saltione adaeri-

mentz. ℞. Lex Rumor vex obiosus, intea
et chartam tingens, prout gemma bibi.

Cura est ut morbi principis

V° Febris spasmodica orit. si ductus
bilifer. hepatic. cystic. & communis
spasmo constringant. Causa frequen-
tior hujus spasmi est. I° as pathe-
mata ipsius in hypoch. ut in ca est. II° ac
causa mali hypoch: et hypochon. III°
morsus acris, & stupid. & venenat. &
rubios: IV° spasmi abdominales ad ipsi
systematis obiosi, a Veneno sataru: &
Cura pro ratione cad varia est: Li
a spasmo hypoch: cujus signa sunt
ad tempus: hysteria, & frequentes
alii spasmi, ad urina copiosa, limpi-
da & frequens mictus recursus, seu in
genere ac pathemata progressa in sub-
jecto hysterico, spontanea deprecatio
depravata, exulcerata & oris nec dextra
bilosa. Cura promisto purgante
& antihysterica, & si dolores vehe-
ab. & febre & opiata. Notandum hos
ipsius hysterica post febrim faciliue
sanat.

ppinit a no
nan Vesti a
II°em obstr
bibente.
sanguinis.
pariet ch m
& pit f
timu est
pueperd,
& melita
ryp. cicho:
tolut: sp
me detergi
ua o ra
ryp sapo
& rarva
hydropel
tus, & ca
VIII° Fe
ut ille g
Causa hu
cutus & o
symtoma

VI. Ictericus Neonatorum seu infantum oritur
primis a natalitate diebus a meconio te-
nax Ventriculi et intestina, potissimum
Ductum obstruente, atq; effluxum bilis co-
hibente. Prognosis est omnium curatu
facillimus. Cura. Indicatio est meconium
pariter bilis intestinor adhærens evacuare,
quod fit per solventia emmenagoga, quor op-
timum est lac ipsius matris, nutricis
puerperæ, vel sal. prunellæ negundo,
manna, syrupi: pomorum
syr. cichor: cum rheo, vel syrup: manna-
solut: Sapon: Venet. quid enim mati
me delegit, quibus addit parum aliquot gra-
na rhei e.g. ℞ syr. cichor. c. rheo
℥ij sapon: Ven: ℈ij ij, vel bihor:
ij passa cochlearia vel eodem modo
hydromel infantib, vel syrupus manna-
tus, vel etiam syrupus flor persicor.

VII. Ictericus periodicus seu calculosus
est ille qui ij periodos invadit.
Causa hujus frequentissima est Calculus
vesicæ vel biliosa. Signa. Spasmi.
Symptomata hujus ictericalculosi

egregie et explicata; descriptas ab illustri
van Swieten. Calculus vesic. fel ab
antiquis medicis pentus ignorabat, pri
mo ejus existentia observarunt saculo
16° ope anatomes ea tempestate ma
gis exculta. Haud nisi periodico cal-
culoso ipsae obnoxii et sunt, ita, ut
Subjecta Calculi predisponat ad morbum hunc educ-
tis; vita sedentaria liberior, sexus
virilis, vita diuturna, temperies cras-
sa, aerem et cibum, item calculosa diathesis cha in affectis praeci
maxime in renib, et vesica, item diathe-
sis podagrica. Solutio hor calculor
tenta est variis menstruis e.g. in ♃ij
et urinosis a Cl. Duncan, oo ♃ p.d.
in tenaci substantia quo calculo cohae-
bat, ac nec in his, nec in aliis re-
medij inventis est aptus solvens. Cal.
Differentia Cal. culorum Fellis. ab aliis Calculis cali bilarii differunt ab aliis cal-
culis, corpori humani provena suone
1° nata bilosa, et pluri mum
insipidata hi calculi fabis constat.
2° levitate, 3° inflamabilitate.

Signa

Signa calcul
1° periodici re
aliquot tempus
2° saneti dol
item cum algi
mitur. 3° ho
ri spasmi, pon
commoda hypo
ones sui ad
ad finem, ict
nidentiori, s
que denuo de
3° hor symptom
aliquot civil
ann rejuna
gurari calc
ou symptoma
conantis ca
expellere. h
a bile insp
sedulo exami
rejecta mo
Cura. hi

; descripta ab eluſd
uibus Vesic. fel ab
ventus ignorabat, pri
a observarunt saepe
v ea tempestate ma
o vitro, periodico calc
xi et sues; ita, ut
orbi hum. abstine
ria liberator, sensi
ta sermonis crispa
ventu, item calc
cha in alijs partib
et Vesica, item diathe
solutio hor calculor
mentium e.g. in Dij
Duchero, ôô Hp.
cha apud calculo abi
is, nec in alijs re
et apta to dens. Cal.
llegunt ab alijs cal
i.
ar pro varia ratione
gna ut plurimum
uli sabis certo constat
nis sanabilitate.
Signa

Signa calculi fellei vel bilis insperatae
1° = periodici recursus ictteri. 2° = sentit per
aliquot tempus pondus in regione hepatis,
3° = tunc dolor in hypochondrio dextro,
item cardialgia, anxietas, Vomitus, Vo-
mitus. 4° hoc exacto ictterus, qui brevi
disparet, ponte redituras. 5° si dicta in-
commoda hypochondrii, et ventriculi per
varia tempora adsegant, tandem si duriusculi
ad pressum, ictterus subsequatur cum dolore
intentiori, si dolore sedato oriatur diarrhoea
quae denuo sentim sine sensu disparet,
si hoc symptomatis successio per annum
aliquot circa redeat, item si calculi per
anum rejiciantur, satis secure possumus ar-
guere calculos Vesiculae fellea. Quae
symptomata dependent a bile nimia
copiosi calculi in ductu biliosa impacta
expellere. Utrum vero a calculo sint, an
a bile insperata non dignoscitur, nisi in
sedulo examinatis fecibus, an nam Vomitu
rejecta non eminent calculi.

Cura. Hic non adeo plurimum, ast eo

Signa Calculi fellei. &c.

℥ papav. aut n. Cocket. sextum capacem
plex in ℈ extra paroxysmū. ℥ fu papav
judicio est calculo existente magis parare, quam
salutares nae conatus adjuvare, quod
fit ocr vias aperiendo, relaxando. aj
℥ V.S. ppae in hoc plethorico ℔. per
Dta emoll: exalth: malva, hanstus, in-
tuas oleosas, cataplasm. et enemata e
mollientia, oleosa et bikorio; demum
pia, balnea totius corporis, inprimis
si et magnus simul dolor hypochondria
aut lectes, aut Ventriculi adsit. Vomitu
adjuvaty aqua tepida, mellita, leniter
Dta, nimis vo modicum opio in
℔. Dimov: ori ℥ h. ad cochleare, de
℥ balnea tepida totius corporis. Quod
si Vomitus calculu adeo n promovear,
ut potius convulsione et spasmo duatim
bibiferor calculo exitu progressu pro
hibeat, convenit opiū, ad ors generis
anodyna, utpote qua spasmos ad con
vulsiones sopiunt, iisq; sopitis liber
calculo procedenti exitu concedunt. Q
si vo adhibiti ob hisce calculus ul

omnes n
pios urg
ea Jalapae,
Drovenū
Dra, tan
pochond
purgatio
vate u
procluda
runt, o
evomi
prohibi
or ppae
tefus h
dit. 2=
calculi
si genes
tantur p
figi o
et Vegeta
Van Swi
tanx
ex eo

omnino in cibis horcat immobilis, seu
nisq; urgeat, prodeunt lenia irritantia
ea scilicet, quæ calculū invitant egressū
movendi et rerigua intestina i.e. lenia
Ona, tamarindinata item panis cibo hy-
pochondrior. Quod si adhibita V.S.
purgatione, frictionib; calculus adhuc
valde impactus horcat, tibiq; existun
proclivat, tū conveniet remedia alte-
rantia, ō emetica, vā prout Vomitus
morbus spontaneus exhibitus, exitū
præcludit, ita Vomitus varios et paro-
xysmos tempore emetico conci-
tatus horumce calculū protrudere aspe-
rit. 2° extra paroxysmū indicatio est:
calculū fovere, atq; ad exitum calcu-
li genesin promovere ad solutionem
tendere propterea, quæ in iis vero
frigido adhibenda, et frustus horæ
et Vegetab: saponacea ut exemplo sit
Van Sweten. Jusculo copioso graminis
tarax. seu lactis ista, ut sors victus
ex sero lactis, graminis, et oleris pars.

prosit ea, quæ contra rumor spiritus laudant; lapones eò genere Venet: ali cant; Dta herbæ et rad. adpetentia DJ ulterior genesis calculi probavet, mutato Vitæ genere, agris medicis egrana, lelterana, thorlskensi, ad demu Vm martialis; motu corporis, frictionis quotidianis maxime matutinis totius corporis maxie hypochondrii dextri et equitatione, qua maxime tua vim exercet in inferna regiones abdominalia.

Morbi (*) intestinorum

Enteritis.

Definitio. Est inflammatio intestinor cum febre acuta inflammatoria. Et ñly admodu frequens et periculosus, dividitur in Proto= et Deuteropathiam, qui posteror frequentior

Causæ Enteritidis. Causæ excitantes extendit se Vas communes inflammat. delata ad intestina Vo maa acris, tibiæ potus, alimenti, medicamenti, venen aspecta huc delata in plicis intestinor hæret; resecta; item alia maa acris quæ

tra humor putridi
ors generis Venet: ali
r et ra. experientia
is alueli proavet,
nere, agris mediat
, thorlaheuji, eū
g; motu corpoy,
auf maxime matu-
onis maxie hypocho-
il atione, qua max
ret in intestina dug
lia.

testinorum

tis.

testinor cum febre acuta
l nīg admodū frequen
turg in Proto= et
posteror frequentio
entendis et pa=
act; delata ad intes
ti; titulo potur, ab
ueat, venen asper
intestinor horeat,
naa acris quoque

bilosa, atrabiliare ex dyspepsia, stoma-
cho hepate, liene, pancreate, omento
delata ad intestina; naa arthritica
podagrica, rheumatica, ammonia va-
riolosa: est pstegnens cāa extendy
hinc gastritidy: i erysipelatosa ī ibi
nata, i eo delata extendē ito le-
thalem producit. 3° convulsio ī mo-
mentanea, de ingens progressa ad du-
rans ni hoc ad inflammak dispos-
to, status crans, motum tollens, in-
flammationem producens. 4° Hernia
incarcerata, ppter quam, parva opr fiat
inflammationem intestinor, ealg adeo fre-
quentissima cāa extendit, qua in car-
ceratione hui soluta nil, remigrant
in post se inflammationem, quam
larga methodo antiphlogistica tollun-
purgationem etā nitissimā: Enemata
aquia, et ℥ aversamur, quo hoi pessi-
mosa sint, nam si tales agri moriunt,
ois ex inflammatione pereunt, quare
etā post reppsionē hernie, adhuc
continuamus generosā methodū antiphlog.

Hinc planeæ n convenit, nisi absit os ipsa-
natio, nec purgans ex & amaro pepica-
tio, nisi ubi parva admodū sint vel de-
perdit. 5to colica aut neglecta aut ma-
le curata, prout flatulenta, præsertim co-
lica hæmorrhoidalis. 6to Dysenteria; op-
atis, Vino rubro, calefacientibus et fauta-
ta 7mo abortus opii in colica diuturna,
opiū cum externe applicatū est rubefaien-
nisi eue aboū cohibens et 8vo febris pur-
ida diuturnis, sicut febris biliosa, aut
neglecta: ubi diuturna simul vel rodens,
aut inepte tractata per antiphlog. antisep-
tica, stimulantia, roborantia, vesicantia,
ppue in febre præpropere adhibita. Hor
in casu orit ententis latens, seu occulta
dicta, quæ desunt manifesta signa, et nos
dicipit 1mo ob dolorem minus acutū, vagū
remittentē 2do ob pulsū molleū, debilem,
fere evanescentē 3to quia calor corporis fere
naturalis, et absunt reliqua signa inflam-
mationis. Interim deteginus ex harmola-
mus potius latentem inflammationē
ad dolore in uno loco fixo, et circum
vago ad attactū auto. Si examinemus
sonante super tympanitico et subde

Signa Latentis & Inflammativi.

De Enter
ppe oger
domen pa
V.S. appl
gistica
et V.S.
K spisca
Gangræn
ubi D
confitem
3to Vu
Signa e
nisi tam
tem cla
tula lo
bicula
cepat, n
mum
rente
thoracem
ubi app
ragnat
sum cla
appulso
nem
zit; f

ipſe eger dehinc dolorem oſtendit, ſi ab-
domen paulo rudius contrahet, dſ. ex
V.S. exploratoria ſi adſit cruſta phlo-
giſtica, et lavamen adhuc exhibenti
et V.S.ni. Malū ſignū eſt, ſi ſubito
ſ ſi piſcat oger, dum tunc praſens
gangræna eſt. Cura hujus latentis
enteritidis eſt mere antiphlogiſtica
conſiſtens in V.S.ne ad ſyn. ſyncopen
& Violenta externa.

Effectus Enteritidis.

Signa et effectus enteritidis: nata his lon-
ge lamentabo; inteſtina contrahit, coarc-
tat, claudit, tranſitū adeo impedit, ſic-
tale bolum obſtructo altiore ipſorum ven-
triculū immaniter inflat, extendit, dila-
cerat, inflammat, huic ſolum acutiſſi-
mum excitatem, ſitim, aſſiduā ſe-
quitē creat, et ſi bolum hic inflamma-
tionem extendit, convulſiones violentas,
ubi appulſus irritat, producit in diaph-
ragmate et muſculis abdominalib, alu-
vum claudit, vomitū excitat ingeſtor et
appulſor citius, tardius vero antiſtro-
phen pronti ſuperius, profundius ha-
zit; flatus ſolutos, tormina in borborygi-

anthrax, elephantiasis, volvulus, febres continuas, comitiales, universales, meteorismum, ferè lethales, morbos longos, quatenus sanabiles, ò insanabiles, debilitate ex dolore acerbissimo tunicæ nervosæ exortum. Contrahit intestina, cavitatem claudit, ideo ægri fiunt tympanitici, quæ tympanitis V. S.ae solvitur, inflammatio tubi intestinalis, augetur volumen, claudit cavitatem, dolores supra inflammationem excedit, alvus transire prohibet. Hoc tympanitis dolore methodo antiphlogistica; sedatæ aliæ tympanitis species ubi ampliore tono intestina distendunt, hoc ferme insanabilis est, nisi amaris et toniis satis. Dolores acutissimi assidui, fixi, attacti, borborygmi, affectis exacerbatus. Vomitus est aut triplex aut vera libera, aut cum vera adstricta seu ad Ileum, cum oppilatione, cum purgante, cum vivo, aut alius corporis graviusculis, cum enemata vix ex puro thermalia, vera methodo antiphlogistica generosa tendunt. Alvus dura hoc in est

ti loco prent in, lardinad, 2 oo gra-
vior, ꝛ ſi intestinus ſpaſmus adedat,
alvus ſiſt obſtipata ob tubū intesti-
nalem conſtrictum, in priori caſu ob
membranas tumentes, in poſteriori ob
conſtrictionē ſpaſmodicā, ipſue vo mem-
brana nitume ſcunt, ubi ade inflamao
rheumatica, quod etā externe obſerva-
mus v.g. in genu. Convelluntq ipſum
ſanies, ſomitus moeſti circūgabilorq,
ideo inſanies dyſenteria ipſue con-
vulſione pereunt, atq inde dyſenteria
inſaniā habetq. Meteorismus eſt
multiplex, alius tabagratis in febre
bilioſa aū putrida laborabi, alius
inflamato, quidem aū typha-
nitide inflammatoria, ſiue mbra-
na tumentes multū, ipſa aut tunc
tum aſpector, alius Gangraenoſus ipſe
lethalis, ubi inteſtinū emortuū ſit
elatio abdominis tympanitica, ſa mi-
radū, q tūd redeat gonis, mentis
ſerenitas atq indolentia tanta, ut ægri
credant convaleſcere, qui tū breui mo-
riuntq: noſtri vo id pulſu ſercuado

tempestivo, frigidis acribus, nec ad lin-
gua aprie frigido, idque frigido in mag-
nas quotas collato. Morbi longiores
curatu difficiles & insanabiles, si inve-
terata coalescant, inter de, et cum vicin
partib[us] e.g. Dolores colici & tota dia-
thesis affectionis pertinente, dolores ad-
stractione post assumpta orti, cum in-
testina concreta dilatari & rapsint.

III. Confundit tepe enteritis cum dolore
lini. 1° cum colica a perfrigeratione,
quia sopius orit a perfrig. seu a per-
spirabili suppresso, ubi sudoris et
stimulantia male exhibent 2° cum
colica flatulenta ob flatus ad hypo-
chondria prosentes. 3° cum colica spa-
modica, quæ spasmos exacerbat, ubi
male carminantia, aromatica, odoriferi
& varii prescribunt. 4° cum colica
bilosa, ob vomituritiones ad vomi-
bilosos, ubi nocent purgantia, cathar-
tica, emetica. Unversi vix est morbus
in quo tam letbales deceptiones com-
tant

Diagnosis Enteritidis veræ: Sed dignoscit vera inflammatio: 1° ex febre
acuta continua inflammat. universali &

inflammatorio saburrali, o putrido=inflam.
o bilioso=inflammat. 2°= ex dolore continuo
fixo ad attactū auctō, item 3°= abdomen
tensū tympanitice tumidū, sed hac elatio,
et iste dolor, sopecta observant in inflā-
matione alior abdominis Viscer. 4°= vomi-
tus adgiando post ingesta aucta, in
gastritide illico. 5°= sitis ingens et calor
lingua alba 6°= subita Virū prostratio
et pulsus adgiando saepe adgiando debilis.
Haec desinunt sopc medii exeo, quod ab
initio fuerat febris putrida saburralis
o bilioza simplex, ad sensū, quod hac
inflammas intestinor gendario oriri pos-
sit. Dolor adpidum sp est, etsi o spe
vivdispicuus, dat aliqua dolor vndiq,
ubi o adeo vivd est, vt si adpidum
fecerit o e inflammatorius o in hanc
desinit. Dolor praterea fixus est in
certo quoda puncto attactū, o persae
pauto vidiore, atq hoc ppria est ca-
racteristica nota, diffundit quidē ad
vicinas partes dolor, ad primū illum
fixū locū o desinit.

artetis, vsq ad tm
dore pcipio in meg
to. Morbi longi ort
insanabiles, f inte
ter se, et cum vicin
es colica f tota orta
erstante, dolor adj
stipata orti, cum m
latari o possint.
lentis cum dolorif
a perfrigeratione,
a perfrig. seu a per
bo, ubi pdromi ea et
exhibent 1°= in
ob flatus ad hor
r. 3°= in colica spa
es exacerbat, ubi
aromatica, o cpent
unt. 4°= in colica
ritones ad Vomitu
d purgantia, adhor
si vix est morbus
les deceptiones obst

flammat: 1°= ex febre
universali o

Sedes Enteritidis.

Sedes enteritidis! Sedes mali est gerè totus tractus intestinalis, sed frequentissimè in intestinis tenuibus, gerè hoc semptoma est inflammatorium crassis at, quæ materia aversa suæ substantiæ retinent, si inflammatio flexu coli occupat, tò faciles coli, cum dicta dolore; si intestinum rectum infestat, tò tenuium torpidi tò in homorrhoidibus coli internis, gerè tumentibus vasa hæmorrhoidalia interna, gerè adesse mos frequens, gerè alvus difficulter et cum dolore deponit, anus est introrsum contracta, gerè micturitio difficilis stranguriosus tò cum lumbagine simplici tum adplurimum medicina est periculosa, signè Vesicantia, et alia quidem diaphoretica in lumbagine indicata, ma cum angent. tò cum dysenteria, quam fere ea symptomata comitata, ob præsentem in recto stimulum inflammatorium dextrahon parca difficile, cruenta, tenuis reddita, nisi quod in dysenteria habeat dolor in abdomine, hic eo tum in intestino recto, a cog parchalsquida

adsit dysen
subcruente
tenuis m
dum, ma
rectum, et
lem, caus
in=et exte
mortuis
torpuit
Cura en
larga, ho
tenda, d
assidua
diluentium
tivor a
una die
exhorta
ex simil
taplasm
rum o
que th
opia d
cupia
cante e

adsit dysenteria. Quod dysenteria blanda,
subeunte, bilioſa, quæ ſæpe ſolvit en-
teritis nedeant alocetica &c, aliis
autē, magis miſlammabis utetur nu
trītū, et cū eo regnū tubū uteſtina-
lem, cauſabit ſuppuratione, fiſtulas
in=et externas, ſed notandū, quod et ha-
morrhois, et dyſenteria et miſlammatio
ſæpius una adsint.

Cura enteritidis. Indicant ℔ V. V. in
larga, ſæpe ultra ℔ bina, ſ. cū repe-
tenda, rubia et bdcorio aa ℥ x. ℞
affunde injectio enemata emoll. lax:
drluentia, antiphlogiſticor ſæpe repe-
titor ad tertia, quartamve vicē et altra
una die ℞ potus affundens tepidus
comunis, ad pinta dosi. ℞ ſoda cuſta
ex ſimilib; addomi applicanda, item ca-
taplaſmata, Unguenta, omenta aalin
rucus ouiſor, quæ ut cataplaſſ. capita
quæ ſtū abſtinentia ope aquæ tepida
capta addi ſunt. ℞ Balnea ac ſeni-
cupia tepida ℞ miſcenda ab oi acri
cante est cauendū, ripetū augente

Cura Ente-
ritidis.

calefaciente potu, cibo, medicamento, motu, ☉ affectu ☿ sanandi in ægro cum pertinaci dolore donec ex natu patu nil, vel hilig dicti fuerint. Soudent est opiata a Doctis ad certe opii vires et calefacientes, anodynos, stimulantes, inebriantes, nil lammantes. At nostra ætas tempora habebat pro re frigerante in ☽ gradu, sed modo certis experimentis vis illius calefaciens est evicta, hinc licet Vomitus absit symptomata, quæ opium ☉ inducit cavere, in ☽ Vomitus, et symptomata hoc effectus inflammationis fuerint, in compo nendo dato opio, quod in modo in tollat hoc dolore, ad ne pallat quidem; V.S. repetenda est, in ad dispacienda dolorifica nisi igne ejus per eam levamen, in ad tollendas ejusdem phlogistica absentia, per pulsus emendationem sola. Enemata injicianda ex lora, ☉ Thorio sed in altra ℞ ad opii emoll. ex Dioto althæ oleis blandis, ☉ quod optimum ex solo emulso tepido ☉ ex lora ad ℞. Potus in fit

Opium non gaudet vi refrigerante ut Frader. et Selen

una vice copiosa, nam ejus assumptorum
pondus, ut in Gastritide irritaret, Vomitus
faceret; alii loco fomentor, adhibent
balnea tepida emolli. alii linimenta, e
althea unge: abdomini illinunt, ad hoc mi
nus bene, nam tempore, quo fit mutatio,
frictu portes, et sic mali fors exacerbari
potest; alii omenta calumi eo applicant,
ad parti prostabunt, alii fomenta ad
hoc minus et parabilia, quam optime
cataplasmata applicant, quia diutius
conservant calore et humiditate, excepto
si inflammato urgeat pueri, ubi eger
ni fert pondus incumbentis cataplas-
matis. Alii etiu corpora calida applicant,
sed solu calor ni juvat, sed calor unid hu-
miditate. Persistendu e, donec de natu
ralis sit, facile em recidivat, et etia
alia mala chronica oriri volent. Quod
si dolor inflammat. methodo antiphlog
generosa ni cedat sub finem estatis 1782.
in femina robustissima Tyrolensi, quae
per duos menses habuit in abdomine

nendamentos, mota,
in usu cum necessi-
revatu sit, nec lig
et ornata a Boerh
alefacientes, acry,
es, nil lammantes.
habebat pro re,
u, sed modo acto
calefaciens est
nitus aliq adsit
evidenti indicare
tomata hoc effec-
fuerint, ni compo-
od u modo u bolus
vallait gonde; V. Cl.
ipsa acuta dolori
levamen, u ad
hue absentia, nec
tola. Enemata
Chorio sed u ultra
Dito althj oleis
ex solo emulso
S. Potus ni sit

dolorem ad attactum auctu; est rheumatismus vesicante depellendus.

Prognosis: Enteritis est morbus periculosissimus saepe, quae si erysipelatosa fuerit, intra 24 horas letalis; huic primo omni aegro testamentum, et confessio prescribenda est.

Edictus enteritidis est ut oīs inflammationis p̄ in suppurat: aegri tegna et inflammato in ppio neglecta, aut male tractata, et altra tridui persistens, ite inflammatio progressa vltra abig signa benigna resolutionis, ō cystica exacuatio nis 2° loco febris acuta inflamatoria continua, et loco doloris, tendoris, distentionis perpetui horror vagus p totū corpus sine causa. 3° dolor obtusus vagus, et gravitas ab aegro sentit in loco doloris. Prīmō est vomica aperire p sola emollientia, q̄ intra 14 dies contingit in cauo abdominis ō intestinorum. Abscessus terminat in diarrhoea purulenta, q̄ maxime optandū, cum fit sanationis, magna, parua, longa, brevis, prout ulceris ibi factī nāa dabit,

in affectem
at in prior
ad abdomin
omnino non
cerata inte
tis, huic
abscessus, a
Et 3° pus
doloris et
adeus pag
est: illus
cum lenit
impetu et
tium e.g.
terrestri
et instar
? lac tot
ut fecit
ta, p v=
et detersio
tubafu
? multas
ab initio
addito e

m abscedens purulentum, quod pessimum, quia
ut in priori casu, post in cavum intestinorum,
ut abdominis ex rupto abscessu deponit, quod
omnino non, sed tam vero cognoscit, ut obma-
cerata intestina paracentesi amplius long
sit, huic ejus lethalis est. Signa rupti
abscessus, ac puris in cavum intestinor deposit
Et 1° post ore elabor rejectum, 2° remissus
doloris et ad obligor sum pumpebat. 3°
abund purulenta. In rupto abscessu Dicas
est: Illum mitare et consolidare p injecta
cum lenitor detersivis radicib incortis, p
inspissat et decocta liber balsamicar detergen-
tium e.g. Virgae aureae, scabiosae, hederae
terrestr. Veronicae et. quae multum bibendo
et instar Clysmatis injiciendo, p seri lactis
sed tot V^a diluti dum ipso remore
ut fecit Cl. Tissot; p mellita et sacchara-
ta, p V^al ardular cum, sine lacte. Illae
ex detersio concreti V^a 6^a roborantes,
sub usu detergentium vitus sit blandus,
sed multas fores generans ex meris injectis
ab initio, ac dein si adjectibus vigeant,
addito extract hordei. Sed sanabit nisi

Signa abscessus rupti. & Puris in Cavum Intesti, non depositi

suppurato parvo, magna cauſabit phthi-
ſin, tabem mortem; illam imminentem
natam, ruptamq; tamen, ſi palmari modo
dicta.

2° in Gibi praxeos Epilia modo adſub-
inde ors dolor ceſſat, ſed exeunte ſp ami
membranam villoſam reſecante, cum aegri be-
vamine, ſi lympha ſullicet deponat ad
caecum intestinor, et inde evacuet in bono
aegri. Habemus plures obſervationes ubi
longus tubus ſuccenſet, et aeger evaſit:
Sunt, qui hunc longum tubum pro villoſa
intestinor tunica habeant, quod minime ve-
rum videtur, ſed tubum hunc potius ex tali
membrana factitia conſtare credimus 69.
ceſſat etiā subito dolor abdominis magis dy-
tento alvo ſilente, ambiguo exitu, ubi
ſullicet magna quantitas lymphae coagula-
bilis deponit ad caecum abdominis, hic
dolor gradatim subito ceſſat, et brevi poſt
percant, prout in Vidimus in inflamma-
thoracis: ſic parva tali copia deponit
in gradatim mors regrit, ſed adhaeſiones
et vincula tam inter ſe, quam in vicini

3° = in Mortem convulsivam in vigore motor,
i inflammas in fonella, ô irritabilior
systematis gorsang corripiat extenditve,
stimulus in intestinis gorsang magnus
in cibat in aegri irritabile, ai distinsma,
neat, ut convulsiones, atq; inde Apoplex:
in mortem desinente, causat, atq; deo dysen-
teria pueror per dys lethalis est.

4° = in Gangraenā. signa Gangrone immine- Signa Gangrenae
tis, et presentis 1° cad inflammationis imminentis
validiss maxime in corpore cacochymico & presentis.
2° si ab initio inflammas erysipelatosa "
in quovis erysipelate de bullato, ubi ve-
sicula, Vesicae etiā majores excitantur,
occupaverit abdomen morbus tunc jubet
in Gangraenā intra 24 horas hoc prius
tanissimo, tum Voluntas, justitia, mor
nullo modo averlenda regerit. Hand ente
videm erysipelatosā vid in femina
Ffro 24. Martij 1782. vidi in femina
Ffro 26. 27. July perit hoc femina essi
nigerri copia sanguinis detracta: cito post
pulsus debilissimus, frigus externor, attactu
abdominis ne minimu talis, tabul et sphl
erysipelas in facie, in cadavere nil spina

egyss pelatosa, et ingentem copia lymphæ coagulabilis, in cauū abdominis effusa, ab hinc inde adeuntis in pseudomembranā vi. dimus. Vidi etā Cl. Licht aegr. die Pinsu in femina octogenaria 82 annor, quæ intra 78 horas periit 14. April. 782. Differt a Vera enteritide Vomitu spontaneo drastico, ardore abdominis ingenti, singultu ingrediente, jactitatione, agri et deliquio atactus aegrotantes, subito morbo ingruit etā in sanissimo subinde, cito adst gangrena signa, ad cito post mortem progressum, Est pyrexia mordax, gravedo cephalea erysipelatosa pasti et. sitis mordax adstantes de aegri statu periculo. 2°= subita et hic cum remissio acerrimi doloris, manente pulsu debili, molli, intermittente, alterno. 4°= sudor largus, frigidus, universalis in magna guttas collectus, ita exterior frigus marmoreū, sub apice nasi, et lingua frigida. 5°= sanies hypostatica, manente aeie mentis, mox amenti delirio plaudū tandemq. 6°= alvus intestinor, meteorismus nidorosus, diarrhoea fœtida, cinerea, cruenta, livida, nigra,

cadaverosa, saum one egri sensu omnino,
unde plaida, i proversa egro, nec adsan-
tis mors. Dolor subinde penitus cessat, sub-
inde remittit tū, parte adhuc adgia in-
flammata, alia in gangrenā conversa, le-
vamen hoc fallax nosuit pulsu debili
intermitti celerimo, adgrado multo, faciei
adē hippocratica, collapsus et anxietas
nasi, collapsa momento gena. In vigore
adē decimū subinde ferox, et praesente
gangrona mentis fruit compotes. Hoi
sies etiā in febre putrida videmus tepius
ubi tabis mentis adē praesentia, ut et
praeteritor recordetur, i nubi vo. post
furiosū delirū praesente i mox futura
gangrona delirant plaide. Duplex
adē intestinor conflictio i rumpunt in
loco gangraeso, ut vidit Cl. Stoll in puero
abundante, i relaxant, unde meteo-
rismus. Diarrhoea gangraenosa aegri
est, si subito fuerit largа, fetida, ci-
nerea, ichorosa cadaverosa absq sensu
aegri, imo et toti corpus cadaverosum

odorem spargere videt. Cl. Stoll. Orty sa-
pius in partibus alia diarrhoea levan-
da hoc pedetentim incipit. Cura. Gangra-
na viscera nulla e dantur in cortex.
5ta = In tumore scirrhoideum, n. vero scir-
hum, in quem partes inflammate tangua
abeunt, ac indurescunt duritie scirrhi omni
n. scirrhosa, febris, ac dolor cessat, pars inflam-
mata fit mollior, ac corpus volumen majus
ac duritiem n. magna adquirit, prout ob-
videmus in tonsillis, ac dolorifs rheumati-
cis inflammatorijs ppue in articulis
et genu, quæ tumidiora, ac grandiora re-
linquunt, idem fit in intestinis, ut pat
ex inflammatione, et sic manebit coarctatio
tubi intestinalis. Signa tumoris scirrho-
Signa Tumoris Scirrhodei in Exitu Enterikdy.
Dei 1mo = progressa inflammatio intestino-
rum diu durans, nec in tumorem scirrhi
adscendens, seu obstructio magna in pas-
» sa febre 2do nulla signa resolutionis,
» crisos, suppurationis. 3tio relictus in
loco affecto stupor, gravitas, distractio
» constans, lenta aucta. 4to Dolores colici
post inflammat. remanentes, videlicet

Vomitus frequentes ꝛ= alvus subinde pertinax,
aller clausa, ppue si tumor canalem intesti-
nalem occupet. 2o= tactu externo tumor su-
pus et indolens percipit. Effectus mali, tumor
hic multa quoq; pernicia mala producit,
ut ēt impressio stupor et pondus assiduum ani
ta, huic cavitatis intestinalis angustatio,
fœcū ibi et chyli stagnatio, hoc in loco exis-
tentem actio, contentor multiplex corruptio
ob moram mālam, Vomitus, ileus, febricula, febris
vitis ingens, fames canina, macies, atrophia,
mors. Fœces subinde retentæ putrescunt,
distendunt intestina, segnis Vomitus et labo-
riosa de tempore in tempus, ad tandem
omnino nulla, sed flatus cum ꝛ Vomitu
ca, quæ ꝛ anū exire solebant, rejiciunt:
aliqui ꝛ annos hoc patiuntur, in pte tumor
hic scirrhodes in intestinis vastis pu-
erit, sivo in femina, brevi peremit, ex
atrophia, adē febricula, febris, et mysta
relet obambulant. Cura: Medicamenta
nil juvant, quorum semū sunt, nisi sit
ex ligneis, nutrientibus, parce ad frequentes

tamenes, q̄ anum nigrum, q̄ balneo nutrientia. Huic conveniet lenia laxativa, ce, p̄ ejus lac, quia multas soler gene- rat, ut videmus in nigris, juvenila sapi se para dosi dant. Omnia remedia solve- tia etiā lenissima, resolventia, ut o, ker- nes et roses, quia ad bonū affectū p̄ per- veniunt, sed diu continuata in regina pas- tes sanat aquas, ecly destruunt.

Quæstiones quædam Practicæ

Ex hactenus dictis intelligit.

1= An in ōi colica emollientia, antiphlogis- tica conveniant, quia subinde ōs colica diutius durans fit inflammatoria e. g. passionū, quia etiā colica tabescentis, bilio- sa, in hoc inflammationē disposito con- vertit in inflammatoriam.

2= An tuta prudentia opus sit in ecbo- lendo emetico, purgante carminativo, narcotico, cibo etiam cavendū quæ in magnus ventris adsit dolor, ne augeat prosectum inflammationē, aut absente aucta.

3= An methodus alexipharmaca in mor- bis putridis pro bona sit, inducit enim

tabem

latenter inflammationes intestinor. putno-
rum ô Encephali: Miasma seu Venenum
quodcū ad peripheria corporis expellere e
Veterum nonnulli.

2°= Hor morbi ratio in febrib putridis fre-
quentior latens ope inflammaō, ultimis
S. D. diebs solent abdomine, quo dein ul-
timis duobs diebs in meteorismū abolit.

3°= Cur inconsolabiles dolores colici pos-
tenidem rebingo aut, a cohesione ope
intestinor inter se, et cum Viscerib portib
unde dolor obtusus chronicus alijs Ve-
cum intestinis, alijs post copiosius as-
sumpta.

4°= Cur tam ambigua in febrib putridis
curatio, et cur sæpe antiphlogistica sola
indicent. Vomitum putridi sæpe non
sedat ad adparatum antiseptic, sed
dant febres ubi sola methodus anti-
phlogistica levamen affert.

5°= Cur tam varia dysenteriæ curaō, quam
male hic sæpe cauſet acrimonia quæ-
hectica humor fugalaris, et contra eam
fortiam dant remedia noxia, quam
Vanū, fallax, et damnosū sit ad

Sypsenteras comendare, unum qualemcunq; dem
sit medicamentu ppriu à una Universa-
lem medendi methodem.

8= Cur enteritis tam facile confundatur
cholera biliosa, sallicet gena in enteritide
sepe adé amaror oris, nausea, vomitus
tiones, Vomitus biliosi, qua gaudet falla
cia in pleritis Viscerū abdominalium
inflammationib; observata.

9= Cur in febre puerperar multi cum sent
inflammatione intestinor et quo fiant
10= Cur periculosa sit Variola ubi af
particulis malis videntur, si dolor et cardi
algia post eruptionem remaneant, quæ
sepe adé enteritis continua a variolis
sit ortus vix ullus per lethalis observata
11= Qua ratio sit Diarrhoea qua V.S.
sanat, orta sallicet a stimulo inflam
matorio, ab inchoante enteritide, qua
sepe inflammatorij, phrasi typhoidea
mana, ad intestina convertit.
12= Cur subito fluens, subito obstruc
sit alvus? fluxus in levi à superfi
ciaria enteritide, ast fluxus gravi

et inde tumeant membrana, claudant tubum intestinale, tum primo tarda alvus erit, dein nulla, denum cruenta fluxus.

13° Cui pastor inflammato in pyro alvus sit subinde salutaris, in sensu non periculosus, in pyro cum pleuritide, vel peripneumonia fit profusior alvi fluxus a taberna primis collata, quæ plerumque modo evacuat, et si inflammatio defluxat ad abdomen, tunc erit periculosus, ut signum inflammationis abdominis.

14° Cui in enterocele recenti incarcerata potissimum, et parva, methodus generosa antiphlogistica cum cauta repositione ejus sit salubris, in sensu non periculosus, in pyro cum pleuritide, vel peripneumonia fit profusior alvi fluxus a taberna primis collata, quæ plerumque modo evacuat, et si inflammatio defluxat ad abdomen, tunc erit periculosus, ut signum inflammationis abdominis.

14° Cui in enterocele recenti incarcerata potissimum, et parva, methodus generosa antiphlogistica cum cauta repositione ejus sit salubris, in sensu non periculosus, in pyro cum pleuritide, vel peripneumonia fit profusior alvi fluxus a taberna primis collata, quæ plerumque modo evacuat, et si inflammatio defluxat ad abdomen, tunc erit periculosus, ut signum inflammationis abdominis.

14° Cui in enterocele recenti incarcerata potissimum, et parva, methodus generosa antiphlogistica cum cauta repositione ejus sit salubris, bene adhibeat, hydrocele parva et recenter incarcerata hernia, juncta sit enteritide scrotum in toto incarcerato, sedeta in aliqua domine, et licet facta sit repositio na. ne operatione, eadem enteritis permanet. Magni errores committuntur in hernis incarceratis, dum abinitio purgantia acriora, fumus Nicotiana, Jovis et si adsit Vomitus, opiata, sed nullus nisi

quantam nobis dat Stoll, est, in quo tanta cautela opus est, licet tabia adjuando pro, juvent, tñ ñ negrij spr profectura; Ven in condiciones incarcerationis ingredien, ñ nunqua acta frigida ad abdomen bonę incarcerationis adplicant, de hoc nocebit spr in inflammatione, hinc caudi ex cepta repositione ut enteritis.

Inflammatio Lienis, Omenti, pancreatis in Genere.

Lienis, pancreatis, omenti inflammati, benigne resoluti, bene malove judicati, con cret cum Viscis, suppurati, indurati, gan grenati, cancrosi origo, causa, effectus, con nitio, provisio, curatio, palliatio ex his, quę jam de inflammatione in genere de tractata de inflammati: si modo de enteritide, ad superius jam de hepatitide ad Gastritidę dicta est, hauriri possunt.

1° = Lienis, fortasis minus frequens est inflammatio, frequentior est ejusdē chro nica obstructio, ad longe frequentissi ma post febres intermittentes. Duo interim pestive remedia urgent. Labidę misanthy

Senorius in gleba coh pro lienis obstructione imponit; subinde affectis hepatis pro lienis tumore habet, dum dextra pars hepatis in sinistrum usq latus protenditur error practico nullo reputē eadem est cura.

2° Omenti inflammatio frequentior est, sortasis eq frequens ac ventriculi, et intestinor, Vidimus sepius in febrib pues. puer, et vix habet intestinor inflammatio sine inflammatione omenti, licet haberet pro inflammatione intestinor errore solu theoretico; inflammat etiā sepius in febrib putridis methodo calefaciente aromatica tractatis.

Cujus inflammati omenti 1° effectus mala seu malo judicio p hydropsiā congelabile. vid Cl. Stoll asciten ex hac hydropsia repente effusa in inflammatione omenti sepius reputē in cavo thoracis, ac abdominis quoties etiā in cavo abdominis vidit pro una morte 2° concretione, hoc contingit a tempore inflammationis

et post inflammationem jã resoluta
remanet in thorace, ventriculo, omento, in-
testinis. Vidit Cl. Stoll orto vomitu
non mortuũ, qui ꝑ plures annos habit
dolores colicos, periit ex morbo vomi-
toso, in cujus ꝯ aperto cadavere ꝯ
concreta reperta st, ex morbi historia
semꝫ constitit, inflammatione abdomin
progressa fuisse 3o Gangrena, quae
cum frequentissima, tum vix alia de
pars tamꝫ cito gangraenescens, quã
omentũ, quod etiã in febrib putrid
observamus. 4o Duratione, quo ex
progressa inflammatione, ex alijs
causis, e.g. in ilij, qua lapsus pepercit
convolutũ deprehendit, et totũ ē parcim
ne repraesentat, sparsit et ne induratio
ner, et vix aliquis moveatr.

(*)

Colica

Est ꝺ̃ dolor intestinor. Nomen ē
ab intestino colon. Colica alijs est 1o
solus coli dolor, 2o alijs ꝺ̃ dolores

abdominis,
intestinor
intestinor:
cum totus
calapsis exp
tam inepte
rubor carc
rapiunt, ne
tiam cum
pitipsim n
plenum g
Colica e
cum a Sve
positis ea
ut in hyp
ta exhibe
plane co
contingit
si ultima
ab altera
repeti de
tionabil
lica est,

abdominis, 3° aliosq; dolores omnium
intestinor 4° alij dolor ventriculi et
intestinor: ut Cl. Tissot.

Cum totus tubus intestinor fibris mus-
cularib; exquisitissime sutentib; componat
haud inepte Vorari pt musculus canis, est
enim carcal. qui ad epentia musculi
requirit, nec pertinet ad ipsam substan-
tiam cum sit a sanguine; hinc ob exqui-
sitissim intestinor tactū colicus dolor
plerumq; gravis adsit, et frequens est.

Intestina St. Musculus Canis.

Colica e morbis difficillimis; et ameps,
cum a diversissimis causis, quin etiā op-
positis eadem plane oriat ratione, ita
ut in hisce aegris eadem prope symtoma-
ta exhibentib; n' capē sed opportunas
plane causas deprehendas, ex hoc
contingit ut diagnosis colicae plane di-
ficillima fiat, distinctione una dignosq;
ab altera, unde et cura eg difficilis, u-
rectu debeat a cognitione cae ortra-
tionabilis medicao. Ad et ameps dis-co-
lica est, aj quia colica quoda pecu-

...mationem ja exsolutæ
...ae, Ventriculo, omento, m
...l. Stoll orto inter eu
...r f plures anns habu
...perit ex morbo Vomi
...) adperto cadaver ob
...t ex morbi historia
...flammatione abdomi
...3° Gangrena, quae
...ne, cum vix alia de
...gangrae mesent, qu
...a in febrib putrid
...Inflammatione, tuto ex
...matione, vel ex alio
..., quae saepius perexc
...rit, et totidē facim
...sunde et se inuata
...ius momenti.

...e

...estinor. Nomen e
Colica absolute
...° alij dolores

colica saturnina dicit, et si ambulans vomitat, et vomitus est gravissima, et periculosa, unde vita paral.

Causa excitantes. Causa excitantes colicae frequentissimae et 1° Inflammatio intestinor 2° saburra biliosa, pituitosa, unda ect. 3° foces in intestinis accumulata 4° materia flatulenta in intestinis stabulans. 5° spasmi, metastasis ad intestina facta ab podagrica, rheumatica ect. 6° Inflatio Viscerum abdominali, hernia incarcerata, ulcera, scirrhi ect.

Divisiones Colicae. Divisio colicae optima est juxta causas in sequentes species quales species sunt, qui colicae dividunt juxta sedem causae, 1° in cav. quae causa residet in ipso intestinor cavo 2° in cav. quae causa in ipsa intestinor substantia 3° in cav. quae causa extra hoc duo loca re. posita est.

Species Colicae. 1° Colica stercoracea, quae ortu ex materia abnormitate quantitate, et qualitate

De specie
Peculiar
Colica sa
congestis
in hoc
tempera
dantis, p
qui mult
abo lab
Spasmi
est, cum
nalem c
vendam
monima
pit a
4° stom
lebat
Dest
menstru
absumpt
in sant
a macon
a lacte
ingesti
Colica
3° Co

De speg Colica I. Sibi Syncoracea Franc. Defer. pe 415 3, Fam. 2d.

pecante dolorem colica exoritur. 1=
Colica simplicitèr stercoracea dicta a
congestis multis ac durissimis faecibus
in lõg alvo tarda laborantib, et sicci
temperamenti, in atrabilariis, multũ se,
dentib, hi enim, ut et subores, tartoreq, illig
gi multa dura, farinacea sua comedũt,
alvo laborant plerumq difficili. 2= Colica
Gravidar ultimis mensib, ubi alvus tardior
est, cum tumens uterus tubam intestin.
nalem comprimat, nam a Colica gra.
iendarũ statim a conceptione est ab
mordinato motu ligandi veneri, et so.
pit Anodynis 6j colica gravidar 3=
4= 5tove mense, illo tempore, ubi so.
lebant catamenia fluere, est a plethora,
vel a stagnatione et a sanguine
menstruo multũ accumulato in omni
absorpto in fetus alimentũ. 3= Colica
miscantũ multiplex a ventr. motor
a nocivis 6j miscantũ pro tantũ,
a lacte nutricis vel nimia quantitate
ingesto vel nimis coacto, vel acescente cj.
Colica miscantũ a pulte mala ingesta
4= Colica pituitosa, quae pro tempore

pepsetere, ho en tope intestina hut in-
aequalis capacitatis ita, ut intestina hinc
inde tum vade dilatata in magnum cir-
cuitum, alibi vero vade constricta ita, ut pa-
ries in tanto illo seu intestinor diverticu-
lo multu coacervetur, absorvendat fae-
da, coacervata foetet intestina irritent,
et dolores colicos producant. Contingit hoc
maxime in colo, pylevo in flexu vel utro
lienali vel hepatico, vel in altero, hoc
Diverticula saepe repleta tanta explo-
vata tope reprimit totidem quasi fae-
cinina seu tumores p abdomen crebros
parcimonios, qui tope in pomum pro fici-
bus intestinor, et alvo mota tope pro-
cos intra dies disparent, dein item ap-
parent intra paucos dies. Ideo go
colica stercorea est maxime coli utri
flexura ita, ut tope duritiei ibi toti
tanto sensatu tumori mentiens.

Sedes Colicae Stercoraceae.

Signa colica stercorea 1° alvus pertinaciter clausa, 2° tumor abdominis durus, inaequalis, globosus, parcimonialis

3= Solor ad attactu i dentis ejusdem
absent inflammatio.

Cura Colicæ Stercoraceæ.

Cura est ipsa curativa, et palliativa
1= in cura curativa indicatio est tanta-
dem quod fit 1= fotus tolvendo, et emol-
liendo a) ℔ enemata emollientia, oleosa
b) ℔ purgantia clysma, emollientia, lenitiva
evacuatia, crebro et ℔ epicrasin data
cum multo Vehiculo c. ab initio plane
ut tum fobant, et emolliant, dein copio-
dius e.g. Detur emolliens cum 6 medio
6 amaro, mirabili glauberi, manna et.
alia purgantia sola uti manna sola
aut ex sufficiunt, aut raro, nisi ea ri fol.
vente ne gandeant, ut talia, Item
plerung inefficax est, et momenta tor-
mentis addit, quia roborat, quia fobat;
norent sic repetita drastica 2= Di-
minuta b) ℔ frictiones abdominis, b)
℔ purgantia fortiora ex V laxativa
infusio folior senna, rheo &c. quando
in hoc ova ne possunt, ut vidit Cl. Stoll

Remedia

tope intestina mit
tis ita, ut intestina
dilatata in magn
ide constituta ita, ut
ten intestinor div
ent, absq ead
nes intestina irrit
nodant. Contingit hoc
me vo in flexu ultro
io, o in alterutro, hoc
xpleta tanta explo-
t tolidem quasi fa-
et ℔ abdomen crasso
tope imponunt pro fei-
ed abo motu tope pm
parent, dein ideñ an-
nos dies: Deo go
est madine coli ultr
tope durtiet ibi coi
ipa mentiens.
ona 1= abus partis
2= tumor abdomin
globosus, sæpindicq

m Cyprigo, et ubi Spasmos in tantalo se motibus nervosis refert, tunc haustus olei et Cyssenata mere oleosa e.g. ooa. mygdal. dulc: ℥ij pro haustu, aliquoties repetita ad 2.3. mensuras instar Cyssenatis injecta alvum movit et purgantis frustra tentatis. II° Casu pathiatica consistit in eo I° ut spasmi ac dolores topicis; prin cum aufert; 2° balnea tepida, fomenta cum emollientia tibi abdomini adplicata, quae quasi balneum topicum prost; nervina vo tunt vocant, aut nil juvant, opium in paucissimis casibus convenit, in tuna tui exacerbatione dolor ubique remedium negligentis obtinendi? Indicia pontalia opii dare licet, ut plerumq alia incommoda observant ab opio; miseri Ch. Hoffman in tua dissertatione de opio casu refert juveni 22. annor Vehementissima colica in pertinacissima alvi obstructione laborantis, Cyssenata et purgantia augebant malum, abuntq aegro primo gtj opii, ad segstatim hora idem gtj mox gtjj

Exemplum Colici, ex opio curata

De Spa
aspasp
mus, et
appetu
cavat
V. v. =
multo
masse
tas in
tupan
nem
fien d
ca
tia,
si ap
dom
II° C
nov
acre
spem
um
ex
natur
motib
flatu
flatu

appareat, et dolor, regrediatur tem-
pus, et ante horæ unius intervallū alvus
aperta est. 2° Phlogosis intestinorū pra-
cavat, et easdem remedia relaxantia, ac
V. V.ᵉⁿ
V. V.= si dolor gravissimus, si nil diuturnum
multos dies, 3 etiā septimanas, 4 aegri
nascantur, dubia status, universi fine
tus sit existendis, ob nimia febris furi-
tatem, nil ex ista relaxatis inspecta feb-
rem ac V. V.=ⁱᵒ Cura confirmativa
pleri dixi, quis exigor colica stenora-
ca redit, diaeta ope accommodata eupep-
tia, et omni roborante et phea, dem
et amaricantia tenora, frictiones ab-
dominis, alq; equitatione.

II= Colica flatulenta est dolor intesti-
nor a flatibus distendentib, id est a multo
aere elastico, et rara aëriformi. Sed hoc
pene error practico pendepi confundit
cum ea pene alia colica, quia ex colu-
ca a gravang cau orta, stenoracea, infla-
matoria, biliosa, saturnina et hysteri-
cis, borborygmis, et flatib. Sedemina
flatulenta morbus rarus, in ea cui qua
flatus tangua effectus et symptoma

ingestum causæ continuæ, ex gravi mul-
tus elasticus aër, rarefactus subito se-
evolvens vomitat tenuia causa e.g. si
aspumant multi fructus horæ ipsæ post
pastum, sicci fructus hor: multa alia
quæ multū aëris in se continent, hū-
ida hor humido, calido evolvit, sicu
hi vegetabiles fermentescere incipiunt, a-
er subito erumpens intestina distrahit,
vellicat, inde colica flatulenta, ab aëre
tenuia causa, ejusque effectu, ut in ali colicis,
ubi cum tamen ego semper exhibeam
remedia carminativa, essentia, spiritus.

Causa præponens est intestinor debilita.

Causa Excitantes Colicæ Flatulentæ.

Causa exist: sunt ingesta flatulenta,
cibi potus tales e.g. pisa, fabæ, len-
tes, phaseoli, brassicæ, raphani &c. aut
fructus horæ potus fermentantes, my-
tuli, cerevisia et &c. Signa 1ª causæ

Signa Colicæ Flatulentæ.

præcipua nota, 2ª tumor abdominis nº
durus, tensus, inæqualis, vagus. 3ª
dolor continuus ad actum auctus, mi-
ratus ex una parte in aliam cum borbo-
rygmis. 4º flatus et ructus levantes.

= observ

Diagnosis

cum alia
et in
quentor

Cura

penes
Indica
tione
où pro

Remedia

rem nō
or, cum
nulla
prov
cum,
idem
dentem
tua, e
in alg
ligamen
applica
inbuta

= obscura pedis, et alia.

Divisio est in simplicem, et compositam
cum alia specie tabarrali, nisi flammatoria
est simplex pro ut è frequentissimis nobis, fre-
quentior multo complicata.

Cura I= si complicata, ipsi adjuncta
speciei primo curanda est II= Eius ope-
ratio est intestina roborare, fermenta-
tionem cohibere, aliq aërem expellere, qua
ob praestant carminativa et gutten I=
Lemoni e.g. infusa herbis aromaticis
seminibus ansi aniq. stellati, foeniculi, cari,
ori, carvi, item menthae, melissae, chamo-
millae, ad hor praeparata. 2= fortiora
prior praeparata, V= stillatitia aromatica,
succi, aromata, olea, species, spiritus
eidi mineralq. dulcificati. 3= fortissima
idem spiritus cum laudano liq. Hy-
drocyani, item simul exhibenda anti spas-
tica, et carminativa, infusis menthae
et aliquot guttis d carminativi, o
liquoris anod. min: Hoffmanni; praeterea
applicata ad abdomen linteo calido
imbuta pauco aromatico flor mani &

Cura Colicae Flatulentae.

Remedia

Exemplum Colicæ Flatulentæ.

E.g. Potio colicam flatulentam. Recipe ℥ß
℥ lenia aß. infusa. ℞ Aq. menth. ℥j
sem: anis. stellat. ℈ß, m. contusa ʒ. pro
hac ℔ß enema ex aq. menth: ℥vj aß.
colat: ℞ Ol. ℈ß castor: misturæ ℞ß m.f.
ℨ addit. his infusis ex melip. ℈j. castor.
vitello ovi subact: gtt. x. ℈j. Recipe
calida ℨ sola ℈ß ℨ fumo aromatico
inducta ex seminib. anis, magne ex
floribus matr. ℈j. ℨ℈ß. ℞ portiones iij æquales
pori gradu et guttatim aß. Idem ene-
ma ℔ß mixtura ex pyrethri anis. ℥ß
℈ dulc: ℞ et syrupi cinamomi ℈j. ℨ
ex pyrethri cinamomi, chamomilæ, cor-
tium aurantij citri, matr. ℈ß. ut hor
oleis, essentiis, spiritib. maxime ante
m. Ordii, et lignor. exot. mix. Hoffm.
ℨ℈ß fortissima ℨ℈ß eadem aqua ten-
nata ℔ß lactea, ℈ misturæ sedi-
opii, gr. landani liq. Sydenhami.
III° Colica saburralis a saburra biliosa
pituitosa, cuius ℈. De colica pituit.
se ad eadem hic n. agam, cum signa

et cura
pituitos
Colica
℈ colica
ℨ epidem
Ou Dy
bilioso
pugna, ℈
cum Dys
pepe d
gypsa
humo
pepsin e
dolor u
sedes
ny cuta
mix
nem p
terebra
subinde
prosem
bili ou
ex hor
mix

et cura sua plane ut in Sabburrali ani-
pitatoria, majoris momenti est.

Colica Sabburralis biliosa (Sydenhami)
Vt: Colica biliosa astiva, s autumnalis
s epidemica: haec optime describi
a Sydenhamo his Verbis: Colica
biliosa eadem symptomata producit plu-
rimum, quae dysenteria, atq; eodē tempore
cum dysenteria grassatur, ut in dysenteria
saepe desinit, in nullam dysenteriam pro-
gressa terminat in Colicam. Horum au-
tumno s aestate plerumq; invasit tem-
peramento calido, biliosoq; praedito
dolor intestinorum ac stomachi, et
tenesmi constrictionis saepe quasi ab
ingenta flatuum; inde in quasi in u-
nam punctum contrahitur dolor veluti
terebrando intestina videtur perforare;
subinde vomitus, nonnihil, quem ager
praesentit, et vita praesentium miseri-
arum oblitus, ejulatus quasi jam praesente
ex horret. Ab initio minor est dolor, at
minus certum punctum fit, et postea

Symptomata Colicae Bili, o sae, ay astivae

in morbi progressu lotum sub, ocupat magis fitum, ab initio in tam crebra est Vomitio, nec alvus adeo pertinax, in morbi progressu identem vomitio. nes necessario, et alvus non catarticorum eliciat, ita gerendum, ut pertinacior obstruatur, tandem fluxus regnat: Materia vomitu rejecta viridis aliquando est, aut flava, aut insolita cujusdā alterius coloris. Causa Cauſa hujus pene est eadē

Cans & Coli. a bilioſa

quæ ferme cum morbo effatis 3 antecessum, quæ dysenteriæ, 3 choleræ essentialis, licet a) nam biformis dicitur, causa in duodeno stabilem, 4 æstuosos calores exacerbata, ac sensibilissimas intestinor membranas corrodens, et vellicans b) ipsa bilis copiosius se- creta, copiosiusq; 4 tuor ductus effunda, ad eum fluens. Indicationes 4t

» a) saburrā solvere, obturdere, et aptos ad eliminare, 4 ob antibilioſa alimenta seu lactis usus ex 3 armata acidi (. 4, 4 ob nulla V. diluta, item emendata,

& endoprotica & sanatrix est, Manna, Rob
sambuci, pulpa prunor, rheum &c. & ene-
sia imprimis & purgantia. Primo enim
do injiciendū enema, facta evacuatione
dein vorigentia & frustilli horeis. Qod
si dolor urgeat lilia, et ab ipso dolo-
re major mala metuas convulsiones,
inflammationes &c. ti & opū sopiendū
est maxime in debili, tunc irritabi-
lib misantib, tominis, in qu alioq
suppositū opus est continuo a
vodyna in endoprotici alternare &
Debita viscera roborare, tonū animi resti-
tuere; et averte rendias: unum morbū
est, qui tam facilem patuit relapsum
ac colica bilosa, huic adeundi et agri
citu tenuissimo convalescentes, debito
abstinendū a pinguib, aboleosis & car-
nib multis: exquisitissima cura compo-
natoria facienda, qua absolvit frictio-
ne abdominis aromaticis, ac blandis
roborantib cinctis plane decubitu da-
tis, item motu exercitationeq gestatione.

C= Colica bilosa sporadica, quæ est eum tempestatis, et quam optime descripsit Cl. Pisot in suo egregio libello de morb. popularib, et in sua ad populum admonitione. Ort post cibum pingoris, post comestas multas carnes, post apumptum multum lactis cremorem, vel lac ipsum ob partem butyraceam. Causa est fermentandum, quæ priorib operiri, bilisque potius mea ob formis pingoris vinidæ.

Symptomata Colicæ bilosæ sporadicæ

Signa est pulsus celer et durus, subdeo obscurus, ut cum vix deprehendas, et abdomen et tactu et dolens ad attactum minime et urina flava subinde urens et sanguinosa, tepe et excreta et os amarum, nausea, subinde vomitus mani, et aperta mentem et subinde et alvus diarrhoica fœtidissima, et caput vertigmosum et tinnitus et oculos. Hæc colica facilius revincit Cura ut in priori pene et tolerantia ex gramine, ero lactis, et purgantib dein lenioribus, manna, rheo senna etc. et deinde his et tutioribus

Symptomata Colicæ biliosæ à Calculo felleo

spectandum. i. v. = Incipit morbus ad ple-
thoram, & solet atrox, diuturnus exten-
ridem minitans, adstante aucta, feb-
ri continua inflammatoria biliosa.
3.° Colica biliosa à calculis felleis, per
fautam voluptuum obstruentes producunt hoc
modo abdominis, semel subsequit exigua
quies et haud frequens periodicus cum
urina nitente biliosa, et post aliquot dies
& septimanas denuo redeunt anxietates,
dolores abdominis, Vomituritiones, et Vomi-
tus, totaq; caterva malor chronicor, ad-
ita p vices. Haud spernen Cl. Morton
Phthisin viscerum appellat, quam pariter
Cl. Hoffmann graphice pectoris capitis
descripsit de dolore ad spasmo a cal-
culo felleo ortis, pulchre item descrip-
tam legimus a Cl. Boerhave, et ad-
huc pulchrius ab Ill. Van Swieten.
Causa 3.° est calculus obstruens, tendens
ductu nervosu, cystin & ductu cholidochu, ad
duo bilis liberu effluxu impedientes.

subinde ipsa bilis supervenia in stoma-
chum in vesicula fellea coacervatur,
eamq; tenuit ita, ut ferme crepet, et co-
acervata hoc bilis eodem ductus suos
et vesiculā laceret, unde spasmi et
vomitus, atq; ex his regurgitatio bilis
unde iterum. Cura hoc colica ex-
acuta; nil enim indicant ea, quae spasmos et dolores sopiunt, de
emollientia ex aperta, anodyna injecta, ex-
terne applicata, emulsa potui oleosa,
Unguenta emollientia, in ventre oleo-
sa. Quod si ob nimios spasmos, ni-
miosq; dolores transitus calculi in duc-
tu Coledocho horentis impediat, prodē
relaxans et narcine paucā opii, et
sic crispatura fibrae soluta facto
libero exitu calculus in Duodenū trans-
eundi. Vomitus nisi sit enormis non
compescendus opio, utpote tanquā la-
bitare nā conamen. 2.° extra paroxy-
smum ea, quae bilē spissa in ductu
in ventriculo coagulata in calculos vel
ipsos forte calculos; si in ejus modi

remedia dent: solvant, aut saltē ab alte-
riore constrictione, atq; incremento prohi-
beant, aut si mil vor eveniat, id saltē
efficiant, ut cruor bilis, durus bilifer-
vos amplent, dilatent, liberiorq; et cal-
ulis et bili præsescenti exitus det. Hunc
in finē subinde seu lenis, seu copio-
se potatu, item Vomica medicata,
clysteres, Fotus ventris, &c. talia media
mitiora, ut kg. ℥ fol. ℥, ℥ solubil,
item pill. ex aloe, sapone Veneto &c.
mel, syrup. aperientes, succos herbar
et radices solventes, puta herbar et radi-
cum taraxac: graminis; fl. cum
tritico solo graminis dicto cum melle
pro potu dato, item examine piscium
carnem in cocto pro unico cibo &c per
locum a de sanatis Vide de iisdem supra.

IV°. Colica inflammatoria seu Enteritis. Difficilis in raro hujus colica cognitio: etsi gravissimi in raro dolores

intestinor. est, quin ob ejus ad
inflammationis, et viciosum fit, ut inter
dolores vera nihilominus inflammatio
abdomen obsideat. Ortalia colica hanc
vic pot in hanc inflammatoriam, quae tum
per se ope alias comitata, quia in or-
dine colico fit major humor ad locum
irritatum affluens, ac tandem inflam-
matio. Signa, et Cura ut ut in-
tendit.

De Colica Sanguinea. De colica inflammata referri potest colica sanguinea a multo, congestoq; sanguine in abdomine, tum ob affinitatem, tum quia rationale in vera colica cum inflammatoria adsunt. Scilicet 1° Colica hemorrhoidalis a cruenta sanguinis effluvio p venas hemorrhoidales quorundam, in quibus ortis varices ani adsunt tumentes et tument, vel tendo et disrumpunt. Hic sanguis quasi regurgitat, stagnat, accumulatur in vasis rectis et urethra, alg ibi varices, alg dolores colicos faciat.

qui.

qui parter nascuntz, i sanguis ille ex ea
intestinor Vasor dissendit, et dissentio-
ne dolor abdominis orit, seu colica
hæmorrhoidalis.

Ff. Hæmorrhoides Vesicæ et nisi frequen
ab hac modo dicta causa, ò a progressu
gonorrhœæ ypne si candelis tractetz, gira
tepe male tractz pro religuis hinc.

Signa. Comitet hujus colicæ incom-
moda urinæ, stranguria, ischuria, pas-
sim ob partium continuitatē, partim
quod primarii quidā Vasor hæmorr-
hoidalis Vasi ad ipsa ossa vesicā
pertingant, ai sanguine multo con-
gesto lacessent, fluxus confectus
retentus etc.

Cura. Indicatio est fluxum sangui-
nis adjuvare, i. f. præmata emolli-
entia, quæ intima ani ossa emolli-
endo dissendunt, et sanguini aperiant
ab intestinis superiorib; f. vapores
exhalantes ope cellæ perforatæ, fu-
mentia et cataplasmata emollientia

gen o ostiqui ut

ri vicinum sit, ut nil

ilominus inflammato

t. Dis alia colica hæm

inflammatoria, quæ tu

mutatz, goria in or

major hemor ad bou

t, ac tandem misce

el Cura et ut in

multi: reperiunt coli

multo, congesto san

ine, tum ob affinita

tabunde in vera col

ora adsunt; scilicet

Vondahi a contactu

nar hæmorrhoidales

ntus orti, i ossium

tes u tumeant, vel

anti: sic sanguis

, stagnat, acumula

ia et urethra, alg

olores colicos faut.

gin.

ad anum. Si ejusmodi interna, & magnesia alba bis ter die ad ℥j non cessat alvus, et Nat. pil. Duff. aut ni nisi parcissima dosi, ubi dolor minuitur, apparet in oris et malo gustus S. V. l. seu in brachio seu in pede ℥ hirudines v lancetam: n an adhibenti ad tabellam inflammata, quia abeunt in suppurationem et pustula aut, sed v pone, v in vicinia tuberculi inflammati ubi post qua V.V. topica tum actione calida humectandalis, tum ut tuberculum inflammati facilius resolvatur, subinde fit contingit, ut bona hirudine tractatus dein inflammetur, ut vidi in fœmina, exqua an nil timendum, si statim emolliendo discutiendo, ut in ophtalmia solemus, bonum foveamus. Quod si tuberculi n dri inflammati, sed magni et multo grumoso sanguine effluenti, lancetæ profecto, quia talem facilius colligit, item grumos

De Colica Menstrua vel specie 2ª Sanguinea Alba

ille sanguinis, qui forte simul spe multa mala inducere possel, si aver pericl, vena Secta, & latam satis tabernli apertu. ram eximi potest. 2° Colica menstrua a copia sanguinis exitum & retentum quorundam, si ejus sanguis menstruus retentus in vasis orificij adnumerat. Cura indicat evacuare & derivantia i.e. balnea cruris, Pa. pores nisi subsit balneorum pedes ad genitalia, quia sepe ii pro. sunt, nec debent applicari Semina. tia leniss. carminantia et antis.. pastica, quia major spasmor, quā inflammationis metus Injectio. nes & pedilavia et cataplasmata ad abdomen portius emollientia, parti carminantia, & V.S. in pede; si vo est fomina bene viven. pletho. rica plena, ad corpore Sanato, prova largior V.S. in brachio et. coquit.

3° Colica gravidar que tertio, quarto

genitove mente gravidarii modici, et
pariter a sanguine superfluo, qui vehe
ad alendū fœtum ꝛ consumit, existū ꝑ
uteum noliente; est fere ꝑpr abortu
prodroma. Cura ꝗd ꝑ encoprotica
et V. S. ad maxime properandu est
abortus ꝑ V. S. in brachio facta, quia
te ꝺ ætā teniori, et antiphlogistica
ad in properando abortu una hor
tempus imprimis curta respiciena
est; sic aꝰ femine robuste, pletho
rice, in exercitate, laute victus,
salinores, abortū patiuntꝫ ob to
piā uteri plethorā, ad partis
inferioris abdominis, qui ꝑpr V. S.
properatꝫ. ꝺ aliꝰ ex cā oppositā
icet ob humor bonor penuriā, ai
solidor ꝗnē uteri laxitate abortū
patiuntꝫ, uti femine dispositōe
chlorotice, qua neutra pauptas
totum potuit communia, o neutra

nimis pro
ꝺ tertia
femine
ꝺ que
u lactant
longa. Et
xilat na
ouasional
ꝺ.
er, seu co
Venen in
deum et
levatiua
roborantꝫ

V Colica ꝑ
colicam ꝑ
in bilioſa
multitudine
nervor ꝑ
rentꝫ, ut
et hypochon
tere Cau
ximia vilat

nimis profusa, et nimis crebro patuntq
ō tertia septimana, ō ō VI. die, ita
femine fluore albo diutius laborantes
ō qua saepius pepererē et infantes suos
ū lactarunt, unde lochia profusa et
longa. Ex his causis uteri nimia la-
xitas nascit, qua accidente causa
occasionali, commotione valida seu
ac, seu corporis, inprimis ventris, terrore,
Veneris nimia, saltu, elevatione pon-
derum et. factum diuturnū. Cura pro-
phylactica fit quiete, diaeta et
roborantibus ante graviditatem.

V. Colica Spasmodica. Omnem gravem
colicam spasmi comitantur, unde saepius
in libris etiā de gravidarum passionibus
multitudinem et gravitatem symptomatum
nervosorum ꝑ enumerari non nemo me-
ruit, ut sit V.ª Colica hysterica
et hypochondriaca est symptoma hys-
teriae. Causa ejus proximae est
nimia irritabilitas ꝑpriae fibrarum muscu-

Causa Praedispo-
nens Colicae Hy-
sterica. a)

ppue in ventriculo, et intestinis. Causa
excitantes ꝛ occ. in, gd irritabilitate
in motus nonnatos agit, ꝯ leviss. imp
stimulus seu materialis, seu spiritua
lis, ut leior dilectius error, leio
ra, metus, terror, alius ꝛc. in pathe
Cura Colicae Hyſterica — Cura est ut morbi principis, in=et
extra propagines, huic partim pal.
liativa ꝑ ea cominantia ore et ano
ingesta, externe applicata in forma
lauti stomachici, ꝯ cataplasmatis, gd
fotu, et calore ꝯ leniter irritamenta ne
vos sopiat, item in forma liniment
ti, et ꝑ ea, quæ nervis alia dathef
mant, aut hystericos nodulos, ob
ses, ꝑ irritamenta ad pedes plantas
ad stoas applicata etiã partim cu.
rativa ꝑ roborantia adhibenda.
2=o Colica gravidarũ nosa conceptio
ne primis diebꝰ septimanis est
priori analoga, et sopita ꝯ tempore
ꝯ impedit aut hysterici ꝯ enormia
tris remedia. 3=o Colica Parturientũ
seu dolores partus sparii, qui incipi

a lum ous
umbilicum
illo ulcer
si orificium
ovate.
canta: a
ꝑ V.S.
lis ꝑ ne
ahis juvat
leviter
etiã carn
a partu,
unt a
tionũ
canta
tabilita
et tempus
quod in
partu co
ꝑ pilula
primũ
robustũ

a lumbis pergunt ad testes et suras
umbilicum versus et epigastrium, absq; ulla
illo alvi tenesmodeo deprimente, et ale-
vi orificium dilatante, fetuq; promo-
vente. Cura et Varia pro ratione
causæ: a] in juvenalis plethoricis
q. V.S. b] in abus ejusdem diæ-
tis q. nervina opiata refracta do-
ses c] abus evacuantia emenate ē cathartico
leniente, irritante ē emolliente, ē
etiā carminativo, hysterico. 4° Colica
a partu, seu Dolores posthumi, qui ori
untur a] a continuatione contrac-
tionū uteri facta licet exclusō fœ-
cunda jam amota ob minuā ipsi-
us habitudinem seu pacientis. Medet quies
et tempus ipsum, item paucula opia,
quod in cunctamenti instar turbas a
partu continuantes sopit. Hoc colica
et pilulas specifica in Hollandia
primū cognitas, forte quia ibi ob
robustū theator frequentior est. b]

testinal. Causa
irritabilitate
egit, ē levissimu
lis, seu spirituo
us error, levis
ludoc ai pathe
principis, in=et
huic partim pat.
mantia ore et ano
luata in forma
cataplasmatis, qd
i irritamento ne-
forma liniment
vis alba dialthæ
cos nodulos, ob
ad pedū plantas
etiā pectus u.
ad spatha.
mox a conceptio
septimani, est
opiū; tempore
ciei ē omni ali
Colica Parturien
spasmi, qui incipit

a seuum mis validus ad hoemorh et aem
contra illas validior contractione. Cum
ponte, ò p separatione seuum nor
extractione, sed adjuando, emiles ha.
bendo funiculū umbilicalem, ò sum.
mis digitis; opū nouet ꝯ a contra.
tione in partu difficili p manū vel
ò instrumentū, vel misamnād va.
gine, uter, intestinor, hic casa est
antiphlogistica; dꝯ colica puerpe.
rarum, que sedo, tertio, quarto, quin
tove primū die audit ò seqnt.
Est symtoma febris puerperalis.

Nulla puerpera p̄ce absq; ꝯ
dolor colico, huic n ꝑ medicina
faciendā; etēm colica necessario ont
ꝯ obtendinat ꝯ ob grumos sangui
nis expellendos; si dolores postham.
plerung mites sunt, nimiū fortes
pallant, et ū continui, sed dent
p intervalla perpetuo mitiores, ut
riores in dies, prout longius a

Spasmo pro
expulsione
grum ou
bulahi,
aspasios
etā possib
Spō Colica
entis, an
pici ad eng
alii pici
alii plan
dita, est
otus. Ad
tione causa
& Haen
Verena sa
tus, animo
hypochon
ū, lochiorū
suppressione
suppressā, a

parum provehunt, cæ ejus stipatis
expulsione corporis cujusdam alieni,
quam indicat Hungaris vongulak
vocabulis, huic salutares horum ne-
cessarios dolores à licet topice, nec
etiã possibile est illos ulla ratione tollere.

De Colica Pictonum. Ejus variæ Denominationes

§ 20 Colica saturnina aliis pictan-
tibus, cum ira an: 1739 in agro
pictaviensi grassata, aliis cachectica
aliis pictonum; Dannonor hydrocha-
alii plumbata, plenis convulsiva
dicta, est dolor miserrimus a plumbo
ortus. Ad quemadmodũ hoc tã et
ratione causæ differant authores: Ca-
de Haen sequentes rationes adfert
Venena saturnina, febres male cura-
tas, acrimonias humor spuæ in
hypochondriacis et scorbuticis, men-
sin, lochiorum mãe pertinabili
suppressione, cum frequente, hæc
suppressã, usũ immodicũ aquæ cicha-

Vnor autor, fermentantium, perfrigerationem frequentem corporis obstructiones abominari diuturnas, et frequentes: Possunt gordem ab his cautis colica produci, sed colica a plumbatis est, nisi specifica, quam nulla aha causa unquam produxisse est observata. Cauta go colica saturnina est plumbum quamcunq via ingestum corpori humano nisi prius levior est hoc colica facillime confundit, unde alij species modus ipsius gerij plumbum corpori ingerit, sunt sequentes: 1= Opifices gordam, huic maxime obnoxii et ii, qui plumbata, v. g. plumbeo conflatu tractant, ut fusili, qui in mineris laborant, 2= pictores, qui in stannigno, ii maxime, qui utuntur pigmentis saturninis, item frigidi, qui pigmenta hoc confciunt, operarii, qui in conflandis plumbo, seu lythargirio vasis operam navant, 3= fusiles glassium, v. gr. his operarius fusilem, qui adhibent ad lythargyri

Subjecta Colicæ Pictonum.